

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Skuespil til Brug for den danske Skueplads :
[Den Gyldendalske Samling].

Vol. 6

København : Gyldendal, 1775-89

12 bd.

DK

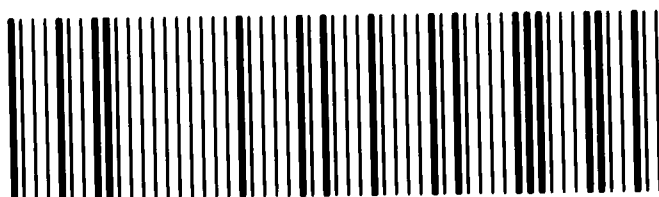
Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021442871

55, -3.

Skuespil

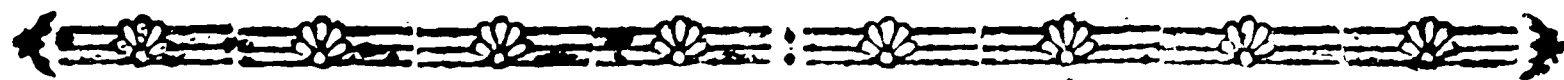
til Brug

for

den danske Skueplads.

Giette Bind.

Kiøbenhavn, 1780.

Trykt paa Boghandler Gyldendals Forlag.

Fortegnelse

paa

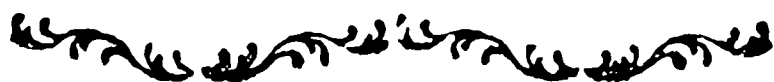
de Skuespil, som findes i dette Bind.

Cavalieren og Damen, Comoedie i tre Acter,
af Goldoni.

Det sære Menneske, Comoedie i fem Acter, af
Destouches.

Den forstilte Laabelige, eller Landsbys-Poe-
ten, Comoedie i tre Acter, af Destouches.

Det tungne Givtermaal, Comoedie i een Act,
af Moliere.

1713

1713

1713

1713

1713

1713

Cavalieren og Damen.

Comoedie i tre Acter

af

Herr Goldoni;

oversat af

L. Knudsen.

Personerne:

Donna Eleonore, en fattig Dame, gift med Don Roberto, en Cavalier, som er i Landflygtighed.

Don Rodrigo, hendes opvartende Cavalier.

Don Flaminio, en latterlig Cavalier, gift med Donna Claudia.

Donna Claudia.

Don Alonso, hendes opvartende Cavalier.

Donna Virginia, Donna Claudias Veninde.

Don Siliberto, en Siciliansk Cavalier.

Anselmo, en Ridsmand.

Doctor Bonatesta, en Advocat.

Columbine, Donna Eleonores Kammerpige.

Balæstra, Don Flaminios Tiener.

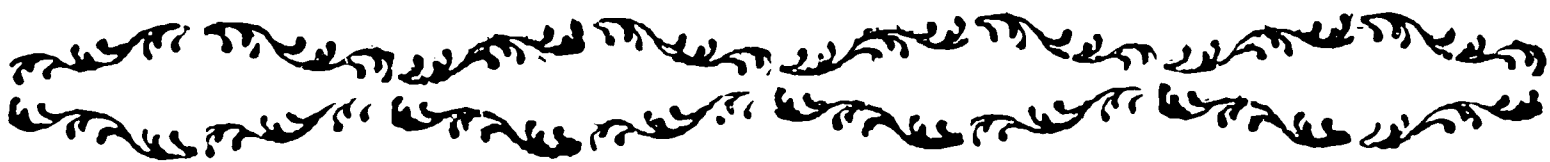
Pasquin, den landflygtige Don Roberti Tiener.

Christoffer, Anselmos Karl.

En Rettens Betient.

Scenen er i Neapolis.

Første Act.

Scene I.

(Donna Eleonores Bærelser.)

Donna Eleonore (broderer ved en liden Kamme)
og Columbine (sidder ved en Kof og sover.)

Eleonore.

Denne Blomst hæver sig ikke nok endnu, den maae have en stærkere Skygge, jeg kommer til at gjøre et Par Sting med en mørkere Silke. Columbine! tag mig det Nogle blaa Silke. Columbine! hører Hun? Columbine!

Columbine. (vaagnende.)

Her er jeg, naadige Frue! Her er jeg!

Eleonore.

Jeg troer, at Hun gjør aldrig andet, end sover.

Columbine.

Naar man ikke sover om Natten, saa nødes man vel til det om Dagen. Man arbejder til Midnat, saa snart det dages maae man op, og saa gaar den fornøielige Tidsfordriv med Rokken an iaten. Jeg tænker dog, naadige Frue, at jeg er dog af Risd og Blod, ligesaaavel, som andre, men godt! Jeg siger intet mere.

Eleonore. (for sig selv.)

Den arme Pige! Jeg ynkes over hende.

Columbine.

Her er den blaa Silke. Hum, hum, hum. (Hun synger af Urrighed, og sætter sig igien til at spinde.)

Eleonore.

Columbine! Hvad kan jeg vel svare Hende? Hun har største Ret, Hun har Marsag til at beklage sig over dette bedrøvelige Liv, som Hun er nødt til at leve hos mig. Men erindre sig, hvorledes Hun havde det, da min Mand, Don Roberto, var i Neapolis, og vores Hus i Pragt og Anseelse ikke gav de andre efter. Nu, da Don Roberto, fordi han nedlagde den Minister, som havde udfordret ham til Duel, er gjort landsflygtig fra disse Lande, saa ere alle hans Fiendehime og Godser confiskerede, og jeg, som ikke har bragt ham anden Medgift, end et ældgammelt Adelskab, er nu geraaden i denne jammerlige Tilstand, som Hun selv erfarer. Alle mine Naarrøende ere fattige, og kan ikke komme mig til Hielp; min Mand's hade mig for min Armod's Skyld; alle forlade og foragte mig. Kiære Columbine! Hun alene har hidindtil været min Trøst i saa mange Viderværdigheder. Vil Hun nu ogsaa forlade mig: o Himmel! saa maae jeg overgive mig aldeles til Fortvivelse.

Columbine.

Hold op, naadige Frue! vil De da endelig see mig græde. Saa længe jeg kan holde det ud, skal jeg aldrig forlade Dem; med Lidet, kan enhver lade sig nøie, men af slet intet, kan dog ingen leve.

Eleonore.

Eleonore.

Juden lukte Døre seer ingen os; lad os række hinanden Haanden; lad os arbeide: saa vil Himlen dog en gang hielppe os. Jeg haaber, at Riscum tilstaaer mig en anstændig Underholdning. Min Advocat har forsikret mig om, at det mangler ham ikke paa gyldige Grunde, som sikkert skal forfremme min Sag.

Columbine.

Imidlertid suer han Dem ud, og gjør sig tilgode med det, som vi skulde leve af.

Eleonore.

Det maae man finde sig i. Enhver skal leve af sin Haandtering.

Columbine.

Og vi da! hvilken Haandtering skal vi leve af?

Eleonore.

Som Hun seer, Hun af Rokken, og jeg af Naalen.

Columbine.

Derfor naadige Frue vilde tillade mig, at sige min Mening frit, saa er De meget eenfoldig.

Eleonore.

Og Aarsagen?

Columbine.

Aarsagen er denne, at der findes mange, som ere ligesaa fattige, som har Familie og undertiden en talrig Familie, og de leve dog langt fra ikke saa kummerlig, som Fruen.

Eleonore.

Saa maae deres Mænd sidde i gode Embeder.

Columbine.

Nei! intet mindre. — — — De underholde Mændene med.

Eleonore.

Men, hvorledes kan det være mueligt?

Columbine.

Det skal jeg sige Dem: De gjøre sig ikke saa mange Betænkninger, som Fruen.

Eleonore.

Ja saa! Lad os tale om andre Ting.

Columbine.

Som De befaler! Lad os da tale om noget, som er mere morsomt. Jeg talte i Gaar med vores Bert, Herr Anselmo, og han lod mig paa en heftig Maade vide, at Huusleien for det halve Aar er forfalden.

Eleonore.

Det veed jeg meget vel. Jeg har derfor solgt min Robe, og inde i det lille Skrin ligge Pengene afstalte til Herr Anselmo.

Columbine.

Der er jo Don Rodrigo, den allerartigste Cavalier, som har over tusende Gange tilbudet Dem sin Tjeneste, og dog vil De ikke betro ham det allermindste; men vil heller lide Nød, end begiere nogen Bistand.

Eleonore.

Et Fruentimmer, som begierer, er siden forbunden til igien at være erkiendtlig. Og en Mandsperson, som giver, har ikke den Hensigt, at kaste sine Gaver bort, uden at haabe Bederlag.

Columb:

Columbine.

Don Rodrigo er en ædelmodig og forsigtig Cavalier.

Eleonore.

Men han vil ikke have Marsag til at bruge Forsigtighed imod mig, naar jeg ikke bruger den samme imod ham.

Columbine.

Imidlertid synes mig dog, at hans Omgang er Dem ikke ubehagelig.

Eleonore.

Jeg nægter det ikke, han er den eneste Person, som jeg seer hos mig med Fornøielse. Men stille! Det banker.

Columbine.

Det er uden Tvivl en Hjerteflemmer.

(Hun gaaer.)

Eleonore.

Taalmodighed! — — Hvor hastig har dog Skieb-
nen forandret min Tilstand! Don Rodrigo er den ene-
ste, som bliver bestandig. Uagtet mine Ulykker, lader
han ikke af at udvise den samme Opmærksomhed! Hvilke
indtagende Manerer, og hvilke særdeles Fortienester, for-
høie hans Person — — — Ah! mit Hierte! tænk paa
den ynkverdige Tilstand, du befinder dig i, og vær ikke
stolt af Don Rodrigos Høfligheds-Beviisninger, som du
ikke maae ansee for mere, end en Virkning af hans
samme Medlidenhed.

Scene 2.

Eleonore, Columbine, derefter Anselmo.

Columbine.

Giettede jeg ikke rigtig, naadige Frue?

Eleonore.

Nu, hvem er det?

Columbine.

Herr Anselmo, han kommer uden al Tvivl for at trække af med de saa Skillinger, som ere os saa høit nødvendige.

Anselmo. (uden for.)

Er det tilladt?

Eleonore.

Kun nærmere, Herr Anselmo! Kun nærmere!

Columbine.

(sagte, holdende sig assides.)

J det mindste skal jeg dog underrette ham om vores Elendighed.

Anselmo.

Jeg ønsker Deres Naade en god Morgen.

Eleonore.

Vær velkommen, Herr Anselmo.

Anselmo.

Hvorledes befinder De Dem? Vel?

Eleonore.

Som De seer, næsten undertrykt af mine Ulykker.

Anselmo.

Anselmo.

Ah! Jeg forsikrer Dem, at Deres Tilstand gaaer mig til Hjerter, og at den hele Stad beklager Dem, og er fortrydelig over Deres Vanhæld.

Eleonore.

Behag at sætte sig.

Anselmo.

Jeg takker underdaniøst for Deres Naade.

(Han sætter sig.)

Eleonore.

Kære Herr Anselmo, jeg beder Dem, ptag mig ikke med deslige Complimenter, som saa lidt passe sig til min nærværende Tilstand.

Anselmo.

Forlad mig, naadige Frue! De er en Adelig Dame. Fattigdom forringer ikke en høi Herkomst; det er ikkuns uanstændige Gierninger, som forkleiner en Families Ære, og ikke ulykkelige Tilfælde. Lykken kan berøve een sin Formue, men ikke sin Herkomst. Adelskab er en uudslettelig Titel, som fortjener bestandigen Hoiagtelse og Ærbødighed. Og ligesom en Adelsmand, uagtet han er fattig, dog stedse bliver en Adelsmand, saa bør vi andre stedse bære Ærbødighed for Adelsstanden, uden at see til Lykkens Forandringer.

Eleonore.

Alle tænke ikke, som De, Herr Anselmo, og i Almindelighed holdes den for den bedste Adelsmand, som har de fleste Penge.

Anselmo.

Jeg forsikrer Dem helligen, naadige Frue, at jeg bær ligesaa stor Verbødighed og Høiagtelse for Dem, i nærværende Omstændigheder, som da De var i Deres høieste Lykke.

Eleonore.

De er en meget velkænkende og høflig Mand. Jeg kan forestille mig, hvorfor De har gjort mig den Ære at besøge mig; jeg vil derfor ikke længer opholde Dem. Columbine!

Columbine.

Naadige Frue!

Eleonore.

Luf det lidet Skrin op, og giv mig den Pung herhid.

Columbine.

Det skal skee. (sagte.) Der ere vore Maaltider forbi for i Dag.

Anselmo.

Naadige Frue! Det er vel saa, at det halve Aars Leie er forfalden, men — — — Dersom De skulde være i nogen Trang, og disse Penge kunde være Dem nødvendige. Jeg er en oprigtig Mand, og jeg taler, som mit Hierte mener det, saa behold dem, og benyt sig af dem, efter eget Behag.

Eleonore.

Jeg er Dem høiligen forbunden, Herr Anselmo; jeg er i Deres Gæld, og den maae jeg betale. Columbine! tæl Herr Anselmo sine Penge til, og saa er De saa god, at give mig Deres Qvittering.

Anselmo.

Anselmo.

Jeg kan intet videre sige, siden De ikke vil beholde dem, og siden De ikke behøver dem, saa beder jeg ydmygst om Forladelse, jeg tager da imod dem, for at adlyde Dem.

Columbine.

(sagte til Anselmo i det hun tæller Pengene.)

Ah, min Herr Anselmo! dersom De vidste den Elendighed vi ere i. I fem Dage har der ikke været Gld paa vor Skofsteen. En Smule tørt Brød og en Reddike uden Salt; og en Belling af Brød og Vand, er al vor Episc. Tilslidst maae vi frepere af Sult.

Anselmo. (sagte til Columbine.)

Hvorledes? Hendes Krue er i saa stor en Trang? Jeg tilbyder hende at beholde Pengene, og hun afslaaer det.

Columbine. (sagte til Anselmo.)

Saaledes er hun findet, hun skulde før døe, end tage imod nogen Hielp.

Anselmo. (sagte.)

Men hvad er Aarsagen?

Columbine. (sagte.)

Nogle Betænkninger, hun gjør sig, som ikke ere en Bønne værd.

Anselmo. (sagte.)

Godt, jeg begriber det. Vil Hun gjøre sig et Verinde bort, og lade os være alene.

Columbine. (sagte.)

Gierne, Herr Anselmo, jeg forlader mig paa Deres

res

res Godhed. (høit.) Pengene ere rigtige, naadige Frue! De tillade mig at gaae bort et Øieblik.

(Hun gaar.)

Anselmo.

Naadige Frue! jeg beder Dem! tag for Himlens Skyld ikke min Dristighed unaadig op. Vi ere her alene, og ingen hører paa os. Jeg er underrettet om Deres Trang; jeg er en ærefier Mand, jeg er en aldrende Mand; tive Dufater gjøre mig (Himlen ske Tak!) hverken rigere eller fattigere. Jeg beder Dem, behag at beholde dem, og betien sig af dem til hvad De behøver, De kan give mig dem igien, naar det falder Dem meer beleiligt.

Eleonore.

Ah! Herr Anselmo! Himlen belønne Deres gode Hierte, og den Edelmødighed, De beriser imod mig. Det er sandt, at jeg er i trængende Omstændigheder; men jeg kan ikke overtale mig til at beholde de Penge, som jeg skylder Dem, eftersom De kunde maaſkee ſtaaſe Fare for, aldeles at tabe Dem.

Anselmo.

Nu vel! ſkulde jeg tabe dem, ſaa lad det ikke beſymre Dem. Behag alene at betiene ſig af dem, og jeg ſvær Dem til, at ingen Henſigt driver mig til at tilbyde Dem denne liden Tieneste; men det er alene af Medynk over Deres Ulykke.

Eleonore.

Himlen giengielde Dem en ſaadan ædel Medlidenhed.

Anselmo.

Jeg gjør ifkun min Skyldighed, og intet mere.
Den

Den ene bør være den anden til Hielp i denne Verden. Himmels Hensigt er, at alle skal leve vel; den, som er riig, bør meddele den, som er fattig, og man bør stedse betænke, at den Allerrigeste kunde blive den Allereleudigste. Giv Dem tilfreds, og lad Deres Forstand fremdeles veilede Dem, saa kan De være forvisset om, at Himmelen vil komme Dem til Hielp. Jeg anbefaler mig, nåadige Frue! i Deres Bevaagenhed. (Han reiser sig; for sig selv.) Hvor beklager jeg hende! Den, som er vant til at leve kummertilgen, den kan lettelig vænne sig til en bedre Levemaade; men hvor suurt maae det ikke falde for den, som bestandigen har levet vel, at vænne sig til at lide Mangel.

(Han gjør hende en Compliment og gaaer.)

Scene 3.

Eleonore, Columbine, Doctor Bonatesta.

Eleonore.

Hvilken ærværdig Mand! Hvilket godgjørende og medlidende Hjerter!

Columbine.

Naadige Frue! nu kommer — — — (Han seer Pengene ligge paa Bordet.) Hvad betyder dette? Herr Anselmo har glemt at tage Pengene med sig.

Eleonore.

Nei. Han har laant mig dem, indtil jeg med mindre Besværighed kan undvære Dem.

Columbine.

Columbine.

Deiligt! Prægtigt! Det fornøier mig! Du faaer vi dog engang noget at spise.

Eleonore.

Hvem var det, som kom?

Columbine.

Doctoren, vores Advocat. Skal jeg ikke imidlertid kibe Dem en Høne?

Eleonore.

Det vil vi siden tænke paa. Lad Advocaten komme ind.

Columbine.

Strax, naadige Frug! Men tag det ikke fortrydeligt op, vi har nu en heel Uge holdt Fastedage. (Hun betragter Pengene.) O de fiære Penge, hvor ere de deilige! Himlen velsigne den gamle Mand! Glæd dig, lille Columbine! i Dag skal du ret gjøre dig tilgode.)
(Hun gaaer.)

Eleonore.

Arme Pige! Jeg ynker hende! Hun har i saa lang Tid levet nødtørstig, at hun længes efter engang at vedergænge sig.

Doctoren.

Jeg er min naadige Frues allerunderdanigste Tjener. (Han seer Pengene paa Bordet.)

Eleonore.

Deres Tienerinde, Herr Doctor, behag at sidde ned.

Doctoren.

(Sagte i det han bliver Pengene vaer.)

Hvilke skønne Penge!

(Han sætter sig.)

Eleonore.

Eleonore.

Bringer De mig noget godt Budskab angaaende min Sag.

Doctoren.

Det beste, det allerypperligste Budskab. (sagte.)
Det er lutter nye Ducater.

Eleonore.

Naar kan jeg vente, at der falder Dom i den?

Doctoren.

Endnu i Dag, om De behager.

Eleonore.

Om jeg behager? De kan lettelig forestille Dem, at der er intet jeg længes mere inderlig efter.

Doctoren.

(Han sniger sig til at tælle Pengene, som ligge paa Bordet.)

Fire og to er sex, og tre giver ni, og to giver elleve.

Eleonore.

De talte noget?

Doctoren.

Jeg gjorde et lidet Overflag, hvor meget det kan koste at faae Dommen publiceret.

Eleonore.

Hvor meget mener De?

Doctoren.

Jeg skal strax kunne sige Dem det. (seer til Pengene, som tilforn.) Fire og tre giver syv, og to er ni, og fire er tretten, tretten og tre er sexten, nok to der
til

til gjør atten, atten og to er tive. Ja, det vil ongefær komme til at koste Dem tive Ducater.

Eleonore.

Er det mueligt, at det kan koste saa meget?

Doctoren.

Jeg kan maaskee have forregnet mig; jeg vil heller begynde at specificere det for fra, De behage at høre efter; og for at giøre Dem det des tydeligere, saa vil jeg tælle op for Dem med disse Penge her ligger. Vil De see: Her ere fire Ducater til Cankleren, otte til Rettens Gebyr, to til Notarius, tre for at protocollere, og tre for at copiere. De seer selv, at Regningen kunde aldrig gøres rigtigere. Med Tilladelse at spørge, har De maaskee allerede aftalt disse Penge til det samme? De har ladet Dem underrette derom i Forveien? Paa min Ære! De vidste det endnu nøiere end jeg. Deres Naade er i Sandhed mere fin end jeg tænkte. Jeg torde ikke vove at skræmte for Dem. Havde jeg paa det samme gjort Overslaget høiere, saa havde jeg staaet der en skøn. Tive Ducater, de ere rigtig talte, der feiler ikke een eneste. Jeg tager dem, med Deres Tilladelse, og bærer dem lige hen i Retten.

Eleonore.

Himmel! Vil De tage Dem med sig alle?

Doctoren.

De har jo hørt Overslaget? Og De seer selv, at der bliver ikke en Skilling tilovers til mit Salarium.

Eleonore.

Riære Herr Doctor! estertænk om det ikke er mueligt, at udelade noget? Jeg vil aabenbare Dem en
Sand:

Sandhed, som De maae nytes over. Jeg og min arme Pige vi have ikke det ringeste at spise i Dag uden et Stykke tørt Brød.

Doctoren.

Ei! det maae ikke anfægte Dem; De maae fatte friskt Mod. I Dag falder der en ønskelig Dom i Deres Sag, i Morgen faaer De Deres Anviisning, og saa kan De jo spise og holde sig lystig. Forlad Dem kun paa mig.

Eleonore.

De er da ganske forvissat om, at Dommen falder i Dag?

Doctoren.

Den falder vist i Dag. Jeg er ikke i Stand til at holde dem op med Snak. Jeg er ikke af de Advocater, som smøre deres Elienter om Munden med ugrundede Forvisninger, for at sue dem desbedre ud. Jeg er en ærefiær og uinteresseret Mand. Jeg forlanger ikke ringeste Skilling for min Umage, men alt hvad jeg gjør stær af et godt Hjerte.

Eleonore.

Himlen skal vist belønne Dem, Herr Doctor! og saasnart jeg faaer min Anviisning, saa skal jeg rigelig betale Dem Deres Umage.

Doctoren.

Det skal være det allersidste jeg vil tænke paa, naadige Frue. Nu gaar jeg hen i Retten.

Eleonore.

Som De behager. Jeg venter Dem igien endnu i Dag.

Cavalieren og Damen.

B

Doctoren.

Doctoren.

Jeg kommer vist igien.

Eleonore.

Med Dommen?

Doctoren.

Ja, med Dommen.

Eleonore.

Og De er forvissat om Seieren?

Doctoren.

Jeg har Seieren i min Haand. Jeg har siensynlig vandet, og inden en saie Tid skal man faae at see, hvad Skarpsindighed der boer i Doctor Bonatesta.
(Han gaar.)

Scene 4.

Eleonore, Columbine.

Eleonore.

O Himmell! naar skal mine Lidelser faae en Ende. Jeg seer ikke endnu noget vist Haab om noget Udfommelse, for at redde mig ud af min Elendighed, eller i mindste Maade at hielpe min arme Mand, som er ikke i mindre Nød, end jeg selv.

Columbine.

Nu, naadige Frue! her er jeg, giv mig nu Penge, saa skal jeg flyve afsted som en Fugl, og fiske os noget ind til Middags-Maaltid.

Eleonore.

Eleonore. (for sig selv.)

O ja! Indkøbet er snart gjort.

Columbine.

Hvor ere Pengene Frue? Har De forvaret dem?

Eleonore.

Nei. Jeg har givet Doctoren dem, for at bringe min Sag til Endelighed.

Columbine.

Allesammen?

Eleonore.

Ja allesammen. Han har gjort mig sit Overflag, og ringere end tiue Ducater kunde jeg ikke faae Dommene indløst.

Columbine.

O din-forbandede Doctor! Gid du var besat! at tage alle Pengene, og lade mig uden Middagsmad. Nu, det tilgiver jeg ham aldrig, saa længe jeg lever.

(Der bankes.)

Eleonore.

Det banker.

Columbine.

Na! gid det var den Hunde-Doctor, han skulde herud med dem igien, om han blev rasende.

Eleonore.

Men, naar han anvender dem til vores Beste.

Columbine.

Gaae den Skam, der troer ham.

(Hun gaaer.)

Eleonore.

Hun tænker altid det Beste, og jeg tænker altid det Veste. Himlen give, at hendes Tanker ikke træffe rigtigere end mine!

Columbine.

Frue! naadige Frue! Det er Don Rodrigo.

Eleonore. (reiser sig.)

Hurtig! sæt Bordet tilside! sæt denne Stool herhid! tag Rammen bort, og lad ham komme ind!

Columbine.

(for sig selv i det hun rydder tilside.)

Ei! Ei! See engang, hvilken Hede der kom over hende, da jeg nævnte Don Rodrigo.

Eleonore.

Naa! Skynd sig da, lad ham ikke staae og vente.

Columbine.

Nu er jeg færdig, naadige Frue! Husk vel paa, at vi har ingen Middagsmad!

Eleonore.

Jeg forstaaer Hende ikke, hvad vil Hun sige?

Columbine.

Dersom Don Rodrigo skulde lade see nogen Medlidenhed, saa beder jeg, at De ikke viser Dem fortrydelig.

Eleonore.

Don Rodrigo er en ædelmodig Cavalier; men jeg er en ærefier Dame. Hans Venskab er mig meget behageligt, og jeg bær mere end en almindelig Hoiagtelse for

for ham; men med alt dette, kan jeg aldrig forglemme, hvad jeg skylder min Stand og min Herkomst.

Scene 5.

Eleonore, Don Rodrigo, Columbine.

Rodrigo.

Deres underdanigste Tiener, Donna Eleonore.

Eleonore.

Deres Tienerinde, Don Rodrigo, De behage at sidde.

Rodrigo.

De befaler! Har Sønnen været rolig i Nat?

Eleonore.

Saa rolig, som et Hjerte, bespændt af tusende Angester, kan nyde den.

Rodrigo. (for sig selv.)

Ulyksalige Dame, hvor smerter mig hendes Ulykke. (høit.) Har man nogen nye Efterretning fra Don Roberto?

Eleonore.

J ser Dage har jeg ingen Efterretning faaet fra ham. I hans sidste Brev lod han mig vide, at han frøgtede for et Anstød af en Feber, og eftersom jeg ingen Skrivelse har seet fra ham siden, saa forøges min Angest, at han er bleven syg. Jeg venter vores Tiener Pasquin i Dag fra Benevento, og jeg tæller hvert Minut, inden jeg faaer Efterretning om min ulyksalige Mand.

Rodrigo.

Og holder han sig endnu i Venevento?

Eleonore.

Ja. Han har ikke villet gaae videre, for at være Neapolis desto nærmere, og for des oftere at kunne faae Efterretning fra mig.

Rodrigo.

Den arme Cavalier! Men hvormed kan han op- holde sig, da der er slet intet udsat til hans Under- holdning.

Eleonore.

Ja, det maae Himlen vide! Han havde nogle faa Juveler hos sig, dem har han vel i sine Omstændighe- der maattet benytte sig af.

Rodrigo.

Men De, naadige Frue, De forlade mig min Dre- stighed, hvorledes befinder De Dem i denne ulyksalige For- fatning?

Eleonore.

Som jeg kan.

Rodrigo.

Dersom De kunde behøve min Tjeneste i noget, saa beder jeg Dem, at De vil befale.

Eleonore.

Jeg er Dem høiligen forbunden. Hidindtil har jeg ikke Marsag til at foruleilige Dem.

Rodrigo. (sagte.)

Hvilken Marsomhed!

Eleonore.

Eleonore. (sagte.)

Hvilken Edelmødighed!

Rodrigo,

Hvorledes staaer nu Deres Sag med Fiscum?

Eleonore.

Min Advocat har forsikret mig, at der skal snart falde Dom i den.

Rodrigo,

Jeg talte i Gaar med Secretairen Dem angaaende, naadige Frue, og han lod see en stor Medlidenhed med Deres ulykkelige Tilfælde. Det var maaskee ikke ilde gjort, om De lod ham overlevere en Memorial i Deres Navn. Dersom det finder Deres Bisald, saa skal jeg overlevere den.

Eleonore.

De beviser mig en særdeles Begaagenhed. Jeg har allerede Memorialen færdig, men jeg har ikke sunder Leilighed til at overlevere den. Columbine!

Columbine. (kommer ind.)

Naadige Frue!

Eleonore.

See efter inde i Alcoven, der skal ligge en Memorial paa min Skriverpult, tag mig den, og vær snar.

Columbine.

Strax, naadige Frue. (sagte til Donna Eleonore.)
Har han intet budet Dem — — —

Eleonore.

(sagte til Columbine.)

Gaae bort, Næseviis!

Columbine. (for sig selv.)

Da skal jeg nok faae ham til det.

(Hun gaaer.)

Rodrigo.

Det er særdeles beklageligt, at De i saa tidlig en Alder, og ziret med saa mange naturlige Yndigheder, skal befinde Dem uden Mand og uden Udfomme.

Eleonore.

Forøg ikke min Ulykke, Don Rodrigo! ved at erindre mig dens Omstændigheder.

Columbine.

Naadige Frue! jeg kan intet finde.

Eleonore.

Tosse! Du forretter ingen Ting tilgavns. Jeg skal vist finde den. Med Deres Tilladelse.

(Hun gaaer.)

Rodrigo.

Behag at bruge Deres Frihed.

Columbine. (for sig selv.)

Himlen ske Tak, at hun er borte.

Rodrigo.

Hvorledes lever Hun, Columbine?

Columbine.

Glet nok, min Herre! man spiser ikke, man drifter ikke, og tilsidst dør man af Sult.

Rodrigo.

Giver Donna Eleonore Hende ikke saa meget, som Hun kan leve af?

Columbine.

Columbine.

Dersom hun kun havde noget selv. Hun lever et
kummerligt Liv. Hendes Spise er Brød og Vand, og
jeg lever af det samme for Selskabs Skyld.

Rodrigo.

Men jeg har tilbudet mig, at tiene hende, og
hun — — —

Columbine.

Sagte, min Herre, der kommer hun. Lad Dem
ikke mærke med, hvad jeg har sagt Dem. De maae
anvende den mueligste Forsigtighed.

Rodrigo.

Hun sætter mig i den yderste Forundring.

Eleonore.

Her er Memorialen. Seer Du nu, Din Taabe,
at den var der. Don Rodrigo! jeg anbefaler mig til
Deres Blevaagenhed.

Rodrigo.

Jeg skal efterleve Deres Befaling med yderste Nøis-
antighed; men, naadige Frue! tør jeg udbede mig en
Naade af Dem.

Eleonore.

De behager at befale.

Rodrigo.

Jeg ønskede, at De vilde værdige mig den For-
trolighed, at sætte Prøve paa mit Benskab.

Eleonore.

Jeg haabede, at De var overbevist om, hvor høit
jeg skatterer det.

Rodrigo.

Jeg har ikke endnu seet et saadant Beviis, som jeg ønskede.

Columbine. (for sig selv.)

Nu komme vi nærmere til Terten.

Eleonore.

Hvorved kunde jeg vel endnu mere overbevise Dem?

Rodrigo.

Bed at tale aabenhjertet med mig; De seiler viselig eet eller andet, og De vil ikke værdige mig Deres Fortrolighed.

Eleonore.

Det er en ugrundet Formodning; jeg mangler aldeles intet.

Columbine. (sagte.)

Jeg kunde blive rasende?

Rodrigo.

Jeg spillede i Gaar Aftes Farao, Deres ærede Person randt mig i det samme i Tanke, jeg satte et Kort ud for Dem, dette vandt; jeg fordobblede det, og det vandt igien. Disse Penge hører Dem til, naadige Frue, og jeg beder Dem ydmygst at tage imod dem.

Columbine.

(til Donna Eleonore.)

Ja, naadige Frue, naar Herren har spillet for Dem, og vundet for Dem, saa ere Pengene Deres.

Rodrigo.

Her ere de — —

Eleonore.

Eleonore.

Nei, Don Rodrigo. Sæt dem i Spil' igien; tag dem, eller anvend dem til hvad De selv behager. Men ligesaa lidet som jeg kunde erstatte dem, om de vare tabte, ligesaa lidet høre de mig til, nu, da de ere vundne.

Rodrigo.

Jeg forsikrer Dem, at De beviser mig den største Gunst med at imodtage disse sex Louisd'orer.

Eleonore.

Lad Dem nøie dermed, at jeg erkiender Deres ædle Hierte, men jeg forsikrer Dem, at jeg behøver dem ikke.

Columbine. (for sig selv.)

Uh! for Pokker! — — Jeg kunde ret æde vende af Arrighed.

Rodrigo.

Naar saa er, naadige Frue, saa beder jeg om Forladelse for min Dristighed.

Eleonore.

Jeg forbliver Dem uendelig forbunden for Deres Hengivenhed.

Rodrigo. (for sig selv.)

Hvilken Høimodighed!

Eleonore. (for sig selv.)

Hvilket ædelt Hierte!

Rodrigo. (som før.)

Hendes Bæsen fortryller mig.

Eleonore. (som før.)

Hans Opførsel indtager mig.

Rodrigo.

Rodrigo. (høit.)

Donna Eleonore, jeg vil ikke længere være til Uleilighed.

Eleonore.

Den, som bærer mig, er ikke til Uleilighed.

Rodrigo.

Jeg udbeder mig endnu eengang, naadige Frue, at De vil bære mig med nogen Befaling, hvori jeg kunde tiene Dem.

Eleonore.

Jeg anbefaler Dem min Memorial.

Rodrigo.

Jeg skal sikkert besørge dem. Deres underdanige
Tjener. (Han gaar.)

Columbine.

(sagte til Donna Eleonore.)

Ei, naadige Frue! vi trænge nok til andet, end Memorialer; Brød trænge vi til. (til Don Rodrigo.) Et Dieblis, naadige Herre! behag at bie, jeg skal strax have den Verc — — —

Eleonore.

Hvor vil Du hen?

Columbine.

Jeg vil følge Herr Don Rodrigo ud.

Eleonore.

Han har dig ikke nødig.

Columbine.

Da har jeg saamen ham nødig.

Rodrigo.

Rodrigo.

Vilde Hun noget, Columbine?

Eleonore.

Det er intet, Don Rodrigo! Hør De ikke efter hende; det er en Gaas.

Columbine.

Vil De da endelig see mig dø? Nu vel da.

Rodrigo.

Men maaskee den arme Pige vilde tale med mig; jeg beder, naadige Frue, forbyd hende det ikke.

Eleonore.

Hun kan ikke have andet at sige Dem, end nogle Taabeligheder; jeg beder Dem derfor, at De ikke vil høre efter hende.

Rodrigo.

Som De befaler. Underdanigst Farvel, naadige Frue. (for sig selv.) Jeg seer her tydelig et Hjertes Empfindtlighed, som frygter for at fornedre sig, en rar og særdeles Ting i vore Tider. (Han gaaer.)

Scene 6.

Eleonore, Columbine.

Eleonore.

Hvad fattes Hende? hvorfor græder Hun?

Columbine.

Jeg græder af Gult, af Arrighed og af Fortviv-
lelse.

Eleonore.

Eleonore.

See her, tag denne Bevernaal, laan paa den, hvor
Hun kan, og klob ind, hvad vi har nødig i Dag.

Columbine.

Nu faaer De mig til at græde paa en anden Maade.

Eleonore.

Hvorfor da?

Columbine.

Fordi jeg seer, at De er alt for god. Midt i
alle disse Gienvordigheder vil De heller lide Nød, heller
skille sig ved alle Deres Smykker og Stads, end be-
giere Bistand af nogen.

Eleonore.

Min fiere Columbine! til at opholde Livet behø-
ver man ifkun meget lidet. Stads og Smykker ere ikke
nødvendige; men i Henseende til Vren behøves den al-
lernøieste Opmærksomhed, og den, som er af adelig Her-
komst, er forbunden til langt større Agtsomhed, end no-
gen anden.

Columbine.

Men Don Rodrigo har jo ikke uden de allerrene-
ste Hensigter.

Eleonore.

Man bliver aldrig flog paa en Mandspersons Hierte.
Dersom hans Hensigter for nærværende Tid ere rene,
saa kan han forandre dem. Og taber jeg først Hviag-
telsen paa hans Side, saa vil han lettelig tilegne sig en
Slags Myndighed over mig. Nei, nei! for dse, end
lide det allermindste Skaar paa Vren.

Columbine.

Columbine.

Ypperligt, nådige Frue! Jeg vil imidlertid gaae hen og sætte Bevernåalen ud. Vi vil holde det, saa længe vi kan, siden tænker jeg nok, at Fruen maae rette sig efter Omstændighederne. O! nådige Frue! De vil finde ganske saa af Deres Tænkemaade, hvad siger Ordspøget: man gjør det i sin Nød, som man ikke tænkte i sin Død.

(Hun gaaer.)

Eleonore.

Nøden skal dog aldrig lære mig at forglemme min Pligt. Min ulukkelige Mand, som har tabt alle Ting, eier nu intet, uden en ærefier Kone, som kan vedligeholde hans nedtrykte Families Ære. Jeg skal vedligeholde den, om det end skulde koste mit Liv, og dersom jeg formærker, at Don Rodrigos Besøgesser sætter min Dyd i mindste Fare, saa skal jeg endog berøve mig selv denne eneste Ungængelse; jeg skal opofre alt, for at opfylde mine Pligter, som en troe Egtefælle, et dydigt Fruentimmer, og en ærefier, skiont fattig Dame.

(Hun gaaer.)

Scene 7.

(Donna Claudies Bærelser.)

Donna Claudia, Balæstra.

Claudia.

Balæstra!

Balæstra.

Deres Naade.

Claudia.

Claudia.

Dette Bord herhid!

Balæstra.

Strar, Deres Naade. (Han trækker Bordet frem.)
Befaler Deres Naade mere?

Claudia.

Nei. (Han gaaer.) Mine Visiter blive denne Morgen temmelig længe ude. Balæstra!

Balæstra.

Deres Naade!

Claudia.

Har I seet Don Alonso?

Balæstra.

Nei, Deres Naade.

Claudia.

Gutet videre. (Han gaaer.) Denne min Hr. Cavalier viser kun liden Opmærksomhed for mig, det lader som han begynder at blive noget koldsindig; han kommer ikke som han pleier om Morgenens tidlig, for at drikke Chokolade med mig. Balæstra!

Balæstra.

Deres Naade!

Claudia.

En Stool!

Balæstra.

Her, naadige Frue. (Han sætter en Stool og bliver staaende.)

Claudia.

Claudia. (sætter sig.)

Min Mand har vel ikke forsoimt paa denne Tid at giøre Opvartning hos sin Dame. (Hun seer Balæstra.) Hvad staar I der, som en Klods?

Balæstra.

Jeg ventede, om Deres Naade havde mere at befale.

Claudia.

Naar jeg vil Jer noget skal jeg nok kalde Jer.

Balæstra. (mumlende.)

Meget vel.

(Han gaaer.)

Claudia.

Denne Eensomhed dræber mig. Balæstra!

Balæstra.

(Kommer ind uden at tale.)

Claudia. (seer ham ikke.)

Balæstra!

Balæstra.

Jeg er her, Deres Naade!

Claudia.

Svarer I ikke, Tølp!

Balæstra.

Jeg tænkte Deres Naade havde seet mig. (sagte.) Gid der var ti Gedehamse i din Tuppee.

Claudia.

Hvad Tid gif min Mand ud?

Balæstra.

Klokken ti.

(Han vil gaae.)

Cavalieren og Damen.

E

Claudia.

Claudia.

Bliv her! Sagde han intet?

Balæstra.

Nei.

Claudia. (forbitteret.)

Afsted! fort med Jer! jeg vil intet videre.

Balæstra.

Jeg er alt borte.

(Han gaaer.)

Claudia.

Siden her ingen kommer, saa vil jeg tage hen til Donna Virginia. Balæstra!

Balæstra. (kommer.)

Deres Naade!

Claudia.

Siig Rudffen, at han spænder for.

Balæstra.

Strax, Deres Naade!

(Han gaaer.)

Claudia.

Men kan jeg figre ud, uden at have en Cavalier til at føre mig, det skikker sig ikke. Balæstra!

Balæstra. (kommer.)

Deres Naade!

Claudia.

Lad være.

Balæstra.

Befaler De ellers noget?

Claudia.

Nei.

Balæstra.

Balæstra.

Befaler De da ikke Bognen?

Claudia.

Nei, Dumrian, siger jeg. Nei!

Balæstra. (sagte.)

Hvilken Satan!

Claudia.

Denne Don Alonso er mig ogsaa alt for uhøflig. Bryder han mig, ja bryder han mig for meget, saa tager jeg Grev Asdrubal i hans Sted.

Balæstra. (kommer.)

Deres Naa — — —

Claudia.

Næsvise Slynge! Hvem har kaldet Jer?

Balæstra.

Jeg skal melde — — —

Claudia.

Hvem?

Balæstra.

Don Alonso, som vil gøre Dem sin Opvartning.

Claudia.

Ubehøvsede Flegel! Skal en opvartende Cavalier melles? Lad ham komme ind!

Balæstra.

Jeg beder Deres Naade om Forladelse, jeg er nødt til at komme i Tjenesten. (sagte.) En anden Gang lær jeg ham komme, i hvad Postyr han end træffer hende.

(Han gaar.)

Claudia.

Jeg burde sætte ham tilrette; men jeg vil nødig støde ham. Det er et godt eenfoldigt Menneske; han gør alt hvad man forlanger, og han lader sig nøie med meget lidet.

Scene 8.

Don Alonso, Donna Claudia, derefter
Balæstra.

Alonso.

Underdanige Tiener! en god Morgen, naadige Frue!

Claudia.

Kiere Don Alonso, forlad min nye Tieners Dumhed. Det var langt fra ikke min Villie, at lade Dem vente i Forgemaaket.

Alonso.

Jeg er forsikret om Deres Godhed, og saadanne Smaating legger jeg ikke paa Hjerte.

Claudia.

Men jeg er forfærdeligt nøieregnende; og jeg ønskede gierne, min kiere Don Alonso, at De viste nogen mere Opmærksomhed.

Alonso.

Jeg forsikrer Dem, naadige Frue! at en Sag af yderste Bigtighed har i Dag forhindret mig.

Claudia.

Jeg vilde ikke haabe — — — Men bide De kun, kommer jeg efter Dem, saa vogt Dem.

Balæstra.

Balæstra. kommer ind.)

Deres — — —

Claudia. (forbittret.)

Hvad vil I her?

Balæstra.

Der er — — —

Claudia.

Hørud! og slaae Dørene i.

Balæstra.

Men De behager — — —

Claudia.

Gaa gaae Fanden i Bولد! Hvor tør I Dømmet understaae Jer, at komme i mit Kabinet, naaer der er en Cavalier hos mig, uden at jeg kalder.

Balæstra.

Som De befaler, (sagte.) Det er en Furie.
(Han gaaer.)

Claudia.

Jeg forsikrer Dem, Don Alonso, at jeg kunde gaae fra min Forstand over disse dumme Bester af Tienere.

Alonso.

Men, med Deres Tilladelse, troer jeg, at han havde nogen at melde Dem.

Claudia.

At melde mig?

Alonso.

Uden al Tvivl. Han begyndte at sige det, men De hindrede ham fra at tale ud.

C 3

Claudia.

Claudia.

Han havde nogen at melde, og siger mig det ikke.
Uh! det Fæ. Balæstra!

Balæstra. (uden for.)

Deres Naade!

Claudia.

Kommer I ikke?

Balæstra. (uden for.)

Tør jeg, eller ikke?

Claudia.

Herind, Slynge! herind!

Balæstra. (kommer.)

Her er jeg.

Claudia.

J har nogen at melde mig, og I siger det ikke.

Balæstra.

De vilde jo ikke — — —

Claudia.

Hurtig! sig frem! Hvem er det?

Balæstra.

Donna Virginia, som vil besøge Dem.

Claudia.

Donna Virginia! Er hun i Bognen?

Balæstra.

Nei, hun er stegen af.

Claudia.

Hun er stegen af, og I lader hende vente? O,
Tølper!

Tølper! o. Flegel! hie kun! jeg skal — — — Hurtig, løb, lad hende komme!

Balæstra. (sagte.)

Bliver jeg længere i dette Huus, saa gid jeg blive Dievels. (Han vil gaae.)

Claudia.

Balæstra! Balæstra!

Balæstra.

Hei! Deres Naade!

Claudia.

Nof en Stool her. (Han sætter den og vil gaae.)

Balæstra! nof een. (Han sætter den og vil atter gaae.)

Balæstra! den staaer ikke ret; bedre herhid. Hurtig! hurtig! gaae! løb, og hent Damen, det I maae brække Jeres Hals!

Balæstra.

Men en ene Tiener kan jo ikke giøre alt paa eensgang.

Claudia.

Hold Munden, Bengel!

Balæstra. (sagte.)

O! din Pulverher! (Han gaaer.)

Claudia.

Disse Betientere ere noget lumpent Pagaas.

Alonso.

Sa, man maae omgaaes dem en Smule lemsfældig.

Claudia.

Fortreffligt, min Herre! De tager Betienternes Partie, De er en allerkiereste Cavalier, jeg er Dem mangfoldig forbunden.

Alonso.

Forlad mig, naadige Frue! Det er Ting, som jeg ikke bør indlade mig i.

Claudia.

De bør just egentlig indlade Dem deri. Det hører Dem til, at forskaffe mig Verbødighed og Lydighed.

Alonso.

Dette tilkommer Deres Mand, naadige Frue!

Claudia.

Min Mand befatter sig ikke med saadanne Ting. Det kan være hans Forretning paa et andet Sted; men mine Berientere kommer det Dem til at holde i Orden.

Scene 9.

Donna Virginia, de Forrige, Balaftra,
som lukker op.

Claudia.

Kiere Veninde! velkommen.

Virginia.

Ha, ha, Don Alonso! Nu kan jeg begribe, hvorfor jeg maatte vente en halv Time i Korgemakket. Jeg beder, at De tilgiver mig, at jeg forstyrrer Dem.

Claudia.

Jeg beder Dem mangfoldig om Forladelse. Det er den Dødmers Korseelse, som jeg har antaget i Gaar. Jeg haaber, at De ikke gjør sig nogen anden Tanke.

Virginia.

Virginia.

Aldeles ikke, min Beste! jeg skertser kun. Det fornøier mig at finde Dem i saa godt Selskab.

Alonso.

Donna Virginia er denne Morgen i meget godt Humeur.

Claudia.

Naar man har Glæde i Hjertet, saa spiller Fornøielsen i Dinene. (til Donna Virginia.) Sigt mig engang, har De seet min Mand i Dag?

Virginia.

Jo, han var hos mig i Dag tilig.

Claudia.

Og han har ikke gjort Dem Selskab i Vognen?

Virginia.

Nei, Marquis Alcanio var hos mig, og De veed, at Deres Mand gjør sig ikke til af at have Fortrinet; han overlader gierne sin Plads til en Fremmed.

Claudia.

Hvor tog da Marquien hen?

Virginia.

Da han havde fulgt mig hertil, tog han til Hove, for at afgjøre noget af Vigtighed.

Claudia.

Hvem skal da hente Dem af?

Virginia.

Enten han, eller Deres Mand, eller Baronén, eller denne Engellænder, eller jeg veed ikke selv, een af dem eller en anden.

E 5

Claudia.

Claudia.

De mangler ikke Opvartere.

Virginia.

Jeg har saa mange, at jeg ikke kan erindre dem alle.

Claudia.

Men hvilken af dem er da den rette?

Virginia.

De ere mig ligegyldige alle, og jeg bekymrer mig ikke det ringeste om nogen af dem.

Alonso. (for sig selv.)

Denne Samtale mærer mig mangfoldig.

Claudia.

Hvad skal vi nu tage os for? Skal vi spille et Partie l'Ombre?

Virginia.

O ja! det er min største Fornøielse.

Claudia.

Don Alonso! behager det Dem?

Alonso.

Alt hvad De befaler.

Virginia.

Don Alonso er ret en indtagende Cavaller.

Alonso.

Jeg har dog en Feil, som maaskee ikke behagede Dem.

Virginia.

Og det er?

Alonso.

Alonso.

At jeg i Ondt og Godt gierne vil have min Deel
alene.

Claudia.

Balæstra!

Balæstra. (uden for.)

Tør jeg komme?

(Han kommer.)

Claudia.

Hurtig! bring Kort og Kride hid.

Balæstra.

I Diebliffet.

Claudia.

Lad os imidlertid sætte os. Balæstra!

Balæstra.

Deres Naade!

Claudia.

Stole omkring Bordet!

Balæstra.

Strax Deres Naade. (Han vil sætte Stole.)

Claudia.

Hurtig! hurtig! Kortene og Kride!

Balæstra.

Fet af Gangen, Deres Naade! Jeg har jo kun to
Hænder og to Fødder.

Claudia.

En næsviis Slynge. Den maae jeg strax have
paa Døren igien.

Virginia.

Virginia. (for sig selv.)

Den arme Karl har Net. En artig Dame, hun vil holde Selskab, og har kun een eneste Tiener?

Valæstra.

Her ere Kortene og Kride. (Han bliver staaende afssides.)

Alonso. (tager Kortet.)

Med Deres Tilladelse.

Claudia.

Nei, min Herre! naar een Cavalier spiller med tvende Damer, saa skal han have Forhaanden. Jeg gier.

Alonso.

Som De befaler.

Claudia.

(blander og giver Kortet.)

Virginia.

Hvor høit spille vi?

Alonso.

De befaler.

Claudia.

Vi vil ikke spille høit, en halv Ducat Marquen.

Virginia.

Med Couleur.

Claudia.

Ja, dobbelt Couleur?

Alonso. (for sig selv.)

Her er jeg kommet an. (høit.) Jeg passer.

Virginia.

Virginia.

Jeg med. (sætter.)

Claudia.

Er det tilladt?

Balæstra. (sagte.)

Ja at du hænger dig. (Hun gaaer.)

Virginia.

Det er sandt, Donna Claudia, har De nyligen besøgt Donna Eleonore?

Claudia.

Det er nok otte Dage siden.

Virginia.

Den arme Kone! Det var dog en meget uslykkelig Hændelse.

Claudia.

Vær De forvissat om, at hun har den, som træffer hende.

Virginia.

Og hvem? Don Rodrigo?

Claudia.

Just Don Rodrigo. (Hun kiser.)

Virginia.

Ei han er altfor alvorlig dertil, han har aldrig fundet Fornøielse i Damernes Selskab.

Claudia.

Ja! de som stille sig saa ærbare an offentlig, de ere hemmelig de allerverste.

Alonso.

Alonso.

Naadige Frue! har De valgt Deres Trumf?

Claudia.

Falder Tiden Dem lang, maaskee? Det er mig berettet for vist, at han er der i Huset hvert Dieblig paa Dagen.

Virginia.

Det er ganske vist, man har fortalt mig det samme, og dog, naar man hører den ærbare Dame tale, saa skulde man troe, at hun var den anden Penelope.

Claudia.

Jeg lader mig aldrig føre saa let bag Lyset. Jeg kan forsikre Dem, at hvis hun ikke havde Don Rodrigo, saa maatte hun crepere af Gult.

Virginia.

Hendes Medgivt troer jeg ikke er ret betydelig.

Claudia.

Medgivt? Da Don Roberto tog hende, havde hun knap det hun kunde skjule sig i.

Virginia.

Men af hvad Årsag givtede da Don Roberto sig med hende, naar hun var saa fattig?

Alonso.

Det kan jeg have den Ære at sige. Don Roberto er af den nye Adels, og Donna Eleonore er een af de fornemste og ældste Familier i Neapolis.

Virginia.

Ei! Ei! et særdeles høit Adelskab. Hendes Moder

der er alt for vel bekiendt; det var en god ærlig Borgermands Datter, og hendes Tante har givet sig med en Advocat.

Claudia.

Jeg veed ellers ganske vel, hvorfor han tog hende.

Virginia.

· Af hvad Aarsag, min Allerkiereste?

Claudia.

Jeg gider ikke tale ilde om nogen; men jeg veed den hele Historie fra først til sidst.

Virginia.

Var der maaskee en Klemme, som holdt ham.

Claudia.

Det kan De let forestille Dem — — —

Alonso.

De forlader mig, naadige Frue! Det var min Fader, som sluttede Partiet, og Donna Eleonore har givet sig med allerstørste Berømmelse.

Claudia.

Bravo, min Herre! uforligneligt; men jeg erindrede ikke, at De var selv forliebt i hende, da hun var Pige, og derfor taer De hende nu i Beskyttelse, ikke saa?

Virginia.

Min fiere Don Alonso! De fornærmer Donna Claudia.

Alonso.

Jeg fornærmer ingen, naar jeg siger Sandhed.

Claudia.

Claudia.

Meget artig. Gaae De kun hen til Deres store Dame; jeg behøver Dem ikke. (Hun reiser sig.)

Virginia.

O! vist ikke! Kom lad os blive ved at spille.

Claudia.

Nei. Jeg spiller ikke mere. (De gaae fra Bordet.)

Alonso.

Jeg beder om Forladelse, naadige Frue! jeg har aldrig havt i Sinde, hverken at fornærme Dem, eller at forårsage Dem nogen Misforstaaelse.

Claudia.

De har en affkyelig Feil, min Herre! at De bestandig skal sige imod. De viser kun meget liden Leve-
maade.

Alonso.

De har største Ret, naadige Frue! jeg beder Dem om Forladelse.

Claudia.

At ville forsvare saadan een, som man altfor godt kiender for den hun er.

Virginia.

Hele Neapolis veed jo, at Don Rodrigo underhol-
der hende.

Claudia.

Han lønner endogsaa hendes Plig.

Virginia.

Og hvor faaer hun vel Huusleien fra? da hun ellers
ikke selv en Skier.

Claudia.

Claudia.

Jeg tør næsten forsikre Dem, at Don Rodrigo maatte leie Værelserne i sit Navn, eftersom Herr Alonso ellers ikke vilde betroe dem til Donna Eleonore.

Virginia.

Det er saa, i Sandhed.

Claudia.

Jeg er saa godt som fersvissat derom, og inden Aften skal jeg være i Stand til at bekræfte det.

Virginia.

Hvad siger De hertil, min Herr Protector?

Alonso.

Jeg forsikrer Dem, at jeg holder det for umueligt.

Claudia.

Der hører man. Froløse Menneſke! det er mig tiert, at jeg har opdaget Deres Rænker. Jeg har alt længe mærket, at De har ført Dem fold op imod mig. De ſtaaer uden Tvivl allerede i Forbund med denne ſtore Dame. Men jeg ſkal ikke være den Perſon, jeg er, om jeg ikke hevner det. Maatte hendes Mand tage Flugten ud af Landet, ſaa ſkal jeg ikke hvile, førend hun ſkal komme til at danſe efter ham.

Alonso.

Men, naadige Frue!

Claudia.

Jeg vil ikke høre Dem.

Alonso.

Jeg beder underdanigſt — — —

Cavalieren og Damen. D

Claudia.

Claudia.

Forstaaen mig for Deres Nærværelse.

Scene 10.

Don Flaminio, de Forrige.

Flaminio.

Hvad er dette for en Støi, hvorfor er man saa højrøstet?

Virginia.

Den stakkels Don Alonso har faaet sin Text læst af Deres Rone.

Flaminio.

Min Rone er det forunderligste Gemyt at komme tilrette med. Kiender De hende ikke bedre endnu, Don Alonso? De maae ret lære at kiende hende, og saa skal De selv give mig Ret, naar Taalmodigheden undertiden forgaaer mig.

Alonso.

Men, kiereste Ven! jeg veed i Sandhed ikke at jeg har forseet mig det allerringeste imod min Skyldighed.

Flaminio.

Men, hvorover ere De da saa opbragte?

Virginia.

Det skal jeg sige Dem. Don Alonso har sat sig for, at forsvare Donna Eleonore; han tør nægte, at Don Rodrigo er hendes Tilbeder, eller rettere sagt, hendes Belgiserer. Vi andre, som vide Sagen tilvisse, som den er, vi ere af en ganske anden Mening. Men han

han bliver ved i sin Haardnakkenhed, og siger os paa den allerhøfligste Maade, at vi har løiet.

Flaminio.

De maae forlade mig, Don Alonso! men deri har De vist en stor Eenfoldighed. Det maae bestandig være Dem en Hovedregel, at for de Fruentimmer, som De er i Selskab med, maae De aldrig berømt et andet af deres Rign. Desuden veed De jo, at det er eet og det samme, at sige et Fruentimmer imod, og at seile imod Vind og Strøm.

Alonso.

Alt dette veed jeg, men troer De da, at jeg kan høre en ærefier Dames Ære fornærmes.

Flaminio.

Hvorledes? fornærmer de hendes Ære, fordi de sige, at Don Rodrigo er hendes Tilbeder? Jeg tilbeder Donna Virginia, De gjør Deres Opvartninger hos min Kone; hvad Ulykke er der vel i alt dette?

Alonso.

Dette er ikke Sagen, men de påstaae, at Don Rodrigo underholder hende, at han lønner hendes Pige, at han betaler hendes Huusleie, og andet mere.

Flaminio.

Kiere Ven! hvem mener De da, der skulde betale den for hende? De er paa min Ære ogsaa' alt for tro: skyldig. Hendes Mands Gods er altsammen confiskeret, og hun har ikke een Skilling i Medgiot. Nei, lad os tale aabenhjertet med hverandre. Af Lusten lever dog ingen.

Alonso.

Men hun har solgt adskilligt; hun sælger endnu, og arbejder — — —

Claudia.

Vil De høre, hvor han ikke veed alting paa det allernøieste.

Virginia.

Donna Claudia! Skal vi ikke tage hen i Aften og besøge Donna Eleonore?

Claudia.

Besøge Donna Eleonore! Saadan en Præker holder jeg ikke min Besøgelse værdig.

Virginia.

Vi kunde jo tage derhen, for at have lidt Tidsfordriv af hende.

Claudia.

Det var kun at spille Aftenen meget flø.

Virginia.

Alene for at see, hvorledes denne store Dame stiller sig an i hendes usle Omstændigheder.

Claudia.

Som alle andre hendes Lige, fattig og hoffærdig.

Virginia.

Hvem veed, hvad mere vi kunde komme efter. Jeg forestiller mig, at hun finder stor Fornøielse i godt Selskab, det veed uden Tvivl Don Alonso.

Alonso.

Alt hvad jeg veed, er dette, at Donna Eleonore
er

er den meest indgetogene Dame, og naar jeg undtager Don Rodrigo, saa er der slet ingen, som har Udgang i hendes Huus.

Flaminio.

Nu! kom an! hvad skal vi vedde, at jeg skal faae Udgang i Huset, og at jeg skal blive hendes Favorit.

Alonso.

Jeg vedder hundrede Louisd'orer, at det ikke lykkes Dem.

Flaminio.

Skal vi vedde om et Gulduhr.

Alonso.

Ja vel! Jeg gaaer ikke fra mit Ord.

Flaminio.

Samtykker De, Donna Virginia! at jeg gior denne Prøve, og vinder et Gulduhr.

Virginia.

Benyt dem af Deres Frihed.

Flaminio.

Jeg haaber dog ikke, at der skulde feile Dem een til min Plads, i den Tid jeg maae forlade Dem.

Virginia.

Bekymre Dem ikke; lad mig kun selv besørge det.

Flaminio.

Og De, min kiere Kone, hvad er vel Deres Tanker?

Claudia.

Jeg tænker, at De useilbarlig har vundet.

Flaminio.

Troer De vel, at mit Væsen er saa indtagende, at jeg er i Stand til at erobre et Fruentimmers Hjerte, ved første Anfald.

Claudia.

Saadanne Fruentimmer ere snart erobrede.

Flaminio.

Beddemaalet er gjort, nu intet videre om dette. Lad os gaae ned og gjøre en Tour i Haven, til det er Tid at spise.

Virginia.

Saa nok, lad os gaae! og endnu bedre, lad os blive samlede, og spise til Middag hos Dem.

Flaminio.

Som De behager, De beviser mig en Ære. Maae jeg have den Ære at geleide Dem.

Virginia.

Meget gierne.

Flaminio.

Jeg beklager Dem, Donna Virginia! hvor vil De længe i dette par Dage foruden mig?

Virginia.

De kan forlade Dem til, at Sygdommen bliver ikke farlig.

Flaminio.

Ah! Grumme! Kan De være saa ligegyldig, da jeg dør for at behage Dem.

Virginia.

Virginia.

Virginia.

J Morgen skal De døe for Donna Eleonore, saa kan De siden komme igien og døe for mig.

(De gaae.)

Alonso.

Befaler De, at jeg maae have den Ære at opvarte Dem.

Claudia.

Jeg er Dem mangfoldig forbunden, De kan gjøre Deres Opvartninger hos Donna Eleonore.

Alonso.

Det vil umueligen lykkes mig. Hun er jo allerede bestemt for Deres Mand.

Claudia.

Gaae de kun! Der bliver glerne Plads for Dem med. Hvor Skiltet hænger ud, tager man ligevel imod alle.

(Hun gaaer.)

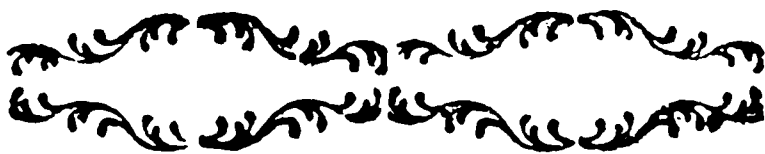
Alonso.

Der seer man næsten alle Fruentimmers almindelige Feil, at igiennemhegle andres Gierninger, uden at overveie sine egne. Hovedmaterien i de fleste Sælfsker bestaae gemeenligen deri, at skumle over andre, at tale ilde om sin Næste, og at skære Hæder og Ære fra Folk, fordi de ere fattige. Jeg bekvemmer mig aldrig dertil. Jeg er overbevist om, at Donna Eleonore er en ærefier Dame, det er min Pligt at forsvare hendes Ære, omendskiønt jeg ikke paastaer den ringeste Forbindtlighed derfor. Jeg giver min Opvartning hos Donna Claudia, meer for Levemaadens Skyld, end af nogen Tilboielighed. Og dersom hun fordrer mere

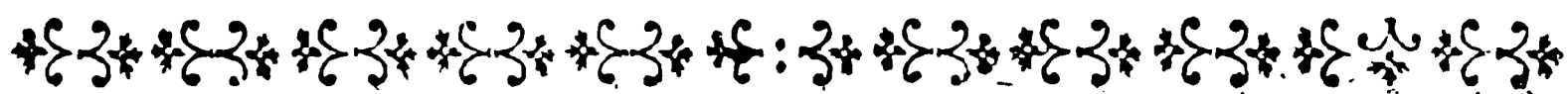
af mig, end almindelig Høflighed tilfiger, saa forlader jeg hendes Omgang. Hvor er man ikke latterlig, at søge sin Fornøielse i at gjøre Opvartninger, at underkaste sig et Fruentimmers meest urimelige Gudsald, og det alene for at erhverve sig den store Titel, at man veed at leve.

(Han gaaer.)

Ende paa den første Act.

Anden

Anden Act.

Scene I.

(En Gade.)

Pasquin (kommer reisendes), derefter Don Rodrigo.

Pasquin.

Fordømte Ulykke! En Dødsmer er jeg fød, og en Nar dør jeg. Død og Ulykke! Brevet er rigtig nok borte. Min Herre skifter mig ekspresse fra Venevento med et Brev til hans Frue, og Fanden i Bold er det.

Rodrigo. (for sig selv.)

Det er Don Roberti Tiener.

Pasquin.

Finder jeg det ikke, saa hænger jeg mig selv. (Han leder alle vegne paa sig selv, og paa Jorden.)

Rodrigo.

Pasquin!

Pasquin.

Naadige Herre!

Rodrigo.

Hvad gør du her?

Pasquin.

Jeg leder efter et Brev.

Rodrigo.

Hvilket Brev?

Pasquin.

Et Brev, som min Herre har givet mig, for at levere det til Fruen.

Rodrigo.

Hvorledes befinder din Herre sig?

Pasquin.

Han ligger paa Sengen, og brydes med en Sygdom og en Doctor.

Rodrigo.

Hvorledes?

Pasquin.

Fordi Sygdommen og Doctoren kapper om, hvem der først kan faae Livet af ham.

Rodrigo. (sagte.)

Det er en forstyrret Krabat. (høit.) Saa er din Herre da syg?

Pasquin.

Ja, naadige Herre! og jeg har tabt hans Brev?

Rodrigo.

Don Roberto har da sendt et Brev til Donna Eleonore?

Pasquin.

Ja, vi har begge to havt Umage nok.

Rodrigo.

Hvorledes? begge?

Pasquin.

Pasquin.

Jo! han har havt den Umage at skrive det, og jeg at labe det.

Rodrigo. (for sig selv.)

Han kommer mig ret tilpas, for at udføre mit Ansøg. (høit.) Hvorledes tør du da lade dig see for Donna Eleonore, uden Brev fra hendes Mand?

Pasquin.

Jeg agter at pakke mig til Benevento igien med samme Befordring, som jeg kom med. (Han peger til sine Been.)

Rodrigo.

Du vil da reise bort igien, uden at lade dig see af din Frue. Men dersom hun siden skulde faae at vide, at du har været her i Byen, saa vil hun troe, at hendes Mand er død, og derover geraade i Fortvivlelse.

Pasquin.

Det er sandt. Jeg vil da heller trøste hende med min behagelige Nærværelse.

Rodrigo.

Men, kommer du til hende, og har intet Brev, saa er det endnu verre.

Pasquin.

Skal jeg da haade gaae til hende, og ikke gaae til hende. Ja, paa den ene Side, og Nei, paa den anden.

Rodrigo.

Giv Agt paa hvad jeg siger dig. Jeg vil give dig noget at bringe hende, som skal være meget bedre end et Brev.

Pasquin.

Vasquin.

Godt! Det skal være mig en stor Fornøjelse.

Rodrigo.

Her er en Pung med halvtrediesindstive Ducater, den skal du bringe Donna Eleonore, og sige, at hendes Mand sender hende dem, at han lader hende hilse paa det kierligste, og at han befinder sig bedre. Skulde hun spørge dig, hvorfor han ikke har skrevet, saa kan du forgive, at han kunde ikke faae Leilighed. Men mag det for alting saaledes, at hun troer, at Pengene useilbarligen sendes fra Don Roberto.

Vasquin.

Nei, naadige Herre! Der kommer jeg aldrig vel afsted med.

Rodrigo.

Men hvorfor?

Vasquin.

Fordi, skal jeg sige Dem, jeg bliver saa rød i Hovedet, naar jeg lyver.

Rodrigo.

Du maae tage Mod til dig, ikkun tale lidt, overlevere hende Pengene, og saa strax gaae din Vej igien. Naar du forretter det vel, kom da til mig paa næste Kaffehuus, saa skal du have en Ducat for din Umage.

Vasquin.

Nei, dersom jeg ikke skal blive rød, saa veed jeg intet andet Raad, end at gnie mig med lidt Guld eller Sølv under Kinene. Dersom jeg havde Ducaten strax, saa skulde det maaskee gaae nok saa vel af.

Rodrigo.

Rodrigo.

Jeg forstaaer dig. See der har du den, forret
nu dine Sager med Forstand.

Pasquin.

Forlad Dem kun paa mig; jeg er en huul Knekt.

Rodrigo.

Vogt dig for alting, i hvad Spørgsmaal hun end
gør dig, at du ikke nævner mig.

Pasquin.

Det forstaaer sig, at jeg ikke nævner Dem, des-
uden, skal jeg sige Dem, at jeg har saamen forglemt
Deres Navn.

Rodrigo.

Saa gaae da! jeg bier efter dig paa næste Kaffee-
huus, naar du har faaet Svaret.

Pasquin.

Og Ducaten?

Rodrigo.

Ducaten har du jo faaet.

Pasquin.

Den er for Ansigtet, men den anden skal være for
Haanden; den ene for ikke at blive rød, og den anden
for ikke at skamme sig.

Rodrigo.

Forret kun dine Sager vel, saa skal du blive fornøjet.

Pasquin.

Naadige Herre kiender nok Ordsproget. Den ene
Haand toer den anden, og begge toe Ansigtet.

(Han gaaer.)

Rodrigo.

Rodrigo.

Det er en pudseerlig Fyr; men saavidt jeg har hørt, saa er han troe og ærlig, og derfor er jeg sikker paa, at han ikke bedrager mig. Paa denne Maade kan jeg komme Eleonore til Hielp, uden at fornærme hendes Empfindtlighed. Det er en Dame af stor Forstand og af den bedste Tænkemaade; hendes rare Fortienester indtager mig stedse mere og mere. Derfor hun var fri, stod jeg ikke noget Dieblis i Betænkning om, at tilbyde hende mit Hierte. Men nu, da hun er gift, vil jeg qvæle mine Sukke, undertvinge min Kierlighed. Og holde det for min største Ære, med den allerreneste Hengivenhed at opvarte en Dame, som midt under Ulyffens Forsølgelser vedligeholder den Værdighed, som tilkommer hendes Stand og Fødsel.

(Han gaaer.)

Scene 2.

Don Flaminio, Balæstra.

Flaminio.

Balæstra! det er et stort Foretagende jeg har at udføre.

Balæstra.

Derfor De troer mig hurtig nok til at tiene Dem, saa har De at befale.

Flaminio.

Jeg har giort Beddemaal om et Gulduhr, at jeg skulde skaffe mig Adgang hos en Dame, og blive hendes Favorit.

Balæstra.

Balæstra.

Er hun Pige, Enke, eller har hun en Mand?

Flaminio.

Hun har en Mand, men han er forvriist Landet.

Balæstra.

Har hun nogen betydelig Underholdning?

Flaminio.

Nei. Jeg troer at hun lever meget kummerlig.

Balæstra.

Eaa haaber jeg, at vi umueligen taber Gulduhrét.

Flaminio.

Du maae vide, at foruden Beddemaalet, staaer min Vre aldeles i Bove. Man har aldrig hørt, eller skal nogentid høre, at Don Flaminio har attaquert en Fæstning, som ikke er gaaet over paa Accord. Og jeg vilde tage al min Roes, dersom dette Foretagende slog mig feil. Desforuden maae jeg sige dig, at Damen mishager mig ikke, jeg drives lige meget af Vren til at vinde, og af en Tilhøielighed, som næsten begynder at bryde ud til en virkelig Kierlighed.

Balæstra.

Tre vigtige Marsager til at declarere Fienden Krig. Denne Fæstning, siden det har behaget Dem at falde Deres Dame saaledes, maae da attaqueres fra adskillige Kanter. Man maae i Begyndelsen bloquere den lange fra med Opvartninger, indtil man lidt efter lidt kan sætte den i Knibe, og formere en ordentlig Beleiring. Derpaa indretter man Batterierne: her et Batterie af Kierligheds- Erklæringer; der et Batterie af Sukke. Paa denne
Side

Side et Batterie af Forlystelser; og paa denne, det allerstærkeste af Foræringer. Snart spille med det ene, saa med det andet, hvor det gaaer, saa faaer man et Steds Bresche, og saa gaaer Fæstningen over, enten paa Accord, eller en tapper Soldat løber Storm, og bestiger den, behandler Fienden, som han selv vil, lader ham springe over Klingen, og faaer hele Ammunitionen til Bytte.

Flaminio.

Bravo, Balæstra! Du er en stor Mand i Kierligheds, Batailler.

Balæstra.

Ja, De maae vide, naadige Herre! at jeg bestandigen har staaet i Oberste Cupidos Regiment som Foureer.

Flaminio.

Jeg gior dig da til Chef for mit Compagnie af forliebte Duffer, og du kan strax rykke nærmere imod Fiendens Poster.

Balæstra.

Godt. Jeg skal da gaae for i Veien og forskaffe deres Naade Standquarteer.

Flaminio.

Du kan give Commendanten en Opfordring.

Balæstra.

Giv mig kun Ammunition med, og lad mig sørge for Resten.

Flaminio.

Der har du noget Guldpulver, det er nok saa frastigt, som Kanonpulveret. (Han gior ham nogle Ducater.)

Balæstra.

Balæstra.

Jeg er vis paa, at i de alvorlige Batailler bliver der gemeenligen forbrugt mere Guld end Salpeter. Forlad Dem nu kun paa mig. Jeg kender Fæstningen, som jeg skal attackere; De har nu givet mig nøiere Underretning, og jeg har, Himlen ske Tak, en god Hukommelse.

Flaminio.

Troer du vel, at den er i meget god Forsvars-
Stand?

Balæstra.

Jeg veed dens Force, jeg kender den commanderende General, og jeg veed, hvor stærk Besætningen kan være.

Flaminio.

Du smigter dig da med Seieren?

Balæstra.

For Modstanden inden fra frygter jeg ikke, men jeg staaer større Fare for et vis flyvende Corps.

Flaminio.

Og som maaskee anføres under Don Rodrigos Commando?

Balæstra.

Justement! Jeg frygter for, at han har et Regiment af de Ungerke, som kunde komme vore Batterier til at tie.

Flaminio.

Saa maae man være betænkt paa at bruge et Krigs-
Puds.

Cavalieren og Damen. E

Balæstra.

Balæstra.

Jeg vil see, om jeg ikke ved en hemmelig Forståelse med en vis Undercommanderende kunde indtage denne Fæstning.

Flaminio.

Saa kunde vi siges, at vinde uden at udgyde Blod.

Balæstra.

Der er en vis Captain Columbine i Fæstningen, kunde det lykkes mig, at overtale denne, saa skulde jeg maaskee faae Vindebroen nedladt om Natten, og forskaffe os Durchmarsch igiennem een af Lønporene, og saa redde sig, hvem som kunde. Fæstningen er da vores, og Gouverneuren vor Krigsfange.

Flaminio.

Kortreffelig, Balæstra! Du er færdig i Feldten og i Cabinettet, tapper og skarpsindig tillige. Fuldfør dit Arbeide, og du kan være vis paa, at du skal faae din Deel med af Seieren.

(Han gaaer.)

Balæstra.

Gouverneuren for min Herre, og Captainen for mig, dette var en ganske artig Scene. Dersom nogen havde hørt os, saa havde de vist taget os for et Par Acteurer af det sextende Aarhundrede. Men det bliver nok best at lade Lignelsen fare, og betragte Sagen i sig selv. Her kommer det an paa, om jeg veed at snoe mig, og at opfylde en Herres Ønsker, som slaaer al sin Tiid til mig. I saadanne Slags Tilfælde maac man have Forvovenhed og Mod. Jeg gaaer sporenstregs ind i Huset. Finder jeg Pigen, saa er jeg fref og dristig, finder

finder jeg derimod Fruen, er jeg udmag og forsigtig. Penge har vi nok af. Ord fattes os ikke. Hvo intet vover, han intet vinder.

(Han gaar.)

Scene 3.

(Eleonores Kabinet.)

Donna Eleonore, Columbine.

Columbine.

Her er, alt, det, Frue! som jeg kunde faae paa Hæ, vernaalen, to Ducater.

Eleonore.

Ikke mere end to Ducater?

Columbine.

Det var endda med stor Nød, at jeg fik Dem.

Eleonore.

Den har kostet mig selv 'dte. Det een-nagende Ulykke for dem, som trænge. Hos hvem har Du sat den?

Columbine.

Hos en meget from Mand, som faster tre-Gange hver Uge, og laaner paa Pandt alene for at styre fattige Piger ud.

Eleonore.

Saa tager han dog ingen usædvanlig Rente?

Columbine.

Jo, naadige Frue! Han sagde mig, at hvis jeg

ikke inden otte Dage løser den ind med tre Ducater,
saa bliver Bævernaalen solgt.

Eleonore.

Det var bedre, om han fastede mindre, og tog
ikke saa ubarmhiertig Nager.

Columbine.

Det banker, jeg vil see, hvem det er.

(Hun gaaer.)

Eleonore.

Jeg er stedsse i Angest for min Mand; af! gid
det maatte være nogen Esterretning fra ham.

Columbine.

(Kommer langsom.)

Lystig, naadige Frue! lystig!

Eleonore.

Hvad Tidende bringer Du mig.

Columbine.

Her er Pasquin, som kommer fra Benevento.

Eleonore.

Himlen være lovet! Har han Brev?

Columbine.

Det veed jeg ikke.

Scene 4.

Pasquin, de Forrige.

Pasquin.

Jeg er, naadige Frues! underdanigste Tiener. God
Dag, Columbine!

Columbine.

Columbine.

Velkommen Pasquin! Hvordan lever Herren?

Eleonore.

Hvorledes er det med min Mand?

Pasquin.

Han brister af Sundhed.

Eleonore.

Jeg forstaaer dig ikke? Befinder han sig vel eller
ilde?

Pasquin.

Meget vel, han kan aldrig befinde sig bedre.

Eleonore.

Himlen være lovet! Har han ikke sendt Brev med
dig?

Pasquin, (bestyrtset.)

Brev?

Eleonore.

Ja! Har han ikke givet dig et Brev til mig?

Pasquin.

Nei! Han har ikke givet mig Brev; men han har
givet mig noget, som er bedre end tusende Breve.

Eleonore.

Hvad har han da givet dig?

Pasquin.

Vil de behage at see. (Han viser Pungen frem.)
En Pung med halvtrediesindstive Ducater.

Columbine.

O! de deilige Fingester! Jeg holder dem bedre end ti tusende Breve.

Eleonore.

Hvorledes? Kan min Mand sende mig saa mange Penge, og han er selv i største Nødlidenhed. Jeg frygter for, at Du vil bedrage mig.

Columbine.

Ei, naadige Frue! Pasquin er en honet Karl, han er vist ikke i Stand til at foregive nogen Usandhed.

Pasquin.

Jeg maae i Sandhed forundre mig. Jeg er en Karl, som endnu aldrig har sagt en eneste Sandhed, som var Løgn.

Eleonore.

Men hvor kan han da have faaet disse Penge?

Pasquin.

Det skal jeg sige Dem, naadige Frue! Men sagte! Der maae ingen faae det at vide. (for sig selv.) Jeg maae først digte noget op.

Eleonore.

Du vel da, hvorledes har han da faaet dem?

Columbine. (for sig selv.)

Hvilken Nysgierlighed!

Pasquin.

Han har vundet dem i Spil.

Eleonore.

Hvorledes? Spiller min Mand?

Pasquin.

Pasquin.

Ja, naadige Frue! Han spiller og fordriver Tiden, og saa har han vundet.

Eleonore.

Og hvilket Spil har han da spillet?

Pasquin.

Paa Diebliffet, nu vil det ikke falde mig ind? Han spillede et saadant stort Spil, som endes med et o. Jeg troer man falder det — — —

Columbine.

Farao?

Pasquin.

Ganske rigtig! Farao.

Eleonore.

Hvem spillede han med?

Pasquin. (for sig selv.)

Oh! for en Ulykke. (høit.) Med Doctoren, som besøgte ham.

Eleonore.

Med Doctoren?

Pasquin.

Ja, naadige Frue! med Doctoren. Han kom og spillede med ham, for at holde ham i godt Humour.

Eleonore.

Det er noget urimeligt Tvi, du væver sammen. Og jeg har en Tviol om, at der er noget andet under.

Pasquin.

Nei, ikke det ringeste, hverken under eller over et

halvhundrede Ducater, her ere de ligesom Herren har sendt dem. Dersom, naadige Frue, vil behage at tage imod dem, saa blive de her. Hvis ikke, saa bær jeg dem tilbage til ham igien.

Columbine.

For alting gjør ikke det, naadige Frue! Hvorledes meener De, at Herren vilde tage det op, om han bragte ham de halvtrediesindstive Ducater tilbage igien? Han vilde troe, at De havde ham ikke mere nødig, og kunde de maaskee gjøre sig ufordeelagtige Tanker om Dem.

Eleonore.

Hvad Slutning skal jeg fatte? Nu vel! Jeg vil da tage imod disse Penge, som en Gave af Forsynet, jeg vil takke min Mand for hans kære Omhue, og troe, at de ere sendt mig fra ham.

Columbine.

Det kan De tilforladelig troe.

Pasquin.

Jeg forsikrer Dem det paa min Honneur.

Eleonore.

Dig, Pasquin, takker jeg ligeledes for din Møie. Du maae være træt; gaae hen og hvil dig.

Pasquin.

Træt er jeg just ikke saa meget, naadige Frue; men der er ellers noget andet, som gjør mig mere Uleilighed.

Eleonore.

Hvad da?

Pasquin.

Jeg er sulten.

Eleonore.

Eleonore.

Columbine! tag ham med dig i Risffenet, og giv ham for det første det lidet, der er.

Columbine.

Har Du en god Appetit?

Pasquin.

Ja tilvisse.

Columbine.

Saa kom med mig. Du vil snart blive færdig; naa kom da.

Pasquin.

Oh, naadige Frue! vil De ikke hevise mig den Naade, at forære mig en lille Priis Tobak? Jeg skal bede Himlen, at Herren maae vinde nok en Pung fra den samme Doctor, som tabte denne.

Eleonore.

So gierne. (Hun giver ham Tobak.)

Pasquin.

Oh! den er scharmant. (Han nyser, og trækker et Tørklæde op for at snude Næsen, af hvilket falder et Brev.)

Eleonore.

Du tabte noget.

Pasquin. (for sig selv.)

Hille en Ulykke! (Han snapper Brevet op, som var i Tørklædet.)

Eleonore.

Hvad er det for et Papiir?

Pasquin.

O! det er intet af Betydendhed. (for sig selv.) Læser hun Brevet, saa er alting forpurret.

Eleonore.

Jeg vil see det.

Pasquin.

O nei, naadige Frue! det er et af mine egne Breve.

Eleonore.

Flue mig det, jeg vil læse det.

Pasquin.

Det gaaer aldrig an, naadige Frue! nei i Sandhed — — —

Eleonore.

Columbine! tag det fra ham.

Columbine.

Herhid!

Pasquin.

Lad være, det er et Brev fra Herren.

Columbine.

Vi vil see det. (Hun snapper Brevet fra ham.) Her er det. (Hun leverer det til sin Frue.)

Eleonore.

Jeg kunde umueligen forestille mig, at Don Roberto skulde forsømme at skrive mig til. Det er hans Haand. O Himmel! hvor banker mit Herte.

(Hun aabner Brevet.)

Pasquin.

Pasquin. (sagte.)

Nu bliver alting robet, det er nok det bedste, at jeg pakker mig. (høit.) Naadige Frue! jeg vil recomedere mig.

Columbine.

Wie lidt, jeg vil først høre hvad der staaer i Brevet.

Pasquin. (sagte.)

Jeg maae see, om det kan lufkes mig, at faae Fingre paa den anden Ducat, og saa afsted til Venevento igien, forend Uveiret, som trækker op, kommer over mig. (Han sniger sig bort, saa at ingen bliver det vaer.)

Eleonore. (til Columbine.)

Hør her, hvad min Mand skriver. (Hun læser.)
„ Min allerelskværdigste Kone!

Columbine.

Han har bestandigen elsket Dem meget høit.

Eleonore.

O Himmels! — — — „ Feberen plager mig uophørlig!

Columbine.

Har han Feberen?

Eleonore.

Der hører Du. Pasquin har givet os en falsk Beretning? Løb gesvindt, og faae fat paa ham, og bring ham strax herind.

Columbine.

Jeg skal snart finde ham. Men for alting, naadige
dige

Dige Frue! giv ham ikke de halvtrediesindstive Ducater
igien. (Hun gaaer.)

Eleonore. (læser.)

„ Det er i Dag den siette Dag, at jeg har maat-
„ tet holde Sengen. Jeg er uden Bønner, uden
„ Penge, og eier ikke saa meget, som jeg kan købe en
„ Høne for, til en Suppe. Jeg sender derfor Tjene-
„ ren til dig, i det Haab, at dit medlidende Hierte
„ ikke lader mig forsm  gte uden Hielp, om du end skul-
„ de nødes til at sælge eet eller andet, som ikke er dig
„ uomgængelig nødvendigt. Jeg vil ikke spørge om mi-
„ ne Sager, thi i min nærværende Tilstand kan jeg
„ ikke tænke derpaa. Jeg ønsker alene den E  sterret-
„ ning, at du befinder dig vel, og forbliver ic. ” Af!
jeg Ulyksalige! Hvilken Tidende! Hvorfor bedrager Pas-
quin mig med den Forsikring, at min ulykkelige Mand
befinder sig vel? Og, hvorledes er det ham mueligt, at
sende mig Penge, da han selv er i saa ynkværdig en
Tilstand? Af! der er et Bedragerie under! Mit Hierte
tilsagde mig det. Hvem kan det vel være, som tilb  -
der mig disse Penge. Men Himmel! Pasquin kommer
ikke! Dog, jeg vil fatte mig. Den Maade, paa hvilk-
ken jeg har imodtaget dem, kan i ingen Henseende fors-
pligte mig, og jeg vil med et frit Mod beholde dem,
som en Gave, Forsynet har sendt mig. (Hun falder.)
Columbine!

Scene 5.

Scene 5.

Columbine, Balæstra, Eleonore.

Eleonore.

Hvor er Pasquin?

Columbine.

Pasquin har taget Flugten, naadige Frue! uden at jeg veed hvorfor. Dette Brev har ganske forvirret ham. Men glæd Dem, naadige Frue! denne honette Person har angennemme Tidender at bringe Dem fra Don Roberto.

Balæstra.

Ja, Deres Naade! Jeg har den Ære at formæle Dem en underdanigst Compliment fra min Herre, tilligemed den Forsikring, at Don Roberto befinder sig nu meget bedre.

Eleonore.

Hvem er Deres Herre?

Balæstra.

Herr Don Flaminio del Zero.

Eleonore.

Hvorfra har han den Esterrerning, om min Mandes Velbefindende?

Balæstra.

Han er for faa Timer siden kommet med Posten fra Benevento, der har han haft den Ære, at besøge Deres høistærede Mand, som har paalagt ham, at overbringe Dem denne behagelige Tidende.

Eleonore.

Eleonore.

Har da min Mand ikke sendt noget Brev med ham?

Balæstra.

Han fik ikke Tid til at skrive, saasom min Herte ikke kunde opholde sig saa længe. Men han har sagt ham meget af Betændthed, mundtlig, som min Herte ikke vilde betrore mig. Men dersom Deres Naade tillader det, saa vil han selv udbede sig den Ære, at give Dem en udsørlig Underretning om det alt sammen.

Eleonore.

Han kan komme, naar han behager, det skal være mig en Fornøjelse.

Balæstra. (for sig selv.)

Naar jeg kun har skaffet ham Indpas, og han kommer hende i Tale, saa har jeg gjort mit. Det øvrige maae han selv sørge for. (høit.) Jeg er Deres Naades allerunderdanigste Tjener.

Eleonore.

Jeg er Dem forbunden.

Balæstra.

(sagte til Columbine.)

Columbine! vidste du, hvor høit jeg elsker dig.

Columbine.

(sagte til Balæstra.)

Du elsker mig, men jeg har endnu aldrig seet det mindste fra dig.

Balæstra. (som før.)

Behøver du noget, saa kan du kuns frit tale mig til.

Columbine.

Columbine. (som før.)

Gaa forær mig da strax til et Par Skoe.

Balæstra. (som før.)

Jh! hiertelig gierne. (Han griber i Burelommen.)

Eleonore. (til Columbine.)

Har han noget videre at tale om?

Columbine.

Nei! Jeg spurgte ham kun, hvad Klokken var?

Eleonore.

Hvor mange er den?

Columbine.

Paa Diebliffet, nu taer han sit Uhr op.

Balæstra.

(sagte til Columbine.)

Der har du en Ducat, lad mig nu see, at du staaer min Herre bi.

Columbine.

(sagte til Balæstra.)

Lad mig kun raade.

Eleonore. (til Columbine.)

Gif Hun at vide, hvad Klokken var.

Columbine.

Nei, naadige Frue! hans Uhr er gaaet i staae.

Balæstra. (for sig selv.)

Det lader til at gaae temmelig godt.

(Han gaaer.)

Columbine.

Columbine.

Nu, naadige Frue! kan denne gode Tidende ikke bringe Dem i godt Humeur.

Eleonore.

Nei, tvertimod. Saa længe jeg intet Blev seer, saa svæver jeg i tusende Bekymringer. Efterat jeg er blevet bedraget af Pasquin, saa frygter jeg for enhver. Og jeg veed næsten ikke mere, hvem jeg tør forlade mig paa. (Der bankes.)

Columbine.

Det banker.

Eleonore.

See hvem det er.

Columbine. (for sig selv.)

Jeg havde nok nødig, eengang endnu at faae at vide hvad Klokken var.

(Hun gaar.)

Scene 6.

Eleonore, derefter Columbine, derefter
Doctoren.

Eleonore.

Ah! Denne Pung og disse Penge forurolige mig uden Ophør. Tusende Forestillinger forvilder mine Tanker, og den Uværdige har taget Flugten.

Columbine.

Lystig, naadige Frue!

Doctoren.

Doctoren.

Glad Dem, Donna Eleonore! glad Dem!

Eleonore.

Er Dommen fældet?

Doctoren.

Den er fældet. Victoria, Victoria.

Eleonore.

De er en ypperlig Mand! men behag at sige mig dens Indhold. Hvad bliver der udsat til min Underholdning? Naar kan jeg haabe at leve op igien af min Ulykke? Naar skal jeg være saa lykkelig, at blive Eier af noget igien?

Doctoren.

Langsom, naadige Frue! een Ting af Gangen.

Eleonore.

Ja vist, naadige Frue! een Ting af Gangen. De veed jo nok, at Advocaterne gjøre aldrig meere end een Ting af Gangen, for desto længere at have noget at gaac efter.

Doctoren.

Som jeg da sagde Dem, Dommen er fældet. (for sig selv.) Det dromte jeg.

Columbine.

Godt! det har vi hørt.

Eleonore.

Lad ham tale.

Cavalieren og Damen.

F

Doctoren.

Doctoren.

Deres Underholdning bliver, saa at regne paa — en Ducat om Dagen. (for sig selv.) Knap.

Columbine.

Det er lidt nok.

Eleonore.

Det er nok, jeg er fornøiet.

Doctoren.

Lehnsgodsset faaer De i Besiddelse. (for sig selv.) i Maanen.

Eleonore.

Har De faaet Copie af Dommen?

Doctoren.

Nu maae jeg have den Ære at sige Dem. Her er kun en liden Banffellghed, som jeg dog haaber lettelig at kunne rydde af Vrien.

Columbine.

Au! for en Ufærd!

Doctoren.

Det bestaaer deri, at General-Fiscalen har protesteret, og paastaaer at appellere til den høieste Ret.

Eleonore.

Men han lader dog vel den Paastand fare?

Doctoren.

Langt fra, han udsærdigede Appellationen paa Stedet.

Columbine.

Columbine.

Tænkte jeg det ikke nok? Lykke paa Reisen, vore
30ve Ducater om Maaneden.

Eleonore.

Saa ere vi da lige langt fra Maalet endnu?

Doctoren.

Vil De behage at høre, og døm saa, om Doctor
Bonatesta har en hurtig Geist, naar det gielder. Jeg
indsaae strax, at det kunde umuelig være General: Fiscas
lens Hovedhensigt at forhindre Dommens Guldbrydelse,
eftersom det, i hvor det gik, ikke kunde indrente ham det
allermindste. Men at han gierde det — — De indseer
det — Jeg kiender Knebene. —

Columbine.

O! de godt Folk, de kiende nok hverandre.

Doctoren.

Nu da, hvad var her at gjøre? Jeg fik ham saa
uformærkt ind i et Kammer, hvistede ham en Ducas i
Dret. Jeg har lovet ham 20 Ducater, om han vilde
holde Appellationen tilbage, og det har han givet mig sit
Løfte paa. Hvad siger De nu, naadige Frue? forstaaer
jeg min Metie? og veed jeg vel at dreie Sagerne, som
jeg vil have dem?

Eleonore.

Som De altid pleier, Hr. Doctor! paa det allerbeste.

Columbine.

Men mig synes alt, at denne Sag kommer aldrig
til Ende.

§ 2

Eleonore.

Eleonore.

Jo, den skal komme til Ende. Forsikre ham om, at af de allerførste Penge, jeg faaer til min Underholdning, skal jeg betale ham 20 Ducater.

Doctoren.

Hvorledes? Naadige Frue! Nei, paa den Maade komme vi ingen Vel. Den gode Ven har ikke lært at bie; enten strax eller intet.

Eleonore.

Men, hvor skal jeg bringe 20 Ducater tilveie? De veed jo selv, at jeg eier ikke det ringeste.

Columbine.

Sagde jeg det ikke nok, at vi fik et Eftersnæk.

Doctoren.

Her maae De for alting gribe Dem an; thi paa dette Skridt beroer det nu altsammen.

Eleonore.

(sagte til Columbine.)

Columbine! Hvad tænker Du?

Columbine.

(sagte til Donne Eleonore.)

Dersom man kunde kunns forlade sig paa, at det var som han siger.

Eleonore.

(som før.)

Bevare os! Kan Du troe, at han har i Sinde at bedrage mig?

Columbine.

(som før.)

Jeg har kun en svag Troe, som De seer.

Doctoren.

Doctoren.

(for sig selv.)

Det lader som hun finder sig i Tingene. Hun er langt fra ikke saa bar, som hun vil bilde os ind, jeg har meget godt mærket det. Hun vil slippe for at betale mig, ved hendes foregivne Armod, men jeg betaler mig derfor selv med denne min opdigtede Dom.

Eleonore.

Velan, Hr. Doctor! jeg har fattet min Beslutning, jeg vil endnu vove dette. Her i denne Pung har jeg nogle saa Penge, som Forsynet selv har tilsendt mig. De veed i hvor stor Glendighed jeg befinder mig, men jeg vil dog berøve mig dem, og forlade mig paa Deres Oprigtighed.

Columbine.

(for sig selv.)

Uf! Den kolde Sved sprekker ud af mig, naar jeg tænker derpaa.

Doctoren.

Bekymre Dem aldeles ikke, lad De mig kun sørge for Resten.

Eleonore.

Her ere de tyve Ducater.

(Hun tæller ham dem til af Pungen.)

Doctoren.

(seer paa Pengene.)

Jeg kan nu ikke erindre — om jeg skulde have forglemt noget.

Columbine.

Fanden i Bold! Meener De, at vi ikke ogsaa skal spise?

Doctoren.

Nei, nei! jeg vil nu strax gaae hen og bringe Engen i Rigtighed. (sagte.) Naar man plukker dem fint, saa skrige de ikke. (Han gaaer.)

Eleonore.

Nu er der ingen Hinder meer for Dommens Ud-
stedelse, og for at befries fra alle de Bidsløstigheder,
som flyde af at appellere, kunde jeg ikke anvende de 20
Ducater bedre.

Columbine.

Ja, Himlen give, at det var kun saa vel. Der
bankes: lystig! det gaaer her paa Døren, som en Tromme.
Det er lige saa godt at lade den staa reent aaben.
(Hun gaaer.)

Scene 7.

Donna Eleonore, Columbine, derefter
Don Rodrigo.

Eleonore.

Paa Slaget synes mig at det er Don Rodrigo.

Columbine, (kommer.)

Ha, ha! Naadige Frue! vi har truffet begge to.

Eleonore.

Hvad vil Du sige?

Columbine.

Columbine.

Hvorfor bliver Fruen saa rød? Her er han, det er
Don Rodrigo.

Rodrigo.

Underdanige Tiener, naadige Frue!

Eleonore.

Tienerinde, Don Rodrigo! (til Columbine.) en Stoel.

Columbine.

(kommer med Stoelen.)

Strax, naadige Frue!

Rodrigo.

Jeg forarsager Dem Uleilighed, førend jeg havde
førefat mig det.

Eleonore.

De har dermed forskaffet mig en Fornøielse, førend
jeg ventede det.

Rodrigo.

Jeg vilde, saa hastig som mueligt, berette Dem, at
jeg har efterlevet Deres Befaling og overleveret Deres
Memorial.

Eleonore.

Jeg gjør Dem alt for megen Uleilighed. (for sig selv.)
Hvilken elskværdig Cavalier!

Rodrigo, (for sig selv.)

Åh! hvilken tilbedelig Dame!

Columbine. (for sig selv.)

Det var et at disse Dieblis, som siger mig, at det
er nok bedre at jeg gaaer min Vej. (høit.) Dersom De

har intet videre at befale, naadige Frue, saa vil jeg nok gaae ned i Kjøkkenet. (Hingaaer.)

Eleonore.

Gaae kun. Nu vel, Don Rodrigo! Hvad var Secretairens Tanke.

Rodrigo.

Han lod Dem forsikre om sin Bistand.

Eleonore.

Jeg haaber dog nu, at jeg ikke har nødig at foruleilige ham, min Advocat har bragt mig den Tidende, at han har vundet Seier.

Rodrigo.

Saa er Sagen alt vundet?

Eleonore.

Saaledes har han berettet mig; men saasom General-Fiscalen desuagtet vilde appellere, saa har jeg været nød til at opofre endnu 20 Ducater, for at formeene ham derfra.

Rodrigo.

20 Ducater! det er en betydelig Summa i Deres nærværende Omstændigheder.

Eleonore.

Forsynet selv har gjort mig formuende.

Rodrigo.

Det er mig en inderlig Fornæelse, naadige Frue! men endskiønt jeg ikke fortjener saa stor Bevaagenhed, saa fordrister jeg mig dog til at udbede mig denne Fortroelighed.

Eleonore.

Eleonore.

Ja, D. Rodrigo, jeg skal betro Dem det; jeg er desuden overbevist om, at min Vige har aabenbaret Dem den yderlige Elendighed, jeg befinder mig i. Denne Bistand er mig tilsendt detsfra, hvor jeg allermindst havde ventet det.

Rodrigo.

Maaskee fra Deres Mand?

Eleonore.

Nei, han befinder sig, desværre! i en ynkværdig Tilstand.

Rodrigo, (for sig selv.)

Hvorledes har han forettet dette? (høit.) Af hvem har De da annammet den?

Eleonore.

Af en Tiener.

Rodrigo.

Af Deres Pasquin?

Eleonore.

Just af ham.

Rodrigo.

Og han har ikke faaet dem af Deres Mand?

Eleonore, (for sig selv.)

Hvilke overflødige Spørgsmaal! (høit.) Nei, i Sandhed; jeg forsikrer Dem, at Don Roberto befinder sig i en flattere Tilstand end jeg.

Rodrigo.

Men, af hvem har han da — — Tor jeg spørge Dem, hvor stor var vel den Summa — han bragte?

Eleonore.

Halvtredsfindstive Ducater.

Rodrigo.

Men, af hvem har da Tjeneren kunnet faae disse halvtredsfindstive Ducater?

Eleonore.

Han foregav, at min Mand havde sendt ham med dem, for at overlevere dem til mig.

Rodrigo.

Og det troede De ikke?

Eleonore.

Nei; thi han havde et Brev, som berettede mig ganske tvertimod.

Rodrigo.

Ah! havde da Pasquin tillige et Brev?

Eleonore, (for sig selv.)

Hvor heftig han bliver ved denne Samtale. (høit.)
Ja han havde et Brev, hvori Don Roberto lod mig vide, at han var heftig angrebet af en Feber, og befandt sig i den yderste Elendighed.

Rodrigo, (for sig selv.)

Himmel og Jord, han har bedraget mig!

Eleonore, (for sig selv.)

Han bliver meere og meere forvirret.

Rodrigo.

Men, ret alvorligen, sagde da Tjeneren Dem, af hvem han havde faaet disse Penge?

Eleonore.

Eleonore.

Nei, jeg fik det ikke at vide; saasnart jeg opdagede Brevet, sneeg han sig bort, for ikke at blive nødt til at bekiende Sandheden.

Rodrigo.

Saa kan de med Rette antage dem som en Bistand af Forsynet.

Eleonore.

Ufeilbarlig. Dersom jeg med alt dette ikke tvivlede om, at det er en kunstig Opfindelse af et ædelt Hjerter.

Rodrigo.

Skulde der vel findes nogen, som havde Hjerter til at give uden at være saa forsængelig at ville have Navn derfor?

Eleonore.

Jo, Don Rodrigo, saa medlidende og høit et Hjerter findes der ganske vist. Jeg har hidindtil tvivlet derom; men jeg er nu tilfulde bleven overbevist.

Rodrigo.

Hvem skulde det da være? Tør jeg udbede mig at vide det?

Eleonore.

De er den ædelmodige Cavalier, Don Rodrigo, som fremfor alle fortjener denne rare Character.

Rodrigo.

Jeg, naadige Frue?

Eleonore.

Eleonore.

Ja, De, det er forgivees, at De vil følge Dem. Efterat jeg af Belansthændighed havde afflaet de høflige Tilbud, som De har gjort mig, tvivlede jeg strax om, at denne saa konstigen anbragte Vistand kom fra Dem. Men nu, da jeg har seet de Virkninger, som det Urimelige og Uforventede i min Fortælning har gjort hos Dem, er jeg tilfulde overbevist om en Sandhed, som paa eengang naalegger mig Forundring, Taknemmelighed og Skamfuldhed.

Rodrigo.

Jeg forsikrer Dem, naadige Frue! at det er en Feiltagelse; jeg kan ikke tilegne mig den Fortieneste, at have gjort Dem nogen Vistand. Jeg havde ikke heller tordet fordriste mig dertil, efter at De havde afflaet mig det personligen. Nei, det er ikke fra mig, jeg forsikrer Dem, det er ikke fra mig. Og dersom det end havde været fra mig, saa vilde det allermindste af den Skamfuldhed, som De viser ever at have imodtaget dens Foræring, udslutte alle dens Fortienester, som havde tilbudet den.

Eleonore.

O Himmel! (hun kalder.) Columbine!

Rodrigo.

Befaler De noget? Naac jeg opvarte Dem?

Eleonore.

Mit Hierte er saa beflemt. Columbine!

Columbine, (kommer.)

Naadige Frue!

Eleonore.

Eleonore.

Bring mig min Melissen-Spiritus.

Columbine.

Strax, naadige Frue! (for sig selv.) Jo, jo, Don Rodrigo har nok sat Blodet i Bevægelse.

(Hun gaar at hente Flasken.)

Rodrigo.

Behager De at betjene Dem af min?

(Han byder hende sin Flaske.)

Eleonore.

Jeg er Dem meget forbunden.

(Hun taer imod den.)

Columbine, (kommer.)

Her er den.

Eleonore.

Gaae kun, jeg behøver den ikke.

Columbine. (for sig selv.)

Jeg har læst engang: Amor selv læger, hvor han saarer.

(Hun gaar.)

Eleonore.

Jeg beder Dem om Forladelse, Don Rodrigo! Min Mands ulægsalige Tilstand quæler bestandigen mit Hjerte.

Rodrigo.

Den Dame er altid Priis værd, som elsker sin Mand oprigtig.

Eleonore.

Eleonore.

De er ikke blant deres Tal, som indskyder Konerne at hade deres Mænd.

Rodrigo.

Himlen bevare mig! Jea holder ingen Gierning i Verden saa nederdrægtig og skammelig som den, at sætte Splid imellem tvende Ættersfolk. Der gives stedse alt for megen Leilighed til Uenighed og Splid imellem Mand og Kone, men saasnart et ildefindet og lumpent Gemyt ophidser dem endnu meere, blive de, inden de selv veed deraf, de dødeligste Fiender. Hvorledes? Den, som stæler en Børs eller et Uhr, bliver straffet, og den, som stæler Huusfred, og stræber at forføre en andens Kone, skulde ustraffet gjøre det? Dersom jeg var bundet ved noget Ægtebaand, jeg vilde ikke raade nogen, i hvem han end var, at tilføie mig en saadan Fornærmelse, og jeg vilde ansee den Cavaleer for et slet og nederdrægtigt Menneske, som prøvede paa at berøve mig den mindste Deel af min Kones Hierte.

Eleonore.

De vilde da blive en jaloux Mand.

Rodrigo.

Nei, Donna Eleonara! jeg vilde med den største Fornærmelse bivaane Selskab. Jeg vilde aldrig forbyde en dydig Kone at tage imod tilladelige Opvartninger af andre Mandfolk. En simpel Omgang er ustraffelig. De har her et tydeligt Exempel. Jeg har havt den Ære paa nogen Tid at gjøre mine Opvartninger hos Dem. De er en deilig Dame; De er ung; De er elskværdig; jeg

jeg er frie, jeg er en Mandsperson, jeg tilbeder Deres Fortienester, og hvad ere Følgerne deraf? Kan De breide mig den mindste Uansændighed? Kan Deres Mand besvære sig over mit Venskab? Ingen kan bedre sige det, end De selv, og jeg begierer det af Dem paa en Tid, da intet kan bevæge Dem til at skule Deres Hierte.

Eleonore.

Ja, Don Rodrigo! Deres Dyd og Edelmødighed kunde ikke drives videre. Men den vilde dog tage noget af sin Værdie, dersom jeg troede, at jeg var Dem aldeles ligegyldig.

Rodrigo.

Ah! den allersorgsømtigste Cavalier kan, uden at fornærme en Dames Ære, fatte en tilladelig Tilbøielighed for hendes Person. Det er alt nok, naar han kun vogter sig for, at en utilladelig Kierligheds Fantasi ikke bemestrer sig ham, og besmitter de allerreeneste Hensigter.

Eleonore.

Hvem tør vel stole paa at besidde saa streng en Dyd?

Rodrigo.

Enhver, som ikke har gjort sig Lasterne til en Bane. Jeg negter ikke, at der jo undertiden i det rene og dydigste Hierte kan opstige uordentlige og farlige Tanker; men dem kan man dæmpe ved en fornuftig Udspredelse, eller ved at foretage sig een eller anden Forretning. Kalde paa en Betient —

Eleonore, (falder.)

Columbine!

Columbine.

Columbine, (kommer.)

Naadige Frue!

Eleonore.

Gjør dette Hovedtøj istand.

Rodrigo, (for sig selv.)

Jeg formæker det, Donna Eleonore behøver at adsprede sine Tanker. Det er Tid, naadige Frue, at jeg ikke længer er Dem til Uleilighed.

(De reise sig.)

Eleonore.

Hvorfor saa hastig? jeg har ifkun kaldt paa min Pige, fordi jeg trænger til det Sæt, hun har at gjøre.

Rodrigo.

Jeg er nød til, formedelst en Sag af Bigtighed, at indfinde mig paa et andet Sted.

Eleonore.

Jeg tør da ikke opholde Dem; De har Deres fulde komne Frihed. (for sig selv.) Staae imod mit Hjerte.

Rodrigo, (for sig selv.)

Vind Seier min Død!

(De see kiærligen til hverandre.)

Columbine, (for sig selv.)

Der har vi de sædvanlige hjerterørende Diekast.

Rodrigo.

Donna Eleonore, jeg er Deres nnderdanige Tiener.

Eleonore.

Deres Tienerinde, Don Rodrigo.

(Han betragter Donna Eleonore, gjør en Compliment og gaaer.)

Columbine.

Columbine.

De stumme Complimenter ere uforlignelige, de ere Tusinde Gange mere værd end Deres Tale.

Eleonore.

Var paa sig selv, forståaer hun mig, gaae kun sin Vej, saa gør hun nok saa fornøstigt.

Columbine, (for sig selv.)

Jeg vil løbe og see til at jeg faaer plukket lidt fra Don Rodrigo, jeg maae skynde mig førend han kommer ned af Tappen. (Hun gaaer.)

Eleonore.

Af Himmel! mit Hjertes Uroelighed forages jo længere jo mere. Nei, nei! Don Rodrigo skal aldrig opdage den hemmelige Strid, som hans Fortienester har forarsaget i mit Hjerte. De ypperlige Regler, som han anførte for den dydige og ustraffeløse Umgang, skal tjene mig til Veiledning og Lærdom. Omendskiønt at Mellemrummet, imellem det at tænke, og det at udføre er meget stort, og meget, som er godt og fornøstigt, kan synes en anden ganske let, som dog falder meget vanskeligt at udføre, ikke allene for den, det læres af, men endogsaa for den, som lærer det. (Hun gaaer.)

Scene 8.

(En Gade.)

Don Flaminio, Balæstra.

Flaminio.

Men hvad vil Du at jeg skal fortælle om Don Roberto? Ved jeg hvordan han befinder sig, enten han lever, eller han er creperet.

Cavalieren og Damen.

G

Balæstra.

Balæstra.

Ei! det skal kunſt tiene Dem til et Præludium. Erindre Dem kunſt det, ſom jeg har ſagt Dem. Jeg har ſaaet al den Underretning af Paſquin, ſom vi behøve, og hende har jeg fortalt alle Omſtændighederne, ſaaledes at de gjøre Deres Foregivende troeværdig. I Aften, naar Klokken er 6, kan De frit gaac hen og beſøge hende, og naar De forſt er der, ſaa maae De tage Deres Vittighed til Hielp, erindre Dem ſtedſe, at i Kierligheds. Sager maae man være forvoven.

(Balæſtra gaaer.)

Scene 9.

Don Flaminio, (derefter) Anſelmo.

Flaminio.

Aftenen nærmer ſig, og med den nærmer ſig det lofsalige Dieblif, i hvilket jeg ſkal fremſtille mig for Donna Eleonore.

Anſelmo, (for ſig ſelv.)

See! der har vi den berømmelige Herre, Don Flaminio.

Flaminio.

Oh! Herr Anſelmo! nu var jeg paa Veien, og vilde gaac hen til Dem.

Anſelmo.

Og jeg havde nu i Sinde at gaac til Dem.

Flaminio.

Jeg behøvede et Partie Børlyſ.

Anſelmo.

Anselmo.

Og jeg behøver nogle Penge paa den gamle Regning.

Flaminio.

Til Høsten, Herr Anselmo, saa skal vi bringe det i Nødtighed.

Anselmo.

Det har De sagt i 3 Aar, naadige Herre. Der er indhøstet tre Gange, men for mig har der bestandig været ufrugtbare Aaringer.

Flaminio.

Hør! hvad jeg vil sige, gaar til min Forvalter, og lad give Dem Anvisning paa saa meget Sæd, som det, jeg skylder Dem, beløber sig til.

Anselmo.

Godt, jeg vil da strax gaar til ham, det er den høie Tid —

Flaminio.

Dog — hør et Dieblif — Sæden for dette Aar, er allerede betinget. Men han kan give Dem Anvisning paa det tilkommende.

Anselmo.

Maae jeg med Deres naadige Tilladelse, sige Dem min Mening: Jeg mærker meget vel, at De holder mig for en Nar; Men jeg behøver mine Penge, og jeg skal nok selv finde Middelet til at blive betalt.

Flaminio.

Hvad, De vil dog ikke sende mig en Stevning paa Halsen?

Anselmo.

Jo, ganske sikkert.

Flaminio.

Jeg vil ikke haabe, at De har den Forvovenhed.

Anselmo.

De skal faae det at see.

Scene 10.

Columbine (med en Billet.) De forrige.

Columbine.

Ah! see! der er jo Hr. Anselmo.

Flaminio.

Min Smukke! er hun ikke i Tieneste hos Donna Eleonore?

Columbine.

Jo, naadige Herre.

(Hun gaaer hen til Anselmo.)

Flaminio.

Er hendes Frue hjemme?

Columbine, (som tilførn.)

Ja, naadige Herre.

Flaminio.

Kan jeg gjøre hende min Opvartning i Aften?

Columbine.

Herr Anselmo, min Frue lader Dem formelde sin Compliment, og sender Dem denne Billet; det var en Lykke, at jeg traf Dem saa nær herved, de sparede mig der med

med, at gaae den lange Vej, og mine Skoe befinder sig ikke heller med det beste.

Flaminio.

Det fornøier mig, Herr Anselmo! Biletter fra Damerne?

Anselmo.

Med Deres gunstige Tilladelse, jeg maae udbede mig Frihed til at læse den.

(Han gaaer til Siden for at læse.)

Flaminio.

Læs kun, læs kun, jeg forhindrer Dem ikke.

(Han nærmer sig til ham, og vil fikke i Brevet.)

Anselmo.

Men, De forlade mig, naadige Herre, De bør ikke bekymre Dem om mine Sager?

Flaminio.

Det er vel en meget stor Hemmelighed?

Anselmo.

Enten det er en Hemmelighed eller ikke, saa udfordrer dog Levemaanden, at man ikke blander sig ind i hore nettes Folkets Forretninger.

Flaminio.

En Ridsmand vil lære en Cavalier Levemaade.

Anselmo.

Jeg skal strax have den Ære at svare Dem.

(Han gaaer affides og læser Brevet.)

Flaminio.

Naa, min Duffe, kan jeg da, som jeg før spurgte hende, gjøre min Opvartning i Aften hos hendes Frue?

Columbine.

Men med Tilladelse, naadige Herre, hvem er De?

Flaminio.

Jeg er Don Flaminio del Zero, det er mig, som har Ordre at tale med Donna Eleonore fra hendes Mand.

Columbine.

Nu forstaaer jeg Dem. De er Balæstras Herre. Naar De behager, min Herre! naar De behager. De forventes med største Længsel.

Anselmo, (til Columbine.)

Jeg har læst Willetten. Hils hendes Frue, og sig: at jeg er til hendes Tieneste.

Columbine.

Godt, min Herre. Men det maatte være snart; Tiden er næsten forløben.

Anselmo.

Nu gaaer jeg hen i mit Magasin, og saa skal jeg sende een af mine Folk.

Columbine.

Jeg recommenderer mig, Herr Anselmo: Underdanige Tienerinde, Herr Don Flaminio.

Flaminio.

Jeg kommer ganske vist.

Columbine.

Naar De behager. (sagte.) Naar Tjenerens Uhr har slaaet Et, saa maae efter mine Tanker Herrens endelig repetere Tre eller Fire. (Hun gaaer.)

Scene

Scene II.
Don Flaminio, Anselmo.

Anselmo.

Nu er jeg til Deres Tjeneste, min naadige Herre. De anseer det da for urimeligt, at en Ridsmand vil lære Dem, som er en Adelsmand, Levemaade?

Flaminio.

Ja ikke allene urimeligt, men endogsaa formasteligt, at torde sige mig det.

Anselmo.

Jeg maae da forklare mig: Retskaffene og ærefiære Cavalierer, som erkiende deres Høihed, og opføre sig, som deres Fødsel udfordrer det, de behøve ikke at lære Levemaade af nogen, i hvem det end er. Men Cavalierer allene af Navnet, som misbruge deres Stand og Adelskab, dem agter jeg ikke engang værdige at sættes ved Siden af en hæderlig Ridsmand, som jeg er.

Flaminio.

Hølt, Dumdriftige! eller jeg skal komme jer til at fortryde jeres Forvovenhed. Ved I vel, at jeg er en Cavalier, og at I er kun en lumpen Ridsmand, en gemeen Mand.

Anselmo.

En lumpen Ridsmand, en gemeen Mand? Dersom De kunde begribe, hvad det Ord Ridsmand indbefatter, saa kunde De ikke bruge slige Talemaader. Ridsmandskabet er en uøisommelig Haandtering, hvilken saa vel i de forbigangne, som i vore Tider er drevet af Cavalierer,

af en meget høiere Rana og Stand end De. Riobmands-
 skabet er den nyttigste Indretning, som Verden eier, og
 nødvendig for at vedligeholde Samdrægtigheden imellem
 Nationerne. Og den, som driver sit Riobmandskab med
 Berømmelse, som jeg gjør mig en Ære af, kan ikke kaldes
 en gemeen Mand. Men den er langt snarere en gemeen
 Mand, som, fordi han har arvet en slump Jord og en
 Titel, driver sine Dage hen med Lediggang, og troer, at
 det er ham tilladt at træde alle andre under Fødder, og
 benytte sig af sin Overmagt. Den kan kaldes en lumpen
 Mand, som ikke veed eller iagttager sine Pligter, som op-
 ofrer baade Ret og Uret for sin Hovmod. Han lader Ver-
 den see, at den blot af en Hændelse er fød Adel, som for-
 tient kun at være en gemeen og lumpen Mand.

Flaminio.

Og I underkæer jer at tale saaledes, uden at frygte
 for min Brede?

Anselmo.

De har selv tvunget mig dertil. Jeg siger min
 Meening frit og ligefrem, som en frie Mand, uden nogen
 Undergivenhed, efterdi jeg staaer ikke under nogens Ge-
 valt. Deres Grovheder ansægte mig ikke; En retskaffen
 Mand, som jeg og mine Lige, veed alletider at forskaffe sig
 Æstime. Naadige Herre, jeg er Deres Tiener.

(Han gaaer.)

Flaminio.

Gamle stolte og uforskammede Knark! To Skiepper
 af den Sæd, som Du har vægret at tage imod, var allene
 nok til at betale dem, som skulde mærke Dine Lemmer.

(Han gaaer.)

Scene

Scene 12.

Donna Eleonores Kabinet med tvende Borde og adskillige Stole for Selskabet, paa Bordet staaer en Lysestage med et halv udbrændt Tælle-Lys, som er antændt.

Donna Eleonore, Columbine, (derefter)
Christoffer.

Eleonore.

Lovede han da at sende mig det?

Columbine.

Ja, det lovede han mig.

Eleonore.

Tiden er forløben, og jeg seer endnu ingen. Har hun ogsaa sagt ham, at det var til i Aften?

Columbine.

Ja jeg sagde ham det udtrykkelig, og Deres Billet har vel ogsaa fundet sig ham det.

Eleonore.

Klokken maaske snart være sex. Men, om nu Selskabet kommer, saa har vi jo intet, uden dette Stykke Tælle-Lys?

Eleonore.

Jeg veed intet andet Raad; De veed alle, at jeg er fattig.

Columbine.

Det banker.

Eleonore.

Tag Lyset!

§ 5

Columbine.

Columbine.

Og De vil blive her i Mørke?

Eleonore.

Det siger intet.

Columbine.

Naar De er tilfreds, saa er jeg ogsaa.

(Han tager Lyset og gaaer.)

Eleonore.

Herr Anselmo er saa forekommende og høflig, at han umuelig har fundet nægte mig denne Tieneste, allerhelst da jeg ikke har forlangt det af ham, som en Gave, men at han allene vilde bide et par Dage efter Betalingen.

Scene 13.

Columbine, Christoffer (med en Kuro, hvori ere:
Tvende Knupper Bor-Lys, sex Toppe Sukker, en
Daase Thee, en Pakke Caffe, fire Sølv Lyseltager
og en liden Pakke.) Eleonore.

Columbine.

Ah! Naadige Frue, Hr. Anselmo er dog en allerkiereste Mand. See her, Frue! See!

Eleonore.

Hvad er alt dette? Har hun ikke leveret ham min Billet?

Columbine.

Jo, saa sandt som jeg er en ærlig Pige, har jeg leveret ham den.

Eleonore.

Eleonore.

Jeg har ifkun begiert, at han vilde sende mig et halv Pund Caffe, et Pund Sukker, lidt Thee og fire Børlys, hvor kommer det sig da, at han sender mig alle disse Ting.

Christoffer.

Herr Anselmus lader ydmygst formelde sin Hilsen, og heder, at naadige Frue ikke vil tage denne hans Frihed unnaadig op. Han sender Dem her to Snipper Børlys, en Pakke ægte alexandrinske Kaffebonner, en Daase Thee, og sex Toppe Sukker, og buster, at De vil bevillse ham den Bevaagenhed, at tage derimod, og betjene Dem deraf efter Behag.

Columbine.

Og ligesaa med Stagerne og Bakken?

Christoffer.

Lysstagerne og Bakken har han sendt, i Fald De behagede at bruge dem til Selskabet i Aften, da han siden ved Leilighed vil lade dem hente igien.

Columbine.

Den sidste Umag maatte han gierne spare sig.

Eleonore.

Vær saa god at takke ham, paa mine Begne, indtil jeg kan mundtlig forsikre ham om min Erkiendtlighed.

Christoffer, (til Columbine.)

Mademoiselle, vil hun tage imod dette?

Columbine.

Ja, til Tieneste, kom kun herhid med det.

(Han sætter Kurven paa Bordet.)

Eleonore.

Eleonore.

Jeg kan ikke noksom forundre mig over Hr. Anselmos Velvillighed. Columbine!

Columbine.

Naadige Frue.

Eleonore.

(sagte til Columbine)

Jeg maae give Buddet nogle Drifkepenge.

Columbine, (sagte.)

Deri gjør Fruen meget vel.

Eleonore, (sagte.)

Der, giv ham en halv Ducat.

Columbine.

Det skal skee. (sagte til Karlen.) Min kiære Ven, min Frue takker Dem paa det venligste for Deres Umage. Hun vilde gierne give Dem nogle Drifkepenge; men hun har ingen selv. (Hun putter Pengene i Lommen.) (for sig selv.) Den er god nok til mig.

Christoffer, (for sig selv.)

Det var forunderligt. (høit.) Underdanigste Tjener.
(Han gaaer.)

Eleonore, (til Columbine.)

Var han fornøiet?

Columbine.

Ja, overmaade.

Eleonore.

Nu, hurtig! sæt, Lysene i Stagerne.

Columbine.

Columbine.

Jeg er saa gesvindt som en Fugl. Det banker.
(Hun sætter Lysene i Stagerne.)

Eleonore.

Skynd sig!

Columbine.

Strax. Lad dem bide lidt.

Eleonore.

Hører hun, det banker igien?

Columbine.

Gid Pokker havde dem med deres Banker. Naar
jeg er ferdig, saa kommer jeg.

Eleonore.

Det faaer heller ingen Ende.

Columbine.

Alting vil jo have sin Tid. Nu gaaer jeg.
(Hun tager en Stage med Lysen og gaaer.)

Eleonore.

Jeg onskede, at Don Rodrigo vilde komme med i
dette Selskab. Men formodentlig kommer han ikke, for
at undgaae Eftertale. Men jeg saae det dog hellere, at
han kom; de veed det alle, at han ofte besøger mig, og
skulde han nu just være fraværende, da her er Selskab,
saa kunde det lade, som han vilde holde sine Besøgelse
heimmelige.

Scene

Scene 14.

Don Flaminio, Columbine (med Lyset.)
Donna Eleonore.

Columbine.

Naadige Frue, her er Don Flaminio del Zero.

Flaminio.

Jeg er naadige Frues underdanige Tiener.

Eleonore.

Deres Tienerinde.

(Columbine sætter Lyset og gaaer.)

Flaminio.

Endelig forskaffer Lykken mig den længe forønskete
Gæst, at gjøre Dem min Opvartning.

Eleonore.

Det er en Lykke, som jeg i Sandhed ikke fortjener.
Behager at sidde. (De sætte sig.)

Flaminio.

De er yndigere og deiligere end nogen Tid tilforn.
Deres og Deres Mand's Vanhæd har ikke berøvet Dem
det allermindste af Deres deilige Farve.

Eleonore, (for sig selv.)

Han lader til, at være temmelig dristig, imod en
Dame, som han aldrig tilforn har talt med.

Flaminio.

Ja, det er en Virkning af Deres Dyd, som gjør
Dem standhaftig imod Lykkens umilde Anfald.

Eleonore.

Eleonore.

Jeg beder Dem indstændig, min Herre, at De vil behøge at underrette mig, om alt hvad min Mand har fortroet Dem at sige mig, eftersom det er den egentlige Årsag, hvorfor De har gjort Dem den Uleilighed, at besøge mig.

Flaminio.

Jeg beder om Forladelse, min naadige Frue. Dette er ikke den eneste Årsag, hvorfor jeg har taget mig den Frihed at forstyrre Deres Rolighed. Det er frem for alting den allerheftigste Åsttraa efter, at forsikre Dem, at jeg ærer og tilbeder Dem, og at det er mit høieste Ønske, at nyde den Ære, at regnes iblant Deres Opvartere.

Eleonore.

Jeg havde langt fra ikke ventet mig en saadan Compliment, min Herre. Men De behager at sige mig, hvorledes Don Roberto befinder sig?

Flaminio.

Overmaade frisk og vel, jeg havde utallige Ting at berette Dem paa hans Vegne; men den Forvirring, De har sat mig i, har aldeles forstyrret den Orden, jeg havde foresat mig i min Beretning.

Eleonore.

Dersom De ikke erindrer Dem mere, min Herre, beder jeg Dem, at De ikke spilder Deres Tid uden Nytte, for min Skyld.

Flaminio.

Lidt efter lidt erindrer jeg mig det igien. Ja, een af de Ting, som min Ven har overdraget mig var, at
han

han anbefalede mig sin Kiereste, sin elskværdige Egtfælle, sin eneste Diesteen. Han har paalagt mig, at staae Dem bi, at komme Dem til Hielp, og aldrig et Dieblif at forlade Dem.

Eleonore.

Det falder mig meget forunderligt, at Don Roberto skulde anbefale mig til en Persons Omsorg, som jeg ikke kiender, og som jeg aldrig tilforn har havt den Ære at see i vores Huus.

Flaminio.

Jeg forstaaer Dem, naadige Frue. Det havde været Dem kiere, i Fald han havde overdraget denne Omsorg til Don Rodrigo.

Eleonore.

Don Flaminio, De fornærmer mig.

Flaminio.

Forlad mig, naadige Frue, det var ikkun Skiemt. Men, jeg kan lade Dem vide, at han med det første skal være her i Neapolis.

Eleonore.

I Neapolis? Hvorledes?

Flaminio.

Bed min Bistand.

Eleonore.

Og hans Forviisning bliver igienkaldet?

Flaminio.

Den skal blive igienkaldet, og han skal faae sine Godser igien. Mit Navn betyder noget ved Hoffet, og
Don

Don Flaminio har endnu aldrig begiært nogen Naade, som han jo i samme Dieblig har erhholdet.

Eleonore.

Hvis saa er, min Herre! saa skal Don Roberto blive Dem uendeligen forbunden.

Flaminio.

Men Donna Eleonore skal ikke vise mig mindste Forbindtlighed.

Eleonore.

Jeg skal velsigne Deres ædelmodige Hiertelag.

Flaminio, (kærligen.)

Vil De da ansee mig med mildere Bine?

Columbine.

(kommer hastigen.)

Naadige Frue! jeg hører en Bogn komme. Det er uden Tvivl Damerne.

Eleonore.

Gaae og tag imod dem, og beed dem undskyldte mig, at jeg har ingen Tiener.

Columbine.

Lad det ikke bekymre Dem. De seiler vist ikke Følgesvenne. (Hun gaar.)

Flaminio.

Hvor mange Ting har jeg ikke endnu at sige Dem angaaende Don Robertos Tilbagekomst. (for sig selv.) Man maae gaae saa lempeligen tilværks.

Eleonore.

De sætter mig i en forfærdelig Urolighed.

Cavalieren og Damen.

H

Flaminio.

Flaminio.

Og De kan bidrage meget til hans Tilbagekomst.

Eleonore.

Dersom De ikke vil forklare Dem tydelig, saa begriber jeg endnu ikke det ringeste.

Flaminio.

Vi skal siden tale tilsammen. (for sig selv.) Bas læstra har her sat mig i en artig Forlegenhed.

Scene 15.

Donna Claudia, som bliver ført af Don Alonso,
Donna Virginia, ført af Don Filiberto,
Columbine, med Lyset, som
hun sætter paa Bordet, sætter
Stolene tilrette og gaaer,
de Forrige.

Eleonore.

(Gaaer Damerne i Møde, som komme.)

Virginia.

Tienerinde, Donna Eleonore.

Eleonore.

Deres Tienerinde, Donna Virginia.

(De kyskes.)

Claudia.

Deres Tienerinde, Donna Eleonore.

Eleonore.

Eleonore.

Tienerinde, Donna Claudia.

(ligeledes.)

Alonso.

Underdanigste Tiener, Donna Eleonore.

Eleonore.

Deres Tienerinde, Don Alonso.

Filiberto.

Jeg udbeder mig tillige den Ære, at forstke Dem om min underdanige Hengivenhed.

Eleonore.

Underdanige Tienerinde. (til Donna Virginia.)
Hvem er denne Herre?

Virginia.

Det er en Siciliansk Cavalier.

Filiberto.

Og Deres underdanigste Tiener.

Eleonore.

De beviser mig alt for stor Ære.

Virginia.

(seende uformærkt til Donna Eleonore.)

Jeg tager Deel i Deres Lykke, Don Flaminio.

Flaminio.

(seende uformærkt til Don Filiberto.)

Og jeg i Deres.

Virginia.

(til Don Flaminio.)

Hvorledes gæder det med Uhret?

Flaminio.

Ret vel. Halvparten er alt vunden.

Claudia.

(til Don Alonso.)

Hvad siger De nu, Herr Protector?

Alonso.

Naar jeg seer det, saa troer jeg det.

Eleonore.

Jeg beder Dem, behager De at sidde?

Flaminio.

Jeg vil forestille Verten i Huset; her Donna Virginia, og her hendes Cavalier; her min Kone, og her Don Alonso; her Fruen i Huset, og her jeg.

Virginia.

(sagte til Donna Claudia.)

See engang, Deres Mand har alt taget Huset i Besiddelse.

Claudia.

(sagte til Donna Virginia.)

Oh! min Mand det er en listig Dievel, og hvem ved hvor længe de har kiendt hverandre.

Alonso. (for sig selv.)

Don Flaminio er ret et uforfæmmet Menneske.

Eleonore.

Kiereste Veninder! jeg er Dem manifoldig forbunden, fordi De har villet bære mig med Deres venskabelige Besøgelse. Men det smerter mig, at jeg i den Tilstand, jeg befinder mig i, ikke kan imodtage Dem efter Deres Fortienester. Jeg haaber, at saavel
De,

De, som disse Herrer, vil have Medlidenhed med mine Ulykker.

Alonso.

Vi komme alene for at bevidne Dem vores Høilagtelse, uden at forårsage Dem den mindste Uleilighed.

Virginia.

(sagte til Donna Claudia.)

Hvad siger De om dette? Fire Børlys!

Claudia.

(sagte til Donna Virginia.)

Og det endda i Sølvstager.

Virginia, (som før.)

Det er altsammen Don Rodrigues.

Claudia. (som før.)

Det var et Spørgsmaal? Havde hun ikke ham, saa vilde det kun see navert ud.

Alonso. (for sig selv.)

Nu er jeg vis paa, at Lovsangen begynder.

Flaminio.

(sagte til Donna Eleonore.)

Nu erindrer jeg mig en Ting af Bigtighed, angaaende Deres Mand.

Eleonore.

Det er ikke anstændigt, min Herre, at hviſte i Selskab.

Flaminio.

(sagte til Donna Eleonore.)

Det er giort med to Ord.

Eleonore. (til Selskabet.)

Jeg beder, at De vil undskyld mig, det er en Sag af yderste Vigtighed.

Virginia.

De maae ikke tvinge Dem.

Flaminio.

(hvæiser til Donna Eleonore.)

Claudia.

(til Don Alonso.)

Don Alonso, hold kun's Uhrret færdigt.

Alonso.

Der er intet, som overbeviser mig endnu.

Claudia.

(sagte til Donna Virginia.)

Hvad synes Dem? Fører denne dydige Dame sig ikke artig nok op.

Virginia.

(sagte til Donna Claudia.)

Fortreffelig.

Flaminio.

(sagte til Donna Eleonore.)

De kan sikkert troe mig.

Eleonore.

(sagte til Don Flaminio.)

Tiden vil lære det. (til Selskabet.) Nu er jeg hos Dem igien. Nu, mine Herrer! hvad har man for Nyheder? Dersom De ikke opmuntre hverandre indbyrdes, saa vil mit nedslagne Sind ikke forskaffe Dem nogen Anledning til Fornøielse.

Virginia.

Virginia.

(sagte til Donna Claudia.)

Hvad synes Dem om det Hovedtøi?

Claudia.

(sagte til Donna Virginia.)

Det er affkyeligt.

Virginia. (som før.)

Ja, tilvisse, og endda vil hun paaflaae at have Smag.

Claudia. (som før.)

Og hendes Frisur! Kunde noget være slettere?

Virginia.

Donna Eleonore, maae jeg spørge Dem, hvem der har opsat Deres Hovedtøi?

Eleonore.

Min Kammerpige.

Virginia.

Det er uforligneligt, uforbederligt, og det er en Maneer, som gefalder mig usigelig vel.

Claudia.

Og hvem friserer Deres Haar?

Eleonore.

Samme Pige.

Claudia.

Man skulde i Sandhed sige, at den netteste Accommodeur i Neapolis havde friseret Dem.

Eleonore.

Jeg kan forsikre Dem, at jeg har aldrig gjort det til nogen Hovedsag.

Flaminio.

O! alting klæder Donna Eleonore vel. Det er et Privilegium, som alle Skønheder besidder. (sagte til Donna Eleonore.) Der falder mig atter noget ind angaaende Deres Mand.

Eleonore.

(sagte til Don Flaminio.)

Nu kan det ikke stikke sig.

Flaminio. (som før.)

Gaaer jeg ikke sagt Dem det nu, saa gaaer det mig vist i Glemme igien.

Eleonore. (som før.)

Gjør det saa kort, som mueligt. (til Selskabet.)
Med Deres Tilladelse. (Don Flaminio hvælter til hende.)

Virginia.

(sagte til Donna Claudia.)

Der er intet mere at tvivle om.

Claudia.

(sagte til Donna Virginia.)

Hvem ved, hvor mange saadanne Galanter hun har.

Filiberto.

(sagte til Donna Virginia.)

Donna Virginia! Deres Don Flaminio kommer mig meget naragtig for, i Selskaber bør der ikke hvæltes.

Virginia.

(sagte til Don Filiberto.)

De maae undskyldte ham, han er forliebt.

Eleonore.

Eleonore.

(sagte til Don Flaminio.)

Det er nok. Jeg forlanger ikke, at vide mere.

Flaminio.

Med bedre Leilighed skal vi tale om det øvrige.

Eleonore.

(til Donna Claudia.)

Deres Herr Mand er en forunderlig Cavalier.

Claudia.

(til Donna Eleonore.)

Dersom De kan søie sig efter ham, saa vil han vist fornøie Dem.

Eleonore.

Han har paataget sig Commissioner for min Mand, og dem meddeler han mig i Stumper og Stykker.

Claudia.

Den arme Frue! De maae skynde Dem at trøste hende.

Eleonore.

Har han da ikke fortalt Dem, at han har besøgt min Mand i Benevento?

Claudia.

I Benevento?

Flaminio.

Ja, kom jeg ikke i Morges med Posten fra Benevento, og derfra har jeg paataget mig disse Commis- sioner for Don Roberto.

Claudia. —

(sagte til Donna Virginia.)

Hvilken duktredren Krabat. Hør, hvilke Historier han kan digte.

Virginia.

(sagte til Donna Claudia.)

Men, hvad synes De om Hende? Hvor net hun ikke veed at besmykke sig?

Alonso. (for sig selv.)

Don Flaminio vil bedrage Donna Eleonore; men jeg skal opdage hans Anslag.

Columbine.

(bringer Kasse, og bærer den omkring til dem alle.)

Virginia.

(sagte til Donna Claudia.)

Donna Claudia! Forfriskninger! Forfriskninger!

Claudia.

(sagte til Donna Virginia.)

De foster hende ikke meget.

Virginia. (som før.)

Don Rodrigo leve.

Claudia. (som før.)

Den Stymper! Han betaler, og de andre gjør sig tilgode.

Eleonore.

Jeg beder, at De undskylder mig, isald den ikke er, som den burde.

Virginia.

Den er uforbederlig.

Claudia.

Jeg har ikke smagt den bedre. (sagte til Donna Virginia.) Det er brunt Vand.

Virginia.

Virginia.

(sagte til Donna Claudia.)

Den er ikke engang drikkelig. Hun vil ikke give os efter.

Claudia. (som før.)

Forestil Dem kun! En forarmet Prækker!

Alonso.

Den har virkelig en fortreffelig Smag.

Claudia.

(spottende til Don Alonso)

Naar De siger det, saa maae det endelig være saaledes.

Filiberto.

Den er lavet usorlignelig.

Flaminio.

Alt, hvad Donna Eleonore byder, er usorligneligt.

Eleonore.

De er alt for gunstig.

Claudia. (efteraber hende.)

De er alt for gunstig. See engang, hun vil gjøre sig yndig.

Columbine.

Naadige Frue! dersom det ikke er til Uleilighed, saa vil Don Rodrigo have den Ære, at gjøre sin Opvartning.

Eleonore.

Før ham ind, han er hiertelig velkommen.

Claudia.

(sagte til Donna Virginia.)

Nu kommer Manden.

Virginia.

Virginia.

(sagte til Donna Claudia.)

Jeg kunde umueligen forestille mig, at han blev borte.

Flaminio. (for sig selv.)

Jeg har viklet mig ind, jeg lader ikke Modet falde.

Scene 16.

Don Rodrigo, de Forrige.

Rodrigo.

(Hilser dem alle, og de reise sig, han tager den nederste Plads ved Siden af Filiberto. De sætte sig alle igien.)

Selskabet er saa smukt, som udsøgt.

Virginia.

Det feilede kun Deres Nærværelse, for at blive fuldkomment.

Rodrigo.

Denne Compliment kunde man kun vente af een saa overmaade fuldkommen Dame, som De er.

Claudia.

Vi har i Sandhed været meget melankolske, før end De kom; Donna Eleonore var næsten færdig at græde.

Rodrigo.

Hendes uløfsalige Tilstand tillader hende ikke anden Trøst. (for sig selv.) Hun begynder alt at stikle.

Eleonore.

Eleonore.

Don Rodrigo, jeg har faaet behagelige Efterretninger fra min Mand.

Rodrigo.

Saaledes, naadige Frue! Det fornøier mig. (for sig selv.) Ulyksalige! da har jeg meget bedrøvelige.

Flaminio.

(sagte til Donna Eleonore.)

A propos; endnu een Ting af største Vigtighed.

Eleonore. (sagte.)

Jeg forsikrer Dem, jeg gjør det ikke.

Flaminio. (sagte.)

Hvorledes? Fordi Don Rodrigo er kommen, saa nægter De at høre mig.

Eleonore. (sagte.)

Nei; men jeg vil ikke begaae nogen Uansændighed.

Flaminio. (sagte.)

Kun den ene Post, og saa er det til Ende.

Eleonore. (sagte.)

Jeg taber al min Taalmodighed. (Flaminio hvi-
stet til hende.)

Rodrigo. (for sig selv.)

Hvad Fortrolighed kan der være imellem Don Flaminio og Donna Eleonore?

Eleonore.

(høit til Don Flaminio.)

Himlen give, at det var saaledes.

Flaminio.

Flaminio.

Det er, som jeg forsikrer Dem.

Rodrigo.

(til Donna Eleonore.)

Behager De ikke, naadige Frue! at meddele os de behagelige Tidender, som De har faaet fra Deres Mand, paa det, at vi kunde bevidne Dem vores Glæde over Deres Lyksalighed.

Eleonore.

Herr Don Flaminio forsikrer mig, at inden to Dage skal Don Roberto være her i Neapolis, frikiendt, benaadet, og fuldkommen i sin forrige Stand.

Rodrigo.

(til Don Flaminio.)

Er det mueligt?

Flaminio.

Ufeilbarlig.

Rodrigo.

Men hvem kan give os Forsikring herom?

Flaminio.

Seg, min Herre!

Eleonore.

Ja, Don Rodrigo! Denne Herre er kommen i Dag Morges fra Benevento, han har talt med min Mand, som befinder sig fuldkommen vel, og inden to Dage vil han være her hos os.

Rodrigo.

(til Don Flaminio.)

Men er dette alvorligt?

Flaminio.

Flaminio.

Flaminio.

Zivler De derom?

Rodrigo.

Og naar har De talt med ham?

Flaminio.

J Gaar Afsted.

Rodrigo.

Og han befandt sig vel?

Flaminio.

Ja, fuldkommen vel.

Rodrigo.

Donna Eleonore! Jeg vilde ikke forurolige Selskabet med saa bedrøvelig Tidende. Det var ikke heller mit Forsæt, at bringe Dem det allerbedrøveligste Budskab saa pludselig; men Don Flaminio nader mig dertil. J Gaar Middags er Deres Mand død, og her er et Brev, som stadfæster dette Dødsfald. (Han viser et Brev, som han tager op af Lommen.)

Eleonore.

Himmel! hvilket Tordenflag! O! Don Rodrigo! De handler alt for grusom imod mig.

Rodrigo.

Denne Herre, med sine Opfindelser, handler endnu verre imod Dem.

Flaminio.

Giv De Dem tilfreds og troe ikke — —

Rodrigo.

Vil De høre Brevet, om Deres Hjerter kan udholde

holde det. Det er fra Grev Alfendi, som skriver mig til. (Han læser.) „Min Ven! For to Timer siden
 „har den ulyksalige Don Roberto endt sit kummerfulde
 „Liv, ved et Anfald af den allerheftigste Feber. Jeg
 „giver Dem denne bedrøvelige Efterretning, fordi jeg
 „veed, at De altid har været hans oprigtigste og for-
 „troligste Ven. Vær De dette sørgelige Budskab til
 „den ulyksalige Enke Donna — —

Eleonore.

Ah! holdt op! læs ikke videre! Mit Hierte kan ikke længere udstaae det. Kiære Veninder, mine Her-
 rer! hav Medlidenhed med Egtfælles hestige Smerte,
 og tillader mig, at jeg maae forlade Dem. Og De,
 uforkammende Cavalier! lær De, at føre Dem bedre
 op mod ærefiere Damer, og ikke vanære den Titel, som
 De gjør Dem saa uværdig til at bære. Columbine!
 kom mig til Hielp! O Himmel! jeg føler min Død.
 (Hun hælder sig til Columbine.)

Columbine.

Den smukke Herre, som er kommen saa tilig fra
 Benevento i Dag, han kan kun gaae hjem og legge sig,
 han maae være træt af Reisen. Disse Mandfolk, de
 er mig de rette Mammelukker. (Hun gaar bort med
 Eleonore.)

Flaminio. (for sig selv.)

Don Rodrigo har gjort mig til Løgner i et offentligt
 Selskab. — Det skal komme ham dyrt at staae. (Han
 gaar og seer forbi tret til Don Rodrigo.)

Rodrigo.

Rodrigo, (for sig selv.)

Don Flamino seer mig forbittret an, og gaaer.
Han skal see, at jeg ikke frygter ham.

(Han vil gaae.)

Claudia.

(til Virginia.)

Skulde der kun ikke blive en Duel af dette.

Virginia.

Don Rodrigo.

Rodrigo.

Hvad befaler De?

Virginia.

Vil De gaae bort, og lade den arme Donna Eleonore trøstesløs.

Rodrigo.

Det kommer Dem, som Fruentimmer, til at trøste hende, og ikke mig. Jeg forstaaer Dem ellers meget vel, naadige Frue!

Virginia.

Ei! De taer det i en vrang Mening. Den arme Dame har virkelig høit nødig at trøstes.

Rodrigo.

Nu vel! Saa trøst De hende.

Claudia.

Ei hvad! Don Rodrigo. Stil Dem dog ikke saa koldsendig an! Gaae dog hen og tør Dinene paa den stakkels Enke!

Rodrigo.

Jeg er en ærefier Cavalier, Donna Eleonore er en drdig og fornuftig Dame, og hvem som tænker andet, dømmer andre efter de Laster, som ere blevne dem selv en Bane, og som deres eget Hjerte er besmittet af.
(Han gaaer.)

Virginia.

Slut den Pille, Donna Claudia.

Filiberto.

Don Rodrigo talte temmelig tydeligt.

Claudia.

Jo hidsigere han tager sig det, jo mere råber han sin Forliebelse.

Filiberto.

Den Bedrøvelse, Donna Eleonore lod see over hendes Mand's Forlids, er et stort Beviis paa hendes Kierlighed og Dyd.

Alonso.

Dersom det maatte behage Dem, mine naadige Fruer, at dømme bedre, og skumle mindre.

Filiberto, (for sig selv.)

Glangen skifter ofte Hud, men aldrig Natur.

Virginia.

Dersom det maatte behage Dem, Don Alonso, saa gif De bort og hentede os en Doctor.

Alonso.

Med største Beredvillighed.

Virginia.

Virginia.

Og De, Don Filiberto, kan betjene Dem af min Bogn; jeg vil blive her hos Donna Eleonore i Nat, dersom Donna Claudia vil gjøre Selskab.

Claudia.

Ja vel, lad os blive her. (for sig selv.) Jeg havde dog Lust, at see, hvorkedes Don Rodrigos Roman vil ende sig.

Virginia.

Vi Fruentimmer, vi tale undertiden noget i Hinde-
digen, men vi meene det dog ikke saa ilde.

(Hun gaaer.)

Claudia.

Don Alonso, vil De ikke komme med, og hjælpe
at trøste Donna Eleonore?

Alonso.

Jeg, naadige Frue, dersom De frister min Taal-
modighed, saa frygter jeg for at tale tydeligere end
Don Rodrigo.

Claudia.

Som De vil, De maae da altsaa have det hef-
tigere end han.

Alonso.

Jeg gaaer hen at hente en Doctor.

Claudia.

Godt! Gaae De kun. Dersom De vil hente den
rette Doctor til Donna Eleonore, saa bring De hende
kun en kogn ung Mand.

(Hun gaaer.)

Filiberto.

Hvor var det at ønske, at der maatte findes en
Doctor, som kunde curere den Sygdom: at bagtale.

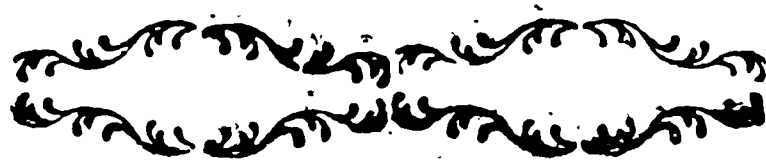
(Han gaaer.)

Alonso.

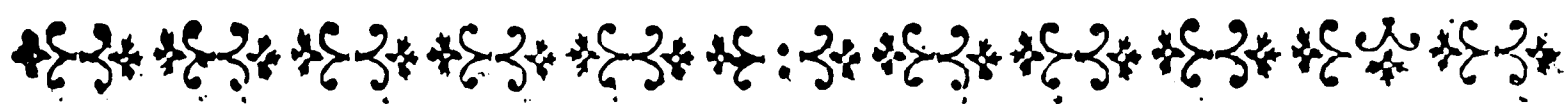
Denne Sygdom er incurabel hos de fleste. Den
er bleven Dem en Natur, og de kan ikke imodstaae
den, til Lykke er Skumlen og Døden en Myndt, som
kommer altid tilbage, og saaledes som vi tale om an-
dre maae nødvendigviis andre tale om os igien.

(Han gaaer.)

Ende paa den anden Act.

Tredie

Tredie Act.

(Det er Dag.)

Scene I.

(En Gade.)

Don Rodrigo, Don Alonso.

Alonso.

Don Flaminio er meget ubesindig.

Rodrigo.

Ja, han begik en skammelig Sierning.

Alonso.

Han fik tilfulde Løn, som han fortiente; han gik bort bestemt og forvirret.

Rodrigo.

Det lod som han truede mig i det han gik. Jeg fulgte strax efter ham, men jeg fandt ham ikke.

Alonso.

Ham feiler ellers ikke paa Mod; men naar et Menneske er overbevist om sin Uret, saa gior Skammen ham Modløs.

Rodrigo.

Hvad kunde hans Hensigt være, med at bedrage denne ulykkelige Dame.

Alonso.

Han haabede derved at formaae hende til at tage imod hans Opvartninger.

Rodrigo.

Men han vidste jo, at jeg havde den Lykke at opvarte hende.

Alonso.

Det er en af hans Hovedregler, at et Fruentimmer umuelig kan notes med een Cavaliers Opvartninger alene.

Rodrigo.

Donna Eleonores Dyd er overalt noksom bekiendt.

Alonso.

Han har indaaaet Beddemaal med mig om et Guld-Uhr, at han skulde tilvinde sig hendes Yndest.

Rodrigo.

Og De kunde være saa skæbelig at indlade Dem i sligt et Beddemaal?

Alonso.

Jeg er forvissat om Donna Eleonores Tænkemaade, og jeg gjorde det egentlig for at overbevise andre om hendes Dyd.

Rodrigo.

Nei, min Ven, De maae forlade mig, De har derved snarere hjulpet til at sætte den i Tvivl. Om en Dames Ære maae ikke gøres Beddemaal. Det er saa delicat en Sag, at ingen retskaffen Mandsperson bør tale derom uden med Ærbødighed. Verden finder lettelig Anledning til at gjøre Dyden latterlig. Hos enhver

hver som ikke kiender Donna Eleonore sætter Deres Beddemaal, hendes Ære i Bøve, og saasnart den onde Verden først kan tvivle om noget, saa er den strax færdig til at troe det allerværste.

Alonso.

Jeg maae tilstaae at De har Ret. Jeg burde ikke have understøttet tvende Fruentimmeres Daarliheder, som med Deres Skunklen gav Anledning til denne Trætte. Men hvorledes skal det nu blive med Donna Eleonore?

Rodrigo.

Det veed jeg ikke.

Alonso.

Det er Dem, som bør komme hende til Hielp.

Rodrigo.

Bagtalernes Tunger affkræfter mig.

Alonso.

De maae for alting ikke negte denne ulukfsalige Dame Deres Bistand.

Scene 2.

Balæstra, de forrige.

Alonso.

Der kommer Don Glaminios Tiener.

Balæstra, (til Rodrigo.)

Naadige Herre, jeg er Deres Naades underdædigste Tiener.

3 4

Rodrigo.

Rodrigo.

Hvad er jeres Forlangende?

Balæstra.

Min Herre sender Dem denne Billet.

Alonso, (til Rodrigo.)

Uden Tvivl en Udfordring.

Rodrigo.

Lad os høre: " Don Rodrigo! De har høiligen
 „ fornærmet mig, og jeg paastaar Satisfaction. Der-
 „ som De er en retskaffen Cavalier, saa venter jeg
 „ Dem denne Morgen Klokken imellem 9 og 10 uden
 „ for Capuaner-Porten, hvor De med Raarden skal
 „ staae mig til Regnskab for den mig i Aftes tilføiede
 „ Tort, da De gjorde sig en Fornøielse af at erklære
 „ mig for en Løgner i et offentlig Selskab. Forsee
 „ Dem med en Secundant, jeg skal gjøre det samme,
 „ eftersom denne min Udfordring strækker sig til den
 „ sidste Draabe Blod.

„ Don Flaminio del Zero.

Balæstra, (for sig selv.)

For en ævig Ulykke, hvad hører jeg? En Udfor-
 dring, og jeg er Overbringeren! Min Herre har artig
 taget mig ved Næsen.

Alonso, (til Rodrigo.)

Hvad Slutning vil De fatte?

Rodrigo.

De skal strax faae min Beslutning at høre. (Til
 Balæstra.) Vie' her efter mig. Jeg skal strax give
 jer Svar.

Alonso.

Alonso.

Gaaer De hjem?

Rodrigo.

Behag at oppebie mig her. Jeg vil gaae ind i nærmeste Boutikke. (Sagte til Alonso.) Hold kuns den ne tilstæde at han ikke undløber.

(Han gaaer.)

Alonso.

Og du tør understaae dig at overbringe en Udfordring?

Balastro.

Jeg vil giøre min høieste Sed paa, at jeg ikke vidste, hvad Billetten handlede om. Dersom jeg havde vidst det, saa havde jeg aldrig paataget mig et saadant Vrende, som sætter mig selv i saa stor en Fare. Og for at overbevise Dem om, naadige Herre, at jeg aldrig vil besætte mig med saadanne Affaires, saa vil jeg strax pakke mig herfra, og passe mine andre Forretninger. (Han vil gaae.)

Alonso.

Nei, nei, min ærlige Ven! det gaaer ikke saa gesvindt.

Balastro.

Hvad forlanger De af mig? Hvorfor forbyder De mig at gaae bort?

Alonso.

Du skal bie til Don Rodrigo kommer.

G 5

Balastro.

Balæstra.

Naadige Herre — jeg beder De vil forstaae mig — jeg besætter mig ikke med meer — med Deres gunstige Tilladelse —

Alonso.

Jeg staaer Arme og Been i 'tu paa dig, dersom du rører dig.

Balæstra.

Men af hvad Aarsag, min Herre?

Alonso.

Dersom du kommer tilbage uden Svar, saa veed Don Flaminio ikke hvad han skal domme om Don Rodrigo, han kunde ansee hans Taushed for Feighed, og rose sig af Seier uden at have vundet. Her kommer Don Rodrigo. Rør dig ikke, det raader jeg dig.

Balæstra, (for sig selv.)

Jeg maae lystre; jeg er derfor, og jeg maae derom. Men kommer jeg heeltiudet fra det denne Gang, de skal vist ikke faae mig i Fælden saa hastig igien.

Scene 3.

Don Rodrigo, de forrige.

Rodrigo.

Her er det Svar, som du skal bringe Don Flaminio i mit Navn.

Alonso.

For jeg spørge Dem, hvad De har besluttet?

Rodrigo.

Rodrigo.

Jeg vil læse det for Dem saa maane De høre
lige, om jeg har svaret, som en ærefier Cavalier.

Alonso.

Jeg skal høre Dem med Forskielse.

Rodrigo.

„ Don Glaminio, paa Deres Udfordring, er dette
„ mit Svar: at jeg hverken vil eller bør imodtage den
„ efterdi alle Love forbyde mig det. Med alt dette,
„ dersom der ikke var andet at befrygte, end den Pen-
„ ge eller anden personlig Straf, som de allerhøieste
„ Befalinger true Overtræderne med; saa skulde jeg
„ maaskee underkaste mig denne Fare, for at overbe-
„ viise Dem om mit uforsagte Mod. Men da de ride-
„ derlige Statuta erklære den Cavalier, for infam,
„ som duellerer; saa afslaaer jeg Dem det ganske og
„ aldeles at indfinde mig paa det Sted, som Deres
„ Udfordring bestemmer; jeg lader Dem tillige vide,
„ at jeg bær min Kaarde for at forsvare mit Liv og
„ min Ære. Og paa hvilket Sted De end har Hiera-
„ te til at ansolde mig, skal De befæde, at jeg skal
„ holde Stand, som en Cavalier egner og anstaaer.

„ Don Rodrigo Masponi.

Hvad siger De? meener De, at jeg saaledes har iagtt-
taget min Skyldighed paa begge Sider.

Alonso.

Uaatvivlelig. De kunde aldrig paa bedre Maade
adlyde Lovene, og viise Dem uforsagt.

Rodrigo.

Rodrigo.

(forsegler Billetten med en Abbat og giver den til Balæstra.)

See der! bring din Herre dette. Min Ven! behager De at følge med. (Han gaaer.)

Alonso.

Forsøm det ikke, ellers skal Don Rodrigo og jeg komme dig til dyrt at betale din Glemsomhed.

(Han gaaer.)

Balæstra.

Jeg takker mangfoldig. Denne Gang kunde jeg fortient nogle skønne Drikke-Penge for at bringe Billetter. (Han gaaer.)

Scene 4.

(Eleonores Bærelser.)

Donna Claudia, Donna Virginia.

Virginia.

Vi skal see, at Donna Eleonore sover endnu?

Claudia.

Jo men, jeg hørte hende røre sig inden vi gik ud af vores Kammer.

Virginia.

Hvorfor kommer hun da ikke ud, eller lader os komme ind til hende?

Claudia.

Hun vil ikke lade sig see, førend hun er i sin fulde Puds.

Virginia.

Virginia.

Jeg tænker, at Bedrøvelsen over hendes Mandes Død har nok betaget hende denne Lyst.

Claudia.

Hvor De kan tale ensfoldigt, troer De virkelig, at hun var bedrøvet over Mandens Død?

Virginia.

Saae De ikke, at hun faldt i Asmagt?

Claudia.

Kiere Donna Virginia, De er jo selv et Fruens timmer? Har De aldrig faldet i Asmagt for at bilde Folk noget ind, som dog ikke var saaledes?

Virginia.

De kommer mig til at lee. Jeg kan ikke negte, at naar det har været nødvendigt, har jeg aldrig sparet et par Taare for at røre destomeere. Men overalt, kan De sikkert troe, at Don Robertos Død har nedslaaet hende aldeles.

Claudia.

Jeg tænker tvertimod. Jeg troer, at hun inderst lig har længtes efter hans Død.

Virginia.

Nei, hvad det angaaer, saa bliver dog en Mand stedse en Mand, og i hvor slem han end er, saa kan vi dog ikke holde os fra, at vi jo undertiden maae elske ham.

Claudia.

Beed De, hvad Mændene sige om os? at de har i Gærdeleshed tvende lykkelige Dage i deres Levetid

tid, den eene, naar de faaer en Rone, og den anden, naar hun dør. Hvorfore skulde vi da ikke igien kunde sige det samme om dem.

Scene 5.

Columbine, (som kommer ud af Eleonores Kabinet og lukker Døren efter sig.) De forrige.

Virginia.

Columbine, hvorledes befinder din Frue sig?

Columbine.

Meget bedre, naadige Frue! meget bedre.

Claudia.

Er hun oppe?

Columbine.

Ja, naadige Frue.

Claudia.

Hvad kan hun have at forrette, eftersom hun bliver i sit Kammer.

Columbine.

Yes! naadige Frue, hun gier sig først en Smule Couleur.

Claudia, (til Virginia.)

Sagde jeg det ikke?

Virginia.

Men hvorfor smykker hun sig?

Columbine.

Det gjør hun altid.

Claudia.

Claudia.

Men, hvad behøver hun at male sig saa silig om
Morgenens for at lade sig see af os?

Columbine.

Det er, langt fra, ikke for Deres Skyld.

Virginia.

For hvis da?

Columbine.

Hun venter paa Don Rodrigo.

Claudia.

Har hun da Gudhed for Don Rodrigo?

Columbine.

Hun er sterbens forliebt i ham.

Claudia.

Og han? hvorledes fører han sig op imod hende.

Columbine.

Han er her Dagen igiennem.

Virginia.

Det vilde kun seet slet ud for hende, dersom hun
ikke havde havt Understøttelse af ham.

Claudia.

Ja, det er overalt bekiendt, at han underholder
hende.

Columbine.

Nei, deri feiler De, hidindtil har han ikke givet
hende den mindste Skilling.

Claudia.

Claudia.

Hvem betaler da Huusleien for hende?

Columbine.

Hun har solgt een af sine Klædninger, for at betale Hr. Anselmo sine 20 Ducater. Men af Medlidenhed over hendes Tilstand vilde han ikke tage imod dem.

Virginia.

Men de Forfriskninger i Aftes, hvem havde sendt hende dem?

Claudia.

Don Rodrigo, det veed vi alt for vel.

Columbine.

Nei, jeg forsikkrer Dem at Hr. Anselmo sendte dem.

Virginia.

Men Sølv-Stagerne?

Claudia.

Dem kiendte jeg. De vare dog Don Rodrigos.

Columbine.

De maae i Sandhed have seet Feil, thi de hører Hr. Anselmo til.

Claudia.

Hvorledes? Er Hr. Anselmo da forliebt i hendes Frue?

Columbine.

Hvilke Tanter? Naadige Frue! Det er en iegod Mand, som gjør sig en Fornøielse af at tiene enhver.

Claudia.

Claudia.

Og altsaa koster din Frue Don Rodrigo slet intet?

Columbine.

Ikke een Skilling.

Claudia.

Og hvorledes fordriver han Tiden med hendes Frue?

Columbine.

Net som man saae et Træbillede. De sidder saa langt fra hverandre, saa der kunde figre en Bogn indslæm dem. De tale enten om Processer, Huns-Sager eller om Krigen, og driver saaledes Tiden unyttig bort. Undertiden skatter de til hverandre, og saa blive de maalløse begge to. Saa man maae lee sig til Skamme over dem.

Claudia.

Men hvor kan hun viide, hvorledes de omgaars, naar de ere allene?

Columbine.

O! allene ere de aldrig. Men tys, min Frue ringer. For Himlens Skyld sig hende intet, af hvad jeg har fortalt Dem. Nu kommer jeg, Frue, nu kommer jeg. Hun vil nok have Tungen til at rykke de smaa Haar af Panden.

(Hun gaaer ind i Eleonores Kammer.)

Scene 6.

Donna Claudia, Donna Virginia.

Virginia.

Naa, hvad siger De nu, Donna Claudia? Sagen forholder sig dog ikke saaledes, som man har udsprede den.

Cavalieren og Damen. R

Claudia.

Claudia.

Jeg troer ikke, at Columbine har sagt os den reene Sandhed.

Virginia.

De hørte jo selv, at hun begyndte strax at bagtale sin Frue, og havde hun vidst noget mere om hende, saa havde hun ganske gierne fortalt os det.

Claudia.

Man kan dog ikke negte, at hun jo er lidt forsængelig.

Virginia.

Men, kiære Donna Claudia, lad os see paa os selv.

Claudia.

De vil dog ikke sætte mig i Pigning med hende? De beviiser mig en stor Vre.

Virginia.

Der er hun! der er hun.

Scene 7.

Eleonore, de forrige.

Claudia.

(sagte til Virginia.)

O, deiligt! Hun har alt lagt Sorgen an.

Virginia.

(sagte til Donna Claudia.)

See engang, hvor vel det klæder hende!

Claudia.

(sagte til Donna Virginia.)

Hvor prægtig Blegghvidtet stikker frem af det sorte!

Eleonore.

Eleonore.

De forlade mig, fiere Veninder, at jeg har ladet Dem være saa længe alene. Jeg skal bektende Dem Sandheden; vi er Fruentimmer. Jeg saae saa ilde ud af den bedrøvelige Nat jeg har havt, at jeg først maatte sætte mit Hoved i Stand.

Virginia.

Deri har De gjort meget vel.

Claudia.

Man kan i Sandhed ikke see nogen Forandring paa Dem. De er rød og hvid som en Rose.

Eleonore.

Donna Claudia! jeg har ikke i Sinde at prøve med en Sorg, som man dog maaskee troede forstilt. Heller ikke søger jeg at gjøre den troeværdig ved en selvgiort Blegghed. Jeg bærer min Sorg i Hjertet, der føler jeg den, og det er mig ligegyldigt, om de, som ikke kan forandre den, troe det eller ikke.

Virginia.

(sagte til Donna Claudia.)

Mærker De, det var uden Tvivl en til Dem.

Claudia.

(sagte til Donna Virginia.)

Det er, som jeg siger, hun er hovmodig som Lucifer.

Virginia.

Siden De nu er Enke, Donna Eleonore, hvad agter De da at foretage Dem.

R 2

Eleonore.

Eleonore.

Jeg har i de saa Dieblig endnu ikke havt Leilighed at tænke paa mig selv.

Virginia.

Mit Raad skal være, at De gifter sig igjen.

Claudia.

Og jeg vil raade Dem, at De forbliver Enke. Friheden det er en ædel Ting. Det er sandt, der findes vel iblant flige søielige Mænd, som ikke forbyder deres Koner at gjøre alt, hvad dem behager; men iblandt falder det dem dog ind, at de ere Mænd, og paa een Gang sætte de sig for at forhindre det, som de over hundrede Gange tilforn selv har givet Tilladelse til.

Virginia.

Hvad mig angaaer, dersom jeg blev Enke, saa giftede jeg mig igjen tredie Dagen derefter.

Claudia.

Ja, det siger De med Forsæt, men jeg troer ikke, at De meener det af Hjertet. De har jo en heel Skot af Tilbedere.

Virginia.

Som Kone kan jeg nok have dem; men som Enke kunde jeg det ikke.

Claudia.

Det er sandt, en Mand er dog alletider en god Roqvelore.

Eleonore.

Mig synes dog, at det er en meget slet Fornøielse at give Verden Anledning til at skumle.

Claudia.

Claudia.

Ei hvad! Verden skumler, enten den har Anledning eller ikke. Enten man derfor lever vel eller ilde, det kommer ud paa et.

Eleonore.

Deri farer De, i mine Tanker, meget vild. Naar man giver Verden gyldige Aarsager til at skumle, saa bliver det en Straf for den, som lever ilde. Men naar den derimod skumler uden Aarsag, saa trøstes den Ufskyldige af en god Samvittighed. Jeg veed, at der ere fældede meget ufordeeltagtige Domme over mig; men det har aldrig bedrøvet mig. Efterdi jeg er overbevist hos mig selv, at jeg ikke fortjener dem.

Claudia.

Hvad ufordeeltagtigt har man vel fundet sige om Dem? Man har vel sagt, at De var forliebt i Don Rodrigo, og hvad saa mere?

Eleonore.

Don Rodrigo er en dydig Cavalier.

Claudia.

Og De er en dydig Dame. De elsker ikke hverandre uden i al Dydighed, og nu kan De herester i et dydigt Egtteskab forskaffe Verden et Dussin dydige Børn.

Scene 8.

Columbine, de forrige, Don Alonso.

Columbine.

Naadige Frue, Don Alonso vil udbede sig den Ære at opvarte Dem.

R 3

Eleonore.

Eleonore.

For ham ind; han er mig velkommen.

Columbino.

(Sagte til Donna Claudia.)

For alle Ting overtal hende til at gifte sig snart igien. (for sig selv.) Jeg længes inderlig efter engang at giøre et ordenligt Maaltid.

Alonso.

Deres underdanigste Tjener, mine Damer, hvorledes befinder De dem, Donna Eleonore?

Claudia.

Bedre end Donna Virginia, og jeg.

Alonso.

Hvorledes? bedre end De?

Claudia.

Fordi hun er nu befriet fra Egtestandens Slaveri.

Alonso.

Jeg vilde ikke ønske Dem, Donna Claudia, at De alt for uforventet skulde nyde denne Befrielse.

Claudia, (for sig selv.)

Himlen give at det var saa vel! (høit.) Af hvad Årsag siger De dette? Har min Mand maaskee Feberen?

Alonso.

Det som er meget værre. Han har fordret Don Rodrigo ud.

Eleonore, (for sig selv.)

Himmel! hvad hører jeg!

Claudia.

Claudia.

Har han fordret ham ud?

Alonso.

Det er, som jeg siger Dem.

Claudia.

Har han taget imod Udfordringen?

Alonso.

Nei; men de mødes ganske vist, og saa vil det komme an paa Klingen.

Claudia.

Ah! jeg ulukksalige! hvad hører jeg? Dersom Don Flaminio nedlegger sin Rival, saa bliver han forvist Landet, ligesom Don Roberto, hans Gods bliver konfiskeret, og jeg kommer i samme Armod som Donna Eleonore.

Virginia.

Det lader som Deres Mand's Gods ligger Dem mere paa Hjertet end hans Liv.

Claudia.

Hvarledes? Er der vel nogen Ligning imellem en Mand og hans Gods. Hvad meener De vel at jeg skulde fange an, uden Cavirage, uden Betientere og uden at kunde føre mig op, som en Dame af min Stand? Ah! den kolde Angestes Sved sprekker af mig, naar jeg allene tænker derpaa. Hvor skal jeg nu faae fat paa ham. (til Donna Alonso.) Har De seet min Mand? Hvor opholder han sig?

Alonso.

Jeg har seet ham ture omkring, som jeg troer, søger han efter Don Rodrigo for at anfælde ham.

Claudia.

Kom, Donna Virginia, lad os søge ham op! Vi vil begge to gøre os Umag for at overtale ham fra sit Forstær.

Virginia.

Hjertelia gjerne. Men jeg troer ikke, at her er nogen af vore Vogne.

Alonso.

De behager at betjene Dem af min?

Claudia.

Kom De med, Don Alonso.

Alonso.

Jeg vil følge Dem, for ikke at give nye Anledning til Bagtalelse.

Claudia.

Lad os afsted.

(Hun vil gaac.)

Virginia.

Lev vel, Donna Eleonore, vi sees igien inden Middag.

Claudia.

Lad os afsted, lad os afsted, her er nu ikke Tid til Complimenter.

Alonso.

Donna Eleonore, jeg anbefaler mig.

(De gaac alle tre.)

Scene

Scene 9.

Donna Eleonore, Columbine, (derefter)
Anselmo.

Eleonore.

Donna Claudia vilde ikke engang værdige mig et Farvel. Hvilket opblæst og hoffærdigt Fruentimmer. Men hendes Foragt rører mig ikke. Den Fare Don Rodrigo er i, forårsager mig al min Bekymring. Ah! hvor stor Deel har han ikke i mit Hierte og i mine Tanker!

Columbine.

Naadige Frue! Hr. Anselmo vilde have den Ære at gjøre sin Opvartning.

Eleonore.

Bed ham komme ind.

Columbine.

Naadige Frue, jag nu Sorgen bort, og hold op at græde længere for en Mand; og hvad Nytte kunde hun desuden vente sig af ham, naar han skulde være i Venevento, og hun i Neapolis.

(Hun gaar.)

Eleonore.

Ingen kan forestille sig, hvor mange Passioner mit Hierte paa een Gang beformes af.

Anselmo.

Jeg forsikkrer Dem, naadige Frue, at jeg af det oprigtigste Hierte tager Deel i den Bedrøvelse De føler over saa værdig en Mands Forliis. Jeg mødte Don Rodri-

go, som gav mig denne sørgelige Efterretning, jeg vilde derfor ikke forsværge min Skyldighed, og De maae forlade Dem til, at disse mine Taare ikke ere en Virkning af nogen tvungen Compliment, men af et Hierte, som bløder af Medlidenhed over Deres ulyksalige Skiæbne.

Eleonore.

Kære Hr. Anselmo! De forpligter mig paa det høieste med Deres ædelmodige Hiertelaug imod mig! Forsøg ikke min Sorg med Deres samme Medlidenhed, og lad ikke Deres Bedrøvelse paa nye afpresse mig Taarer.

Anselmo.

Jeg indseer det, naadige Frue, at mit oprigtige Venkab gjør at Sorgen tager Overhaand hos mig. Jeg burde ikke gaaet uden for de sædvanlige Complimenter. Giv Dem tilfreds, vi skal alle døe o. s. v. Men det er noget, som den Person, det siges til, føler langt bedre, end den, som siger det, og det hjælper hverken den døde eller den levende. Dersom De vil tillade det, saa vil jeg af et redeligt Hierte, som Deres oprigtige Ven og Tjener, intet videre sige Dem end dette: at jeg i alle foresaldende Begivenheder er til Deres Tieneste. Befal De kun frit, alt hvad De kunde behøve i Huset, til Sorges Anstalter eller andre Omkostninger? Med et Ord: alt hvad der gøres nødig. Jeg er til Deres Tieneste og De behager at befale og raade over mig. Det er den bedste Compliment, som jeg veed at gjøre Dem.

Eleonore.

De overvælder mig med Deres alt for store Ædelmodighed. De har endogsaa i Gaar Aftes bevist mig større Godhed, end jeg kan giengielde Dem, og jeg takker Dem

Dem hierteligen for Vordys, Sukker, og alt det øvrige, som De saa rigelig har forsynet mig med.

Anselmo.

Intet, naadige Frue, det er Ting af ingen Betydning. Men vil De vel tillade mig, at jeg maae tale frit og aabenhjertet med Dem?

Eleonore.

Jeg vil ansee det som en Bevaagenhed, paa Deres Side.

Anselmo.

Kunde De vel værdige mig, i Henseende til min Alder, at antage mig som Fader?

Eleonore.

Saaledes har jeg stedse anseet og æret Dem.

Anselmo.

Og jeg vil, ikke i Henseende til Standen, thi den veed jeg, er Dem ikke værdig, men i Henseende til den Rierlighed jeg bær til Dem, antage Dem som min Datter. Vil De behage at høre mig, saa vil jeg tale med Dem, som en Mand, hvis eneste Ønske det er, at see Dem lykkelig. De er nu Enke, uden Midler og uden Formue; De er af adelig Herkomst, og endnu i Deres beste Ungdom. Hvad har De besluttet at foretage Dem?

Eleonore.

Det er denne Tanke, som for nærværende Tid foruroliger mine Sandser.

Anselmo.

Vi vil da uden videre Omsvøb gaae lige til Sagen. Dersom De beslutter at blive Enke, saa kan De ikke vel
være

være for sig selv. Jeg vilde derfor raade Dem til at begive Dem enten til Deres Vaargrende, eller en anden honet Familie, og jeg skal, saa længe De lever, forskaffe Dem, efter min Leilighed, en sømmelig Underholdning, hvilken jeg skal forvisse Dem om, endog efter min Død. Men har De i Sinde at forandre Dem igien, saa skal fire, fem eller sex Tusinde Ducater være til Deres Tieneste, ligesom De gjør Partiet til. Jeg har ingen Vorn, og mine Slegtninger trænge ikke til mig. Jeg er bleven Eier af en Deel Midler. Himlen har givet mig dem, og Himlen vil at jeg skal anvende den Deel af dem, som jeg ikke selv behøver, til gode Gierninger. Og af al den Gevinst, som jeg i min Levetid har erhvervet, skal denne være den største, at jeg har gjort en Enke Bistand, som er forladt, fordi hun er fattig, og elendig, fordi hun er dydig.

Eleonore.

O! Himmel! De kommer mig til at græde af Erfiendtlighed.

Anselmo.

Giv Dem tilfreds. Deres Fromhed, Deres Indtagetogenhed og Deres Sagtmodighed rører mig, og opvækker hos mig den Medlidenhed, som er ethvert sølende Hjertes Glæde. Nu har De hørt mine Tanker: Enten De forbliver i Eenlighed, eller De forandrer Dem, saa skal De være forvissat, om Deres Underholdning eller en maadelig Udstyr. Dette er alt hvad en antaget Fader har at tilbyde en udkaaret Datter.

Eleonore.

Deres Hjerte er idel Godhed og oprigtig Kierlighed.

Anselmo.

Anselmo.

Ja, naadige Frue, dette er den oprigtige Kierlighed, og ikke den, som disse latterlige Fantaster prale med. Ah! min tilbedeligste! — min Herskerinde — jeg forsmægter — jeg bøer — jeg har aldrig fundet lide slige Narre-Stræger, og jeg, jeg agter Dem derfor desto høiere, fordi De er en fornuftig Dame, som ikke finder Behag i saadanne Taabeligheder. Jeg forkaster langt fra ikke Giftermaal; De har nu een Gang været i Egestanden, De er ung, og De gjorde maaskee ikke ilde i at De gistede Dem igien. Men her maae bruges stor Betænksomhed; et fornuftigt Fruentimmer maae søge at forbedre og ikke forværre sin Tilstand, man maae have mere Hensigt til Dagen end til Natten, og stedse erindre sig, at Ungdom og Skionhed forgaaer hasteligen. Gode Sæder, Dyd og Forstand derimod vedligeholde den sande Lyksalighed i en Familie.

Eleonore.

O! dersom alle vare saadanne Fædre i Verden, som De, hvor saa skulde man da finde af ulyksalige Børn.

Anselmo.

Med Deres Tilladelse, naadige Frue, jeg vil nu ikke længere være Dem til Uleilighed.

Eleonore.

Vil De saa hastig berøve mig Deres behagelige Selskab?

Anselmo.

Jeg maae passe mine Forretninger, og jeg har ikke et Øieblik af min Tid tilovers. Jeg har nu sagt Dem,
mit

mit Forsæt, behag at overveie det, og at fatte Deres Beslutning, og naar den er fattet, at underrette mig derom. De forlade Dem paa mig, og være uden al Besymring, Sagen skal blive en Hemmelighed imellem Dem og mig. Vi finder vel siden paa et Middel til at faae Verden til at troe, at De har Deres Underholdning af Deres Naarværende, af Deres Mands Efterladenskab, eller af Kiscum. Jeg vil for alting ikke, at nogen skal viide, at De har den af mig. Thi den, som giver for at giste det bekiendt, at han er Giveren, viser tydelig, at han drives mere af Vergierrighed, end af et kiærligt og ædelt Hierte. Og naar en Belgierer nøder den til at rødmee, som han beviiser Belgierningen, saa sælger han den sandelig, i hvor stor den maatte være, alt for dyrt. Naadige Frue, jeg er Deres underdanige Tiener.

(Han gaar.)

Scene 10.

Donna Eleonore, Columbine, Doctor Bonatesta.

Eleonore.

Jeg taber mig i Forundring: Hvilket iegodt Hierte besidder Hr. Anselmo! Hvilket Forsyn af Himmelen i min ulyksalige Tilstand.

Columbine.

Frue! her er Docteren.

Eleonore.

Lad ham komme ind; det er Dønnen han bringer mig.

Columbine.

Columbine, (for sig selv.)

Naar det er sandt, saa skal jeg æde den. (til Doctoren.) Kom kun, kom kun Hr. Doctor.

Eleonore.

Vær kun ubekymret, dersom Udfaldet ikke er som vi ønske det, saa har Himlen forsynet mig paa anden Maade.

Columbine.

Alvorlig? Nu det glæder mig af mit Hjerte.

Doctoren.

(stiller sig meget bedrøvet an.)

Jeg er, naadige Fruer, underdanigste Tjener. Jeg bevidner Dem, at Deres Høistærede Mands, Den Robertos Død, gaaer mig inderlig til Hjerte. Men hvad er derfor at gjøre; De maae lade Dem trøste, vi skal alle døe.

Eleonore. (for sig selv.)

Der er den Compliment som Hr. Anselmo sigtede til. (høit.) Jeg takker Dem, Hr. Doctor, hvorledes gaaet det med Sagen?

Doctoren.

Ja, naadige Frue! jeg veed nu ikke mere hvad jeg skal svare Dem. Een Ulykke bier ikke den anden.

Columbine.

Hvad sagde jeg Frue!

Eleonore.

Endnu nye Forhindringer?

Doctoren.

Doctoren.

Troer De da, at Deres Mands Død er ikke Forhindring nok? De indseer selv, at Sagen derved nu faaer et ganske andet Anseende? Vi har søgt om en Underholdning af *Fiscum vivente viro*, det vil sige: Imens Manden levede. Nu er Manden død, altsaa maae Ansøgningen ganske forandres.

Eleonore.

Hvorledes? Begynde forfra igien?

Columbine.

Saa lad os i det mindste faae de 40 Ducater igien.

Doctoren.

De ere udgivne, de ere alt fløyten.

Eleonore.

Og de 20 Ducater fra i Gaar Aftes med?

Doctoren.

Ligeledes. Saa snart jeg gif herfra, gif jeg strax hen til min Ven, og-betalte ham de 20 Ducater, i Dag Morges skulde jeg have Dommen udfærdiget. Imidlertid spredet sig det Rygte ud om Deres Mands Død, og nu frygter jeg for, at det ryger i Lyset altsammen.

Scene II.

Don Rodrigo, de Forrige, en Rettens
Betient.

Rodrigo. (uden for.)

Er det tilladt, at træde nærmere?

Columbine.

Columbine.

Den forbandede Doctor har ladet Døren staa
aaften efter sig.

Eleonore.

Behag at komme nærmere, Don Rodrigo.

Rodrigo.

Underdanige Tiener, naadige Frue! Ei see, Herr-
Doctor! Er De her? Hvorledes gaaer det med Sagen?

Doctoren.

Det tegner ikke til, at den vil gaae meget godt.

Rodrigo.

Da kan jeg sige Dem en meget god Tidende.
Dommen er publiceret, og Sagen er til Ende. Og
det veed De intet af.

Doctoren. (forbiset.)

Er det alvorligt.

Rodrigo.

Det er tilforladeligt.

Eleonore.

Hvad Dom er da fældet, Don Rodrigo?

Rodrigo.

De skal strax faae den at høre. Her er een af
Rettens Betientere uden for, som egentligen er sendt
herhid for at forkynde den. Columbine! lad ham kom-
me ind.

Columbine.

Det havde jeg dog aldrig fundet troe.

(Hun gaaer.)

Cavalieren og Damen. 2

Doctoren.

Doctoren.

Der seer De, naadige Frue! at jeg er en redelig Mand. Det kan De takke min Duelighed og min fornæftige Omgang for.

Retters Betient.

Jeg er, naadige Frues, underdanigste Tiener.

Rodrigo.

Her er Doctoren, nu er De saa god, at forkynnde ham Dommen.

Doctoren.

Ei! lad ham kun forkynnde den for Principalinden, siden hun selv er nærværende.

Rodrigo.

Nei, nei, den skal forkyndes for Dem.

Retters Betient.

Efter Kongelig allernaadigst Befaling skal Doctor Bonatesta inden fire og tive Timer forføie sig for evig af Neapolis, hvis han ikke i vidrig Fald vil underkaste sig Fængsel og anden vilkaarlig Straf.

Doctoren.

Hvorledes? At tilføie mig en saadan Bestemmelse? Af hvad Aarsag? Hvad har jeg begaaet?

Retters Betient.

Fordi han har bedraget Donna Eleonore, og ved falske og opdigtede Rænker, paa en underfundig Maade søgt at tilvende sig hendes Penge, uden at vise den ringeste Medlidenhed over hendes Elendighed. Samt, fordi han har beskyldt den høieste Dyrighed, for Uretfærdighed.

færdighed og Underflaib, til største Forkleinselse paa deres Ære.

Doctoren.

Seg paastaaer, at forsvare mig.

Rettens Betient.

Vad Jer strax herud af Huset, ellers skal Bagten vise Jer Veien. (Han gaaer.)

Doctoren.

O! jeg Ulyksalige! en forgiftig Tunge har styrtet mig i Fordærvelse.

Rodrigo.

Jeg er den forgiftige Tunge, som har opdaget Jeres skammelige Rænker.

Doctoren.

Ah! min stakkels Ære! ah! min arme Familie! Men det er Frugterne, som høstes af Underfundighed og Bedragerie. Jeg maae forlade Landet med Spot og Skiendsel. Oh! give Himlen, at denne min Ulykke og Straf maatte herefter tiene til en Lærdom for mig og mine Pige: at enhver, som søger at berige sig per fas & nefas, dog tilsidst bliver opdaget, straffet og styrtet i den yderste Fordærvelse. (Han gaaer.)

Scene 12.

Donna Eleonore, Don Rodrigo.

Eleonore.

Ah! jeg Glendige! i hvilke Hænder havde jeg betroet mig.

2

Rodrigo.

Rodrigo.

De har handlet alt for uveligt deri, at overgive Dem saaledes til en vild Fremmed. Man veed ikke engang, hvor denne Karl har hiemme, eller hvor han er kommet fra.

Eleonore.

Hvad skal jeg nu gribe til?

Rodrigo.

Donna Eleonore, lad os opsætte det, at tale om denne Sag, indtil videre. Det glæder mig, at jeg er saa lykkelig at finde Dem ene, og jeg udbeder mig, at jeg maae forblive ene med Dem i nogle Døgn.

Eleonore.

Damerne ere tagne ud, og for nærværende Tid er her ingen, som kan forstyrre os.

Rodrigo.

Jeg har en Forestilling at gjøre Dem, som De maaſkee ikke forventede.

Eleonore.

Jeg vil høre Dem med største Fornøielse. Men først udbeder jeg mig den Gudhed, at De vil berette mig Udfaldet af Don Flaminios Udfodring.

Rodrigo.

Det rygtedes, og nogle Cavalierer af vore fællede Venner har lagt sig derimellem, og man arbejder paa at forlige os.

Eleonore.

Nu behager De, at berette mig Deres Anliggende.

Rodrigo.

Rodrigo.

Donna Eleonore! Eftersom dette er maaskee den sidste Gang, at jeg har den Lykke at tale med Dem, saa vilde De tillade mig, at tale frit og aabenhjertet.

Eleonore.

O Himmel! Hvorfor den sidste?

Rodrigo.

Det er ikke længere Tid, at fortie en Hemmelighed for Dem, som jeg hidindtil med saa megen Forsigtighed har fordulgt i mit Hierte. Donna Eleonore! jeg elsker Dem, ja, jeg tilstaaer det, at jeg elsker Dem, og den Kierlighed, jeg bær til Dem, er saa hestig, at min Dyd nu ikke længere er mægtig nok til at overvinde den. Saa længe Deres Mand endnu levede, kunde jeg, uagtet min Kierligheds Hestighed, dog dæmpe den med Fornuften. Men nu, da De er fri, og da jeg kunde maaskee smigre mig med Forhaabningen om at blive Eiere af Deres deilige Person, saa tør jeg ikke forlade mig længere paa min hidindtil viiste Standhaftighed, og seer intet andet Middel for min Skrøbelighed, end for evig Tid at berøve mig Deres uskattefulde Nærværelse.

Eleonore.

Don Rodrigo! Deres Kierligheds: Erklæring sætter mig ikke i en liden Forundring, efterdi jeg er overbevist om, at jeg ikke fortjener den. Den særdeles Godhed, De ytrer for min Person, udfordrer, at jeg igien erkiender den ved oprigtig Fortrolighed, som jeg, uagtet al Undseelse, ikke kan nægte Dem. Ja, Don Rodrigo, jeg elsker Dem høiere, end jeg selv forestilte mig, og

De har storligen feilet, dersom De har fundet troe mig ligegyldig imod Deres indtagende Manerer. Jeg har prøvet, hvad Møie og Pine det koster, at overvinde sig selv, og der feilede meget lidet i, at jo min Død havde givet tabt i den heftige Strid med de indvortes Bevægelser, som jeg følte i mit Hjerte.

Rodrigo.

Dette er endnu en Anledning til at bestyrke mig i mit Forsæt. Donna Eleonore! vi ere nu ikke mere tvende ustraffelige Personer, som kan omgaaes hverandre uden Anstød, og hnde hverandre uden Fare. Vi bruge allerede en ganske anden Talemaade, og vore Hjertes vil snarligen vænne sig til at ligne den fordærvede Verdens. Lad os forebygge dette, imedens det endnu er Tid.

Eleonore.

Men er der da intet andet Middel at foreslaae, end saa smertelig en Skilsmisse? Dog! nei! den elendige Tilstand, jeg befinder mig i; min store Armod og mangfoldige Ufuldkommenheder forbyde mig, at smigre mig med noget andet Haab.

Rodrigo.

Jeg indseer Deres Tanke, naadige Frue! Med største Villighed kan De bebreide mig, at jeg ikke langt hellere har foreslaaet en Forening, end en Skilsmisse. Men dersom jeg, nu De er Enke, indgik en Forening med Dem, saa vilde hele Verden sige, at jeg havde været Deres Fortrolige, som Kone. Og i Steden for at tilintetgjøre ildefindede Menneskers Domme, skulde vi selv bestyrke deres nedrige Bagtalelser.

Eleonore.

Eleonore.

Ah! ja! det er alt for sandt. Skumlernes Braa: de har allerede noksom forfulgt vores Uskyldighed, og jeg nødes til at tilstaae, at Deres Forsæt er viseligen overlagt; men at skilles for evig — — — O Himmel! hvilken Kummer! Tilgiv min Skrøbelighed, mit Hjerte kan ikke udholde dette Stød. O du! min før saa høit elskte Mand, dersom din Skygge nu svæver omkring mig, dersom du hører mig, og seer, hvad der gaaer for sig i mit Hjerte; ah! da tilgiv mig, om du hverken er den eneste eller største Årsag til min Bedrøvelse. Ah! Don Rodrigo! De har udfundet Middelst, som kommer mig til at forglemme min Mands Forliis, i det De truer mig med et Tab, som er mig ikke mindre bedrøveligt og smerteligt.

Rodrigo.

Hvad Slutning skal vi fatte? Troer De, at bedde Standhaftighed nok til at udholde Bagtalelser? Kan De overtale Dem til at opofre Belangstændigheden, for Deres Fornøielse? Dersom De selv tilskynder mig, at vove dette Skridt, saa føler jeg, at jeg, uagtet alle mine Forestillinger, uden Modstand, blindt hen maae adlyde Dem.

Eleonore.

Nei, Don Rodrigo, jeg agter ikke at tilegne mig Dem, for at opofre Dem. Jeg kiender Deres empfindlige Hjerte. De kunde umueligen udholde den rasende Verdens Forhaanelser. Forbliv ved Deres Bestutning, og tænk aldrig meer paa mig.

Rodrigo.

Ja, min Elskværdigste — — — O Himmel! forlad mig, naadige Krue! denne ubesindige Overilelse, af en døende Kierlighed. Jeg vil forjage mig selv af mit Fædreland. Jeg vil slække Verden om fra Sted til andet. Men førend jeg forlader Dem, saa ønskede jeg dog at vide, hvad Stand De vil udvælge for Deres øvrige Levetid.

Eleonore.

Aldeles adskilt fra Verden.

Rodrigo.

Og jeg tilbyder Dem alt, hvad der udfordres til saa heldtemodige et Foretagende.

Eleonore.

De vilde da paa en anden Maade give Verden Anledning til at skumle. Nei! vær kun uden al Besymring, Himlen har allerede forserget mig.

Rodrigo.

Og hvorledes, min Tilbedelige! — — — Ah! seer De nu selv, hvor høistnødvendig vores Skilsmisse maae være.

(Han falder i Tanke.)

Eleonore.

Ulyksalige Skiebne! Det som skulde være den eneste Årsag til vores Forening, skal nu være Årsag til en evig Skilsmisse.

(De tie begge og falde i Graad.)

Scene 13.

Scene 13.

Columbine, de Forrige, Don Alonso.

Columbine.

Sover De, eller hvad tager De sig til, naadige
Frue!

Eleonore.

Hvad vil Hun.

Columbine.

Don Alonso er derude.

Eleonore.

Lad ham komme ind.

Columbine. (for sig selv.)

Skal jeg troe, at det er den Døde hun græder
for, eller den Levende.

Rodrigo.

Sat Gud, naadige Frue!

Eleonore.

Det er min Trøst, at mine Lidelser skal snart
faae Ende.

Rodrigo.

Hvorledes da?

Eleonore.

Fordi min Kummer skal snart forvolde min Død.

Alonso.

Deres underdanigste Tiener, Donna Eleonore.
Min Ven, alting er bragt i Rigtighed. De og Don
Flaminio ere Venner.

Rodrigo.

Paa hvilke Vilkaar er Forliget sluttet?

Alonso.

Paa meget billige, og for begge Parter anstændige: Don Flaminio skal strax komme herhid og udbede sig Forladelse af Donna Eleonore, fordi han har forebragt hende en opdigtet Beretning, han skal undskyldte sig dermed, at det skeede kun for Tidsfordriv, og for at opmuntre hende i Selskabet, dermed maae De, som har taget hendes Parti, være fornøiet. De derimod, eftersom De dog har gjort ham latterlig i et offentlig Selskab, maae erklære, at De ikke har havt i Sinde, at fornærme ham; men at De holdt det for Deres Pligt, at aabenbare en Sandhed, som ikke kunde blive skjult. De kalde hverandre Benner, og al Strid er til Ende. Er De fornøiet med disse Vilkaar.

Rodrigo.

En Cavalier, som har givet en anden sit Ord, er forbunden til at indgaae alt, hvad han har afgjort i hans Navn.

Scene 14.

Columbine, de Forrige.

Columbine.

Bevare os vel, naadige Frue! hvilken Rumlen her kommer. Tre eller fire Kæreter for Døren paa eengang. (for sig selv.) Skal vi have dem til Bords allesammen, saa vil De kun faae smaa Portioner.

Alonso.

Alonso.

Det bliver uden Tvivl Donna Claudia og Donna Virginia, som fører Don Flaminio med sig.

Eleonore.

Ja, der har vi dem.

Scene 15.

Donna Virginia, Donna Claudia, Don Flaminio og de Forrige.

Virginia.

Tienerinde, Donna Eleonore.

Eleonore.

Tienerinde, Donna Virginia.

Claudia.

Tienerinde, Donna Eleonore.

Eleonore.

Deres Tienerinde, Donna Claudia.

Flaminio.

Donna Eleonore! Jeg beder Dem i denne min Bænk, Don Rodrigues Overværelse, om Forladelse, for den Historie, som jeg nyligen opdigtede for Dem. Jeg forsikrer Dem, at jeg havde ingen anden Hensigt dermed, end den, at saae Dem mere munter og fornøiet i Selskabet.

Eleonore.

Hvad mig angaaer, saa antager jeg Deres Undskyldning med største Beredvillighed, og er Dem forbunden for dette Brev paa Deres Begaagenhed.

Rodrigo.

Rodrigo.

Don Flaminio, jeg erklærer Dem, at jeg i den Handel i Gaar Aftes aldeles ikke havde i Sinde at fornærme Dem, og at jeg af ingen anden Årsag læste Brevet, end for at aabenhare en Sandhed, som jeg ikke burde forfølge. Forsikrende Dem, at jeg er Deres Ven.

Claudia.

Saa! Nu er da Freden sluttet, lad os nu sætte os et Dieblif.

Columbine.

(Bringer Stole, og de sætte sig alle.)

Virginia.

Nu vel, Donna Eleonore! hvorledes befinder De Dem?

Eleonore.

Himlen skee Tak! meget vel.

Claudia.

Er den store Hjertesorg over Manden snart forsvunden.

Eleonore.

Den er lidet formindsket.

Claudia.

Og hvad vil De vedde, at jeg kan giette, hvem der har fordrevet den.

Eleonore.

Og hvem?

Claudia.

Don Rodrigo.

Rodrigo.

Rodrigo. (for sig selv.)

Strax en bidende Tunge!

Eleonore.

Jeg nægter det ikke. Don Rodrigo har meget forlindret min Bedrøvelse ved et venstkabeligt Forslag, som han har gjort mig, og som jeg ganske villigen har taget imod.

Claudia.

Jeg forestiller mig, at han har foreslaaet Dem, at forandre Stand.

Eleonore.

Saaledes er det.

Claudia.

Saae faae vi med det første at see et ret fornuftigt Givtermaal.

Eleonore.

Nei, Donna Claudia! De faaer med det første at see, at jeg unddrager mig fra Verden.

Virginia.

Og hvorfor fatte et saadant Forsæt?

Eleonore.

Fordi Don Rodrigo har raadet mig det.

Claudia.

Men, Don Rodrigo, hvorfor ikke heller giøre Dem med Hende.

Rodrigo.

Hvorfor Kulde just jeg giøre mig, naadige Frue?

Claudia.

Claudia.

De tilbeder hende jo?

Rodrigo.

Jeg bær Høiagtelse for Donna Eleonore, og jeg ærer hende, som en Dame af hendes Stand.

Claudia.

Og De, Donna Eleonore, føler Deres Hjerte da slet intet for Don Rodrigo?

Eleonore.

Jeg aater ham høit, og jeg ærer ham, som en fuldkommen Cavalier.

Virginia.

(sagte til Donna Claudia.)

Hvad synes Dem? Det er det rette Par Helte.

Claudia.

(sagte til Donna Virginia.)

I mine Tanker ere de det rette Par Narrer.

Alonso.

Saavidt, som jeg kan formærke, saa er det Skum-
lernes og ildefindede Gemytters Tunger, som forarsa-
ger dem den Nødvendighed, at overbevise Verden om
deres Dyd.

Flaminio.

Og De vil legge paa Hjerte, hvad Verden siger?
O! lad mig ikke troe Dem saa eensfoldige. Jeg veed,
at andre tale ilde om mig, og jeg taler igien ilde om
andre, og saa blive vi alle lige gode.

Alonso.

Alonso.

(til Donna Eleonore.)

De har da foresat Dem, at begive Dem i Ensomhed?

Eleonore.

Saaledes har jeg fast besluttet.

Alonso.

(til Don Rodrigo.)

Og De kan tillade det.

Rodrigo.

Jeg kan ikke fraraade saa heltemodigt et Foretagende.

Alonso.

De opvække begge min Medlidenhed.

Claudia.

Nu vel! Har De saa stor Medlidenhed, hvi giver De sig da ikke med hende.

Alonso.

Jeg beder Dem, hold dog inde engang med Deres bidende Talemaader. Dersom den ulukksalige Dame mister en Brudgom i Don Rodrigo, saa er det maaskee fornemmelig for Deres Skyld.

Claudia.

Mister hun ham for min Skyld? Hvad bryder det mig? For min Part er jeg tilfreds, at hun giver sig med et heelt Dofin.

Sextende.

Sextende og sidste Scene.

Anselmo, de Forrige.

Anselmo.

Jeg beder de naadige Herrer og Damer underdå-
nigst om Forladelse, jeg fandt Døren aaben, jeg kaldte
paa Betienterne; men ingen svarede mig, jeg har der-
for taget mig den Dristighed, at gaae ind umeldet.

Eleonore.

Deri har De gjort meget vel, behag at sætte Dem,
Herr Anselmo.

Flaminio. (for sig selv.)

Han skulde dog aldrig have min Regning med sig
for Forlysfene.

Anselmo.

(Sætter sig yderst uden for de andre.)

I dette Dieblif er her ankommen en Stafet fra
Venevento, som har bragt mig adskillige Breve Han-
delen angaaende, iblant disse har min Correspondent sendt
mig eet, som skal overleveres i Donna Eleonores egen
Haand.

Columbine. (for sig selv.)

Nu skal vi nok see, at Don Roberto er staaen
op igien.

Eleonore.

Kiere Herr Anselmo, giv mig den Tieneste, at
aabne og at læse det. Dersom det ikke indeholder an-
det, end Efterretningen om den ulykkelige Don Rober-
tos Død, saa forskaaner De mig for at forøge min
Bedrøvelse.

Anselmo.

Anselmo.

Hjertelig gierne, som De befaler.

(Han brækker Brevet op og læser sagte.)

Virginia.

(sagte til Donna Claudia.)

Det er dog tydeligt nok, at Don Rodrigo ikke er
saa forliebt i hende, som Rygtet siger.

Claudia.

(sagte til Donna Virginia.)

Jeg veed ikke selv hvad jeg skal tænke, alt dette
er for mig som et Røglerie.

Virginia. (som før.)

Vi har dog gjort hende stor Uret i det at vi har
hidindtil talt saa ilde om hende.

Claudia. (som før.)

Ei! Fordi vi have talt om hende, saa har vi jo
derfor ikke bidt Stykker af hende.

Anselmo.

Jo, naadige Frue, her i dette Brev er noget
mere; her er udførligen beskrevet alt hvad den ulykke-
lige Don Roberto har talt til dem, som gjorde ham
Bistand i hans sidste Time. Iblant andet synes mig
dette at være af den største Betydning. Hr. Don
Rodrigo, vil De behage at høre. Dersom De tillader,
saa vil jeg læse det. „Kiere Ven, som har den God-
hed for mig at staae mig bi i det sidste Dieblis af
mit Liv. Jeg anbefaler Dem det kiereste af alt det,
som jeg eier paa Jorden, det er min ulyksalige Kone.
Jeg efterlader hende elendig, forladt, og uden aller-
Cavalieren og Damen. M „ mindste

„ mindste Underholdning. Dette er den bitterste Smerte, som jeg føler i min Død. „ Jeg kan ikke tvinge mine Taare. „ Don Rodrigo Masponi, den agtbarste og dydigste Cavalier, jeg har holdt Venstabs med, har stedse baaret Gudhed for mig og mit Huus. „ Bed De ham indstændigen i mit Navn, ved et Brev eller ved nogen af Deres Venner, at han for Himlens Skyld ikke forlader min ulukkelige Kone. „ Det haaber jeg af Himlens naadige Forsyn, til hvilken jeg anbefaler denne fattige, men dydige Dame. „

Alonso.

Nu vel! Don Rodrigo, lad Deres Hierte røres af Medlidenhed over hende, og dersom De ikke tilskyndes dertil af Kierlighed eller Tilbøielighed, saa gør det dog for Deres afdøde Vens kjerlige og inderlige Bønners Skyld.

Flaminio.

Dersom De ikke lader Dem bevæge, saa har De alt for haardt et Hierte. Betragt hende dog! arme Kone! En Steen maatte græde over hende.

Virginia.

Vær dog mindre streng i at følge Dydens Regler alt for nøie. De have nu begge lagt deres ustraffelige Opførsel tydelig nok for Dagen, og enhver er overbevist om deres Afholdenhed paa begge Sider. For Himlens Skyld, gift Dem med hende, Donna Claudia. Jeg forsikrer Dem, at jeg er henrykt af Forundring. Jeg kunde ikke troe, at der fandtes Personer i Verden af saadan Caracteer, og naar jeg har hørt tale derom, har

har jeg holdt det for latterligt. De have nu overbevist mig, og jeg holder det høistnødvendigt, at De indgaaer en Forening med hverandre, for om det er muligt, at frembringe i Verden saadanne Gemytter, som vil efterfølge Deres Dyder.

Anselmo.

Nu! uforsagt! Hr. Don Rodrigo! lad Dem ikke længer nøde, De er næstsem overbevist om denne ærbare, dydige og fornuftige Dames ypperlige Caracteer. Hvad kan da holde Dem tilbage? Gjør de Dem maa ske Betænkninger over, at hun ingen Midler har, saa maae De vide, at hun har en Medgift af 6000 Ducater. Og dersom De tvivler derom, saa er jeg Bergen derfor.

Columbine, (for sig selv.)

Siger han nu ikke ja, saa er han mere haardnakket end et Muulesel.

Rodrigo.

Alle overtale mig, alle tilskynde mig, Donna Eleonore alene siger intet.

Eleonore.

Hvad kan jeg vel sige? De veed jo, at jeg har aldeles overladt mig til Deres fornuftige Raadforsel.

Rodrigo.

Tror De, at disse vore Benners Aarsager ~~de~~ tilstræffelige?

Eleonore.

Min ulykkelige Mand har anbefalet mig til Deres Omfarg.

M 2

Rodrigo.

Rodrigo.

Hvor gierne vilde jeg opfylde hans Forlangende, dersom jeg ikke frygtede for flotte Menneskers Estertale.

Flaminio.

Hele Verden vil berømme Deres Opførsel.

Virginia.

Donna Eleonore kan tjene til Exempel for en anstændig Omgængelse.

Claudia.

Men det vil blive vanskeligt at følge.

Alonso.

Det er Deres Pligt som en Cavalier, at belønne saa værdig en Dames rare og seldne Dyder.

Rodrigo. (for sig selv.)

Hvad skal jeg gjøre?

Eleonore. (for sig selv.)

Hvad bliver hans Beslutning?

Rodrigo.

Donna Eleonore! —

Eleonore.

Don Rodrigo! —

(De seer kierligen til hverandre.)

Rodrigo.

Jeg kan ikke staae imod.

Eleonore.

Jeg er mig ikke mægtig. (De giver hverandre Hænderne.) Alle (reise sig.) Til Lykke! Til Lykke!

Rodrigo.

Rodrigo.

Ja! Donna Eleonore! da jeg nu kan gøre mig Haab om at erholde Dem uden Tab paa Deres gode Navn og min Ære, saa tilbyder jeg Dem min Haand.

Eleonore.

Jeg tager imod Deres ædelmodige Tilbud, og tilsvær Dem en uforanderlig Troeskab. Men jeg beder Dem at overveie, at det er ikkun faae Timer siden jeg blev Enke, og at det er mig ikke anstændigt saa pludselig at indgaae det andet Ægteskab.

Rodrigo.

Nei! Belansthændigheden udfordrer, og min Kierlighed samtykker det, at De skal have et heelt Aar til Deres Enkestand.

Claudia.

Ei! det er for længe.

Virginia.

Tre eller fire Maaneder ere mere end nok.

Flaminio.

Nei her! For at følge god Skik, saa lad det blive ved ni Maaneder.

Rodrigo.

Den, som gifter sig af en blind Kierlighed, kan ikke udholde nogen Forhaling; men den, som gifter sig med Dyd og Fortieneste, fornøier sig med Forvisning om Belønningen, og glæder sig over, at han ved sine Dusters Forhaling, faaer Tid til at fortjene den.

M 3

Eleonore.

Eleonore.

(til Donna Rodrigo.)

Dersom De samtykker det, saa vil jeg tilbringe dette Aar i den Ensomhed, som jeg havde udvaalt mig for min øvrige Levetid.

Rodrigo.

Det er et priseligt Forsæt, som kommer overens med Deres Tænkemaade.

Anselmo.

(til Donna Eleonore.)

Og jeg, naadige Frue! hvad jeg een Gang har sagt, det bliver jeg ved. De forstaaer min Mening.

Alonso.

Hvilket lykfsaligt Ægteskab! hvilken fuldkommen Forening! hvilket rart og ædelt Par! Det viiser Verden et levende Exempel paa En Cavalier og En Dame.

Eleonore.

Jeg takker Himlen, som har opløstet mig fra Elensdighedens Afgrund, til saa uventet en Lykke. Jeg takker Dem, min elskværdige Brudgom, for Deres oprigtige Kierlighed imod mig. Jeg takker Dem alle, og i Særdeleshed Hr. Anselmo, for det ædelmodige Venskab, han har bevist mine ringe Fortienester; eftersom jeg maae, til Sandhedens Ære bekiende, at jeg har opnaaet denne Grad af Lykfsalighed, allene ved Dyd og Sagtmodighed, hvilke ere det største Liggendefæe for en fattig men dydig Dame.

Ende paa den tredie Act.

Det

Det sære Menneske.

Comoedie i fem Acter.

oversat af det Franske.

efter

Hr. Des Touches L'Homme Singulier.

Personerne:

Grev Sanspair.

Den gamle Grev Arbois.

Grevinden, en ung Enke, Grev Arbois Datter.

Den unge Grev Arbois, hans Søn.

Julie, Sanspairs Søster.

Baron Ulveborg, en Fætter af Sanspair.

Lisette, Julies Kammerpige.

Gorju, hans Hofmester hos Grev Sanspair.

Pasquin, Kammersdiener hos Grev Arbois.

Henrik, Sanspairs Tjener.

Skuepladsen er i Kiøbenhavn i Greven af Sanspairs
Huus.

Første Act.

Scene I.

Sanspair.

(Allene i sin Slaabrok.)

Sei da! er der ingen? Hvorledes? Jeg seer Dagen bryde frem, og ingen af mine Folk vil staae op endnu? Henrik! Monsr. Gorju! Nei, ikke et Menneſke svarer mig; de sover allesammen. Jeg er oppe, og endskjønt Klokken er allerede slagen fire, saa er der dog ikke een, der rører sig i det heele Huus. Er det ret saaledes at spille den ædle Morgenstund ved at sove? Monsr. Gorju! Henrik. Nei, jeg kan gjøre saa megen Støi, som jeg lyſter, saa vil de dog ikke vaagne. De gjør kun lidet Bæsen af en Herre, hvis alt for ømme og søielige Hjerte strax er færdigt til at give efter, naar de ifkun gjør den mindste Undskyldning, men tilſidſt gaaer det ogsaa forvidt, og jeg nødes til, tvertimod min Tilbøielighed, at blive uheværelig, arrig, haard, lydende og knurrende. Ja, jeg maae forandre min Opførsel, og ſkiule min medfødde Mildhed under et ſtolt og barſt Bæsen. Det er det eneste Middel til at blive adlydet; man opvækker Uerbødighed ved at gjøre sig forhadet, da derimod en overdreven Fromhed gjør

dovne

dovne og haarnakkede Betientere. Ja, det vil blive en Ulykke for den, som jeg først ſaaer ſat paa, thi aldrig ſkal han kunde finde en mere umenneſkelig Herre. Endelig ſeer jeg Gorju. Lad os nu giøre Begyndelſen.

Scene 2.

Sanspair, Gorju.

Sanspair, (med Heflighed.)

Til hvad Tid kan J komme af Sengen om Dagen?

Gorju, (leendes.)

Seg?

Sanspair, (med Haardhed.)

Ja, J.

Gorju.

Gid jeg maae ſee Herre! om jeg i det høieſte har ſaaet mere end to Timers Svov. I Gaar Aftes ſtillede jeg min Vækkere til Midnat, men det var ganſke viſt en Time forhen, at den gjorde Alarm.

Sanspair.

Saa meget deſtohedre.

Gorju.

Siig heller deſtoværre.

Sanspair.

Ei! denne Maade at tale paa behager mig meget godt, den ſkifter ſig i Sandhed ret for jer, i Synderlighed naar J har Uret.

Gorju,

Gorju, (similende.)

Jeg troer De vil skiænde?

Sanspair.

Sa vist skiænder jeg, og det ret for Alvor.

Gorju.

Og hvad fattes Dem da, min Herre?

Sanspair.

(med en foragtelig Mine.)

Det er ikke jeres Sag.

Gorju.

Man vanger Nætter og lyse Dage for at behage Dem. Jeg plager Deres Folk, og de ere altid færdige ved første Bink. Alle Deres Befalinger ere ligesom de Domme, hvilke ikke kan appelleres, og vi følge dem lige efter Bogstaven, saa sære, som de ogsaa ere, uden nogensinde at tage os Frihed enten at udtalde eller forhale dem et Dieblis, og uagtet al vores Omsorg er De dog misfornøiet.

Sanspair.

Sa meget misfornøiet.

Gorju.

Min Herre! Tillad mig at sige Dem —

Sanspair.

(med en myndig Tone.)

Hold jeres Mund.

Gorju.

Som De befaler. (sagte.) Hvilken forunderlig Hændelse! Hvorledes har saa from en Herre kunnet for-
andre

andre ſit Sind? O Himmel! Hvor er hans Godhed
og Venlighed bleven af?

Sanspair.

(i ſamme Tone.)

Hvad ſiger J?

Gorju.

Jeg ſiger — Jeg ſnakker med mig ſelv.

Sanspair.

Og hvad er det J taler om?

Gorju.

Om min forſkrækkelige Forundring.

Sanspair.

Og hvad foraaſager ſamme?

Gorju. (bevæget.)

Den Maade De taler til mig paa, den ſkær mig
i mit inderſte Hierte. Jeg maae gaae min Vej.

Sanspair.

(i en mild Tone.)

Rom hid igien, hvorledes? Har J ikke Uret?

Gorju.

Nei min Herre, det ſvær jeg Dem til.

Sanspair.

Saa ſkal man nok ſee, at det bliver mig.

Gorju.

Ja, efter min ringe Mening, ſaa maae jeg gan-
ſke ſikkert have Uret, dersom Herren har Ret, men der-
ſom jeg nu ikke har Uret — Men De maae i dette
Diebliſk have nogen hemmelig Bekymring, der forvirrer

og fornøieliger Dem; thi naar De ellers pleier at blive vred, saa kunde et eeneste Ord stille Dem tilfreds igien, den mindste Undskyldning var da guldig. Men i Dag skænder De uden at ville høre mig.

Sanspair.

Og J, J vil dadle mig, fordi jeg er bleven fied af at kalde paa alle mine Folk inden at der kom een af dem, eller i det mindste vilde værdiges at svare mig.

Gorju.

Jeg forsikrer Dem ved min Ære, at vi ikke har hørt det.

Sanspair.

Ved jer Ære?

Gorju.

Ja min Herre.

Sanspair.

(reffende ham Haanden.)

Jeg troer jer, og er allerede god igien. Der, giv mig din Haand min Ven.

Gorju.

Alf ganske Hierte! Men min allerkiereste Herre, der er noget, som forarsager Dem Kummer. Og hvad kan det vel være?

Sanspair.

(sukkende meget dybt.)

Ne!

Gorju.

Tael dog.

Sanspair.

Sanspair.

Nu vel da, see her er Marsagen.

Gorju.

Hvad er det?

Sanspair.

Der har du det.

Gorju.

Hvorledes? Et Portrait! Det er et meget fint Malerie, og Indfatningen forhoier dets Værdie. O! hvilken elskværdig Person! O! hvilke skønne Diamanter! Men er De forliebt?

Sanspair.

Al! ja jeg er det, og jeg blues nok derved.

Gorju.

Og hvorfor det?

Sanspair.

Skikker sig en Skrøbelighed sig vel for mig? Jeg, jeg skulde overlade mit Hjerte til Kierlighed! Jeg skulde udøse forliebte Sukke?

Gorju.

Var De da vel den første? eller vil De da være et særfindet Menneske i alle Ting. De er det allerede i en høj Grad, om jeg saa maae sige. Men undertiden faaer Hjertet Herredømmet over Forstanden, og enten det skeer tiilig eller silde, saa maae Fornuften dog følge dets Lov: og Deres Hjerte er ligesaa vel af Rind og Blod som mit.

Sanspair.

Sanspair.

Ja, men troer I vel at det er saa skrøbeligt som jeres?

Gorju.

Hvorfore ikke det? Deres Hierte er ikke anderledes end andres, uden for saa vidt, at Deres Forstand har hidindtil holdt det fangen. Jeg maae tilstaae, at De har stor Forstand, mens uagtet dens Mod og Styrke, saa kommer den dog til at bukke, det er til Trods for Deres Forstand, at De maae bekiende Deres Hierte for Sciervinderen, og det er dette uformodentlige Tilfælde, der ophidser Deres Gemyt. Er det ikke sandt, min Herre! Jo, jeg har rigtig nok giettet det.

Sanspair.

Ja, dette for mig saa farlige Billede, har forarsaget min Fordærvelse.

Gorju.

Nu vel, saa giv det til mig, jeg skal giemme det for Dem.

Sanspair.

Nei. Jeg vil beholde det saa længe mueligt er; det vilde vist koste mit Liv.

Gorju.

Åh, min Herre!

Sanspair.

Jeg er færdig at blive rasende deraf; Åh! for en skrækkelige Virkning af en blot Hændelse! og er det mueligt, at et livløst Billede kan besidde saa mange Tilfokkelser for mig? Jeg fandt dette Portrait i Kongens Have,

Have, jeg havde ikke saasnart fundet det, førend jeg søgte efter Leilighed at levere det til sin Eiermand igien, ligesom jeg frygtede for, at blive indtaget deraf. O viise og fornuftige Forvarsel! En Tiener fulgte bestandig i Hælene paa mig, enten det skede af en Hændelse, eller af frie Forsæt, det veed jeg ikke. Det var silde, Stedet havde en eensom Anseende, og syntes ligesom at indbyde en til forliebte Hemmeligheder, men jeg gav ikke Agt derpaa; jeg tænkte ikke paa andet end paa staaende Gud, at levere Portraitet fra mig. Min Ven, sagde jeg, er det jeres Frue, som spadserer her for ved os, og har hun ikke tabt det Portrait, som I her seer? Nei, min Herre, svarede han, men jeg har seet tvende Fruentimmere komme den Wei fra, maaskee det hører en af dem til, skal jeg sige sandt, saa synes mig at det ligner den eene af dem, men de ere allerede langt borte, jeg vil løbe hen og vare dem ad, ifald jeg kan naae dem. Derpaa gik han sin Wei, og jeg blev staaendes paa samme Sted, for at oppebie hans Tilbagekomst, men jeg har ikke seet ham siden.

Gorju.

Denne Hændelse er besynderlig.

Sanspair.

Jeg tog Portraitet med mig, og lod strax offentlig bekiendtgjøre, at det ved en Hændelse var falden i mine Hænder, at det var omsat med sex store Diamanter, og at jeg var villig til, at levere det tilbage igien, naar Eiermanden vilde selv afhendte det. Hidindtil har der endnu ingen meldet sig, for at begiere dette kostbare Klenodie, min Siæls søde Plage! Som jeg til
min

min Vykke alt for ofte har betragtet med Forundring og Henrykkelse, og hvis Yndigheder synes at have sammenrottet sig, for at fængsle mit Hjerte.

Gorju.

At sige Dem den bare Sandhed, saa er Deres Skiebne meget selsom. Et Portrait af en Ubekjendt bemestrer sig Deres Hjerte! Dette Hjerte, der har holdt Stand imod de største Skønheder! Det er den højeste Grad af det, man kan kalde besynderligt, og kommer fortræffelig vel overens med Deres Tænkemaade.

Sanspair.

Jeg seer kun et lykkeligt Middel, for at helbrede mig.

Gorju.

Og hvori bestaar det?

Sanspair.

At see Originalen af alle de Yndigheder, som denne farlige Copie forestiller mig. Thi jeg bliver vist Mester over min blinde Tilbøielighed, dersom jeg kan faae hende at see, og hun vil give sig tilkiende? Hendes Egenskaber vil snart blive anstødelige for min Fornuft, og en sikker Modgift for mit Hjerte. Thi langt fra at finde et fuldkomment Fruentimmer, vil jeg faae en Galning og fræk Coquette at see.

Gorju.

Men Herre, det er at dømme meget formasteligt.

Sanspair.

Men ere vel Fruentimmerne for nærværende Tid anderledes? Siig mig, hvor skal jeg finde et Fruentimmer.

Det sære Menneske.

N

mer,

mer, som er forsigtig, dydig, vittig, oplyst, moersomt, der ved at tie i rette Tid, med eet Ord: een som skifter sig for mig?

Gorju.

Uden at dølge noget for Dem, saa kan De finde indtagende Gladderhanter overalt, men dersom De søger efter een, som kan tie, naar det ikke skeer enten af Gudfald eller Egensindighed, saa kommer De min Troe til at søge længe Herre. Og det, som endnu mere er, hun skal tillige være lærd! men var det ikke langt bedre, at hun var uvidende?

Ganspair.

Min Ven! Den Uvidende kiender ikke sin Pligt, og kan derfor letteligen skeie ud af Veien, uden selv at vide det, da derimod den, hvis Forstand er oplyst, kiender den paa det allernøieste; hendes Videnskab, er den sikkerste Skildvagt, der kan sættes for hende; hendes Siæl, som er opløstet til de allerhøieste Betragtninger, beskæftiger sig allene med alvorlige Ting; den er saa langt fra at lade sig indtage af det forførfiske og blendende, at den har Nøie med at fornedre sig til de tilladelige Forlystelser.

Gorju.

Men jeg har hørt sige, ja ret jeg, og det af fornuftige Folk —

Ganspair.

Af Tøffer, min Ven! Jeg tænker og I tænker, men derfor ere mine Meeninger dog ganske adskilte fra jeres.

Gorju.

Gorju.

O! Det veed jeg Herre.

Sanspair.

J retter jeres Tanke ind efter Jandres Begreb,
men jeg følger kun mine egne.

Gorju.

Der er intet visere.

Sanspair.

Der kommer nogen, hvem kan det være, der vil tale
med mig saa tilig paa Morgenstunden.

Gorju.

Det er Deres nye Tiener.

Scene 3.

Sanspair, Gorju, Henrik.

Sanspair.

Hvad godt vil J min Hr. Henrik?

Henrik. (leendes.)

Min Herre —

Sanspair.

Hvad leer J af?

Henrik.

Forlad mig det, men jeg kan visse lig ikke bare mig.

Sanspair.

Hvorfore?

Henrik.

De kalder mig min Herre.

Sanspair.

Ja min Herre.

Henrik.

Paa min Ære, det troede jeg ikke at jeg var.

Sanspair.

Og imidlertid er J det dog.

Henrik.

Jeg? Jeg er ganske forvirret derover at De vil bruge Complimenter med saadan en fattig Diævel.

Sanspair.

Rom, kom mit kiære Barn, jeg har mine Åarsager, hold derfor op, at tage det for Complimenter, som er en Virkning af det, den menneskelige Natur foreskriver en fornuftig Mand, og som burde udøves paa alle Steder og ved alle Leiligheder. Jeres Skiebne er at tiene, og jeg stræber ved mit gode Hierte at gjøre denne Ulykke taalelig for jer, og dette maae være jer nok eengang for alle.

Henrik.

Alt dette gjør mig saa forundret, at —

Sanspair.

Lad jeres Forundring fare, og om det behager jer, saa lad os komme til Sagen. Hvad vil J, min Herre? (til Gorju.) Han er ganske bestyrstet.

Gorju.

Det har han Åarsag til.

Henrik.

Henrik.

Her er en Herre, som begiærer at tale med Dem.
Befaler De at han skal komme ind, eller skal han bide lidt?

Sanspair.

Viid dette min Ven, at jeg aldrig lader nogen bide i
mit Hus. Jeg gjør mig en Lov deraf, at tale med en-
hver i samme Dieblig.

Henrik.

Men da det er saa tidlig —

Sanspair.

Alle Timer ere beleilige for mig. (til Gorju.) Saa-
snart jeg er allene vil jeg gaae til Bords.

Gorju.

Ganske godt, om et Dieblig skal Maden være færdig.

Sanspair.

(bukkende meget dybt.)

Jeg er jer uendelig forbunden, men skynd jer noget,
om I saa behager.

(Gorju gaaer, tilligemed Henrik.)

Scene 4.

Sanspair, den gamle Greve Arbois.

Greven.

(til Sanspair.)

Er det tilladt at komme ind?

Sanspair.

Ja, min Herre.

M 3

Greven.

Greven.

Det er noget tidlig at jeg kommer Dem til Velisghed, men da mit Huus er tæt herved, saa veed jeg, at man kan faae Dem i Tale, i hvor tidlig det end er.

Sanspair.

Ere vi da Naboer?

Greven.

Ja ganske vist, thi mit Kammerr er lige for Deres, og vi kan tales ved i største Næghed, uden at have no-
dig at sætte en Fod uden for Døren, eller engang at snakke meget høit. Jeg havde ogsaa længe siden betient mig af denne gode Velisghed til at komme i Bekendtskab med Dem, men da man har faat mig, at De gierne vilde leve i Ensomhed, saa har jeg aldrig turdet driste mig til at forstyrre Deres Roelighed.

Sanspair.

O min Herre! jeg veed nok, at der tales paa adskillige Maader om mig, og at man holder mig for et underligt Menneske. Men omendskiønt jeg er en sær Mand, saa er jeg dog ingen Vildmand. De fleste Mennesker forekomme mig affyelige, deres Omgang er efter mine Tanker meget farlig, fordi de har skilt dem ved den elskværdige Ufaldighed, der forjagede Kræbhed og Laster, langt fra dem; fordi Egenneytte har fordærvet deres Hjerter, og utallige Keil forandret deres Skikke og Sæder; fordi Pragt og Overmød, Oprindelsen til tusende Laster, har bragt dem til at forglemme Grensens Regler. Ja min Herre, alt dette forbinder mig til at foragte dem; men deres Vildfarelse opvækker min Medynk. Og i hvorvel
at

at vore Meeninger ere ganske stridige, saa kan jeg dog ikke hade dem; de blive stedse mine Brødre. Hvilket Menneske, der kan skille sig fra dem, kan blive min Ven, og langt fra at være mig forhadet, saa vil Ære, Fromhed, Nødselighed og Visdom opvække i mit Hierte den hæftigste og ænneste Kierlighed, ja jeg vil tilbede disse Egenskaber hos den allerringeste, og gjøre mig selv til et Offer for at befordre hans Lykke.

Greven.

Jeg seer nok, at man mishager Dem, naar man vil forstille sig, og derfor vil jeg tale reent ud med Dem. Man holder Dem for at være latterlig, egenindig og naragtig. Jeg har selv troet det, og gjort mig retsaffen lystig paa Deres Beføstning. Men hvor kiender man Dem her! Og hvor er Deres Maade at tale paa ikke ulige —

Sauspair.

Jeg veed, at man gjør mig Uret overalt, men jeg besymrer mig meget lidet om, hvad Folk snakker. Det eene Menneske er en virkelig Basilisk imod det andet, et forgiftigt Dyr, hvis blotte Diesyn er nok til at dræbe; han er stedse en Muldvarp, for jaaviddt det angaaer hans egen Person, men han betragter andres Feil med Falske-Dine, foragter heele Verden, og ophøier sig selv; og uden at gjøre mig Umage med at drage ham ud af denne store Bildfarelse, saa indskrænker jeg min Omsorg til at helbrede mig selv; for at see min Møie belønnet med en lykkelig Virkning, saa stræber jeg egentlig at blive en Original, som er tvertimod Verdens; jeg undflyer alle dens Sædvaner, og troer, at den er den beste.

Greven.

Deres Forsæt er godt, men det lader som det store Fremgang til Slutningen vil bringe Dem til at gaae alt for vidt, og i hvorvel at det er et Beviis paa en stærk Forstand, saa holder jeg dog den Regel, at Middelveien er den bedste, for at være ganske ret; den beviiser: at en vis Mand bør ved alle Leiligheder være det med Naade og Beskedenhed.

Sanspair.

Jeg frygter intet saa meget, som at ligned ved andre. Jo ferre der ere, som ligne mig, jo fligere troer jeg mig selv at være. Det er altsaa ikkun at spille sin Umasse, om nogen vilde søge at forandre mig.

Greven.

Det er ikke heller af den Marsag, at jeg er kommen hid.

Sanspair.

Hvad er det da? Skulde vel en hemmelig Bevægelse? —

Greven.

Nei min Herre! Det er allene et Portrait angaaendes, som jeg, saavelsom min hele Familie, tager Deel udi.

Sanspair.

Et Portrait? Og hvis er det?

Greven.

Det er min Datters.

Sanspair.

Deres Datters? O Himmel! har jeg ogsaa hørt ret til?

Greven.

Greven.

Ja, min Herre.

Sanspair.

De kan være forvissat om, at De skal faae det tilbage.

Greven.

Det tvivler jeg ikke paa, og jeg haaber, at De strax giver mig det med.

Sanspair.

Den, der har tabt det, skal selv afhente det. Jeg troer, at De er en ærlig Mand, og har ikke den mindste Tvivl om Sagens Rigtighed. Men De maae forlade mig, at jeg er paastaaende i denne Post; det er det Vilkaar, som jeg har ladet bekiendtgjøre, det er nødvendigt, og jeg veed selv Aarsagen hvorfor.

Greven.

Nødvendigt eller ei, saa maae vi rette os derefter; men naar De faaer at vide, hvem jeg er, saa synes mig, at De bør have lidt mere Fortroelighed til Grev Arbois.

Sanspair.

Jeg troer Dem, men jeg er meget for at være overbevist om alle Ting. Mit Forsæt er tillige, at vi ville lære at kiende hinanden bedre, derfor hav den Godhed, at rette Dem heri efter min Forsætighed, den er billig, og jeg har kundgiort den for hele Verden.

Greven.

Det er sandt.

Sanspair.

(Efter at han har siddet lidet i Tanker.)

Er Deres Datter gift?

Greven.

Hun har været gift i tvende Aar med en gammel Mand, hvilken hun, uagtet hans høie Alder, havde meget kjær. Hun har allerede begravet hans Død i fjorten Maanedes neder, endskiønt hun baade er ung, deilig, og velskabt.

Sanspair.

Det er et rart Exempel. Men min Herre, imellem os sagt, hvad kunde bevæge Dem til at give Deres Datter til en gammel Mand.

Greven.

Da Fruentimmerne af vores Familie efter Testamentet er udelukt fra Arv, saa ere de tvungne til, enten at gaae i det Kloster, de efter Testamentet ere indsatte til, eller at blive slet givte.

Sanspair.

Jeg har altid havt en Affkne for slig ubillig Deeling. Jeg er i samme Omstændighed, jeg har umaadelige Rigdomme, hvoraf jeg har i Sinde, uagtet vores umenneskelige Kætrighed, at give min Søster en anseelig Deel til Medgift, dersom hun vil tage en Mand af min Haand. Det er een af mine Fættre, jeg har tiltænkt hende. Men den Toffe afflaaer det bestandig, thi hun er stolt, forsængelig, og al hendes Munterhed har ikke kunnet frelse hende fra at sætte sig naragtige Griller i Hovedet. I det mindste har jeg hende mistænkt for at —

Greven.

Greven.

Min Datter har derimod ingen anden Billie, end hendes Faders. Hun har en dydig Siæl, der er bleven moden for Aarene, og er tillige dybsindig.

Sanspair.

Dybsindig?

Greven.

Ja, skulde De vel troe, at hun paa hendes Alder veed og kiender alleting. Ja det som mere er, saa er hun ganske indtaget af Newton; efter hendes Sigende, saa har han en guddommelig Forstand, og Descartes gielder slet intet hos hende. Ja! hvad er vel det, som hun ikke forstaaer? Hun har en forunderlig Hukommelse, hun besidder utallige Videnskaber, saasom Chronologien, Historien, Geographien, Physiken, hun skriver som en Engel, saavel i Vers, som i solut Stil, og taler tyve adskillige Sprog med lige Færdighed.

Sanspair.

Jeg maae tilstaae, at denne Afbildning er meget indtagende. Store Gud! hvilket et Fruentimmer! deilig, dydig og lærd. Men sig mig, min Hr. Greve! vil De ikke giøre hende bort?

Greven.

Jo, jeg har fundet en elskværdig Mand til hende, som er ung, velskabt, temmelig riig, og af Stand.

Sanspair.

(med Hefstighed.)

Er da denne Forbindelse ganske fast besluttet?

Greven.

Greven.

Det beroer allene paa mig, og da Greven af Beausang er et fordeelagtigt Partie, saavel i Henseende til hans Midler, som til hans Rang —

Sanspair.

Beausang? Det er min Syster-Søn.

Greven.

Deres Syster-Søn?

Sanspair.

Ham selv. Men kan jeg ikke faae at vide, om Deres Datter elsker ham?

Greven.

Skal jeg sige sandt, saa veed jeg det ikke selv forvist; naar jeg taler til ham derom, saa svarer han intet derpaa. Men enten hun elsker ham eller ei, saa er det en Sag, som allerede er besluttet; thi da dette Partie skifter sig meget godt for hende, saa skal det ogsaa fuldbyrdes med det allerførste.

Sanspair.

Kære Naboe! Man bør aldrig tvinge et Hjerte.

Greven.

Got!

Sanspair.

Derfor De vilde troe mig —

Greven.

Jeg har ikke i Sinde, at lade mig foreskrive Love af saa ung en Hierne.

Sanspair.

Sanspair.

Men da Deres Datter beſidder ſaa ſtor Forſtand —
Greven.

O! jeg beſidder mere end hun, og jeg vil endelig have denne Sag bragt til Ende i denne Aften. Og nu maae jeg gaae bort, for at forkynde hende det. Hun ſkal ſiden komme her hid til Dem. Deres Tiener.

Sanspair.

Vil De at jeg ſkal følge Dem til Dørs? Der er efter mine Tanker ingen større Taabelighed end denne Skif, og jeg følger den ellers aldrig, men for Deres Skyld, vil jeg i Dag underkaſte mig ſamme. Thi hvad ſkulde jeg vel ikke gjøre for at behage Dem?

Greven. (ſmilende.)

Jeg ſeer gierne, at man følger den almindelige Skif. Men jeg frietager Dem derfra, og beder Dem ret indſtændig ikke at gaae ud af Deres Kammer. Lev vel.

Sanspair.

Indtil vi tales ved igien.

(Greven gaaer.)

Scene 5.

Sanspair.

(Allene kaſtende ſig i en Lehnſtoel.)

Jo, jeg er rigtig nok i Snaren. Kiærligheden forfølger og beleirer mig fra alle Kanter. Der er ingen Redning for mig. Det er ude med mig. Jeg er Dødsſens. Jeg elſker. Jeg er Jaloux. Ak! hvor er min
Eſiæbne.

Skæbne haard! Et ulyksaligt Portrait indtager og for, blinder mig. Men jeg vil, at min Fornuft skal altid blive den stærkeste. Ak! hvad lyder den mig ikke slet! Hvorledes? Jeg min Søster-Søns Medbeiler, og en ulyksalig Medbeiler. Thi det tvivler jeg ingenlunde paa. Han er ung og stæiende, han sukker og bliver anført, jeg vilde gjøre mig latterlig, om jeg meldte mig efter ham, og det som mere er, saa er han understøttet af hendes Fader, som endnu i denne Dag vil have dette Partie sluttet. Skal jeg da vove mig ud paa et Hav, hvor jeg er vis paa at lide Skibbrud? Og desforuden er jeg? Er jeg skabt til at giøte mig? Skal jeg nu give Folk noget at lee ad, ved at efterfølge de Tøsser, som jeg forhen har beleet. Jeg giøte mig? Hillestam! Hvor vilde ikke det flæde mig got! Nei, nei, tie kun stille mit Hjerte, der bliver saamen dog slet intet af. (han taler til Portraitet.) Og du stumme Forsører. For nu ikke at frygte din Magt længere, saa brænder mit Hjerte af Begierlighed til at stille sig af med dig. Ja, lad os gjøre det, som mere er, lad os sende hende det, og derved undflye en Person, som er langt farligere, end hendes guddommelige Billede. Ja, lad os ufortøvet følge dette ædelmodige Forsæt. Ak! nu kiender jeg mig selv igien, og begynder at skænke mig min forrige Hoiagtelse. Hvilken Tre! Mit Hjerte brister af Fortrydelse derover, mens —

Scene 6.

Sanspair, Gorju.

Gorju.

Maden er færdig, Herre.

Sanspair.

Sanspair.

Jeg har ingen Lust at spise paa nærværende Tid. Lad dem bide med at rette an, indtil den kommer igien. (Han rækker ham Portraitet uden at slippe det.) Der, bring dette Portrait her lige over for i Grev Arbeises Hus, jeg har hørt, at det er hans Datters.

Gorju.

(betragter det.)

Virkelig, naar jeg ret besinder mig, saa troer jeg at kunne kiende det igien af det jeg en Dag saa hende staae for Vinduet, og see her over til Dem. Og mig tykkes —

Sanspair.

(uden at slippe Portraitet.)

Gaae strax.

Gorju.

Hvilken en herlig Seier har De dog endelig vundet.

Sanspair.

Gjør en Ende derpaa, om I saa behager, jeres Børømmelser dræber mig.

Gorju.

Det er ogsaa meget artigere, at sende hende det, end som at tvinge et Fruentimmer til at hente det hos Dem.

Sanspair.

Gaae dog jeres Bei.

Gorju.

Men Herre! De maae først flye mig det.

Sanspair, (med Hestighed.)

Hvad for noget?

Gorju.

Gorju.

(i ſamme Tone.)

Portraitet.

Sanspair.

Der er det. Nagtet min ſtore Smerte. — Men jeg troer, at jeg gjør bedre, derſom jeg bringer hende det ſelv. Levemanden forbinder mig til denne Høflighed.

(Han gaaer.)

Scene 7.

Gorju, (allene.)

Jo, jo, den gode Karl er klar nok. Far vel al Besynderlighed.

Scene 8.

Baronen, Gorju.

Baronen.

Jeg kan ingenſteds finde min deilige Narvaagne. Hvad for en Egenſindighed gjør hende ſaa efterladen i Dag.

Gorju.

O! jeg troer, at det er vores Landsbhemand der kommer, nu ſaaer jeg at høre, hvad got han vil.

Baronen.

Ei! god Morgen.

Gorju.

Hvad Fanden vil De her ſaa tidlig?

Baronen.

Baronen.

Jeg er kommen til min Cousin, for at søge efter min Cousine. Har hun endnu ikke ladet sig see?

Gorju.

Nei, men hun er opstaaen.

Baronen.

Det veed jeg nok Aarsagen til, og siden vi ere under fire Dien, saa kan jeg nok sige Dig det, at fra den Tid af, hun fik mig at see, har jeg hende mistænkt for, at hun har en stor Længsel efter at blive Baronesse, og det er denne Længsel, der berøver hende Sønnen; den Behag, hun finder i mig, den jager hende af Sengen. Er det ikke sandt Gorju?

Gorju.

Jeg tvivler paa min Troe endnu derom.

Baronen.

Men jeg, jeg vil være Dig Mand for, at denne lille Gaas tilbeder mig. Gaasnaert hun bliver mig vaer, saa løber hun strax af Veien, i det Haab, at jeg skal følge efter hende, og da jeg har Forstand, saa har jeg mærket hende denne List af.

Gorju.

Men har hun da ikke sagt Dem nogle søde og fiersomme Ord?

Baronen.

Jo, saa ongefær. Thi forgangen Dag, efter at jeg havde kastet et Par forliebte Bline til hende, sagde jeg: Her seer De Deres tilkommende Brudgom.

Det sære Menneske.

O

Gorju.

Gorju.

Men hvad svarede hun Dem?

Barouen.

Hun gav sig hiertelig til at lee. Nu kan Du jo let see, min Søn! hvad det vilde sige.

Gorju.

Ja det kan jeg tydelig nok see.

Baronen.

Naar en Pige leer ad sligt, saa er hun velfornøiet dermed.

Gorju.

Det er ganske vist. O! hvilken Lyksalighed! at have slig en Forstand, at man strax kan begribe Aarsagen til en Ting, naar man ikkun kaster Blikene paa den.

Baronen.

Jeg kunde sige dig endnu mere min Ven! Men man bør legge Tømme paa sin Mund. Thi i Gaar, da min Cousin endelig vilde vide hendes Meening angaaende min Person, svarede hun ham, at hun hadede mig.

Gorju.

Er det da Kierlighed?

Baronen.

Jo, Pigerne ere ligesom Drømme; dersom man troer det, de sige, saa bliver man bedraget, derfor, saasnart jeg sees Cousine Sanspair stille sig stolt an imod mig, og tage et foragteligt Væsen paa sig, saa raaber jeg strax: O! min indtagende Duffe! hvor vel skjuler du din Kierlighed, som jeg foraarsager dig.

Gorju.

Gorju.

Og hvad svarer hun derpaa?

Baronen.

Enten ikke et Ord, eller og hun siger: O! hvad er De
stet; feedsommelige Landsbye-Kompen — og saa er jeg
rdig at gaæ fra mig selv af bare Glæde.

Gorju.

Det er et meget fint og rørende Beviis paa Kier-
shed.

Baronen.

Ja der er en barnagtig Uudseelse; en af Byens Fanz-
ster tog slig en Tale, enten for en Birkning af Had eller
oragt, men man kan ikke bilde en Herremand fra Gul-
nd sligt paa Ermet! Og veed Du vel, at jeg lever som
i liden Fyrste i mit Hus?

Gorju.

Det veed jeg nok, og der er ingen, som tvivler der-
n. Men vil De ikke blive ved Høffet?

Baronen.

O! Ky! Det er et forbandet Sted for os Brøner,
der siges, at vi har ifkun en stet Uudseelse der. Nei,
g har i Sinde, at føre min Brud til mit Gods. Mine
undersaatter skal ret viise sig for hendes Dine, og min Fo-
ed skal komme os i Møde, for at bede hende være vel-
kommen.

Gorju.

Er han da saadan en stor Orator?

Baronen.

En uforlignelig Orator. Han taler Jydsk, som en
licero.

O 2

Gorju.

Gorju.

Han gjør Fanden heller?

Baronen.

Vi Gyder har en fiin og giennemtrængende Forſtand. Og naar du har hørt mig tale, ſaa har du vel ikke Anſag til at tvivle mere derom.

Gorju.

For Pokker, derſom de alle ere ſaa ſkarpsindige, ſom De, ſaa kan man med Rette ſige, at de ere af det fineſte Slags. Og Deres Couſine vil ret have Anſag til at fornøie ſig.

Baronen.

Ja, ſkal jeg ſige ſandt, ſaa er hun lidt plump, men vi ſkal nok ſætte Skik paa hende. O hvor vil hun ikke brøſte ſig af at være Fru til ſligt et Sted, ſom Ulveborg! Ja, min Kiære, hun vil ſaae et forunderligt Syn at ſee. Et befæſtet Slot, med ſtore udtørrede Grave omkring, ingen Have eller Vandſpring, thi jeg er en Hader af ſlige Lapperier; jeg har nedfældet Skoven, og ødelagt en Hohen unge Von:Vøge, og dette Kneb har bragt mig mere end hundrede tusende Rigsdaler ind. For nu ikke at lade noget ligge øde til unyttige Zirater, ſaa er det Ploven, ſom for nærværende Tid omgraver mine Blomſter-Beede, og af tusende ſmaa Indhegninger har jeg vidſt den Konſt at gjøre et enefte Stykke Jord. For nu tillige at blive befriet fra tusende nyſgierrige Toffer, ſom Stedets Skionhed hver Dag trak derhen, ſaa har vi ingen anden Dag, end den, ſom falder ind af et Brøſtverk af de nyeligen fældede Træer, og vores Spadseregang er uden for ſamme.

Gorju.

Gorju.

Altsaa elsker De det, som er ligesrem og bondagtigt?

Baronen.

Ja det er min Fornøielse, og alt det, der har Navn af Kunst er en Vederstyggelighed for mig.

Gorju.

Nu forundrer jeg mig ikke mere over, at min Herre elsker Dem, han bør at betragte Dem som sin anden Jeg.

Baronen.

Det gjør han ogsaa, men hvor er Cousin gaaet hen?

Gorju.

Han er henne og klæder sig paa for at besøge en af hans Naboer.

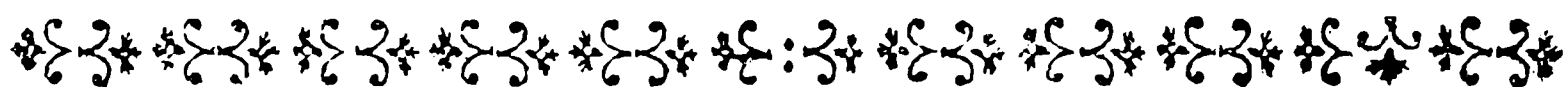
Baronen.

Det kan han gjøre længe nok for mig. Jeg vil imidlertid gaae ned i Kjøkkenet og see mig lidt om, og naar jeg har faaet Frokost, vil jeg besøge min Cousine.

(De gaae.)

Ende paa den første Act.

Anden Act.

Scene I.

Julie, Liſette.

Liſette.

To Piger, ſom ere ude af Sengen ved Dagbrækningen.

Julie.

Hvilket et Opholdsſted, at være midt om Sommers
ren i Byen.

Liſette.

O! Bedrøvede Eensomhed!

Julie.

O! Græffelige Slaverie!

Liſette.

Jeg bliver viſſelig Folkeſkye, derſom jeg længe ſkal
være indſluttet paa dette Sted, jeg maae endelig hen, og
ſee til at jeg kan ſaae friſk Luſt, og jeg vil have mig paa
det allerbeſte recommenderet i Grev Canspains Beraar
genhed.

Julie.

Derſom Du forlader hans Huus, ſaa forſpilder Du
din egen Lykke, thi min Broder er garmild, og endſkiønt
han ſalder mig beſværlig. ſaa ſtræber jeg dog efter at behage
ham. Hielp mig derfor, jeg beder Dig, at fordrive min
kedſommelige Tid, thi jeg maae tvinge mig meget.

Liſette.

Lisette.

Ikke ret meger, og mig synes, at Deres Broder og De lever just ikke i den bedste Forstaaelse med hinanden.

Julie.

Det er sandt, men for at komme til rette med ham, saa maae man gaae tilbage igien til de Tider, vore Forfædre har levet udi. Han paaستاer, at jeg ligesaavel som han skal gaae klædt saaledes, som de gif. Han finder Voscher latterlige og besværlige, og vtiser saadan en Afstye for denne Prydelse — —

Lisette.

Men De maae ogsaa tilstaae, at Deres ere meget store, og det forundrer mig slet intet, at det er anstødeligt i hans Dine.

Julie.

Dersom jeg var mindre frygtisom, og ikke saa søjelig, som jeg er, saa skulde de endnu være større; thi jeg seer hver Dag dem, som ere endnu større.

Lisette.

J saa Fald maae de og være af en forfærfkelig Størrelse, og intet kan være hæsligere. Hvad mig anbelanger, saa retter jeg mig efter hans Smag, som De selv seer, og jeg finder min Regning ret godt derved.

Julie.

Ja, Du har ingen Skade deraf; Du vinder min Broders Yndest.

Lisette.

Hvorfor kan De ikke da viise samme Søjelighed imod ham?

D 4

Julie.

Julie.

Himlen bevare mig derfra! Jeg tænker, at det paa min Alder ikke alene er tilladt, at følge Moden, men endog at gaae lidt for vidt deri. Min største Omsorg bestaaer i at pinte mig, og intet er saa behageligt for mig, som en nye Mode; thi man kan umuelig være smuk, naar man ei er efter den, og den allerurimeligste har Yndigheder i mine Dine. Med et Ord: Modens Regler ere min største Lov.

Lisette.

Altsaa er De just det, som er tvertimod, hvad Grev Sanspair er. Moden forarsager Skrak hos ham, og han bær en Afsky for Pragt og Overdaadighed. Jeg kan visselig ikke begribe, hvor der kan være saa stor Forskiel imellem en Broders og Søsters Sindelag, og man kan ved denne Leilighed med Røie sige: at Naturens største Skønheder bestaaer i Forandringer.

Julie.

Min Broder troer, at jeg er en Daare, og jeg paa min Side betragter hans søre Udfærd med Medlidenhed.

Lisette.

Den eene halve Deel af det menneskelige Rign beleer det andet halve. Greven har sine Feil ligesaa vel som De Deres; men i det mindste har hans bevægende Aarsager saadan en ædel Oprindelse, at de ere overtydende, uagtet alt det man har imod dem. Hans besynderlige Udfærd er latterlig, men man elsker Grunden til samme, endskiønt man beleer hans Leveemaade, og desforuden saa bør de store Midler, som han har bestemt Dem — —

Julie.

Julie.

Men han vil, at jeg skal tage en Mand af hans Haand, og hvad for en Mand Lisette! En ubehøvlet og grov Landsbypemand, hvis udvortes Ansættelse, Forstand, Tale, Tænkemaade, ret ligesom synes at trætte med hinanden, om den Være at mishage mig. Og at forårsage mig en Lede til ham.

Lisette.

De har saamen ogsaa gjort en fuldkommen Virkning.

Julie.

Det er ganske vist, jeg bærer en Affæye for ham. Al! hvor stor en Forskiel er der ikke paa ham, og paa den jeg tilbeder. Thi jeg maae tilstaae det, jeg er saa daarlig, og mit Hjerte — —

Lisette.

Ja, den unge Grev Arbois er en deilig Herre, men det er en Spradebasse, og Deres Broder kan umuelig komme til rette med sligt et Menneske, han bærer en Affæye for alle dem, der besidder det, som nu omstunder kaldes artigt og frit Væsen.

Julie.

Da da dette er den eneste fuldkomne Egenskab i mine Dine, saa dømm selv, om jeg kan elske den Mand, som man har udvalgt mig.

Lisette.

Hvilken en skønne Leilighed for Deres oprøriske og selvrørdige Gemt, det vil sikkert vove alle Ting af Kierlighed til Grev Arbois.

Julie.

Det kan Du være vis paa.

Lisette.

Men dersom Deres Broder, indtaget af sit eget Val, tvinger Dem med Magt til at ægte Baronnen.

Julie.

O! jeg kiender min Broder, det er han alt for from til. Men om saa var, saa vilde jeg ikke blive her længere, men løbe hen til min Moder.

Lisette.

Og De kan være vis paa, at hun vilde meget dadle Deres Forhold, og snuvt bringe Dem tilbage igien.

Julie.

Vel an, saa skulde Froken-Klosteret tiene mig til en Tilflugt.

Lisette.

Hvilken en Tilflugt for Dem.

Julie.

Saa, jeg skulde leve roelig og fornøiet, naar mit Hierte var i Frihed.

Lisette.

O! bedrøvelige Frihed! Hvor snart vilde Deres Hierte ikke feedes ved den. Jeg forsikker Dem, at De snart vilde blive overbevist om, at en tossed Mand er tusende Gange bedre end et feedsommeligt Kloster. Men hvad tænker De paa?

Julie.

Jeg maae tilstaae, at din Snak gior mig bange.

Lisette.

Lisette.

Kan De ſelv ſee, at jeg kiender Deres Hierte fra Grunden af.

Julie.

Men imidlertid ſaa ſig mig: Hvad ſkal jeg giøre?

Lisette.

Søg at forſvare Dem, ſaa længe mueligt er. Siden er det tids nok at gribe til andre Midler.

Julie.

Men Faren er overhængende, ſig mig: vilde Du vel hielppe mig.

Lisette.

Hiertelig gierne, hvad Middel vil De, at jeg ſkal gribe til?

Julie.

Hav den Godhed, at ſee paa mig.

Lisette.

Nu vel, jeg betragter Dem fra Top til Taae.

Julie.

Og kan Du ikke giette, hvad mine Dine vil ſige?

Lisette.

O! dem forſtaaer jeg meget vel. Siger De ikke, at De ſaae gierne, om det var mueligt, at ſkaffe Greven ind i Huſet?

Julie.

Jeg maae til min egen Skam tilſtaaе, at jeg onſkede gierne, at tale et Diebliſt med ham. Kunde Du ikke hielppe mig dertil?

Lisette.

Lisette.

Jeg? Nei, det kan jeg aldeles ikke gjøre, thi vores Portner er den skindbarlige Dievel, en hundredgiet Argus, et Usskum, som ingen tør driste sig til at komme nær paa ti Skridt.

Julie.

Søg at vinde denne farlige Dievel.

Lisette.

(bliver Pasquin vaer.)

Hvad seer jeg? Naar Morgenstund har Guld i Mund! Der kommer en Mandsperson. Mon han skulde have noget at sige til mig? Jeg vil gaae ham i Møde, for at tale med ham.

Julie.

Og jeg vil gaae ind i mit Kammer.

(Hun gaaer.)

Scene 2.

Pasquin, Lisette.

Pasquin.

(betragter Lisette langt borte.)

Jeg kender hende ei, men jeg er ganske forliebt i hendes Miner, og saavidt jeg kan see, saa staaer mit Bæsen hende iligemaade vel an.

Lisette.

(neiende meget dybt.)

Min Herre — — — Jeg forstkrer Dem, at jeg er hans ydmygste Tienerinde.

Pasquin.

Pasquin.

Ekionne — — — endskjont jeg ikke veed, hvem De er, saa har Hendes igiennemtrængende Mine dog ved første Biefast bemestret sig mit Hierte, og jeg er ganske tilforladelig Hendes allerydmygste Tiener.

Lisette.

Vi give hinanden verelviis meget smukke Navne, men naar jeg nu sagde Ham mit, kunde jeg da iligemaade faae Hans at vide.

Pasquin.

Hvorfor ikke det? Dersom man af en Hændelse falder mig Pasquin. — —

Lisette.

Og mig Lisette.

Pasquin.

Lisette? Jeg vil være en Skielm, om der i min Livstid er kommen mig et sødere Navn for Dre.

Lisette.

Og det Navn Pasquin flinger usorlignelig vel; det lader ret ligesom disse Navne vare skabte for hinanden.

Pasquin.

Hun kan være forvissat om, at Pasquin er ganske og aldeles til Hendes Tieneste.

Lisette.

Det er meget artigst gjort af Ham, og Han kan være forvissat om det samme hos Lisette.

Pasquin.

Det har Hendes Dine allerede sagt mig, elskværdige

dige Putte, og jeg maae tilstaae, at jeg strax troede, at Hun var i Tjeneste hos en Skisnød i dette Huns.

Lisette.

Ja, det er jeg ogsaa, men Tiden er kostbar for mig, jeg frygter, at man allerede har savnet mig. Lad os derfor komme til Sagen i sig selv.

Pasquin.

Det er just det, som jeg forlanger.

Lisette.

Han forstaaer mig ikke.

Pasquin.

Forlad mig det.

Lisette.

Hvorledes?

Pasquin.

Hun vil, at vi i dette Dieblis skal forbinde os med hinanden, ved at skienke hverandre en fuldkommen Fortrolighed.

Lisette.

O! min Fortrolighed kommer først, efterat jeg har erfaret, om man fortjener den; har Han derfor i Sindet at vinde den, saa stræb, at gjøre sig værdig dertil.

Pasquin.

Lad see engang, ved hvad Midler man kan erhverve sig samme.

Lisette.

Begynd med at sige mig Hans Herres Navn, skulde jeg vel ved en Hændelse have den Ære, at kiende ham.

Pasquin.

Pasquin.

Det kunde meget vel være.

Eisette.

Gødt, dernæſt vil jeg vide, hvad Kaſſagen er til denne Beſøgelse, ſom vi har ſaaet af Ham ſaa tilig paa Morgenſtunden.

Pasquin.

Det er en fornøden Følge.

Eisette.

Saa meget deſbedre, og til Slutningen maae Han underrette mig om den Maade, Han har brugt, til at komme herind i Huſet. Thi det er en Sag, ſom er meget vanſkelig.

Pasquin.

Men, førend jeg ſvarer paa diſſe mig forelagte Spørgſmaale, maae jeg fiſt være forviſſet om een Poſt.

Eisette.

Siig, hvad det er, jeg beder Ham.

Pasquin.

Tiener Hun her i Huſet?

Eisette.

Ja.

Pasquin.

Mens — — — tiener Hun hos Julie?

Eisette.

Hos hende ſelv.

Pasquin.

Hilleſtam! Hvor glæder det mig!

Eisette.

Eisette.

Og hvorfor det?

Pasquin.

Jeg skal strax sige Hende det; men mellem os sagt, veed Hun da ogsaa hendes Hemmeligheder?

Eisette.

Ja, det forstaaer sig.

Pasquin.

Det var en skønne Tidende! Jeg er kommen her i Huset, for at tjene under Hendes Ofsyn, og, saavidt jeg kan mærke, kunde jeg ikke falde i bedre Hænder; thi Hun maa vide, at min Herre — — —

Eisette.

Er det ikke Arbois?

Pasquin.

Jo, ganske rigtig.

Eisette.

Hvilken fornøielig Hændelse! Og hvad vil Hans Nærværelse ikke være en Trøst for os! Men ved hvad for et hemmeligt Middel er Han kommen ind i vort Fængsel.

Pasquin.

(fremviser et Brev.)

Der seer Du mit Pas.

Eisette.

(læser Opsskriften.)

Til Grev Sanspair.

Pasquin.

Pasquin.

Det er et Brev fra hans Moder, som har sendt mig herhid til ham.

Lisette.

Saa! og af hvad Aarsag?

Pasquin.

For at gaae i hans Tieneste.

Lisette.

Og hvad skal Din Bestilling være?

Pasquin.

Det skal være Kammertiener.

Lisette.

Alisaa har Han forladt Grevens Tieneste.

Pasquin.

Det være langt fra. Men da han selv ikke kunde komme til sin Kiereste, som man holder indsluttet paa dette Sted, saa har han søat ved denne behændige Streg, at bringe mig her ind i Huset, paa det jeg ved min Omsorg kunde forskaffe ham Leilighed, til at faae hende i Tale. Og vi har brugt en stor Snedighed, for at sætte dette Puds i Værk. Grevens Moder søgte overalt efter en Kammertiener til ham, som var vittig, hurtig, skarpsindig, og velskabt, dette fik min Herre at vide af en gammel Kone, som for mange Aar siden havde tient hos denne gode Frue. Derpaa magede hun det saaledes underhaanden, at hun beglerede at see mig, jeg fremstillede mig da for hende paa det allerbeste recommendede, og da jeg desforuden blev understøttet af min Skabning, saa fan jeg, uden at rose mig

Det sære Menneske. P selv,

selv, sige, og jeg haaber, at Hun ikke tvivler detsom, at den gamle Grevinde strax fattede Godhed for mig, og sendte mig herhid til hendes Søn, og da hun nu bliver indtaget til min Fordeel af det Brev hun har skrevet ham til, saa troer jeg, at han ligesaa lidet, som hun, skal tage i Betænkning, at finde Behag i mine Fortienester.

Lisette. (nciende.)

O! det tvivler jeg ingenslunde paa.

Pasquin.

(brystende sig.)

Deri gjør Hun ganske ret.

Lisette.

Tag imidlertid imod en nyttig Lærdom, og stræb, at kiende Hans nye Herre. Alt det andre ikke er, det gjør han sig en Ære af at være. Et besynderligt Menneske, saavel i Henseende til hans Meninger, som i hans Tale og ganske Udfærd.

Pasquin.

Det har hans Moder allerede sagt mig, og jeg har gjort mit Udkast efter hans Tænkemaade.

Lisette.

Med et Ord, han er et Menneske, som har ikke sin Lige.

Pasquin.

Saa underlig, som han ogsaa er, saa skal jeg dog snart finde Leilighed, til at erhverve mig hans Fortrolighed. Jeg er skiftet til alle Ting, og retter mig efter enhver Smag, og som Ordsproget lyder: tuder med

med de Ulve, jeg er iblant. Jeg skal i en Hast gjøre en Prøve for Hendes Dine paa det store Pund, Naturen har nedlagt hos mig, ved det Hun om et Die-blik skal faae min rette Herre at see her i Huset.

Lisette.

Men hvorledes skal han komme ind? Da vores Portner er verre end Fanden selv.

Pasquin.

Det er sandt; men tive Ducater i rede Penge, med Løfte paa tive andre, har giort ham ganske venlig. Jeg har fundet Middel, til at tæmme den farlige Diedel, han er bleven saa from som et Lam, og Grev Arbois har frie Adgang her i Huset.

Lisette.

Det er en god Begyndelse for ham, at denne behændige Streg er lykkedes Dig.

Pasquin.

Men han er ikke den eneste, som jeg har at arbejde for.

Lisette.

For hvem da?

Pasquin.

For hans yndige Søster, fra hvilken jeg har en hemmelig Befaling, til at indtage Sanspair til hendes Fordeel, og altsaa er jeg kommen her, for at tiene Søsteren, saavel som Broderen, og det uden deres Faders Vidende.

Lisette.

Hvad forlanger da denne Søster af Sanspair?

P 2

Pasquin.

Pasquin.

Dette er ſaa ſtor en Hemmelighed, at den ikke kan betroes uden til en Pige, der kan tæmme ſin Tunge; thi derſom det blev aabenbaret, ſaa vilde det forſtyrre alle vore hemmelige Anſlag.

Eſette.

Og tør Han ikke forlade ſig paa min Tavsſhed.

Pasquin.

Ikke ſaa ganſke aldeles endnu, men mit Forſæt er, at komme i et nøiere Bekendſkab med Hende, og ſaa længe vil vi bie med vores Fortrolighed.

Eſette.

Derſom Han kiendte mig, vilde Han viſt tale af en anden Tone, og — — — Men jeg maae gaae min Vej, thi der kommer den anden Herre i Huſet. Farvel ſaa længe. (Hun gaaer.)

Scene 3.

Pasquin, Gorju.

Pasquin.

Jeg har ikke den Ære, at kiende Dem, min Herre! Men vi ſkal ſnart have den Lykke, at tiens een Herre. Mit Navn er Monſr. Pasquin.

Gorju.

Og jeg er Monſr. Gorju.

Pasquin.

(rækkende ham Haanden.)

Jeg er meget fornøiet over, at forefinde Ham.

Gorju.

Gorju.

(omfavner ham.)

Og Han er mig hiertelig velkommen.

Pasquin.

Jeg er Ham meget forbunden, Monfr Gorju. O
hvilket et deiligt Navn!

Gorju.

Det er allerede mere end hundrede Aar siden, at
dette Navn er bekiendt i den høiadelige Sanspaise
Familie.

Pasquin.

Hvordan, for Dievelen!

Gorju.

Og Han maa selv tilstaae, at det er nok, til at
gøre det berømmeligt.

Pasquin.

For en Ulykke, det troer jeg, det er ligesaa godt,
som den prægtigste Titel nu omstunder; men man har
de sagt mig, at Han var en Domestik her af Huset.

Gorju.

En Domestik? Ja, det er sandt, men een af de
fornemste. Jeg er Huus-Hofmester, og ved Leilighed
Kammertiener tillige. Og jeg kan rose mig af at være
den arbeidsomste i hele Huset.

Pasquin.

Men bringer Hans Betiening noget anseeligt ind
om Aaret?

Gorju.

Jo, men den er meget mæisommelig, thi i dette Huus maae jeg være færdig til at rette an hvert Die-
blik, enten det er Nat eller Dag, det kommer Herren
ud paa eet, hans Lyst til at spise er hans Middags-
Klokke, og der er ingen Næe at vente for os, uden i
den Tid han sover.

Pasquin.

Men hvorledes kan han stoppe de store Omkostnin-
ger, som sliig en Huusholdning maae forarsage? Han
sdelegger sig selv.

Gorju.

Han? Nei, min Herre legger i det mindste nogle
tusende Daler op hvert Aar ved sin Vindskibelighed,
thi foruden det, at han er meget riig, saa ere alle
hans Sager i saadan Orden, at ingen kan formindste
ham en Skilling i hans Indkomster. Han beleer vore
storpralende Herrer, der lade deres Forvaltere skalte og
valte med alle Ting, ligesom de selv finde for godt,
og ret ligesom give dem Rettighed til at udplyndre sig.

Pasquin.

Han holdes for at være en Nar, men jeg troer,
han er meget fornuftig. At kunne være uden For-
valter, er den største Prøve derpaa; thi man forarmes
ikke ved at bestaae sig selv.

Gorju.

Vel talt.

Pasquin.

Er hans Klædekammer prægtig forsynet?

Gorju.

Gorju.

Sintet mindre end det, thi han er meget forliekt i alt det, som er gammeldags, og det er saa langt fra at han retter sig efter Moden, at den Kiole han bær, er vist over et halvhundrede Aar gammel, med lange vide Lommer, og en stor Paryk ganske stærk kræppet; han elsker en slet og ret Dragt, hvori tillige er noget gravitætist, og derfor forekommer vore Tiders Mandfolk ham, som Duffer. Og det, som endnu mere viser hans Besynderlighed, er dette, at denne ærbare Mand paastaar, at alle hans Betiente skal være klædte paa det prægtigste, og for alle Ting efter den nyeste Mode; saa ofte den forandres, saa forandres vore Klæder med. Han kan selv domme det af den Klædning jeg her har paa; thi den er meget for prægtig for min Stand.

Pasquin.

Den klæder ham overmaade vel.

Gorju.

O! jeg er hans Tiener.

Pasquin.

Jeg tog Ham i Forstningen for en lille Herremand.

Gorju.

Jeg har ogsaa, uden at rose mig selv, baade Gang og Bæsen dertil. Men rys der kommer Herren.

Pasquin.

O! hvilken smuk Skabning!

Scene 4.

Sanspair, Gorju, Pasquin.

Sanspair.

(Sagte gnaendes i dybe Tanker.)

Hun var ikke opstaaen, og hendes Fader var gaaet ud, af! hvad gjør det mig ondt! Min Slutning var fattet, hvem veed, om jeg alletider beholder saa megen Magt over mig selv, til at handle saaledes? Min Fornuft og mit Hierte føre Krig med hinanden; men hvilken af dem skal beholde Seieren? Fornuften eller Hiertet. (Han bliver Pasquin vaer.) Hvad vil dette Menneske?

Pasquin.

Dette Brev vil underrette Dem om Marsagen, der har bragt mig herhid.

Sanspair.

Ha, ha, det er fra min Moder. Saa har hun da havt den Umage, at lede et Menneske op for mig, der var mig auctændig. Monsr. Gorju?

Gorju.

Hvad befaler Herren?

Sanspair.

J måne være betænkt paa, at have Maden færdig, thi mig tykkes, at min Lyst til at spise kommer igien.

Gorju.

Til hvad Tid, Herre?

Sanspair.

Til hvad Tid? Naaskee i dette Dieblif, eller ogsaa

ſaa noget ſildigere. Jeg vil lade Jer vide, naar jeg bliver ſulten.

Gorju.

Stegen er næſten mæd. Jeg er bange, at den bliver forſtegt.

Sanspair.

Saa ſæt en anden paa, men for alle Ting, lad dem ſkynde ſig noget.

Scene 5.

Sanspair, Paſquin.

Sanspair.

Lad os ſee, hvad min Moder ſkriver for godt om dette Menneſke. Jeg forlader mig derpaa, at hun har været lykkelig i hendes Valg, thi hun har en fin Smag, og er ikke lettroende; hvad mig anbelanger, da er jeg det i ſaa høi Grad, at det gør mig latterlig. (Til Paſquin.) Sæt Jeres Hat paa, min Ven.

Paſquin.

Jeg, Herre?

Sanspair.

Som jeg ſiger, der ſkal ingen Omſtændigheder være imellem os.

Paſquin.

Men en Tiener — — —

Sanspair.

Sæt Jeres Hat paa, ſiger jeg, jeg vil have det.

Pasquin.

Men jeg tænker, at De har forglemt, at jeg er
Deres Tjeneste, at Belansthændigheden — — —

Sanspair.

Belansthændigheden forbinder Jer til at adlyde mig.

Pasquin.

Dertil skal jeg altid findes villig, i hvad det end
vælte være, som De sandt ser godt, at befale mig.
Og dersom De kræver det, som et Beviis paa min Eys-
dighed, saa vil jeg strax overbevise Dem derom, ved at
sætte min Hat paa.

Sanspair.

Godt! Dette Træk behager mig.

Pasquin.

(Sætter Hatten paa.)

Naar Befalingen er saa alvorlig, saa er det bedre
at være toffet, end ulydig.

Sanspair.

Man kan ikke tale bedre, og saasnart man har
hørt Jer tale, saa har I ingen videre Recommenda-
tion nødig. Men imidlertid vil jeg dog læse det. (Han
læser.) „Min Søn! Ghvorvel jeg er vant til Jer
„res besynderlige Opførsel, saa seer jeg dog stedse nye
„Sælsomheder, der forarsage, at Jeres gode Navn
„og Rygte staaer i Fare for, at blive ilde omtalet.
„Det er et latterligt Indfald, at jeg skal søge en Kam-
„mertieners ud til Jer. Men det maae være ligeme-
„get, jeg haaber, at jeg har funden et Menneske til
„Jer, som I kan være tænt med, og jeg er meget
„for-

„ fornøiet derover. — Denne Fortale er noget lang, men lad os læse ud til Enden. (læser.) „ Det er en „ meget fiøn Karl —

Pasquin.

(gjør en meget dyb Compliment.)

O! min Herre! Intet mindre end det —

Sanspair.

Forſtyrre mig ikke oftere, og ſpar diſſe Krumspring; man vinder intet hos mig ved en utidig Yomighed, hvorunder dog ſtedſe ſkiules en hemmelig Hojmod. De, ſom beſidde Fortienefter, bør ikke at nægtes ſamme.

Pasquin.

Det ſkal ikke ſkee oftere, Herre. (ſagte) Det er en meget latterlig Karl, han forekommer mig, ſom om han havde ſaaet et Slag af en Veir-Mølle.

Sanspair. (læser.)

„ Det er en meget fiøn Karl, af et godt Ve- „ greb og ſund Forſtand, og ſom i alle Maader ſvarer „ til det, man havde ſagt mig om ham. “ Min Mo- der har aldrig været ødſel med ſine Berømmelſer.

Pasquin.

Min Herre —

Sanspair.

Alſaa har J Forſtand?

Pasquin.

Siden De ſaa vil have det, min Herre, ſaa maa jeg bekiende, at jeg har Forſtand, ſom en Engel.

Sanspair.

Sanspair. (smilende.)

Slig en eenfoldig Befiendelse er meget indtagende. (han læser) „ Han er flittig, hurtig og oprigtig, og „ man har sagt aad for hans Troeskab. Men det, „ som vil behage Dem best af alle de gode Egenskaber, „ han er bleven berømt for, er den forunderlige Gave, „ han har til at tie. „ — O! Forunderlige Gave! her i Kostbarhed overgaaer Guldets, dersom I besidder den, saa er I et ret Liggendesfæ; men siig mig, besidder I den virkelig? Kan jeg troe, at en Tjener kan opnaae slig en Ære? Og er I da den eeneste, som Himlen har benaadet med denne kostbare Gave? Er I dette Vidunder? Kom! Svar mig oprigtig. Er det sandt, at I kan tie? Min Gud, svar dog. Jeg troer I holder jer op over mig.

Pasquin.

Min Tausshed, min Herre! bør svare for mig.

Sanspair.

Vaa min Troe, denne Karl gjør mig forvirret. Kunde een af de græske Philosopher vel have svaret bedre? Kom hid min Ven! og lad mig omfavne Dig.

Pasquin. (triner tilbage.)

Af! Herre?

Sanspair.

Uden Omstøb.

Pasquin.

Hvad? Min Herre vil gjøre en Pigning imellem sig og mig? Og om jeg end har dreven Uforskammetheden saa vidt, at jeg har lat min Hat —

Sanspair.

Sanspair.

Gør, som jeg siger, jeg elsker Endighed. Lad os sætte os need. (De omfavne hinanden.)

Pasquin.

Jeg sætte mig?

Sanspair.

Endnu? Ved første Ord.

Pasquin.

(Sætter sig hastig need.)

De seer selv, min Herre! at jeg er ikke andet end en Tosse.

Sanspair.

Jeg seer just det, som er tvertimod. Kom nærmere hid. Der er noget i min Opførsel, der forundrer jer. Jeg tilstaaer det, at den er besynderlig, og det maae I allerede have mærket. Den dumme Pøbel fornøier sig derover, og troer, at jeg er en Nar, og maae skee har I samme Tanker om mig. Hvad siger I? En Herre vil tvinge sin Tjener til at sætte sig ved Siden af ham, ja ydermere, til at sætte sin Hat paa. Det er sandt, at tillade sine Tjenere slig en Frihed i vore Tider, er at drive sin Godhed alt for vidt, og det er ikke Brug endog i de ringeste Huse; men da I har et godt sundt Begreb, saa hør mine Aarsager. Jeg er et Menneske.

Pasquin.

Tilforladelig.

Sanspair.

Der seer I min høieste Ære-Titel, om endog
Staab

Skæbnen havde bestikket mig til en Dommer og Herre over mine Med-Kreaturer. Ja, min Ven! Jeg er et Menneske, og I er det ligesaa vel som jeg. Er det ikke sandt?

Pasquin.

I det mindste har jeg troet det hidindtil, men derfor er der dog en stor Forskiel imellem os.

Sanspair.

Jeg, jeg seer ingen væsentlig Forskiel; det eene Menneske er ikke bedre end det andet, saa længe ingen af dem har havt den Ulykke, at fordærve sin Forstand og sit Hierte. Thi hvilken af de Dødelige fortjener den største Agtsomhed? Det gjør visselig den dydiaste og fornuftigste. Og hvilken er den foragteligste? Det er den, der udøver de største Laster. Lad ham længe nok beraabe sig paa sine adelige Forsædre. Lad ham troe sig selv at være bedre end andre. Dersom hans Hierte er fordærvet, saa er han den ringeste iblant alle Mennesker. Uagtet de ved Opdragelsen forudsatte Meeninger, saa seer jeg dog ingen anden Forskiel, alt det øvrige er et blot intet i Philosophens Dine, sølgelig har jeg intet forud for jer, og jeg bør forglemme dem, som I bær Verbødighed for, dersom vi ere hinanden lige i gode Egenskaber. I tier stille, og betragter mig med Forundring. Kan I mærke nogen anden Forskiel imellem os?

Pasquin.

Ja, min Herre! Dersom jeg ikke mærkede det, saa var jeg en Nar. De er en fornemme Herre, mens jeg, hvad er jeg? Een stakkels fattig Karl.

Sanspair.

Sanspair.

Og Harsagen dertil?

Pasquin.

Den veed jeg ikke at sige Dem.

Sanspair.

Jeg min Troe ikke heller. Eftæbnen, der udøver sit Herredømme over Menneskene, har beegnet jer meget ilde, og mig meget vel. Mine Forfædre har i forrige Tider været meget bekiendte. De har ved deres berøminelige Heltegierninger erhvervet sig stor Rigdom, og prægtige Titler, som ved en Uve-Rettighed er tilfalden mig. Og jeres Forfædre?

Pasquin.

Mine Forfædre? Jeg har paa min Troe ikke den Ære, at kiende dem.

Sanspair.

Men I har dog vel havt nogle?

Pasquin.

Det kan meget vel være.

Sanspair.

Ja, det er tilforladeligt. Men hvad er da hændt dem? Det samme, som de allermægtigste saa ofte har erfaret. Thi da Lykken ligesom spiller Bold med det menneskelige Kiøn, saa har den opløstet jeres Forfædre til den høieste Spidse, for at gjøre sig en Forsiøielse af at styrte dem ned igien. Mine derimod, efter at de i lang Tid har følet dens Grumhed, ere ligesom trappeviis stegne op til de andres Æres-Poster. Virkningen

ningen af en blot Hændelse, eller en lykkelig Forvovenhed, ret ligesom en Bippe, naar den ene Ende trykkes ned, saa stiger den anden op, og jeg kan ikke begribe, hvorledes de store, som dagligen see slige Omkæftelser, kan gjøre sig en Bane af, at være hovmodige. De første Tider staae mig stedse for Dinene, og undertrykker al Stolthed og Overmod i mit Hierte. Ja jeg gjør mig ret en Fornægtelse af, at krænte det, og det er det, som gjør mig saa sær; thi Menneskerne ere nu omstunder saa daarlige, at man ikke kan være fornuftige, uden man af alle Kræfter skæver det, som er deres Skik og Sæder.

Pasquin.

Det er sandt, De siger, Herre, alle Mennesker ere Narre, og der er paa den ganske Jord ikke et fornuftigere Menneske end De.

Sanspair.

(reiser sig hastig op.)

O! Sy! Du smigter J for mig, hvilken en skammelig Nederdrægtighed.

Pasquin.

Jeg troede, at De besad samme Svaghed, som alle store Folk; Berømmelser ere saa behagelige for dem, at jeg allene betiente mig af disse, for at rette mig efter Deres Smag, og for at faae at vide, om De elskede den bare Sandhed. Men jeg blev selv fangen i det Garn jeg satte for Dem.

Sanspair.

(tagende ham ved Haanden.)

J skal visselig forblive hos mig min Son. Hej da! Monfr. Gorju! Kom her ind.

Scene

Scene 6.

Sanspair, Pasquin, Gorju.

Gorju.

Her er jeg, og Maden bier efter Dem.

Sanspair.

Nu kommer jeg ret strax.

Gorju, (sagte.)

Jeg maae blive gal.

Sanspair.

Giv denne Karl de Klæder, og hvad andet tilbehør, som der blev gjort til hans Formand, han er just af samme Størrelse.

(Gorju gaaer.)

Scene 7.

Sanspair, Pasquin.

Sanspair.

Siig mig engang, om I behager, hvem er jeres forrige Herre?

Pasquin.

De kiender ham maaskee, thi han boer her i Nær-
værelsen.

Sanspair.

Jeg kiender ingen Monneffe.

Det sære Menneske.

Q

Pasquin.

Pasquin.

Han spiser ofte hos Grev Arbois.

Sanspair.

Kiender I da denne Greves Datter?

Pasquin.

Nei, men jeg har hørt tale om hende. O! hollsken forunderlig Familie.

Sanspair.

Hvori bestaaer det?

Pasquin.

Denne Herre har to Børn, en Søn, der er ligesaa alvorlig og adstadig, som en gammel grædhærdet Mand, endnu langt mere besynderlig end som De, og det i hans blomstrende Alder.

Sanspair.

Er det mueligt?

Pasquin.

Ja.

Sanspair.

Saa maac han være viis af Naturen.

Pasquin.

Det er en Cato uden Skiæg, men hans Søster er endnu mere underlig, efter mine Tanker. Hun er i det høieste ifkun to og tyve Aar gammel, og i Stedet for, at hun paa den Alder skulde være vild, lystig, munter —

Sanspair.

Hvad da?

Pasquin.

Pasquin.

Saa studerer hun; hun læser Dag og Nat i de allerældste Auteurs, og man siger: at hun forstaaer mere deraf, end mangen Professor.

Sanspair.

(ganske fra sig selv.)

Det alvorlig?

Pasquin.

Ja, min Herre.

Sanspair.

Meget got. Men hvordan seer hun ud?

Pasquin.

Hun skal være meget smuk, saavidt jeg har hørt.

Sanspair.

Elfværdige Skabning!

Pasquin.

Ja, det er got nok, men det er en modbydelig Vane, at læse alletider.

Sanspair.

Gud give at min Søster besad samme Tilbøielighed, men langt fra at bryde sit Hoved med fligt, er det ret en ung Taabe-Nakke, der elsker intet uden Pragt og Overdaadighed, og det gjør mig meget mistroelig. En ærbar og skikkelig Mand er saa langt fra at behage hende, at hun meget mere anseer ham, som en Vanskabning, der ikke tør nærme sig til hende. Naar I derfor nu kommer frem I jeres nye Klæder, saa vil jeg, at I skal paatage jer Væsen af en Spradebasse. Mener I at kunne gjøre det.

Q 2

Pasquin.

Macquin.

Uden at røse mig selv, min Herre, saa kan jeg med Sandhed sige, at jeg har store Gaver til at være uforfæmmet.

Sanspair.

Jeg har strax giettet det af jeres Lader, begaae ikkun ganske frit, alle de Urimeligheder, I kan opstanke, jeg skal ret moere mig med jeres fortreffelige Gaver, for med dem at firere min Søster, og derved bringe hende ud af sin Vildfarelse. Jeg veed ikke sikrere Middel at faae hende til at hade det moderne Væsen end naar hun seer at min Tiener er i Stand til at efterse det. Denne Comoedie har overbeviise hende om, at man af Pøbelen kan gjøre Spradebasser, og at vore unge Herrer ved denne abgismagte Opsørsel, fra Folk af Stand bliver til Pøbel.

Ende paa den anden Act.

Fredie

Fredie Act.

Scene 1.

Den unge Grev Arbois, Pasquin.

Pasquin.

(holdende sin Herre ved Haanden.)

Gesvindt, og gjør ingen Allarm.

Greven.

Hillemén! hvor skal det gaae hemmeligt til.

Pasquin.

Det er meget nødvendigt for at naae vores Diermærke.

Greven.

Got, men er Sanspair da et Menneske, som man har nødig at være saa bange for.

Pasquin.

Nei, men De vilde vist fordærve hele Legen med Deres Fusentasterie.

Scene 2.

Greven, Lisette, Pasquin.

Lisette.

Er det Dem min Hr. Greve?

Q 3

Pasquin.

Pasquin.

Ga til en evig Ære for min Sneedighed.

Lisette.

De er hiertelig velkommen.

Greven.

Bring mig strax hen til din Frosken.

Lisette.

Giv stunder, hun kommer her hid om et Dieblit.

Greven.

Du maae ufortøvet føre mig hen i hendes Kammer.

Lisette.

Koldsindig, om De saa behager.

Greven.

Koldsindighed falder mig meget besværlig.

Pasquin.

Men troer De da, at De er i et Huus, hvor man kan gaae saa lige til.

Greven.

Nei, men da jeg er en Fader af alle Omsvøb, saa saaer jeg gierne, at man svarede til min Hæftighed.

Lisette.

Men det maatte blive Dem skadeligt her.

Pasquin.

De maae bringe meer Forsigtighed.

Greven.

Denne Knegt kommer mig til at lee. Forsigtig-
hed!

hed! Sy, sy! for Ganden! det er ikke efter den artige Levemaade.

Lisette.

Men det er den, der stikker sig i Grev Sans-
pairs Huus.

Greven.

Men veed du da ikke, at jeg er færdig at blive
gal af Kierlighed, og at det eneste Middel — — —
Åh! der seer jeg min indtagende Julie.

Scene 3.

Julie, Greven, Pasquin, Lisette.

Greven.

(tager Julie ved Haanden.)

Endelig, min Elskværdige! er den Dag kommen,
at vi kan forklare hinanden vores Kierlighed med alle
Omstændigheder; thi jeg troer, at den er lige hæftig
paa begge Sider, og at der ikke er det mindste tvety-
digt imellem os.

Julie.

(sagte til Lisette.)

Åh! hvilken stor Forskiel er der imellem ham og
den stygge Baron.

Lisette.

(sagte til Julie.)

Det tilstaaer jeg, men han er lidt fusentastisk.

Julie.

(sagte til Lisette.)

Det er Moden.

Lisette.

(ſagte til Julie.)

Saa meget deſverre.

Greven.

Mig tykkes, at De ſtaaer i Tvivl? Hvorledes?
raadfører De dem med hende?

Julie.

Nei, men min hele Krop ſkælver.

Greven.

Og hvad frygter De for?

Julie.

At min Broder ſkulde komme.

Greven.

Oh! lad ham komme. Vi vil nu ikke tænke paa
andet, end at tale med hverandre i ſtørſte Fortroelig-
hed, og derſom der da kommer en Broder til Uleilig-
hed, ſaa veed man nok, hvorledes man ſkal bære ſig ad,
for at ſaae ham efter vort Sind.

Julie.

Min Gud! Hvad er det De ſiger? Jeg maae om-
gaaes ham meget vaerlig; thi min ſkiæbne berøer ale-
ne paa ham.

Greven.

Jeg ſkal nok vide, at bringe ham paa min Si-
de, thi efter al Anſeelse, ſaa kan han ikke være uvidens-
de om min Fødsel og Rang. Folk af mine Slags kan
altid gjøre ſig en Begiering, thi de finde intet hos
dem ſelv, ſom kunde give dem Anledning til at frygte
for en Afviisning.

Julie.

Julie.

Jeg finder intet hos Dem, uden det, der er meget behageligt, men maaskee, det er nok, til at mishage min Broder.

Greven.

Til at mishage ham?

Lisette.

Ja tilforladeligt.

Greven.

Hilseham! De gjør mig ret forundret; hvilket foreteert Indfald var ikke det.

Julie.

Deres Maade at tale paa, Deres Bæsen, Deres Opførsel, som jeg finder saa elskværdig, kunde meget let blive utaalelig i hans Dine.

Lisette.

Det skal jeg svare for.

Greven.

Det er min Troe saa meget desværre for ham, thi jeg er just i alle Maader saaledes, som man bør være for nærværende Tid.

Masquin.

Og det er just det, som De ikke bør være, naar De er hos ham. Thi veed De, hvorledes man maa forekomme Grev Sanspair, dersom man vil vinde hans Gnist? Forstandig, viis, med et Ord: rent affkaste dette vilde Bæsen.

Greven.

Forſtandig, viis. O! for en Ulykke, dette Forſlag er latterlig.

Liſette.

For en ret forliebt Veiler er ingen Ting umuelig.

Greven.

Denne Satz er meget rørende, den er splinter nye; og man kan ikke finde den ſmukkere i den beſte Opera, jeg vil min Troe ſætte den i Muſik.

Liſette.

Og derſom De er ret klog, ſaa ſuger De at ſætte den i Værk.

Greven.

Hvordan? For Diævelen! Saa er det allerede ganſke rigtig. Denne Piges Hoved er fuld af Overlæg, og jeg maae tilſtaaе, at de har overtalt mig. Altsaa! Er Deres Broder ikke ret rigtig i Hovedet?

Julie.

Nei, han har en Skrue løs, og derſom jeg tør ſige alt hvad jeg meener, ſaa er De alt for indtagende til, at De ſkulde kunne være efter hans Smag.

Greven.

Det ſaaer jeg da at finde mig i, efterdi jeg er efter Deres; thi vi har de Gaver paa begge Sider, at indtage hverandre, er det ikke ſandt? I det mindſte har Deres Dine ſagt mig det. Lad Deres Mund forklare ſig ligesaa tydelig, ſom Dinene.

Julie.

Julie.

Lad Dem nøie dermed.

Greven.

Nei, det kan jeg ikke, jeg venter efter en Tilstaelse af Deres smukke Mund, men jeg troer mit Forslag forkræfter Dem?

Julie.

Det er ganske sandt, thi — —

Greven.

Stil Dem ikke saa barnagtig an! Siig ifkun: Jeg elsker Dem.

Julie.

Jeg, det skulde jeg sige! Siig det heller til mig.

Greven.

O! hiertelig gjerne, og det hundrede Gange, om De behager. Jeg elsker Dem, og jeg svær Dem det til, at min oprigtige Kierlighed skal brænde i mit Hjerter for Dem, indtil mit sidste Dieblis. De Bevægelser, som jeg føler, bringer mig ganske fra mig selv, og dersom det ikke er den reene Sandhed, hvad jeg her siger, saa gid Lynilden dræbe mig i dette Dieblis for Deres Fodder. (han reiser sig op.) Na! falder De det at forklare sig? Nu snart min Dronning! nu falder det Dem til.

Julie. (forvirret.)

Min Herre! I Sandhed! — — —

Greven.

Det er et fornøieligt Svar.

Lisette.

Lisette.

Det er Svar nok af en dvdiq Pige. De elſker, og jeg vil være Dem Mand for, at De bliver elſket.

Greven.

Hjerte for Hjerte.

Lisette.

Ja, min Herre! Og nu er der ingen Spørſmaal om nogen Ting, uden allene, at vinde hendes Broder. Men deri beſtaaer juſt Knuden.

Greven.

Hvad er herved at gjøre?

Lisette.

De maae tage Dem en anden Skikkelse paa, og forandre Deres Væſen, Opførelſe og Talemaader.

Greven.

O! Du begierer paa min Troe noget meget.

Lisette.

Og jeg, jeg paastaar, at naar man har Forſtand, og er ret forliebt, ſaa kan man gjøre alle Ting. Betænk, at vi har ingen Tid at ſpilde.

Greven, (leende.)

O! Det troer jeg gierne.

Lisette.

De fortolker mine Ord paa en vrang Maade, thi Tiden er koſtbar, naar man har en Medbeiler at frygte for.

Greven.

Hvad er det for een?

Pasquin.

Pasquin.

Det er en Baron.

Julie.

Som bliver understøttet af min Broder.

Greven.

En Baron, siger De?

Lisette.

Ja, Baron Ulveborg.

Julie.

Jeg hader ham, jeg bærer Afsky for ham, men min Broder er ganske forgæbet i ham.

Greven.

Hvor skriver dette Dyr sig fra?

Lisette.

Fra Jylland.

Greven.

Lad mig kun raade mig selv, saa skal De faae Løier at see. Jeg vil gaae hen, og hugge Dreng af ham, og det i Sanspairs Nærværelse.

Pasquin.

En skionne Forretning!

Lisette.

Det var den rette Vej, til at skaffe Dem en Proces paa Halsen, og det var alt det, De vandt derved.

Greven.

Hvad? Skal jeg have sliq en Karl til Medbeiler?
En Landsbye-Løse! En Nar!

Lisette.

Eisette.

Ja, og det en tredobbelt Nar, og det er just derfor at han behager Greve Sanspair, der forbander alt det, der er efter Moden.

Pasquin.

Dersom De tænker, at bekomme Deres Kiereste, saa maae De opføre Dem imod Sanspair med Forstand og Sneedighed. De maae skule dette frie Væsen under en ærbar Dragt, og forekomme hans Dine underlig og sær, med et Ord: De maae fra Top til Taae just være det, som er tvertimod det De er. De kan vinde hans Yndest ved at efterabe ham, og gjør De ikke det, saa kan De være vis paa, at han giver Dem Afslag.

Greven.

Jeg vil gierne stræbe, at ligne ham, men hvem kan underrette mig, hvorledes jeg skal bære mig ad?

Pasquin.

Det kan jeg, thi jeg veed det uden ad paa mine Fingre, og kan derfor let undervise Dem, naar De allene vil være fornuftig i en halv Time, og lade andre raade med.

Greven.

De seer, at jeg lader mig reent omskabe til et andet Menneske, for at blive Eier af Dem, og jeg agter det for min største Lykke, at jeg derved kan overbevise Dem om min Kierlighed.

Pasquin.

Men, De maae ogsaa hjælpe os, Frøken!

Julie.

Julie.

Hvad skal jeg gjøre?

Pasquin.

Deres Broder vil betiene sig af mig til at spille Dem et Puds, i det han vil omskabe mig til en Herre, der har noget at betyde, og som skal være udstaffet med det fornemme og nyemodige Væsen, som De er saa forliebt i. Men langt fra at berømme mig, som ellers lettelig var skeet, saa maae De søge, at narre Deres Broder, ved det, at De beegner mig, som en Nar.

Julie.

Det er nok, og altsaa skal vi alle tage os nye Skuffelser paa.

Lisette.

Der kommer nogen.

Greven.

Det er min Søster. Lev vel min Beste! indtil vi tales ved igien." Jeg haaber, ved min Møie og Omsorg at fortiene Deres Hjerte.

Scene 4.

Grevinden, Julie, Greven, Lisette,
Pasquin.

Grevinden.

Jeg kommer noget dristig.

Greven.

Greven.

(til Grevinden.)

Med Din Svigerinde (i det mindste fattes der ikke meget i førend hun er der) har Du ikke behov at bruge Complimenter, derfor kom kun nærmere.

Grevinden.

Det skulde glæde mig mangfoldig.

Greven.

Nu vel, saa glæd Dig kun, og omfavner hinanden i Forveien, og det ret af Hjertet.

Grevinden.

(omfavner Julie.)

Det er en uudsigelig Fornøielse for mig.

Julie.

Og jeg, Madame — — —

Greven.

Paa den Maade, som De begynder, seer jeg nok, at det Bekjendtskab er snart giort, og jo høiere De elsker hinanden, desmere Marsag har jeg til at være fornøiet med Dem begge. Farvel!

Grevinden.

Gaar Du bort?

Greven.

Jeg kommer paa Diebliffet igien.

Scene 5.

Grevinden, Julie, Lisette.

Grevinden.

Jeg forundrer mig ikke mere over, at min Broder elsker Dem.

Julie.

Julie.

Troer De, at han elsker mig?

Grevinden.

Ja, jeg er endog vis derpaa.

Julie.

De er meget artig.

Grevinden.

Og oprigtig.

Julie.

Men sig mig, hvad for Beviis har De paa hans Kierlighed til mig?

Grevinden.

Hvad for Beviis? At han afslaaer et meget fordeeltigt Partie, en Pige, der er overmaade riig, og temmelig smuk. Min Fader er meget forbittret derved, uden at han kan gierde Marsagen til dette haardnakkede Afslag. Hvad mig anbelanger, saa vidste jeg den, men jeg har holdt det saa hemmelig — — —

Julie.

Deres Broder behager mig. Jeg har forbunden mig til ham, ja, jeg troer iligemaade, at jeg behager ham. Mens efter det, som jeg hører, saa har vi hver sin Tyrann at drages med, og som stræber at forhindre vore Onsker, og maaskee at han giver efter for sin Faders Myndighed. Min Moder har ganske og aldeles underkastet mig min Broders Villie, og han har bestemt mig til en Toffe, som jeg har en dødelig Affke for. Det er almindelig de ømmeste Elskendes Skiebne. Alletider skal der lægges dem ubillige Forhindringer i Veien,
 Det sære Menneske. R Reien,

Veien, og der udkræves et Mirakel, for at gjøre dem lykkelige.

Scene 6.

Sanspair, (som bliver staaende for at høre til)
Julie, Grevinden, Lisette.

Grevinden. (til Julie.)

De bør at haabe det Beste.

Julie.

Det kan jeg ikke.

Grevinden.

Hvorfor ikke det?

Julie.

Min Broder er alt for underlig.

Sanspair.

(bliver Grevinden vaer.)

Er det hende jeg seer?

Grevinden.

Hvad mig anbelanger, da har jeg bedre Tanker om ham, thi ihvorvel at han forekommer mig at gaae alt for vidt i sine Meninger, saa er han dog Wiisdommen selv.

Sanspair. (sagte.)

Det er min deilige Grevinde. Ja, jeg kan ikke længere tvivle derom. Jeg vil endnu blive staaendes her et Dieblif, for at høre, hvad de siger, at jeg kan faae nøiere Underretning, førend jeg lader mig see.

Julie.

Julie.

De kiender ham kun Iet.

Grevinden.

Og jeg troede, at jeg kiendte ham meget godt.

Julie.

Min Broder er ikke nær saaledes, som De beskriver ham for mig. Han Viisdommen selv! O! gode Gud! jeg seer nok, at De frygter for, at tale aabenhjertet med mig angaaende hans Urimeligheder, men jeg veed nok, at man giver tusende Spottegloser over dem.

Grevinden.

Det veed jeg med, men jeg veed ogsaa, at man har største Uret deri. Men er han hjemme? Thi jeg skulde tale med ham. De bliver ganske bestyrtet?

Julie.

Ja, Madame! Det er sandt, De vil besøge ham? Det maae jeg falde i Forundring over.

Grevinden.

Uf hvad Marsag?

Julie.

Fruentimmerne ere en Skræk for ham.

Grevinden.

Derfor vi mishage ham, saa er det en Ulykke for os. Men man har sagt mig, at han havde mit Portrait, og jeg kommer for at bede ham, give mig det tilbage igien.

Julie.

Han har Deres Portrait? Det er meget forunderligt. Og hvorledes er han kommen dertil?

Grevinden.

Hvorledes? Jeg tabte det ved en Spadseregang, uden at blive det vaer; det maae være falden Sanspair i Vinene, og det slutter jeg deraf, at han har taget det op.

Julie.

Aldrig kunde saa deiligt et Portrait falde i slettere Hænder, og det vil ikke koste megen Umage, at faae det tilbage igien.

Grevinden. (smilende.)

Denne Tale maatte frænke mig, dersom jeg besad Forsængelighed nok til at troe, at mine Lincamenter kunde have rørt ham.

Julie.

Hum? Han skulde kunne finde Behag i et Fruentimmers Portrait? Nei, han er ikke i Stand til at begaae sliq en Skrøbelighed; thi ihvorvel han ved første Diefast har maattet finde Dem elskværdig, da Deres Lincamenter ere saa fuldkomne, igiennemtrængende og yndige, saa kan De dog være vis paa, at intet af alt dette har kunnet gjøre mindste Indtryk paa hans Hierte. (Hun betragter Grevinden.) Ak! Madame — — —

Grevinden.

Hvad er der paa Færde?

Julie.

Det er noget deiligt Løi.

Grevinden.

Grevinden.

Mønsteret gefaldt mig, det er efter den nyeste Mode, og meget kostbart; men naar jeg faaer Lust til noget, saa kierer jeg mig aldrig om, at det er dyrt. Thi jeg søger alletider efter det nyemodigste.

Julie.

Deri gjør De meget vel.

Sanspair. (sagte.)

Hun forekommer mig, at være alt for meget Fruentimmer, til at være Philosoph.

Grevinden.

Og hvad synes Dem om disse Kniplinger?

Sanspair. (sagte.)

Hun bliver ved.

Julie.

Der kan ikke være meget smukkere.

Grevinden.

(betragter Julies Riol.)

Jeg finder det meget smukt, at denne Guld-Bund skinner overalt imellem disse vel anbragte deilige Blomster; de ere, efter mit Begreeb, giorte saa konstige, som om de vare levende.

Julie.

Denne Riol gefalder mig meget godt, og derfor bær jeg den ofte. Men er mit Haar godt opsat?

Grevinden.

Lidt for meget ud i Dinene; dersom De vilde sætte det lidt mere tilbage, saa fik De et friere Ansigt. De seer at det er min Maade.

A 3

Sanspair.

Sanspair. (ſagte.)

Jeg er færdig at gaae fra mig ſelv af Forundring.

Julie.

(til Liſette.)

Det jer i Fremtiden derefter.

Sanspair.

(for ſig ſelv, men høit.)

Det viiſeſte Fruentimmer, har dog meget liden Forſtand.

Grevinden.

Jeg hørte nogen tale.

Julie.

Det er nok min Broder.

Liſette.

Ja, i Sandhed ham ſelv, jeg troer, han har ſtaaet paa Luur for at høre, hvad vi taledede.

Sanspair.

(kommer frem.)

Ja viſt har jeg ſtaaet paa Luur Liſette! Og jeg har hørt det altsammen.

Julie.

Det jeg taledede om Dig med?

Sanspair.

Der er ikke undgaact mig et eeniſte Ord.

Julie.

Deſtoverre for Dig, min Broder, det er alle Nyſgierriges ſædvanlige ſkiæbne.

Grevinden.

Grevinden.

Altsaa veed De Marsagen, der har bragt mig her hid?
min Herre!

Sanspair.

Ja, naadige Frue! Og det er mig — — —

Julie.

Jeg veed den med, og jeg har lovet paa Dine — —

Sanspair.

Du kan love for Dig selv, min Søster, og ikke for
mig. (til Grevinden.) Jeg anseer dette Dieblif for meget
gunstigt, som giver mig den Lykke at tale med Dem. Jeg
vilde før have forekommet Dem, men man sagde mig —

Julie.

Aa; aa, han siger en Hoben Artigheder! det er no-
get ganske nyt.

Sanspair.

(til Julie og Lisette.)

Vil I have den Godhed, og lade os blive alene.

Julie.

Hiertelig gierne.

Grevinden.

Men hvor vil De hen? Jeg veed De vil ikke lade os
blive allene tilsammen.

Julie.

(i det hun gaaer.)

Jeg vil sige god for min Broder. Han er ikke min-
dre end farlig.

Scene 7.

Sanspair, Grevinden.

Sanspair.

Jeg maae begynde. naadige Frue! med at give Dem min forstræffelige Forundring tilkiende.

Grevinden.

Og hvorover er De saa forundret, om jeg maae spørge?

Sanspair.

Alt see Dem saa vel paaflædt, at see Deres Haar i denne store Orden, at see, at De paataager Dem dette Væsen, denne Mønterhed, disse smaae Manerer, dette fiælne Sprog, som Verdens Fruentimmer har bragt i Brug, en Brug, der fordærver baade Forstanden og Hjertet, og som visselig gjør en skadelig Virkning paa Sæderne. Hvad? De forstaaer, at tale om Silkesoi, om Kniplinger, De kan fornede Dem til slige smaae Ting! Enten har Deres Hr. Fader søgt, at bedrage mig, eller og Moden har aldrig havt noget, der kunde beskæftige Dem. Derfor De besidder Lærdom, saa bør De at være uvidende om den, og hade alt det, den er Opfinde til.

Grevinden.

Har De udtalt, min Herre?

Sanspair.

Jeg kunde endnu legge dette til — — —

Grevinden.

Alt hvad De behager. Jeg har lært med koldt Blod
at

at høre endog paa det, som mishager mig, og jeg besidder, naar det gøres nodig, den Gave, at kunde tie.

Sanspair. (sagte.)

O! Himmel! Saa besidder hun iligemaade denne Fuldkommenhed, som man saa meget sielden finder forenet med Værdom. Et vittigt Fruentimmer at kunne beqvemme sig til Tausbed! Nei, aldrig er noget forekommet mig mere utroeligt. (de betragter hinanden uden at tale et Ord.) Hun tier dog virkelig. De svarer mig intet?

Grevinden.

Bliv kun ved, min Herre, jeg venter efter hvad De mere kan have at sige mig.

Sanspair. (sagte.)

Det er virkelig et forunderligt Fruentimmer!

Grevinden.

Nu vel, har De ikke endnu betænkt Dem paa de Beviiser, som De vil bruge?

Sanspair.

Nei, naadige Frue! jeg har ikke et Ord mere at indvende, og jeg er ganske forvirret.

Grevinden.

De besvarer mig dog vel mine Indvendinger, efter at jeg har besvaret Deres. Mit Svar er dette: Et Fruentimmer, som besidder Videnskaber, bør at skule samme, skeer dette ei, da begaaer hun en stor Uforsigtighed. Hun maae gjøre det for derved at tvinge Alvind til at lade hende blive i Noe. Hun maae undgaae Pedanterie, være de almindelige Fruentimmer ganske liig, beskæftige sig med smaa Ting, rette sig efter Moden, og kunne tale grundig

om ſamme; alt dette maae hun udøve paa en fin og ſeelig
hændig Maade, thi derſom hun ikke ſkiuler ſine Videnskaber
under denne letſindige Maſque, vil de viſt anſee hende
for at være daarlig. Du har jeg udtalt min Herre!

Sanspair.

Deres Tale viiſer ganſke oprigtig den Kierlighed, De
bær for Verden.

Grevinden.

Skulde jeg vel, min Herre! i den Alder jeg er, have
en Afſkye for ſamme?

Sanspair.

Jeg ſkal ſnart overbeviiſe Dem derom, ved mit
Svar.

Grevinden.

Det vil vi ſaae at ſee, og jeg vil høre derpaa med
ſtorſte Altsomhed.

Sanspair.

Korſtanden ſtyrkes ved Lærdom. Et Fruentimmer,
der foreener Videnskaber med hendes Yndigheder, bekymrer
ſig aldrig om, hvad den gemeene Hob ſnakker. Hun
overlader det, ſom en Rettighed til ſvage Siæle, at be-
kymre ſig om Moden, og den udvortes Anſeelse. Hun
anſeer ſligt med Foragt; langt fra at hun ſkulde ſøge at be-
hage, ſaa frygter hun meget mere for denne Vre. Hen-
des Korſtand er ſtedſe mægtigere end hendes Hierte. Den
meddeler hende Kræfter til at ſlide ſig løs fra alle hendes
Kions Svagheder, og Toffernes Foragt rører hende ikke.

Grevinden.

Grevinden.

Denne Sætning forekommer mig lidet stolt, og den er alt for sær til, at den skulde kunne overtale mig. Jeg hader — — (De seer, at jeg taler oprigtig med Dem) alt det der synes at være sært.

Sanspair.

De er viis, og vil dog ligne andre?

Grevinden.

Er man ufornuftig, naar man ikke er sær? Det er en stor Bildfarelse. Thi jeg har ofte seet de store og lærde Mænd, hvis Skrifter hele Verden berømmer, men jeg har aldrig seet Dem paatage sig et Væsen, som man med Gode kunde kalde sært. De har tværtimod gjort Deres yderste Gliid for at skjule Deres Værdom under en artig og behagelig Omgang. Og dersom de gamle lærde Fantaster har troet, at gjøre sig berømmelige ved gamle Dialter og en uforfæmmet Opsørsel, saa har derimod de viiseste iblant alle Dødelige stedse foragtet den sære Fraskillelse af en forklædt hemmelig Hovmod. En Socrates, en Plato, de syv Viise af Grækenland, har prydet deres Viisdom ved en udvortes Venlighed, og man har aldrig hørt, at de ved Særfindighed har sonderrevet alle Selskabs-Baand, at de har paataget sig en Levemaade særskilt fra alle, eller gjort sig utaalelige, ved at have noget forud for andre Mennesker.

Sanspair.

Jeg skulde betragte med Roldfindighed saa mange Bildfarelser, og sliig en Misbrug? Jeg skulde kunne omgaaes sliige fordærvede Mennesker?

Grevinden.

Grevinden.

Og hvem taler om Dem, min Herre? Min Sætning er almindelig.

Sanspair.

Ah! jeg mærkede meget vel, til hvem Deres Morale sigtede.

Grevinden.

Hvorledes? Er De da et sært Menneske?

Sanspair.

Saa, jeg lever i Eensomhed, og Fornuften er mit eneste Selskab. Naar Aarsens Tid driver hele Verden til Byen, saa reiser jeg paa Landet. Og den Fornoielse, jeg finder i at være allene, bringer mig til at foragte Vingerens Kulde. Jeg kommer ikke heller til Byen igien, førend andre Mennesker forlade den.

Grevinden.

Men mig synes, at en viis Mand bør rette sig efter den Tid, han lever udi; en alt for vidt dreven Viisdom falder alletider besværlig, den misbaaer, opirrer, og fortørner, i Steden for at forskaffe Nytte. Man søger, at hævnne sig over sligt et Menneskes fortredelige Sindelag, og man sparer ingen Møie, for at gjøre ham forhadet. Jeg kunde overbevise Dem om denne Sandhed ved et smukt Sted af Horaz, men det skikker sig ikke for mig, at heraa raabe mig paa Autores i min Tale. Jeg tilstaaer, at intet kan være reenere og uskyldigere, end Deres Sæder, og jeg har bedre og høiere Tanker om Dem, end om de fleste Mennesker; men troe mig, det er best, at rette sig efter de Tider, vi leve i; lad os vogte os for at fordærves af dem, uden

uden at beslitte os paa en tvungen Opsørsel, at efterabe de gamle Tiders Redelighed, deres Skikke og Sædvaner, er at være viis paa en naragtig Maade. Hvad mig angaaer, da bær jeg en Afsky for Verden, endskjønt jeg ikke skilker mig fra den. Jeg lader mig nøie med, at bede om dens Forbedring.

Sanspair.

Jo længere jeg hører Deres Tale, jo større bliver min Hæigtelse, men De opvækker min Forundring ved at trætte mig imod; at vilde have noget forud for andre, er en Last i Deres Dine, og man skal endelig begaae Urimeligheder for at forekomme Dem viis og fornuftig.

Grevinden.

Gjør dog en Forskiel derpaa, om De saa behager, thi jeg er Hader af Tverdygheder. En viis Mand følger Verdens Brug, endskjønt han hemmelig foragter samme. Han forbander dens Bildfarelser, Laster og Misbrug, men uden at kaste de fordærvede Mennesker deres Feil lige i Dinene. Det forekommer ham ynkværdigt, at man berømmer det, som er lastværdigt, men hans bedre Smag bør derfor ikke gjøre ham Folkesky.

Sanspair.

Jeg var mig sliq en grundig Underviisning formodende. Altsaa dadler De baade min Klædedragt og Leve-maade?

Grevinden.

Ja, i høieste Grad, og jeg kan sige med Sandhed, at dersom jeg havde den mindste Magt over Deres Hierte, (thi man maae have vundet Hiertet førend man kan veilede

lede Forstanden) saa vilde jeg strax overtale Dem til at opofre Deres sære Aldfærd for min Skyld, og i dens Sted paantage Dem den store Verdens Sæder og Levemaade.

Sanspair.

Jeg, jeg skulde gjøre mig til en Nar? en Fulsens tast? Nei, Madame! om De ogsaa havde opvaft den allerhæftigste Kierlighed hos mig, saa kunde De dog aldrig bringe mig dertil, at jeg paa et Dieblif skulde opføre mig anderledes, end jeg gjør. Jeg maae tilstaae, at De er et Vidunder, et indtagende Vidunder, et Dieblif har viist mig saa mange fortreffelige Egenskaber hos Dem, at jeg har Møie med at troe mine egne Dien og Dren. De veed at foreene Viisdom med Munterhed, og Deres Videnskaber ophøie Deres Skionhed. Men vores Tænsfemaade kommer aldeles ikke oveereens, og jeg kan umuelig elske noget, uden det, der ligner mig.

Grevinden. (smilende.)

Jeg har Æt intet mere at sige efter denne smukke Forklaring, og for ikke mere at trætte hinanden imod, saa lad os tale om mit Portrait. Kan De kiende, at det er mit? eller troer De, at det hører nogen anden til.

Sanspair.

Åh! naadige Frue! det er alt for deiligt dertil, at det kunde tilhøre nogen anden.

Grevinden. (smilende.)

De er meget artig, endskiønt De er meget sær, og altsaa hører det mig til?

Sanspair.

Ja, Madame! jeg kan ikke nægte det.

Grevinden.

Grevinden.

De veed, at jeg er kommen i Deres Huus, for at hente det, og altsaa haaber jeg, at De er saa artig, og ikke nægter mig samme.

Sanspair.

(tagende det op af Conimen.)

Her er det, naadige Frue.

Grevinden.

Giv mig det.

Sanspair.

O! Tillad, jeg beder Dem, at betragte det endnu et Øieblik. (Han seer paa Portraitet.) Hvilke deilige Lineamenter! Ak! hvilke Dine! hvilken sød Mund! der er nok, til at indtage det allervildeste Hjerte. (han kuffer Portraitet) Farvel guddommelige Billede, som mine fortryllede Dine — — —

Grevinden.

(vil tage Portraitet fra ham.)

Min Herre! De tager Dem forunderlige Friheder.

Sanspair.

(giver hende Portraitet.)

Efterdi jeg har begaaet en Feil, saa vil jeg selv straffe mig derfor. (han betragter hende.) Men Originalen overgaaer endnu Copien. Ja, jo naiere jeg betragter Dem, jo tydeligere bliver jeg det daer, ihvorvel at Deres Portrait besidder fortryllende Yndigheder.

Grevinden.

(seer paa Portraitet.)

Mig tykkes, at Skildrerens Kunst, er større, end Liigheden.

Sanspair.

Sanspair.

(river hende det af Haanden.)

Imidlertid er det dog livagtig Deres Dine.

Grevinden.

(vil tage det tilbage.)

Flye mig — — —

Sanspair.

Taalmodighed! Jeg vil give mig stunder, at ligne Dem ret sammen. (han betragter Grevinden og Portraitet værelvis.) Troe mig, naadige Frue! og lad mig beholde dette Portrait. Jeg er meget forliebt i at betragte det. Jeg har gjort mig en sød Bane deraf, denne Skilsmisse vilde blive alt for haard for mig.

Grevinden.

Det maae være ligemeget, thi jeg skal have det.

Sanspair.

Å! Dersom De paastaar — — Men hvad? Er det da ret alvorlig, at De forlanger, at have det tilbage igjen?

Grevinden.

Men kan De tvivle derom? Jeg kan visselig med al min Konst ikke blive flog paa Dem.

Sanspair.

(med en fiælen Røst.)

Å! De forstoed mig nok, dersom De vilde forstaae mig.

Grevinden.

Jeg gjør min yderste Glid dertil.

Sanspair.

Sanspair. (sagte.)

Det er forgieves, at jeg stræber, at overvinde mig selv. Og Du, min svage Fornuft, forlad mig dog ikke ganske og aldeles. Thi aldrig har noget Fruentimmer været saa farligt for mig.

Grevinden. (sagte.)

Åh! hvor var jeg lykkelig, dersom han kunde elske mig. Skulde vel mit Portrait have tilveiebragt mig sig en Lyksalighed? O! at hans stolte Mod vilde lade af, at forsvare hans Hierte.

Sanspair.

(Efter han har staaet lidt i Tanker.)

Nu vel, naadige Frue!

Grevinden.

Hvad behager Dem, min Herre!

Sanspair.

Jeg vil ikke haabe at beholde dette Portrait.

Grevinden.

Og under hvad for et Paaskud, kan jeg lade Dem beholde det min Herre! Forklar mig det i det mindste.

Sanspair.

Åh! det er just det, jeg er bange for.

Grevinden.

Det maae skee snart, min Herre! thi jeg venter min Fader herhid om et Dieblis. Og hvad skal jeg da svare ham?

Det sære Menneske.

S

Sanspair.

Sanspair.

Mens — — sig ham uden mindste Omsorg, at jeg vegrede mig for at — — dog nei, sig ham det ikke; den Sag maatte ellers gaae forvidt, thi De begriber meget vel, at han vilde søge, at udforske Aarsagen til dette Afslag.

Grevinden.

Det er tilforladeligt.

Sanspair.

Og om jeg foreslog ham et Middel til, at blive eenige om det — — thi det kunde der nok findes.

Grevinden.

Det kan jeg ikke troe.

Sanspair.

Jeg skal overbevise Dem om det.

Scene 8.

Den gamle Grev Arbois, Grevinden,
Sanspair.

Greven.

Jeg gjør mig en Glæde deraf, at jeg har overrumplet Dem. De har vel havt en meget fornøielig Samtale med hinanden?

Sanspair.

Ikke meget fornøielig.

Greven.

Hvordan? Har De da været i Trætte?

Grevinden.

Grevinden.

Mens — — Ja, jeg har stridet imod det, der er sart.

Greven.

Hvad kommer det Dig ved? Enhver har sin Drøm. Som for Exempel: Din er at philosophere. Aldrig hører man Dig tale om andet, end Locke, Leibniz, Descartes og Newton. Men Du maae være betænkt paa, at Du med det første forandrer dette Sprog, og vænner Dig til at tale om almindelige Ting. Thi jeg haaber endnu i denne Aften, at bringe Dit Giv-emaal i Rigtighed. Og da Din Brudgom forekommer mig at være ligeslem, og ikke forsynet med stor Lærdom, saa vil han efter al Anseelse ønske, at dine Videnskaber ikke strækker sig høiere end hans. Men har Du faaet Dit Portrait? Hvorfor svarer Du ikke?

Sanspair.

Har det saa stor en Hast? Og vil De ikke tillade mig at beholde det endnu i nogen Tid?

Greven.

Jeg kan ikke tilstede det, fordi jeg har lovet det til Grev Beaufang.

Sanspair.

Til Beaufang?

Greven.

Ja, min Herre!

Sanspair.

Saa vil jeg flye ham det.

Greven.

Og naar det, om jeg maae spørge?

Sanspair.

Naar jeg giver mit Samtykke til, at han maae ægte Grevinden.

Greven.

Saaledes! Og tænker De — —

Sanspair.

Alt mit Samtykke skal bekræfte Deres. Thi naar De veed, at Beausang ikke er myndig, saa veed De vel ogsaa, at jeg er hans Formynders.

Greven.

Ja, men da dette Givtermaal er anstændigt paa begge Sider, saa kan det vel ikke andet, end iligemaade behage Dem.

Sanspair.

Efter Omstændighederne.

Greven.

Efter Omstændighederne?

Sanspair.

Ja, thi jeg maae først vide, om Grevinden samtykker det.

Greven.

Saa snart jeg vil have det, saa samtykker hun det.

Sanspair.

Alf en blot Høflighed maaskee?

Greven.

Greven.

Jo, jo! Jeg vilde at hun satte sig derimod.

Sanspair.

Og jeg, jeg vil, at hendes Hierte skal bestemme hendes Skiæbne, og fælde en uigienfaldelig Dom over samme.

Greven.

(til Grevinden.)

Nu vel da, saa fæld Dommen.

Grevinden.

Det kan jeg endnu ikke.

Greven.

Naar da?

Grevinden.

Det veed jeg ikke.

Greven.

Jeg troer, at de har lagt over med hverandre at gjøre mig rasende. Man gjør hende selv til Dommer og hun vegrer sig ved at dømme.

Grevinden.

Efterdi Greven paastaer, at jeg skal fælde Dommen, saa maas han have den Godhed at forfatte den for mig.

Sanspair.

Jeg, naadige Frue?

Grevinden.

Ja, min Herre, jeg forlader mig ganske og aldeles paa Dem, jeg vil tage imod en Brudgom af Deres

Haand, Deres Balg skal være en Lov for mig, og jeg er vis paa, at De vil vælge meget bedre for mig, end jeg selv kunde gjøre. Mit Kion er skrøbeligt, og mange Vildfarelser underkastet. De besidder al for megen Fornuft, Dyd og Ærlighed til, at De ikke skulde give mig et tienligt Raad, De kiender Beausang, hans Midler og Egenheder, ja, dersom De finder, at han fortjener det, saa vil jeg endnu i denne Aften give ham min Haand og mit Hjerter.

Greven.

Det er vel talt, og jeg er af samme Meening, som min Dotter. De skal staae os i Faders Sted, sig os nu Deres Meening.

Sanspair.

Det kan jeg ikke.

Greven. (sagte.)

Hvad er dette for en Hemmelighed?

Sanspair.

(Efter at han har staaet noget i Tanker.)

Vil De komme igien om to Timer, mig synes ikke at jeg begierer for lang Tid, til at betænke mig.

Greven.

Vi skal være her igien til bestemte Tid, og hvad Portraiter anbelanger — —

Grevinden.

Da kan Greven beholde det saa længe, og benytte sig af det, i Følge af den Slutning han fatter.

Greven.

Kom lad os gaae.

Sanspair.

Sanspair.

(rekker Grevinden Haanden.)

Tillad mig, at have den Ære, at følge Dem.

Greven.

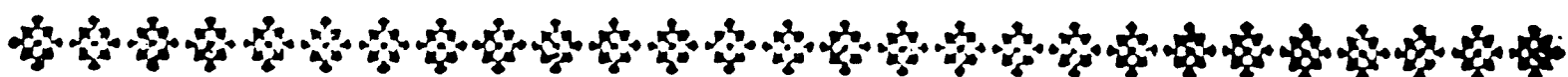
De ſagde jo forhen, at der var ingen ſtørre Taa-
belighed, end denne Brug.

Sanspair.

Jeg har virkelig ſagt det, men naar Aarsagen er
ſaa deilig, ſaa er det ingen Feil, at forandre ſine
Tanke.

Ende paa den tredie Act.

Fjerde Act.

Scene I.

Sanspair.

(alene og med Hestighed.)

Efter en heftig Striid, har jeg dog omsider vundet Seieren. (han taler til Portraitet.) Jeg vil give Dig tilbage, og derved opreise min saldne Ære; al for farlige Undigheder, der foreskrev mig Love! Jeg skal overvinde haande jer og mig. Nederdrægtige! Der var ikke en Fingersbreed imellem Dig og Fordærvsens Afgrund, Fornuften skælvede derved, og Himlen see Tak, dens Underviisning hindrede mit Fald. Jeg forundrede mig over at see den undertrykket, men den befæstede sig i mit svage Hierte, og jeg kan nu uden Fare see min Fiende. Kom tilbage til mig igien. O! søde Roelighed, jeg føler min forrige Munterhed oplives i mit Brøst. Jeg vil følge dens Bevægelser, den elskværdige Viisdom skal paa nye indføre Fred og Glæde paa dette Sted, og Kierligheden skal aldrig mere forstørre min Roelighed. Men hvad seer jeg? Er det Pasquin? Han kommer ret tilpas.

Scene 2.

Sanspair, Pasquin (klædt som en Spradebasse.)

Pasquin.

Jeg kommer for at vilse mig i min nye Skikkelse.

Sanspair.

Sanspair.

Lad mig ret betragte jer.

Pasquin.

Ja, betragt engang disse Maneerer, denne Gang-
See! Hvilke høie Hæle, og deilige Dandse-Skoe. Den-
ne gesvindte og assnuppede Kiøle, viiser ret Legemet's
Dannelse, og giver en dukagtig Anseende, denne feiende
Krisur, denne lille fronsede Pung, og denne af frie For-
sæt puddrede Skulder, giver en et fuldkommen Anseende
af en Cavalier, der ligesom vrimler af Yndigheder. Kort
sagt: Udstafferingen er fuldkommen og saaledes, som jeg
har befalet det.

Sanspair.

Kan I nu ogsaa understøtte dette betydelige Væ-
sen, med en herskende, spottende og myndig Tone?

Pasquin.

For Pokker! Det er just de Midler, man skal
bruge, for ikke at være ledig, disse prægtige Lader gjør,
at man er efter Verdens Smag. De, der har den
største Biesald, erhverver den paa denne Maade, og der-
som de forcener disse Gaver med den ypperlige Videns-
skab, at gjøre den gemeene Hob til Deres fortroelige,
saa er Deres almindelige Bei til at naae Deres Die-
meed denne, at De fortroer hinanden Deres Hemme-
ligheder. Hillestam! Hvilken deilig Snak, uden at jeg
har nødig at bryde mit Hoved meget, saa vil jeg efter-
gbe Dem, for at sordrive Tiden for Dem.

Sanspair.

Jeres Herre maae have været en fuldkommen Mes-
ter deri?

S 5

Pasquin.

Pasquin.

O! Herre! Deres Manerer ere mig ligesom medfødte, og der fattes mig visselig intet andet, end en bedre Herkomst, for at være i største Agt og Ære blant alle Folk. (Han falder Sanspair om Halsen og trykker ham meget heftig til sit Bryst.) Ei! god Dag min fiere Greve!

Sanspair.

For Pokker! hvilke Kæresser.

Pasquin.

Hvordan kommer Du til rette med Din stakkels Grevinde? Thi mellem os sagt, saa havde hun gode Tanker til mig, men jeg kiender min Pligt imod saa, dan en Ven, som Du, desforuden er jeg saa umistelig paa saa mange andre Steder, at jeg ikke har stunder, at legge Dig noget i Veien. Den lille Doris beskæftiger mig for nærværende Tid ganske alene, og jeg troer, at jeg i det mindste bliver hende bestandig i to Maanedes. Hilseskam! To Maanedes er imidlertid dog temmelig længe.

Sanspair.

Er dette vores artige Herrers Talemaader.

Pasquin.

Ord for Ord.

Sanspair.

O! Verden! O! fordærvede Tider! O! hvilke Sæder! der forvolder, at Dyd og Forstand bliver holdt for sær. (Han tager Portraitet op af Lommen og taler til det, efter at han har kasted sig i en Lehnestol.) Og Du vil tvinge mig til at forandre min Levemaade? Jeg skal for Din
 Skyld

Skyld raatage mig denne uregierlige, latterlige og for-
fæerte Verdens Væsen og Talemaader. Nei, om Du
endog besad tusende Yndigheder og Tillokkelser, til dem
Du virkelig har, saa var min Forstand nok, til at be-
stride dem, og jeg kan overlade Dig til Beausang, uden
at bedrøve mig derover.

Pasquin.

Til hvem taler De?

Sanspair.

Jeg taler til dette Portrait. Kom nærmere, be-
tragt det, og forundre Dig over det.

Pasquin.

(betragter Portraitet.)

Åh! Herre! hvor er hun deilig! Det er noget,
der kunde forrykke det beste Hierte. (sagte.) Det er
min Herres Søster, nu maae jeg bruge al min Sne-
dighed til at understøtte hende.

Sanspair.

Denne Pande, og disse Ørefast, forkynnde en dyb
og igiennemtrængende Forstand, dette ærbare Væsen ind-
skyder Kierlighed og Verbødighed paa en og den samme
Tid, disse fine og ordentlige Lineamenter. stemme alene
saavel overeens med hinanden, for at indtage Dinene,
og fuldføre Naturens Mesterstykke, og dog udviiser dette
Billede ikke Halvparten af alle de Yndigheder, Origina-
len er begavet med, men imidlertid er denne milde og
fuldkomne Skønhed dog en Anstødssteen for Fornuften,
jeg tilbøder og frygter for den, og Visdommen er den
 eneste, der kan forsvare mit Hierte imod disse Yndig-
heder.

Pasquin.

Pasquin.

Dersom jeg var i Deres Sted, saa havde jeg længe siden overgivet mig til dem. Hvorfor vil De da imodstaae dem?

Sanspair.

Det har jeg allerede sagt.

Pasquin.

Kierlighed undskylder alleting.

Sanspair.

En herlig Moral.

Pasquin.

Men siger man ikke, at den bragte Hercules til at spinde for Omphale?

Sanspair.

Hercules var en Nar.

Pasquin.

Ja, ja, De har godt ved at snakke, men vi skal dog alle den Bei.

Sanspair.

(med Hestighed.)

Jeg forandrer mig aldrig, det er en afgjort Sag.

Pasquin.

De taler af en ganske anden Tone, naar De faaer hende at see.

Sanspair.

Jeg har seet hende, jeg har tilbudet hende, og jeg har dog holdt Stand.

Pasquin.

Pasquin.

O! Deres Time var endnu ikke kommen, men den kommer nok.

Sanspair.

Lie stille.

Pasquin.

Ja naar De befaler det. Men dersom De vilde høre mig et Dieblif, saa vilde jeg sige Dem Herre, at da de allerede er tredive Aar, eller lidt derover, saavidt jeg kan forstaae, riig som en Cræsus, og i deres blomstrende Alder, saa burde De tænke paa at giøre Dem.

Sanspair.

Det har jeg forsoret, og jeg fornyer dette Løfte hvert Dieblif.

Pasquin.

Rom! dette Portrait beleer alle Deres Eder.

Sanspair.

J skal vide — — —

Pasquin.

At Deres Fornuft erklærer sig imod Ægtestanden, men jeg vil vædde hvorom De vil, at dette Portraits Original bliver Deres Kone.

Sanspair.

Og jeg vil slaae væds om, at J er en Nar.

Pasquin.

Saa vinder De min Troe ganske vist. Men lad os tale tilsammen uden at ivre os eller giøre Allarm derom.

Sanspair,

Sanspair.

(tager ham ved Haanden.)

Tilgiv mig denne haarde Talemaade; jeg blues ved mig selv for min Hastigheds Skyld; men hvorfor vil I ogsaa være saa paaftaaende imod mig?

Pasquin.

Det er fordi jeg undertiden har de Gaver, at jeg kan giette en Ting forud.

Sanspair.

Endnu? Jeg vil lade den elskværdige Enke vedersfares Ret; men jeg har sat mig selv paa Prøve imod hendes Yndigheder. Hvem, jeg? jeg skulde tage en Kone, som jeg seer, at være indtaget af den fordærvede Smag, som hun burde foragte. Og som vilde bruge alle sine Kunstgreb, for at bringe mig til, at omgaaes Verden, enten det saa skeede tilig eller silde. Nei! jeg vil tusende Gange hellere døe uden Arvinger, end lade af at være et sært Menneske.

Pasquin.

Men dersom De nu ved en Slumpelykke blev elsket?

Sanspair.

Dersom man elskede mig, saa maatte man uden Betænkning antage mine Meeninger. Man bør opofre Tilboieligheden, Begierligheden, Vanen og Smagen for dens Skyld, som man elsker.

Pasquin.

Denne Gang fik jeg Dem i deres eget Garn. Thi efter denne Regel kan den smukke Enke kræve samme

me Beviis paa Kierlighed af Dem, som De af hende.

Sanspair.

Men Forskiellen paa vore Fordringer er denne, at jeg søger, at forbedre hende, og hun vil tvinge mig til at paatage en Mars Skikkelse og Gestalt. Men hendes flette Smag, kan ikke gjøre mindste Indtryk paa mit Hierte. Jeg stræber meget mere, at helbrede min Søster, som herudi er Grevinden ganske liig. En daarlig Slave af Moden, og det fornemme Væsen, med et Ord: Verden er hendes Afgud. Men siig mig, fiender I hende ikke?

Pasquin.

Nei!

Sanspair.

Jeg vil betiene mig af jer, til at helbrede hendes Forstand.

Pasquin.

Det befatter jeg mig ikke mere med.

Sanspair.

Hvi saa?

Pasquin.

Jeg mødte Julie paa Veien herhid til Dem. Og da hun derpaa gjorde mig den Ære, at betragte mig, saa udtømmende jeg alle mine Artigheds Leddiker for hende. Jeg paatog mig vore unge Herrers Talemaader, og jeg spillede min Person, i det mindste ligesaa godt, som De. Med et Ord: jeg har forsøgt og sagt alt det jeg vidste, for at gjøre mig yndet af hende.

Sanspair.

Sanspair.

Og hvad Virkning gjorde alt dette?

Pasquin.

Alle mine Actigheder vare spildte.

Sanspair.

Saa maae hun have havt Mistanke — —

Pasquin.

Nei! men De kan være vis paa, at hun har forandret sin Smag.

Sanspair.

Hvad? Min Søster skulde være bleven fornuftig?

Pasquin.

Jeg forundrer mig, svarede hun, over disse unge Springere; tænker De, at man har tabt baade sin Fornuft og gode Smag? Store Gud! hvilket abgessnakt Gludder! Min Prinsesse! svarede jeg, med en spodst Mine, De tager det i en meget høi Tone. De buide vide — — — Men uden at høre, hvad jeg vilde sige, var hun saa uforskammet, at vende mig Ryggen til, og gaae sin Vej.

Sanspair.

Hendes Forhold forarsager mig en forfækkelig Forundring, og jeg har Nøie —

Pasquin.

Der kommer hun, nu kan De selv see det.

Scene

Scene 3.

Julie, Sanspair, Pasquin.

Julie.

Hvor kommer denne artige Herre fra, min Broder?
Er det en af Dine Venner?

Sanspair.

Tilforladelia, min Søster. Men saadan en artig og
velskabt Herre maae endelig behage Dig. Derfor forstil
Dig ikke.

Julie.

Du tager Feil, min Broder, han den Godhed og
fat bedre Tanker om mig. Jeg har overveiet Din viise
Tale, og det har bragt mig ud af den fordærvede Smag,
jeg var i. Vores Smag er bleven saa overensstemmende,
at den Mand, der vil behage mig, maae ligne Dig.

Sanspair.

Du bedrager mig Julie, saadan en Forandring, som
denne, kan visselig ikke skee paa et Dieblit.

Julie.

Det er ogsaa i en lang Tid, at jeg har ført Krig
med mig selv, førend jeg kunde overvinde mine Tilbøies-
ligheder.

Sanspair.

Jeg troer det ikke, min Søster!

Julie.

For at blive overbevist derom, kan Du jo sætte mig
paa Prøve, og dersom Du kiender nogen Philosoph, der
... Det sære Menneske. har

har Tilbøielighed for mig, saa skal De strax finde mig bered, til at give ham min Haand og mit Hjerte.

Sanspair.

Du kan igientage det hundrede Gange, og jeg troer det endda ikke. Men dersom det var saa i sig selv? Hvor skulde det ikke glæde mig! Overbeviis mig om, at Du elsker det, der er sært, saa skal jeg give Dig Prøver paa min Gavnildhed.

Scene 4.

Sanspair, Julie, Lisette.

Lisette.

Der er en, som begierer at tale med Dem, og det er saadan en ærbar Herre, at han kan gjøre Dem det Navn stridigt af en viis Mand, naar det skal være.

Sanspair.

Hvad hedder han?

Lisette.

Grev Arbois.

Sanspair.

(meget hurtig.)

Lad ham komme ind.

Lisette.

(til Greven.)

Rom nærmere, min Herre!

Scene

Scene 5.

Greven, (meget besynderlig klædt.) Sanspair,
Julie, Lisette.

Greven.

(Gaaendes meget langsom støttende sig paa sin Stof, og
taler meget langsom.)

Endelig har jeg den Lykke, at see Dem, kiere Greve!
Det levende Mønster af en viis Mand. En behiertet
Kiende af de nu brugelige Skikke. Lasters og fordærvede
Sæders retviise Dadler. Omfavn et Menneske, der høi-
ligen agter og ærer Dem, og dagligen stræber, at træde i
Deres Fodspor.

Sanspair.

(Efter at de har omfavnet hinanden.)

Min Herre! jeg har ikke den Ære, at kiende
Dem.

Greven.

Da kiender jeg Dem, haade som min Naboe og
Læremester. Til Trods for min Alder og Stand, har De
opvaakt en Begierlighed i mit Hierte, til at blive besynderlig,
og min Klædedragt bør tiene Dem til et Bediis derpaa.
De har seet den unge Enke, min Søster Grevinden, hun
besidder stor Forstand, men endnu større Videnskaber, og
dog kan intet helbrede hende for den daarlige Kierlighed,
hun har fattet til Verdens Brug og Skik. Jeg er gan-
ske forvivlet derover. Thi hvad mig angaaer, saa, jo
nøiere jeg undersøger mig selv, jo mere finder jeg mig
skabt, til at være besynderlig, endskiønt at der endnu er en
liden Levning af det frie Væsen hos mig.

Lisette.

(sagte til Julie.)

For en Fantast spiller han sin Rolle meget vel.

Julie.

(sagte til Lisette.)

Uforbederlig.

Greven.

Deres Søster har Navn for at være vilis. Hun kunde tiene mig til en Trøst i min liden Hütte, som er eensom, og af den Aarsag indtagende i mine Dine. Thi da en ung Mand har en Medhjælper nødvendig paa Landet, saa kommer jeg, som et besynderligt Menneske, ligesom og uden Omsvøb, at begiere denne Deres vilse Søster af Dem.

Sanspair. (smilende.)

Ja, meget vilis.

Greven.

Jeg haabede, at Deres sære Sindelag, skulde forpligte Dem til, at beegne mig paa samme Maade, som jeg Dem. Og da der er saadan en Overensstemmelse imellem os, saa troede jeg, at vi skulde blive eenige ved første Ord. De maae være underrettet om min Stand og Vilkaar, og jeg seer Dem ikke an derfor, at De skulde ville holde mig op med Snak.

Sanspair.

Dersom jeg tør forlade mig paa Deres udvortes Ansæelse, saa har De Rettrighed til, at begiere min Søster. Jeg nægter ikke, at jeg jo gierne ønskede mig saadan en Svoger. Men man er mange Forandringer underkastet, naar man er paa Deres Alder. Og hvad min Søster angaar,

gaaer, da fiender De hende meget ſlet, thi langt fra at være Dem til Troſt i Deres Eensomhed, vilde hun meget mere foraaſage Dem Urolighed og Reedsommelighed. Hun elſker Praagt og Støi ligesaa meget, ſom Deres Søſter, og et ſært Sindelag kan ikke behage hende.

Julie.

Jeg har jo allerede ſagt Dig, min Brøder! at jeg har indſeet min Bildfarelſe, og derſom denne Herre anſtaaer Dig, ſaa kan Du ſnart blive overbevist derom, thi jeg vil med Fornøiſſe tage hvad for en Mand, Du finder for godt at give mig, undtagen min Fætter.

Sanspair.

Hav den Godhed, og lad os blive allene.

(Julie gaaer.)

Scene 6.

Sanspair, Greven.

Sanspair.

Tael oprigtig med — — —

Scene 7.

Baronen, Sanspair, Greven.

Baronen.

(ſom kommer ind paa en plump Maade.)

Hei da! Couſin! I denne Aften, og det uden nogen videre Snik Snak, vil jeg forviſſe min Couſine om

hendes Lyksalighed. Du ved det ligesaavel, som jeg, at jeg besidder hendes Hjerter, og at hun brænder af Begierlighed — — —

Sanspair.

Hun forsikker mig om det, som er tværtimod. Men hvorum alting er, saa skal ingen Ting faae mig til at staae fra dette Forsæt. Du er min Vaarørende, oprigtig, ærlig, ligefrem, og besidder store Midler.

Greven.

(til Sanspair.)

Er det den Fætter, der blev talt om?

Sanspair.

Ja, min Herre! Det er ham selv, en oprigtig, ærlig Mand, som jeg elsker og tillige har Hoiagtelse for, fordi han retter sig efter de gamle Tiders Sæder, og er en Fiende af Pragt og Hovmod, han er hastig og lidt fremfusende, et Beviis paa et redeligt Hjerter, og ærlige Folkes almindelige Feil, og det er ogsaa den eeneste Feil, jeg er bleven vaer hos ham.

Greven.

(med en munter og forundret Mine.)

Og vil De give ham Julie?

Baronen.

3 Dag skal Contracten skrives, og i Morgen gjør vi Bryllupet.

Sanspair.

Giv lidt stunder.

Baronen.

Baronen.

Jeg kan ikke bide længer Cousin. Thi enten maae man give mig eller slaae mig ihjel.

Greven.

(i en hoit travende Tone.)

Nu vel! saa kan man da slaae Dem ihjel.

Baronen.

Det er en latterlig Karl; og hvem vilde vel tage den Forretning paa sig? .

Greven.

(i samme Tone.)

Det vil jeg, om De saa finder det for godt?

Baronen.

Det Tilbud er meget artig; altsaa finder J, min Ven! Lyst i at slaae Folk ihjel.

Greven.

Saa snart der er en, som misliker mig, saa gjør jeg mig en Forngielse deraf.

Baronen.

(til Sanspair.)

Hvad gjør Du med denne Karl hos Dig? Kan han harcellere i denne Dragt?

Greven.

At begegne mig, som en Harcellist, er en utaalelig Skam for mig, et sært Menneske er alletider alvorlig.

Baronen.

Men veed Du vel, min Ven! at jeg er ikke at skiemte med, dersom jeg bliver vred?

Sanspair.

Tael med mere Bessedenhed, min Fætter! eller tie reent stille, thi Du maae vide, at Du taler med en Mand af Stand.

Greven.

(stamper med Foden.)

For Pokker! Dersom det ikke var for — — —

Sanspair.

(til Greven.)

Ei! For min Skyld — — —

Greven.

(med Hefstighed.)

Gid Fanden tage mig — — —

Sanspair.

(til Greven.)

Et sært Menneske saaledes at forivore sig.

Baronen.

Troer I, at kysse mig med jeres vilde Hasyu. Ved I hvem jeg er?

Greven.

(meget alvorlig.)

En meget tøffed Landsbye-Kompen.

Baronen.

Jeg tøffed! Jeg en Landsbye-Kompen! Ak! dersom Galden først begynder at løbe over i mig — —

Greven.

Hvad da?

Baronen.

Baronen.

(gaaer ganske tæt op til Sanspair.)

Hold paa mig Cousin, eller jeg gjør en Ulykke.

Greven.

(bukkende meget dybt.)

Ei! min Hr. Baron! jeg troer, at De besidder for megen Forsigtighed dertil.

Baronen.

Jeg skal viise Dig min Forsigtighed en halv Snees Skridt herfra.

Greven.

(tagende ham i Brystet.)

Jeg vil overbevisees derom paa Diebliffet, kom med mig, min tappre Baron!

Baronen.

(i det Greven trækker ham med sig.)

Kom dog, og skil os ad Cousin, thi Blodet begynder at faage i mig.

Sanspair.

(holder paa Greven.)

Hav den Godhed Naboe — — —

Greven.

Ja! men giv mig Løste paa Julie.

Sanspair.

Det kan jeg ikke.

Greven.

(bliver stedse ved sin alvorlige Tone.)

Betænk, at jeg beder Dem meget indstændig derom.

Baronen.

Den, der gjør sig en Begiering, fornærmer mig, og
dersom jeg ikke var viisere end hastig.

Greven.

(tagende fat paa ham.)

Hvad vilde I da gjøre?

Sanspair.

(holdende paa Greven.)

Min Herre! — — —

Greven.

(tager sit alvorlige Væsen paa igien.)

Forlad mig, min fiere Medbroder, at han har bragt
mit sære Sind i Uorden. Men jeg maae reent ud til-
staae, at jeg er meget forundret over, at finde Dem saa
forgabet i Deres toffede Fætter. De gjør Dem saa lat-
terlig — — —

Baronen.

Følg med mig!

Greven.

Hiertelig gierne.

Baronen.

Vie lidt, der falder mig noget ind. (til Sanspair.)
Kan han ogsaa regne sine sexten Ahner-op?

Sanspair.

(gaaer bort fra Greven.)

Troe mig, fiere Baron — — —

Baronen.

Men Du veed det jo ikke af andet, end af hans egne
Ord, og jeg er meget empfindtlig, ved sig en Feilighed.
(til

(til Greven.) Jeg maae derfor først viise mig jeres Baa-
ben og Adelsbrev, førend jeg kan staaes med jer.

Greven.

(pegende paa sin Kaarde.)

Der seer jeg det eene. (og paa sit Hjerte.) Og der seer
i det andet.

Baronen.

(lader som han vil trække Kaarde.)

For Pokker, min Ven! jeg skal nok lære jer at snak-
ke af en anden Tone, og paa staaende Fod — — —

Greven.

(trækker sin Kaarde.)

Det vil vi faae at see.

(Grevinden og hendes Fader kommer
gaaendes langt borte.)

Baronen.

(holdende Haanden paa Grebet af Kaarden.)

Lad mig raade mig selv Cousin, og hold ikke paa mig.

Greven.

(bliver sin Fader vaer.)

(sagte.) Ak! der kommer min Fader! (høit.) Jeg
maa endelig bort, vi tales ved om et Dieblig, Herr
Baron!

Baronen.

(ganske fra sig selv af Glæde.)

Jeg beholdt Valpladsen, og den usle Stymper
undløb.

Scene

Scene 8.

Grevinden, den gamle Grev Arbois,
Sanspair, Baronnen.

Greven.

(til Sanspair.

Var det ikke min Søn, der løb saa hastig bort?

Sanspair.

Jo, min Herre.

Baronnen.

Han løb den Vej, han kom fra, da han saae, at vi
Baroner ikke vare at skiemte med.

Greven.

Hvad siger De min Herre?

Baronnen.

Jeg siger, at det er en stor Bindbeutel.

Greven.

For Greven af Sanspairs Skyld, vil jeg høre over
med Dem. Men jeg kan lade Dem vide, at De slet ikke er
en Karl, som min Søn skulde være bange for.

Baronnen.

(tager til sin Kaarde.)

Tor I understaae jer, at forsvare ham?

Greven.

Ja jeg tør, min Herre. (til Sanspair.) Hvad er
dette for et Menneske?

Sanspair.

Sanspair.

Det er en af mine Vaarbrønde, som Deres Herr
Søn har bragt i en heftig Bredde; men Himlen ske Tak!
min Fætter har et fredeligt Hjerte.

Baronen.

Ellers var der bleven en artig Leeg af.

Sanspair.

Gaae nu bort, Baron!

Baronen.

Jeg vil gaae hen og drikke engang eller to paa den
Skraak, og saa vil jeg legge mig til at sove, indtil Notarius
kommer. Thi et Ord saa godt, som fire og tive, Cousin!
Ingen videre Forhaling, eller og der bliver slet intet af.
Det er mig, som taler, ja ret mig selv, Baronen af Ulve-
borg, og jeres Tiener.

(Baronen gaar.)

Scene 9.

Sanspair, den gamle Grev Arbois,
Grevinden.

Greven.

Mig synes, at Deres Fætter er temmelig plump,
men hvad har min Søn og han havt at skiste tilsammen?

Sanspair.

Min Søster har forvoldet deres Trætte. De vaas-
staae begge at ville ægte hende, og det kan umuelig lade sig
gøre.

giøre. Jeg har sagt til Deres Son, at jeg har givet den anden mit Løfte; men langt fra, at staae fra sit — —

Greven.

Jeg er meget forundret. Han veed, at jeg har udseet et andet Partie for ham.

Sanspair.

Det er ganske imod hans Meening.

Greven.

Da skal jeg ganske sikkert faae ham af min Meening.

Sanspair.

Det er Skade, at han er saa heftig, thi han forekommer mig, at være meget viis.

Greven.

Han?

Sanspair.

Paa hans Alder, at kunde vælge Censomhed, som en Tilflugt, for at undgaae Verdens Tummel, at klæde sig tarvelig, være alvorlig og ærbar — — —

Greven.

Taler De om min Son?

Sanspair.

Ja i Sandhed, og jeg forsikkrer Dem, at dersom jeg ikke havde givet mit Løfte — — —

Greven.

Jeg troer, De vil spille Gief med mig. Han alvorlig! Han ærbar!

Sanspair.

Ja visselig.

Greven.

Greven.

Troe mig paa mit Ord, at der er ikke et galere Hoved i hele Kiøbenhavn, og denne Spitsbube har forstilt sig, for at bilde dem noget ind. Men vær forvissat — —

Sanspair.

Birkelig, naar jeg ret estertænker disse Forvandlinger — — —

Greven.

Saa er det den høieste Grad af Huklerie. Men lad os tale om noget andet. De har havt Tid nok, til at betænke Dem. Hvad for en Slutning har De fattet? Hvad er det? De blegner! Hvorfra kommer denne Forvirring?

Sanspair. (sagte.)

Naar jeg er paa det nærmeste til at erholde Seieren, saa forøges min Svaghed. Jeg skielver.

Grevinden. (sagte.)

Jeg hæver.

Sanspair.

O! forskræffelige Dieblif! Jeg har Møie med at fatte mig.

Greven.

Hvad siger De?

Sanspair.

Tillad mig, at komme til mig selv igien. Førend jeg svarer Dem. Min Herre — — —

Greven.

Hvordan?

Grevinden.

Grevinden. (sagte.)

Retfærdige Himmel! Hvad for en Dom har han i Sinde at fælde?

Greven.

Jeg kan ikke begribe, af hvad Årsag De staaer i Tvivl.

Sanspair.

(med en afbrudt Stemme.)

Naadige Frue — — — Jeg har eftertænkt det, som De sagde mig, om et sært Sindelag. Og overbevist om de Meeningers Sandhed, jeg har hørt af Dem, slutter jeg — — — at Beaufang er en Mand, som skifter sig meget vel for Dem. Det er et Menneske efter Verdens Maade, han er levende og elskværdig, jeg troer, at han er Dem anskændig, og derfor har jeg intet mere at indvende imod det foreslaagne Givtermaal. Og her er det Portrait, som han saa vel fortjener.

(Han giver Grevinden Portraitet.)

Grevinden. (sagte.)

O! bedrøvelige Slutning! jeg er forloren.

Greven.

(til Grevinden.)

Giv mig Portraitet, Du er i stor Bevægelse.

Grevinden.

(med en tvungen Latter.)

Hvem? Jeg, min Fader! Intet mindre end det. Hvad skulde kunne forårsage Bevægelse hos mig?

Greven.

Altsaa kan jeg i Fremtiden betjene mig af min Mon-
dighed,

dighed, og lade Beaufang tilligemed Notarius hente, at vi i Deres Nærværelse kan bringe Sagen i Rigtighed.

Sanspair.

(med Hefstighed.)

J min Nærværelse? J min Nærværelse? Det kan jo være nok, at De veed — — —

Greven.

Nei det kan ikke, thi De skal tillige underskrive Contracten.

Sanspair.

Jeg underskriver ikke.

Greven.

Et nyt Indfald.

Sanspair.

Hvorfor udkræves just min Paategnelse? Er det ikke nok med Deres?

Greven.

Nei vist ikke.

Sanspair. (Koldsindig.)

Det gør mig ondt.

Greven.

Er De ikke hans Formynder?

Sanspair.

Jo, men Løfter bør være tilstrækkelige iblant ærlige Folk.

Greven.

Men det er Skik og Maneer, at en Formynder skal skrive under. Lovene udkræve det.

Det sære Menneske.

U

Grevinden.

Grevinden. (til Greven.)

Plag ham ikke mere derom. Jeg troer visselig ikke, at han gør det.

Sanspair.

Har jeg ikke allerede sagt Dem, at Løfter bør være Forsikring nok iblant ærlige Folk.

Greven.

Men uden det er Contracten ikke gyldig.

Sanspair.

Enten den er gyldig eller ei, det er mig ligemeget.

Greven.

Man maae have tabt sin Forstand, førend man kan tale saaledes. Thi et Ord saa godt som fire og tive: Lovene udkræve — — —

Sanspair.

Beraab Dem paa Lovene hos den gemene Almue. Mit Løfte er min Lov, og jeg paastaar, at man skal forlade sig paa det, uden at det er skreven af en Notario eller underskreven af Dem. Det er efter mine Tanker saa stor en Nederdrægtighed, at give sine Løfter skriftlig, at denne Brug er det hele menneskelige Røn til Vanære.

Grevinden.

Denne ædle Tænkemaade forekommer mig meget elskværdig.

Greven.

Og det forekommer mig meget forunderligt, at jeg ikke sprækker af Harne.

Grevinden.

Grevinden.

Thi ihvorvel at jeg har en Afstøve for alt det, som er besynderligt, saa har dette dog tildraget sig min Høiagtelse.

Greven.

Bliv ved.

Grevinden.

Ja, denne Tanke er virkelig Høiagtelse og Forundring værdig, og derfor, min Herre! har jeg besluttet ikke at underskrive.

Greven.

Du vil ikke underskrive?

Grevinden.

Nei, ingenlunde, De maae lade Dem nøie med mit Samtykke.

Greven.

Nu er Hun gal med. Hold dog op at spøge.

Grevinden.

De paastaaer, at jeg skal give mig med Beaus sang. Deres Billie er en Lov for mig. Og derfor kan De underskrive baade for Dem og mig.

Greven.

Hillesskam! Hvor blev det en gyldig Contract. (til Sanspair.) Opfør Dem, som en artig og fornuftig Mand, saa er jeg vis paa, at min Datter iligemaade underskriver.

Grevinden. (til Greven.)

Vil De tvinge mig til, at underskrive min egen Ulykke?

Sanspair. (sagte.)

Hendes Ulykke!

Greven.

(med en truende Mine.)

Ne!

Grevinden.

J det mindste maae Greven vise mig Veien, hans Haand skal føre min. Ja, min Herre! saasnart Du underskriver, vil jeg gjøre det med.

Greven.

Det skal skee alligevel.

Sanspair.

Hvem, jeg? Jeg skulde vise Dem Veien! Nei! lad denne Tanke fare; for at bringe Sagen til en endelig Slutning, saa bring Deres Notarius herhid, isald han troer, at mit Samtykke er nødvendigt. Og saa vil jeg give ham det mundtlig. Thi gid jeg maae dge her for Deres Dine, om jeg nogen Tid beqvemmer mig til at underskrive det.

Grevinden.

Jeg vil gjøre det samme, og intet mere.

Greven.

Ja, det er godt, saa hold Dig færdig til at gaae i Kloster. Og dersom Du gjør den mindste Modstand i denne Sag, saa skal min Forbandelse forskaffe mig Hevn over Dig.

Grevinden.

Himlen bevare mig derfra! Af! langt fra, at sætte mig imod Deres Villie, saa vil jeg med Fornøielse leve

og

og dæ der, hvor det behager Dem, at føre mig hen. I den Tilstand jeg er i, er den grueligste Eensomhed det, der skikker sig best for mig. Og det eneste, som jeg attraaer.

Grevnen.

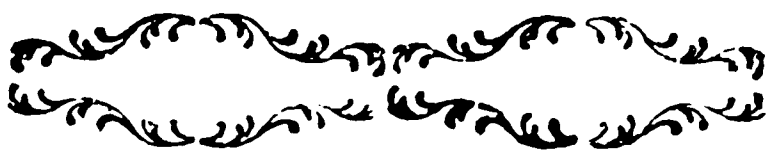
Det vil vi faae at see, kom med mig, og jeg skal lade Dig bringe paa et sikkert Sted. Forvel, min Herre! De kan imidlertid lave Dem til at skrive under.

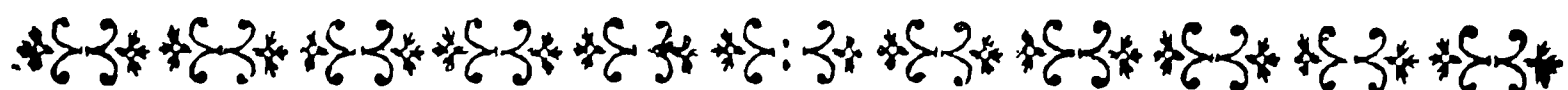
Scene IO.

Sanspair. (alene.)

O Himmel! Skal alle disse Misdigheeder begravnes i et Kloster? Af! jeg Elendige! Taarene rinde ned af mine Kinder hvilken skammelig Skøbelighed for en Philosoph! Men hvad! Skal jeg da uden Bevægelse see hende styrte sig selv i Fordærvelsen for min Skyld? „I den Tilstand jeg er udi, er den grueligste Eensomhed det, der skikker sig best for mig, og det eneste, som jeg attraaer.“ Kan jeg ikke tydelig læse hendes Kierlighed i disse Ord. De elsker mig, Grevinde! Af! hvilken bedrøvet Belønning! Men hvad? Skal jeg være Marsag i hendes Ulykke, da jeg er forsikret om, at hun elsker mig? Nei! Men skal jeg da, for at frelse hende, gjøre mig selv ulykkelig?

Ende paa den fjerde Act.

Femte Act.

Scene I.

Baronen, Pasquin.

Baronen.

Begierer han at tale med mig, før at see os for-
ligte?

Pasquin.

Ja, min Herre!

Baronen.

Saa tvivler jeg ikke heller paa, at han jo over-
lader mig Julie.

Pasquin.

Ja, det kommer De nok til rette om, der er han.

Baronen.

Han blev bange det første han saae mig. See,
hvor han stielver.

Scene 2.

Greven, Baronen, Pasquin.

Pasquin. (til Greven.)

Da jeg mødte ham paa Veien, saa tog jeg ham
med mig.

Baronen.

Baronen.

Man har sagt mig, at I vilde tale med mig, her er jeg.

Greven. (til Pasquin.)

Pas paa, at ingen kommer her og overrumpler os.

Baronen.

(meget urolig.)

Vi har intet at tale med hinanden, uden det ens hver gierne maae høre.

Greven. (til Pasquin.)

Gaae, lad os blive alene, og pas paa, at ingen kommer ind at hindre os.

Pasquin.

Forlad Dem paa min Omsorg, og hold Dem brav begge to. (Han støder efter Baronen.)

Greven.

Luf Døren ret efter Dig.

Scene 3.

Greven, Baronen.

Greven.

Gesvindt, nu ere vi under fire Dine, og har ikke nødig at frygte for, at blive forhindrede af Sanspair.

Baronen.

Hvad vil alt dette sige, jeg forstaaer mig slet ikke derpaa, thi man har sagt mig, at vi vare forligte.

Greven.

Ikke saa aldeles endnu, der fattes en liden Omstændighed.

Baronen.

Og hvad er da det?

Greven.

Enten at overlade mig Julie, eller at slaaes.

Baronen.

(vil gaae bort.)

Jeg vil gaae hen og spørge mig til Raads hos en god Ven, og saa vil jeg komme igien.

Greven.

(holdende paa ham.)

Forhast Dem ikke. Sagen maae afgjøres imellem os ganske alene.

Baronen.

Lad det bide til en anden Gang, det har jo slet ingen Hast.

Greven.

Jeg er alt for stærkt fornærmet — — —

Baronen.

Indbildninger. Kom, kom, vi vil tilgive hinanden.

Greven.

Nei, Raarden i Haanden.

Baronen.

De er saa meget hastig. (sagte.) Hvor Fanden er nu Cousin?

Greven.

Sæt Dem til Modværg, eller jeg — — —

Baronen.

Baronen.

Gaae dog betænksom til Bærks, jeg beder Jer. Jeg seer nok, at Jeres besynderlige Udsærd er ramme Alvor, og jeg betiente mig vist nok af min Tapperhed, dersom her kun var nogen, der kunde skille os ad. I det mindste lad dog Cousin være tilstede, for at see paa os; thi jeg slaes aldrig paa Liv og Død. Men lad os blive enige om denne Handel, saa skal vi siden faae at see — — —

Greven.

Overlade mig Julie, eller at slaes med mig, deri bestaaer det altsammen.

Baronen.

Elsker I hende?

Greven.

Ja, og jeg skal have hende, til Trods for Dem og hendes Broder med.

Baronen.

Ja, saa er det en anden Sag. Og elsker hun Jer iligemaade.

Greven.

Ligesaa høit, som hun hader Dem.

Baronen.

Det er mig hiertelig kiert; Thi imellem os saar, saa er det Cousin, der forlanger, at jeg skal ægte Julie, og da jeg er meget søielig af mig, - saa vilde jeg begaae denne Daarlighed, alene for at rette mig efter ham. Men nu er jeg glad over, at I vil fuldføre den for mig. Altsaa maae det blive en anden, end mig,

mig, der skal trættes med Jer om denne Skionhed. Thi gid jeg bliver hængt, om jeg slaes for hendes Skyld. Vi kan desuden nok finde Leilighed til at prøve hinandens Styrke.

Greven.

Altsaa overlader De hende til mig?

Baronen.

Uden at forbeholde mig det allerringeste.

Greven.

Naar vil De da reise bort?

Baronen.

I denne Aften.

Greven.

De maae give Sanspair sit Løfte tilbage, uden i ringeste Maade at sige ham Aarsagen dertil. Forglem for alting ikke det.

Baronen.

Det er just mit Forsæt, for at vise Jer, hvor føielig jeg kan være.

Greven.

Men forandre det nu ikke, og skynd Dem noget, med at fuldføre det.

Baronen. (brystende sig.)

Vi Baroner tage aldrig vore Ord tilbage igien, da i Særdeleshed, naar man kan tiene en Ven dermed. Jeres Tiener.

Greven.

(stiller sig an, som han vilde følge ham.)

Tillad mig — — —

Baronen.

Baronen.

Ingen Complimenter, jeg beder Jer. Lev vel! og formeld min Respect til den deilige Julie. Og dersom I nogen Tid faaer en liden Trætte at afgjøre, (han legger Haanden paa sin Kaarde,) saa har I frit at befale over Jeres Tiener.

(Han gaaer.)

Scene 4.

Grevnen. (alene.)

See! hvilken storpralende Nar! Men nu har jeg et godt Haab til at blive Eier af den deilige Julie, til Trods for min Faders Næse.

Scene 5.

Grevnen, Pasqvin.

Pasqvin.

Ekynd Dem bort det snarest mueligt er. Thi Deres Fader er lige i Hælene paa mig.

Grevnen.

Jeg vil blive her, for at tale med ham.

Pasqvin.

Da vil min Troe ikke jeg. Thi jeg er ingen Elsker af Vidtløstigheder, og derfor løber jeg min Raas. Var De ret flog — — —

(Pasqvin gaaer.)

Scene 6.

Scene 6.

Den gamle Grev Arbois, den unge Grev
Arbois.

Den gamle Greve.

Hvad gjør Du her i denne smukke Dragt?

Den unge Greve.

De seer jo selv, at det er for at spørge.

Den gamle Greve.

Det er virkelig meget vel gjort. Men hvad er
Din Hensigt med denne naragtige Opsørsel?

Den unge Greve.

For — — — at erhverve mig Julie.

Den gamle Greve.

Og hvad vil Hortence sige dertil?

Den unge Greve.

Hun kan være saa god og slaae sig til Taalmodig-
hed.

Den gamle Greve.

Men Du veed, at hendes Fader er een af mine
allerbeste Venner, og at det er længe siden, at jeg har
givet dem mit Løfte.

Den unge Greve.

Men jeg har ikke givet mit.

Den gamle Greve.

Uforstammede! Veed Du vel, at jeg er Din
Fader?

Den

Den unge Greve.

O! Det tvivler jeg aldeles ikke paa. Men mig synes, at man nok kunde raadsøre sig lidt med mig selv i saa vigtig en Sag.

Den gamle Greve.

Jeg har ikke nødig at raadsøre mig med andre, end min Myndighed.

Den unge Greve.

Mit Hierte stemmer ingenlunde overeens med dens ne Slutning.

Den gamle Greve.

Utsaa elsker Du Julie?

Den unge Greve.

Ja, jeg elsker hende, kan man legge mig det til Last?

Den gamle Greve.

Tilforladelig, thi hun er ikke riig nok for dig.

Den unge Greve.

Ne! jeg besidder Rigdom nok ved at eie hende.

Den gamle Greve.

Ja, det er den gamle Sludder af en ung Bilde-
lap. Men hvor mangen een er der ikke, der vrider
Hænderne derfor, naar Brylluppet først er forbi?

Den unge Greve.

I saa Fald skal jeg ikke skyde Skylden paa nogen
anden, end mig selv.

Den

Den gamle Greve.

Og tilmed, saa samtykker Sanspair ingenlunde i dette Givtermaal. Har han ikke lovet? — — —

Den unge Greve.

Det frygter jeg slet ikke for.

Den gamle Greve.

Den maatte kunne gjøre et Mirakkel, der skulde faae ham til at forandre sin Mening.

Den unge Greve.

Nu vel da! Det vil jeg.

Den gamle Greve.

Hvilke Indbildninger! jeg er meget bedre underrettet om hans Forsæt. Han har givet en anden sit Løfte, og da hans Løfte er ubrydelig, saa slaae den Tanke af dit Hoved.

Den unge Greve.

Men hør! jeg sætter, i Fald at han nu fik i Sindet, at give mig sin Søster. Vilde De da samtykke det?

Den gamle Greve.

Ja, det forsikrer jeg ved min Ære. Og jeg vover slet intet derved.

Den unge Greve. (sagte.)

Meget mere end han tænker.

Den gamle Greve.

Men dersom det ikke lykkes Dig, vil Du da ægte Hortence.

Den

Den unge Greve.

Ja, det lover jeg.

Den gamle Greve.

Nu er jeg fornøiet, og alſaa kan lade Dig vide, at Sanspair er ganſke noie underrettet — — —

Den unge Greve.

Hvorom?

Den gamle Greve.

Om den ſmukke Streg, ſom Du havde i Sinde at ſpille ham. Han kiender Dig nu ret af Grunden, og veed den hele Hemmelighed. Alſaa har Du ikke vundet andet ved at foreſtille Dig, end dette, at han nu har en ſtørre Afſkye for denne Forbindelſe, end forhen.

Den unge Greve.

Og hvem har givet ham denne Underretning?

Den gamle Greve.

Det har jeg.

Den unge Greve.

O! Er det Dem?

Den gamle Greve.

Ja, mig ſelv.

Den unge Greve.

Det er mig ſaaimen ret kiert; thi nu kan jeg viſe mig i min naturlige Skikkelse.

Den gamle Greve.

Alt det Du nu har at gjøre, er, at gaae herfra, og ſiden jeg ſkal ſige det rent ud, ſaa var mit
 Grunde

Erinde ikke andet, end at hente Dig, derfor kom og
 følg med mig.

Den unge Greve.

Jeg vil gaae, men jeg kan lade Dem vide, at jeg
 kommer tilbage igien, for at begiere det Samtykke, som
 jeg haaber at erholde.

Den gamle Greve.

Du saaer det ikke.

Den unge Greve.

Jeg begierer det, som en Naade af Dem, at De
 i det mindste vil tillade mig, at forsøge derpaa.

Den gamle Greve.

Af mit inderste Hjerte.

Den unge Greve.

Nu er jeg ganske fornøiet.

Den gamle Greve.

(meget forundret.)

Gaae bort; thi jeg seer Din Søster.

(Greven gaaer.)

Scene 7.

Den gamle Greve Arbois, Grevinden.

Den gamle Greve.

Maae man spørge, hvad Du har her at forrette?

Grevinden.

Jeg er kommen hid, for at tage Afsked med Julie.

Den

Den gamle Greve.

Du kan meget gjerne spare slige Høfligheder og det maae have andre Aarsager, der trække Dig hertil.

Grevinden.

Jeg tilstaar det reent ud, at jeg er kommen her, for at bede hende, at blive min Broder bestandig.

Den gamle Greve.

Og hvad kommer det Dig ved?

Grevinden.

Jeg har Medynk med Deres Skæbne, og troede at det var min Skyldighed, at give Dem dette Beviis paa mit Venskab.

Den gamle Greve.

Denne Medynk er noget stærk, siden den trækker Taarerne af Dine Dine.

Grevinden.

De ere mit Kiøns Baaben, og de ceneste, jeg kan bruge imod Dem. De faaer mig aldrig mere at see. Ak! min Fader! jeg svar Dem det til for Deres Rødder, at jeg uden Befymring eller Fortrydelse forlader Verden, men mit Hierte kan ikke bære Deres Brede. O! lad mine Taarer formilde Dem, tilgiv mig min Umdighed, Deres Brede er den største Ulykke for mig. Og omendskiønt jeg har sat mig imod Deres Befalinger, saa troe dog, at jeg mere fortienet at beklages end at dadles. Straf mig, min Fader! men lad ikke af at elske mig.

Den gamle Greve.

Du har været aldydig og haarnakket; men desuagtet elsker jeg Dig endnu.

Det sære Menneske.

Æ

Grevinden.

Grevinden.

(reisende sig, ganske fra sig selv)

Af! Nu er jeg mere end lykkelig. Jeg iiler til mit Fængsel, uden at have noget mere, at ønske mig; dersom jeg ikkun kan erholde Naade for min Broder. Af! lad mine Taarer erhverve mig denne nye Naade.

Den gamle Greve.

Epild den ikke for en uværdig Broder; jeg har nyelig talt med ham, og det Dieblig nærmer sig, der skal straffe ham for hans Forvovenhed.

Grevinden.

Jeg beklager ham. Men tillad mig, jeg beder Dem, at jeg maae gaae hen og omfavne Julie, førend jeg reiser bort. Jeg skal om et Dieblig være hos Dem igien paa dette Sted, min Fader, for at sige Dem et evigt Farvel!

Den gamle Greve.

Du kommer mig til at skælve. Jeg er streng og hidsig, men mit Hierte er dog stedse et Faders Hierte imod Dig. Din Taushed forvolder Din Fordærvelse. Tael dog aabenhjertet med mig. Af hvad Marsag haader Du Beausang? da han er baade ung og elskværdig.

Grevinden.

Det er det, der givr ham saa skræksom i mine Dine. De fiender vore unge Herrers Sæder, de sætte mig i Fare for den allerværsteligste Ulykke. Det, jeg har seet hos andre, har indjaget mig en dødelig Skræk. Thi da jeg er findet, at forblive min Mand troe, saa fordrer jeg det samme af ham. Men langt fra at betragte

fragte mit Hierte, som noget, der fortiente hans Kierlighed, saa vilde den Ubestandige dog igiennemboere det ved sin Foragt. Hans Eigegyldighed vilde sætte mig i den affævelige Frihed, der avler Grækhed og Laster, og har gjort Dyden saa gammeldags, at den fører Mishag og Reedsommelighed med sig. Da dette er mine Meeninger, saa kan De jo letteligen see, at mit Hierte ikke kan overgive sig til Beansfang; det er alt for empfindtlig dertil, at jeg skulde sætte det i vove for den græselige Pine, som han kunde forårsage det, og jeg vil tusende Gange heller leve og dree indsluttet paa et eensomt Sted, end udsaae den Smerte, at elske uden at blive elsket.

Den gamle Greve.

Din Tale har rørt mig. Jeg elsker Dyden, og, at jeg saa længe har stridet imod Dine Meeninger, var allene fordi Grunden til samme var mig ubekiendt. Hvilken ædel og fast Grundvold, til at bestride mine! Min Hoiagtelse for samme har vundet Seieren, og giver Dig min Kierlighed igjen. Men jeg kræver af Dig, at Du skal vederlægge den med en lige Gienkierlighed.

Grevinden.

At fortienne Deres Godhed, er det eeneste, som jeg attraaer. Udkræves mit Liv og min Rolighed, saa vel an, jeg er bereed dertil, thi endskiont at mit Hierte er ikke mere i min egen Magt, saa bestem ifkun min Haand til hvem, De selv behager.

Den gamle Greve.

Nei, jeg kræver ikke saa stort et Offer, jeg for-

langer intet andet, end et oprigtigt og usforfæstet Svar. Thi om jeg ikke bedrager mig, saa har Sanspairs Dyder gjort et Indtryk paa Dit Hjerte.

Grevinden.

Jeg bær den allerstørste Hoiagtelse for ham, og jeg haaber, at De maae tilstaae, at han fortjener det.

Den gamle Greve.

Tael reent ud, og sig, at Du elsker ham. Du bliver rød, og det siger mig tilfulde, at Hoiagtelsen har bemestret sig Dit Hjerte.

Grevinden.

Jeg maae tilstaae, at De kiender min Skrøbelighed, dersom det er en Skrøbelighed, at elske Viisdommen. Thi den hersker hos Sanspair i høieste Grad.

Den gamle Greve.

Det nægter jeg ingeniunde. Men han gaar alt for vidt derudi.

Grevinden.

Men en alt for vidt dreven Daarlighed er endnu langt utaaleligere, og Sanspair besidder virkelig elskværdige Egenskaber. Jeg har meget længe og nøie søgt at udstudere ham; alle de, som kiende ham, har overbevist mig om hans sære Væsen, at han var forstandig, from, ærlig, føielig; med eet Ord, at han var i Stand til at gjøre en Kone lykkelig. Jeg ønskede at behage saa elskværdig en Mand; længe søgte jeg, men forgievs, at blive seet af ham; men han bemærkede mig aldrig. For nu at naae mit Diemeed, saa magede jeg det saaledes at mit Portrait faldt i hans Hænder; her seer De den hele

hele Hemmelighed, og det uskyldige Puds, som min Kierlighed betiente sig af. Siden lod jeg Portraiter fordre tilbage ved Dem selv, og dersom De vil behage at erindre det, som derved foresaldt, saa kan De selv let see, at han stoed, alt for længe i Tvivl, førend han gav det tilbage igien til, at jeg ikke skulde have Marsag, til at troe, at en liden Høflighed let kunde bringe ham til at give et Udslag til min Fordeel.

Den gamle Greve.

Og hvad har da Sanspair paastaet?

Grevinden.

At jeg i alle Ting skulde efterfølge ham, men langt fra at give mit Samtykke dertil, saa har jeg tvertimod paastaet, at han skulde lade af at være sær. Men da han troer, at det vilde være ham til en stor Bænere, saa overlader han mig til Beausang, af Frygt for at blive overvundet, og Kierligheden, som han ikke har kunnet undertringe, betiener sig af hans sære Sind til at vægre sig for at underskrive. Det gjorde Dem forvirret, men da hans Exempel opmuntrede mig, saa benyttede jeg mig af samme Undskyldning.

Den gamle Greve.

Jo næiere Kundskab, jeg faaer om Sagens Sammenhæng, jo mere synes mig, at Du er at beklage. Troer Du, at kunne bringe ham til, at forandre sin Levemaade? Nei, hold op, at smigre Dig selv med dette Haab, efter at han har kunnet gjøre det, som han har gjort.

Grevinden.

Endskjønt han har givet sit Samtykke, saa forhindrer han dog virkelig, at det ikke kan fuldbyrdes.

Den gamle Greve.

Men Du skal faae at see, at Du bliver tvungen til, at følge hans Levemaade.

Grevinden.

Det vilde ikke koste mig meget, men min Fader! dersom han elsker mig saa høit, som jeg troer, og som jeg forlanger at elskes, saa vil han opofre alle Ting for at blive lykkelig, og mit Forsæt er, at undersøge, hvor stærk hans Rieklighed er. Og dette er en Sag, som min Empfindtlighed udkræver.

Den gamle Greve.

Dine Tanker ere meget fornuftige. Men hvorledes kan Du faae ham i Tale? Da han ikke veed andet, end at Du endnu i denne Aften gaar i Klosteret, og Belangstændigheden, saavel som Din egen Fordeel, forbyder Dig, at forekomme ham.

Grevinden.

Dersom jeg skal være fornuet, saa maae han søge, at forhindre min Vortreise til Klosteret. Og dette var i den Tanke, at jeg maaskee kunde faae ham at see, at jeg vilde besøge hans Søster. Ak! Der kommer han, lad os blive allene.

Scene 8.

Sanspair, Den gamle Greve Arbois,
Grevinden.

Sanspair.

(til Grevinden.)

Ak! Himmel! er det Dem? Kan jeg ogsaa troe mine egne Dine.

Grevinden.

Grevinden.

Jeg er kommen her, for at sige Deres Søster
Farvel.

Sanspair.

At sige hende Farvel! Hvor kan Deres Hr. Faders
Hierte være saa haardt.

Den gamle Greve.

Hun bør at adlyde mig.

Sanspair.

Ik! jeg beder Dem ved alt det som helligt er, opsat
dette Forsæt endnu et par Dage. Jeg var just nu paa
Veien, at gaae hen til Dem, for at stille Deres ubillige
Brede.

Den gamle Greve.

Min Brede er ganske billig. Og De er alt for for-
nuftig dertil, at De skulde tilstaae, at en opirret Fader —

Sanspair.

Ik! dersom De vidste alle Ting! — — — men
min Herre! vil De tillade mig, at tale med hende under
fire Dine et Dieblis?

Den gamle Greve.

Mig synes, at min Nærværelse kan ikke være til no-
gen Hinder, thi jeg tænker — — —

Sanspair.

Jeg skulde forklare mig i Deres Nærværelse? Der-
som De har den mindste Hbiagtelse for mig, saa forstaa
mig for denne Skam.

Den gamle Greve.

For at fornøie Dem, vil jeg gaae et Dieblif bort.

Sanspair.

De fresser mig derved fra en dødelig Forvirring. Det er nok, at jeg skal rødme for hende.

(Greven gaaer.)

Scene 9.

Sanspair, Grevinden.

Sanspair.

Hvad? De vil reise bort, naadige Frue! De vil forlade mig? Vil De da see min Død?

Grevinden.

Min Herre! jeg falder i Forundring over Dem. Jeg troede, at det var saa langt fra, at dette Forsæt skulde mishage Dem, at jeg meget mere ansaae det, som det eeneste Middel, til at fornøie Dem.

Sanspair.

Til at fornøie mig? O Himmel! Jeg skulde uden Græmmelse see, at De blev revet fra mig for evig.

Grevinden.

Alt give mig mit Portrait tilbage, at overlade mig til Beausang, er efter mine Tanker et tydeligt Beviis paa, at De kan ansee mit Tab med Ligegyldighed. Jeg skaaner Dem derved for den Skam, at elske mig. De bør takke mig derfor, og det havde jeg Marsag til at vente af Dem, min Herre!

Sanspair.

Sanspair.

Jeg! jeg skulde takke Dem for saa gruesomt et Forsæt, der sætter mig i Fare for, at prøve alt det den allergræffeligste Fortrydelse kan forårsage.

Grevinden.

De har selv paalagt Dem denne Straf, thi enten maae jeg gaae i Klosteret eller og adlyde min Faders Villie. Det er Dem, der har bragt mig i den gruelige Nødvendighed, at kaste mig i een af disse Yderligheder. Thi i Steden for at sætte Dem imod min Faders Villie, som De ved en lykkelig Hændelse havde Magt til at gjøre, saa giver De deres Samtykke dertil, omendskönt at jeg gav Dem at forstaae, at jeg ingenlunde kunde give mit, og at det var saa langt fra, at Beaupang kunde gjøre mig lykkelig, at meget mere den gruinneste Gensomhed var mindre afstyelig for mig.

Sanspair.

Jeg nægter ikke, at jeg jo har seet, hvad der gik for sig i Deres Hierte, men jeg frugtede for den Magt, Deres Yndigheder havde over mig, og derfor udvalgte jeg langt heller at miste Dem, for siden at døe af Græmmelse derover, end at opofre Fornusten og Viisdommen for Deres Skyld. Thi hvad for en Lyksalighed kunde trøste mig over sligt et Tab?

Grevinden.

Og har jeg begiert saadant et Offer af Dem? De fornærmer mig, naar De haver slige Tanker om mig. Derksom De var mindre viis, vilde jeg visselig bære en Afstyelse for Dem; men hold op at være det uden Maade, det er alt det, jeg forlanger af Dem, og saa er De fuldkommen.

men. Jeg saae snart Virkningen af mine Bønner, dersom mine svage Yndigheder havde mindste Magt over Dem. Men dersom De bliver ved, at sætte Dem imod min Begiering, dersom De kan tage i Betænkning, at følge min Villie, saa seer De mig for sidste Gang, min Herre!

Sanspair.

Deres Villie? Altsaa vil De herske med en uindskrænket Magt?

Grevinden.

De vil sige, at dette Forslag er meget stolt og forfængelig; men forkræffes ikke derover, jeg vil allene prøve Deres Kierligheds Heftrighed, og mit Herredømme skal ikke vare længere end een eeneste Dag.

Sanspair.

Een eeneste Dag? Ak! De skal uafstadeligen herske i mit Hjerte. Siig mig, hvad Beviis forlanger De af mig?

Grevinden.

Deres blotte Løfte. Det er saa fuldkommen en Forsikring, at man ikke vover det allermindste ved at forlade sig derpaa.

Sanspair.

De forbinder mig uendelig, naadiae Frue! ved det De lader mig vederfares Net. Men førend jeg bringer Dem dette store Offer, saa lad mig see i det Underste af Deres Hjerte. Elsker De mig?

Grevinden.

Al min Lyksalighed beroer allene paa Dem. Thi enten at tilbringe min øvrige Levetid med Dem, eller og at forlade hele Verden, er alt det jeg attraaer.

Sanspair.

Sanspair.

(Kaſtende ſig for hendes Fodder.)

Åh! hvad er min Lykke fuldkommen! O Dyd! O Wiſdom! lad nu mit Hierte raade, I har længe nok ſtridet imod det. Ja naadige Frue! min Fornuft er Dem ganſke undergiven. De fortæner, at man begaaer Daarligheder for Deres Skyld. Hvad forlanger De af mig?

Grevinden.

For det første forlanger jeg, at De ſkal klæde Dem ſaaledes, ſom jeg finder for godt.

Sanspair.

Men gjør mig ikke latterlig.

Grevinden.

De maae forlade Dem paa min Smag, og det uden mindſte Modſtand.

Sanspair.

Jeg ſeer nok, at jeg maae gjøre det. O! min fiere Fornuft! Men er det alt?

Grevinden.

Nei, min Herre! ſaaſnart Foraaret bliver anget, maae De følge med mig paa Landet.

Sanspair.

Saa vil vi drage til mit Gods i Holſteen.

Grevinden.

O ikke, De har en Gaard ſaae Mile herfra, og paa den vil vi tilbringe Sommeren.

Sanspair.

Sanspair.

Hiertelig gierne, men vi skal vel ikke tage imod noget fremmed Menneske?

Grevinden.

Imod alle skikkelige Folk.

Sanspair.

O Himmel!

Grevinden.

Og saasnart Høsten er forbi, saa drage vi til Byen igien.

Sanspair.

For at leve ganske for os selv.

Grevinden.

For at tage Deel i Byens Forlystelser, og vænne Dem til Omgang med nogle udvalgte Personer, som vil unde os den Ære af deres Besøgelse.

Sanspair.

Jeg har forud seet, at De elskede Støi og Larm.

Grevinden.

Vær kun ikke bange, Deres Tal skal være ganske lidet, men jeg paastaar, at dersom De vil behage mig, saa maae alle Ting her i Huset indrettes efter den almindelige Brug, og vil De love mig det?

Sanspair.

(Efter at han har staaet lidt i Tanke.)

Ja, det svær jeg Dem til.

Grevinden.

Grevinden.

(rækkende ham Haanden.)

Altsaa hør mit Hjerte og min Haand Dem til.

Sanspair.

Men vi maae have Deres Faders Samtykke, troer De, at vi kan erholde samme?

Grevinden.

Jeg haaber det. Men der kommer han ret beleilig.

Scene 10.

Den gamle Grev Arbois, Sanspair,
Grevinden.

Den gamle Greve.

Nu, hvad er Slutningen bleven af denne lange Samtale?

Sanspair.

At der er vendt op og need paa mig, til Trods for min Forstand. De forstaaer jo nok min Herre, hvad det vil sige?

Den gamle Greve.

Den Skade er ikke nær saa stor, som De bilder Dem ind, altsaa ere De bleven ganske eenige?

Grevinden.

O! Ja!

Den gamle Greve.

Det er alt nok. Og De elsker min Datter?

Sanspair.

Sanspair.

Ja, min Herre! Jeg tilbeder hende, hav den Gødhed at give mig hende.

Den gamle Greve.

Deres Begiering er en Ære for os, og jeg betænker mig ingeniunde paa, at give Dem Fortrinnet for Beaupang; men der er een Post, som først maa afgjøres imellem os.

Sanspair.

Og hvad er det?

Den gamle Greve.

Det bestaaer i, at lade en Notarius hente, for i hans Nærværelse at fastsætte hendes Morgengave.

Sanspair.

Hendes Morgengave? Det kan jeg ikke gjøre.

Den gamle Greve.

Og hvem vil De da tage til at afgjøre denne Post?

Sanspair.

Dem. Mine Indkomster beløbe sig til hundrede tusende Rigsdaler, derefter kan De selv indrette hendes Morgengave og Testamentet. Alting skal blive saaledes, som De finder det for godt. Jeg er tilfreds dermed, naar hun er fornøiet. Jeg forbeholder mig allene ti tusende Rigsdaler aarlig, som jeg i denne Dag vil give min Søster Forsikring for.

Den gamle Greve.

Ti tusende Rigsdaler?

Sanspair.

Tilforladelig.

Den

Den gamle Greve.

Da De besidder saa iegodt et Hierte, saa kan man gierne bære over med Deres sære Sind.

Grevinden.

(til hendes Fader.)

Tillad, at min Mand maae tillige blive min Svoger. Maaskee at dette Forslag kan lade sig gjøre for nærværendes Tid.

Den gamle Greve.

Nei det kan ikke, thi Greven har allerede givet sit Løfte.

Grevinden.

Det kan han tage tilbage igjen.

Sanspair.

Nei! Det kan jeg umuelig gjøre. Naar jeg engang har givet mit Løfte, saa er det ubrydeligt. Dersom jeg kunde — — — men hvad vil De?

Scene II.

Sanspair, den gamle Greve Arbois,
Grevinden, Lisette.

Lisette.

(giver Sanspair et Brev.)

Her er en liden Seddel fra Baronnen.

Sanspair.

Hvor kommer han paa det Indfald, at skrive mig til?

Lisette.

Eisette.

Jeg bilder mig ind, at han i største Hast er reist til Ulveborg. Thi i hans fulde Reise-Dragt, med Pisten i Haanden og paa Ryggen af hans gamle Hæppe, begav han sig paa Veien, efter at han havde skreven denne Seddel, som han ved sin Vortgang bad mig levere Dem.

Sanspair.

Lad see, hvad han skriver for godt. (han læser.)
 „ Lev vel Cousin! Jeg er fedt af, at være længere her i
 „ Byen, og derfor skynder jeg mig det snarreste mueligt
 „ er, at komme bort, for at kunde faae frisk Lust igien.
 „ Jeg leverer jer jeres Søster ligesaa god tilbage, som
 „ jeg har taget imod hende, det gjør mig endt raa jeres
 „ Begne. Men hvad for en Mand, Cousin, der vil hente
 „ sig en Kone i Kiøbenhavn, maae ikke have sine fulde
 „ fem Sandser. Farvel. „ Hvor i al Verden kommer
 dette Indfald over ham med eet. Og hvad kan have tilveie-
 bragt mig saa dum en Bestemmelse?

Den gamle Greve.

Denne Hændelse forekommer mig, at være een af min Søns Streger. Han lovede mig, at han vilde gjøre et Mirakel.

Grevinden.

(til Sanspair.)

Altsaa er der jo intet i Veien for min Broder!

Sanspair.

Vær saa god og hav mig undskyldt for at indgaae denne Forbindelse, hans Egenskaber ere alt for anstødelige for mig.

Den

Den gamle Greve.

Det er en ung Kusentast, men hans Hjerte er saa ædelt og redeligt, at det billigen kan lignedes ved Deres.

Grevinden.

(til Sanspair.)

Betænk, at vores Skiebne beroer paa hans.

Sanspair.

Vores?

Grevinden.

Ja, min Herre, der er ingen anden Forbindelse, der forhindrer Dem fra at give Deres Samtykke, og dersom De kan nægte mig denne Begiering, saa kan jeg ikke troe, at jeg har Rettighed til Deres Hjerte. Ja, tør jeg da smigre for mig selv? — — —

Scène 12.

Den unge Grev Arbois, Sanspair, Den gamle Grev Arbois, Grevinden, Lisette.

Den unge Greve.

Endelig min kiære Nabor! er Deres tapperes Fætter reist bort, og har overladt mig sin Rettighed til Deres Søster. Mit Bønte er altsaa, at bede Dem, at De paa det snarest vil give mig Deres Bønte paa Julie. Thi endskiønt De seer mig klædt efter Moden, saa kan De dog forlade Dem paa, at min Opførsel er meget sæ.

Det sære Menneske.

Y

Grevinden.

Grevinden.

Derfor Du er det, min Broder! da maae Du lade af at være det, thi Greven har gjort mig sin Eed paa, at han ikke mere vil synes at være det. Han giver Dig sin Søster, og tager imod min Haand og mit Hjerte.

Den gamle Greve.

Men vil Du da beslitte Dig paa, at blive fornuftig?

Den unge Greve.

Men hvem er vel fornuftigere, end jeg? Det er sandt, jeg har Væsen og Anseelse af en Fusentast, men, min tilkommende fiere Svoger! det udvortes svarer ikke alletider til det indvortes, hos mange Mennesker er det just det, som er tvertimod, og meget ofte har den største Nar, den ærbareste Anseelse.

Sanspair.

Efter denne Slutning maae De være meget viis. Og altsaa vil vi fuldbyrde begge Bryllupperne. (til Grevinden.) Der seer De, hvilken Magt De har over mig.

Grevinden.

Min Lykke er ganske fuldkommen.

Den unge Greve.

Har jeg ikke nok sagt Dem det, min Herre, og vil De nu give Deres Samtykke til mit Sivtermaal med Julie?

Den gamle Greve.

Men saa maae jeg jo tage mine Ord tilbage igjen?

Grevinden.

Grevinden.

Jeg beder Dem indstændig derom.

Lisette.

(til Greven.)

At giøte dem tilsammen, er at giøre dem lyffelige, de har eet Sind, eens Sinag, med eet Ord: der er kun een Siel i tvende Legemer, og det maatte være en meget slem Diævel, der skulde kunde sætte Splid inellem to Hjerter, der ere saa overeensstemmende.

Den gamle Greve.

(til Sanspair.)

Lad os gaae ind, for at slutte Contracterne, thi denne Gang haaber jeg i det mindste, at De ikke vegrer sig for at underskrive.

Sanspair.

Men — — — vil De endelig have, at jeg skal underskrive?

Den gamle Greve.

Ja.

Sanspair.

O! skammelige Sædvane! Men jeg faaer at underkaste mig samme, og der hør ingen mere tvivle om Kierlighedens Magt, siden den har kunnet giøre saa stor en Virkning hos mig i een Dag. (til Grevinden.) Men omendskjont De forlanger, at jeg udvortes skal forandre mine Meeninger, saa tillad mig dog, at jeg i mit Hjerterhedse forbliver den samme.

Lisette.

(til Grevinden.)

Tillad ham, at tænke ligesom ham selv lyster, og
 saa vil han vist blive en god Mand, for at være sær.

Ende.

Den

Den forstilte Laabelige

eller

Landbbye-Poeten.

Comoedie i tre Acter

oversat efter

Herr Des Touches la Fausse Agnes

ou le

Poete Campagnard.

Personerne:

Baron Vieux Bois.

Baronessen, hans Kone.

Angelique, den ældste Datter.

Lise, den yngste Datter.

Leander, Angeliques Kiereste.

Herr Mazures, forliebt i Angelique.

Henrik, Leanders Tiener.

Grev Guerets.

Grevinden, hans Kone.

Landsdommeren.

Landsdommerens Frue.

Stuepladsen er paa Baronens Gaard i Sielland.

Første Act.

Scene I.

Baronen, Angelique.

Baronen.

Aom hid min Datter, og tael aabenhjertet med mig, jeg er paa nogen Tid bleven vaer, at Du er besdrøvet og tankesuld, uden Tvivl. smerter det Dig, at Du ved Din Fasters Død har været tvungen til at forlade Hovedstaden, hvor Du er opdragen. Jeg tilstaer, at jeg er inderlig fornøiet over den Opdragelse, som min salig Søster haver givet Dig. Men jeg er tillige meget bange for, at den vil forvolde Din Ulykke, thi Du er bestemt til at tilbringe Din yvrige Levetid paa Landet, og der er en grumme Forskiel paa Landsbye-Levemaaden og den der føres i Kiøbsteden.

Angelique.

Ah!

Baronen.

Dette Suk overtyder mig om, at jeg har giettet ganske ret. Tiden salder Dig lang og freedsommelig, mit stakkels Barn!

Angelique.

Nei, beste Fader, jeg lænnes aldeles ikke: tværtimod, dette Sted vilde have tusende Yndigheder for mig, dersom man vilde tillade mig, at have lidt mere over mig selv at sige; men neppe er jeg kommen her, førend man taler om at give mig bort. Og med hvem? Med en Landsbys Junker, og det som endnu er verre end hele Resten, med en Landsbye-Poet. Hvilket Selskab for et Fruentimmer, som jeg, der er opdragen i den store Verden og daglig vant til Omgang med de fornuftigste og artigste Personer i Hovedstaden.

Baronen.

Har jeg ikke nok sagt det, min stakkels Datter, at den Opdragelse, man gav dig, vilde gjøre dig ulykkelig, du besidder alt for stor Fornuft, og har alt for mange Fuldekommenheder til at leve fornuget i vores Egn:

Angelique.

Hvorfor vil De da forbinde mig til at blive her?

Baronen.

Jeg vil ingen Ting, det er din Moder, der vil have det.

Angelique.

Men er De ikke Herre i Huset?

Baronen.

Jo for Pokker! det er jeg.

Angelique.

Men imidlertid, saa saer min Moder Dem dog alle tider til at være af hendes Meening.

Baronen.

Baronen.

Det skammer jeg mig aldeles ikke ved, det er en Kone, der besidder umaadelige Fortienester, af en Forstand og Skønhed, der langt overgaaer hendes Køn. En Kone, der ikke allene elsker, men næsten tilbeder mig, i hvorvel det er fem og tyve Aar siden vi havde Bryllup.

Angelique.

Derfor De ville tillade mig at sige Dem min Mening reent ud.

Baronen.

Nu vel, hvad vilde Du da sige?

Angelique.

At min Moder misbruger Deres Føielighed.

Baronen.

Og hvori det, om jeg maae spørge?

Angelique.

Ved det hun faaer Dem til at brude et meget fordeelagtigt Giftermaal, som min Fæster havde udvalgt for mig i Byen, og tvvinger Dem til at give mig til en Person, som i ingen Maade er mig anstændig.

Baronen.

Hillemænd! Deri har din Frue Moder ganske ret. Og den Leander, som Du har sat Dig i Hovedet, skifter sig i ingen Maade for Dig. Skulde man sige, at en Herremand, hvis Adel ikke er ældre end et par hundrede Aar, ægtede Baronens af Vieux-Bois Datter, da Herren af Mazures, det klogtigste og vittigste Hoved i hele Egnen, gjør sig al optænkelig Umage for at nyde denne Ære. Det er en Forbindelse, som er din Moder, mig og dig ganske

anstændig; du veed, at vi ere meget empfindtlige over Familiens Ære, og at det er mere end fire hundrede Aar siden, at vi alle fra Fader til Søn har været meget fattige, fordi vi ikke vilde besmitte vores adelige Blod ved et Ægteskab med den nyere Adel. Ja, jeg vilde nægte den rigeste Mand i hele Landet, at blive min Svigersøn, dersom han ikke kunde bevise, at hans Forfædre havde været med i det første Ridder-Tog til det hellige Land.

Angelique.

Hvilke Grillen! Uddeles Dyd og Fortieneste efter Adelsens Velde? Jeg for min Part tænker anderledes; jeg troer, at det rette Adelskab bestaaer i Dyd og Forstand. Og desforuden er jo Leander af meget god Adel.

Baronen.

Det bilder Du dig ind, fordi Du elsker ham.

Angelique.

Ja, jeg elsker ham. Det er noget, som jeg aldrig skal nægte; min Fader havde indtaget mig til hans Fordeel, og han svarede fuldkommen vel til det Begreb, jeg havde gjort mig om ham. Ah! min Fader, kan De taale, at man river mig fra den eeneste, som jeg kan elske, for at opofre mig til den, som jeg ikke elsker?

Baronen.

Mistroft Dig ikke saa aldeles min Pige, Du faaer Herren af Mazures at see i Dag, og jeg vil være dig Mand for, at Du bliver ganske indtagen af ham.

Angelique.

Angelique.

Og jeg er forvissat om, at han vil forekomme mig, ligesom han er i sig selv, det er at sige, den hovmødigste, naragtigste og latterligste iblant alle Mennesker.

Baronen.

Det er en meget smuk Afsbildning, Du gjør paa din tilkommende Mand, og hvø har vel beskrevet ham saaledes for Dig?

Angelique.

Alle de, som kiende ham.

Baronen.

Og jeg forsikrer Dig, at han opvækker Forundring og Hviagtelse i den hele Bye.

Angelique.

Og just derfor vil han ikke opvække den hos mig. Dersom De vidste, hvor stor Forskiel der er paa Landsbye-Vittigheder, og de i Byen — — — Men det er ikke Sagen. Thi da et hvert Menneske, som søger at gjøre klægtige Indfald til sin eneste Fortieneste, besidder fuldkommen den Gave, at mishage mig, hvor meget mere da en Landsbye-Junker, der har den Orm i højeste Grad.

Baronen.

Ei Frøken! De er meget fræsen! hvorledes skal da den Mandsperson være, som tør haabe den Ære at mishage Dem?

Angelique.

Som Leander. En fuldkommen ærlig Mand, som har seet Verden, og derved erhvervet sig Artighed, det
utvungs

utvungne, ædle og angenehme Bæsen, som ikke i mindste Maade smager af den dumme Indbildning, det latterlige og Tvungne, som findes hos de fleste af vore Land-Junkere.

Baronen.

Dersom Din Moder hørde Dig tale saaledes.

Angelique.

Hielp mig at overtøde hende om den Bildfarelse, hun er udi angaaende Hr. Mazures. Jeg vil paa mine Knæ udbede mig denne Maade af Dem, og jeg haaber, at De er saa god og ikke nægter mig samme.

Baronen.

Jeg elsker Dig min Datter og jeg vil giøre alt det, der staaer i min Magt, for ikke at tvinge Din Tilbøielighed.

Angelique.

Hav den Godhed, at tale et par Ord til Leanders Best.

Baronen.

Men jeg kiender ham kun af Navnet. Dersom han var nærværende, saa kunde jeg bedre understøtte hans Sag.

Angelique.

Lov mig kun, at De vil være paa hans Side, og saa vil jeg love Dem, at han snart personlig skal indfinde sig.

Baronen.

Men hvordan kan det være, han er jo i Byen.

Angelique.

Angelique.

Han er ikke nær saa langt borte, som De tænker. Men jeg kan for nærværende Tid ikke sige mere derom, thi der kommer min Moder.

Scene 2.

Baronen, Angelique, Baronessen (med et Brev i Haanden.)

Baronessen.

Ah! min Datter, hvad vil Du inden kort Tid ikke blive lykkelig! Herren af Mazures er her i dette Dieblis, lav Dig paa at imodtage ham, som en Mand, vi har bestemt til den Ære at ægte Dig. Han lod mig vide sin Ankomst i et Brev, som er skreven paa Vers, og som jeg finder uforlignelig. Der Frøken! læs engang dette Brev, paa det Du kan lære det uden ad. Og De, min Herr Baron, hør det ret med Algesomhed.

Angelique. (læser.)

Cousine, Englelig, af ganske Magt jeg render Dig desto før at see, hen over Bierg og Dal —

Baronessen.

Det er mig han taler om, maae I vilde.

Angelique.

Det kan jeg nok see.

Baronessen.

Cousine, Englelig! i Sandhed, han skriver overmaade vel.

Angelique.

Angelique. (læser.)

Cousine Englelig, af ganske Magt jeg render
Dig desto før at see, hen over Bierg og Dal
At knæle for den Soel, hvis Glands min Siel
antænder

Og hvis Besiddelse skal lindre al min Qual.

(neiende meget dybt.)

Er det ogsaa Dem, der er hans Soel?

Baronessen.

Nei Frøken, denne Post angaaer Dem.

Angelique.

Og hvad er det for en Qual, som Deres Fætter
vil finde Lindring for hos mig?

Baronessen.

Er det saa vanskeligt at begribe! Hans Qual be-
staar i Fraværelsen, Utaalmodighed, Uroelighed, Længsel
og Smerte, som Kierligheden forvolder ham. Er det
ikke sandt Hr. Baron?

Baronen.

Det forstaaer sig selv, min Slut.

Angelique.

Men hvorledes kan jeg forarsage ham al denne
Qual, da han aldrig har seet mig?

Baronessen.

Hvilket dumt Spørgsmaal af en fornuftig Pige!
Ved den Beskrivelse vi have gjort ham over Dig, har
han formeeret sig selv en indragende Forestilling. Den-
ne Forestilling staaer ham idelig for Øinene og sætter
hans

Hans hele Legeme i Brand. Og det maae Du dog vel tilstaae, at een er intet mindre end vel, naar man er i sliig en Bevægelse. Jeg veed hvad saadan en Tilstand fører med sig. (seer ganske forliebt til Baronen.) Jeg har forsøgt det, min kiere Baron.

Baronen.

(omfavner hende.)

Og jeg med, min elskværdige Baronesse.

Baronessen.

(til Angelique.)

Bliv ved!

Angelique. (læser.)

Alf Elskov hart jeg flemmes,
Jeg drilles Dag og Nat,
Dog Bruden mig bestemmes
Ved hendes Guddoms Magt.
Jeg ganske sikkert giemmes,
Hun for hans Morder-Haand
Har Maal og Grændser sat.

Baronessen.

Dette Sted er ikke meget tydelig, men det er just den største Ekisnhed i Verset.

Baronen.

Tilforladelig. Thi saasnart jeg læser noget, som jeg ikke forstaaer, saa opvækker det strax min Forundring og Hviagtelse.

Baronessen.

Læs videre.

Angelique.

Angelique.

Vær saa god, og hav mig undskyldt derfor.

Baronessen.

Læs videre, siger jeg, det lader, som om Du ikke mere fandt Smag i smukke Ting.

Angelique. (læser.)

Den yndig Angeliqu' har slige Sindets Gaver,
 At naar man hende hør, hun Sielen strax indtaer-
 Naar altsaa Hymen os tilsammen samlet haver,
 Jeg ei et Legeme, men Geist da ægtet har.

Baronessen.

I Sandhed det er en deilig Slutning, og jeg veed aldrig, at have læst noget af saa fin en Smag.

Baronen.

O! det er guddommeligt, det er guddommeligt!

Baronessen.

Jeg gad nok vidst, om nogen af Dine floge Herrer i Byen var i Stand til at frembringe slige smukke Sager.

Angelique.

Nei det er ganske vist, Deres Smag er for ligefrem til at stige til den Høide.

Baronessen.

Du maae dog tilstaae, at en Herre af hans Stand, som kan gjøre slige smukke Vers, vil snart bane sig Veien til Dit Hierte.

Angelique.

Og jeg svær Dem til, at han aldrig faaer det, dersom han har ingen anden Fortieneste end den.

Baronessen.

Baronessen.

Mig tykkes Hovedstadens Lust har gjort Dig temmelig Hovmodig.

Angelique.

Nei, men den har givet mig en god Smag.

Baronessen.

Men troer Du da, at Landsbye-Folk ere dumme Væster.

Angelique.

Himlen bevare mig derfra; men De er saa indtagen til Hr. Mazures Fordeel, at det meget let kan hende sig, at De finder slige Fuldkommenheder hos ham, som han ikke har.

Baronessen.

Og jeg tør hyde Trods ikke allene til hele Byen, men til Hoffer med, om det kan fremviise en mere fuldkommen Cavalier. Du skal snart selv dømme derom, og den største Prøve, jeg kan give Dig paa hans Fornuft, er denne, at han ikke ægter Dig af anden Aarsag, end fordi han troer, at Du besidder stor Forstand.

Angelique.

Da vil han snart blive overbevist om, at han har taget Feil i sine gode Tanker om mig.

Baronessen.

Dette Ydmygheds Tegn gjør os til gode Venner igien; men Hr. Baron! har De givet vores Notarius Befaling om at opsætte Egteskabs-Contracten.

Den forstilte Laabelige.

3

Baronen.

Baronen.

Endnu ikke Frue Baronesse, det har jo ingen Hast.

Baronessen.

Har det ingen Hast, Hr. Baron! vores Aftale var jo, at underskrive Contracten i Aften, og derpaa strax giøre Bryllup.

Baronen.

Ja, det er sandt. Men det forekommer mig, som om Angelique ikke ilede saa stærkt, som vi andre. Lad os give hende Tid, til at lære at kiende Herren af Mazures, saa det hun maae lade ham vederfares Ret, og sætte Godhed for ham.

Baronessen.

Er det Din Meening min Hierte?

Baronen.

Ja, min Engel, og jeg beder Dig iligemaade, at Du vil give Dit Samtykke dertil.

Baronessen.

Ah! hiertelig gierne, naar det kan fornøie Dig — — men — — dersom Du ikke vilde forvoide mig denne Rummer — — saa — — vilde jeg være Dig høilig forbunden.

Baronen.

Og hvad Rummer kan det giøre Dig?

Baronessen.

Hvad Rummer? Ah! hvad er Du dog grusom! dersom dette Givtermaal ikke fast besluttes i denne Aften, saa kommer Du til at begrave mig i Morgen tilig.

Baronen.

Baronen.

Ei! det vidste jeg ikke. For Pokker, det skal man ikke have at sige, at en Kone var død af bare Føielighed imod sin Mand. Jeg er vel Din Herre, men ikke Din Tyran, jeg overlader Dig al min Rettighed, befal min elskelige Baronesse, befal, og betien Dig af al min Myndighed.

Angelique.

Ah! min stakkels Fader, hvorledes bliver Du taget ved Næsen!

Scene 3.

Baronessen, Angelique.

Baronessen.

(tørende sine Dine.)

Ei! ja, seer I nu Frøken, at det er til ingen Nytte at appellere imod mig.

Angelique.

Jeg haabede, at min Fader ikke taalede, at jeg blev bragt til Fortvivlelse.

Baronessen.

At min Fader ikke taalede! Det er i Sandhed smukke Talemaader, Din Fader skulde ikke taale det, men Du maa vide, at Din Fader taaler alt det, som fornøier mig. Du er en deilig Duffe, der vilde, at jeg skulde lade mig regiere af Din Faders Myndighed. Hvor har Du lært det, om man maa spørge? Er det Hovedstadens Fruer, der vilse saadan blind Lydighed imod deres Mands Villie?

Angelique.

Jeg maae tilstaae, at det ikke mere er brugeligt, og at de fleste Koner har afkastet Naget. Dog naar de stræbe efter Genevolds-Magten, saa gaae de i det mindste aabent til Verks. Men De benytter sig af min Faders Skøbelighed, og jeg seer nok, at han er een af de Mænd, man kan dreie og føre ligesom man lyfter.

Baronessen.

Disse Anmerkninger ere ganske grundige. Men jeg har just ikke de beste Tanker om de Piger, hvis Forstand, saa meget tiligmoednes, og jeg troer, at jeg ikke handler uret, naar jeg skynder paa at faae dig givet.

Angelique.

Det var mig ingeniunde imod, dersom De allene vilde have den Godhed at raadføre sig med mig angaaende Maaden. Jeg søer at min Skiebne beroer allene paa Dem, men for Himlens Skyld! betænk, at De er min Moder, og at den Kierlighed, som jeg har Ret til at vente af Dem, bør indskyde Dem den Godhed, at have nogen Agtelse for min Meening i saa vigtig en Sag.

Baronessen.

Og Verbødigheden forbinder Dig til at give efter for min.

Angelique.

Jeg skal aldrig unddrage mig detsfra, uden i denne Sag.

Baronessen.

Baronessen.

Og det er egentlig her, at jeg kræver en blind Lydighed af Dig.

Angelique.

De siger, at det vil koste Deres Liv, i Fald jeg ikke ægter Herren af Mazures i Aften, men jeg forsikrer Dem, at det vil blive min Død, dersom jeg ægter ham.

Baronessen.

Ei! nei, nei, Du dør min Troe ikke deraf.

Angelique.

Jeg bær et dødeligt Had til ham.

Baronessen.

Du har jo aldrig seet ham.

Angelique.

Det hindrer mig aldeles ikke fra at kiende ham.

Baronessen.

Men de Vers, Du nyelig læste, maae jo indtage Dig til hans Fordeel.

Angelique.

Jeg beder om Forladelse, jeg maae tilstaae at de gjør en Virkning, som er just tvertimod.

Baronessen.

Og jeg paaستاer, at Du skal finde dem uforlignelige.

Angelique.

Hiertelig gierne, naar jeg kun maae befries fra at ægte Auctor.

Baronessen.

Du skal ægte ham, og det i denue Aften, til Trods for dig, og Din Fader med; thi jeg mærker meget got, at Du har bragt ham paa din Side, men jeg vil vare Dig ad, at han slet ikke er til at forlade sig paa, thi omendvi kient at det undertiden lader som, om han vilde raade sig selv, saa gjør han dog i Diebliffet derpaa, alt det jeg vil have. Men hvad er det for en Allarm, jeg hører? Det er nok Urtegaardsmanden, der er oppe at skændes med sin Svend.

Scene 4.

Baronessen, Angelique, Leander, Henrik,
(klædte som Bønder.)

Henrik.

(til Leander.)

Ei, ei, Monsieur Dagenigt! træer I, at være kommen her i Huset, for at staae med Hænderne over Kors og drive Dagen bort med intet?

Baronessen.

Hvad er der paa Færde, Mester Jørgen?

Henrik.

Det er ingen Muelighed at faae den Knegt til at arbeide.

Leander.

Naa, naa, et godt Ord igien Mester Jørgen.

Baronessen.

Baronessen.

Lad ham nu være i Fred, og hør hvad jeg har at sige Dig. Du skal — — —

Henrik.

Paa Diebliffet. Bilde Din Kyskehund dig ind, at æde smukke Folkes Brød, uden at gjøre Gavn derfor?

Leander.

Hør, veed I hvad, Mester, uden at ville klamre med jer, saa maa jeg sige jer, at I er en Tølper, og dersom I gaaer for vidt, saa bliver jeg det med.

Henrik.

Er jeg en Tølper, Skielm. Dersom det ikke var af Erbødighed for Fruen — —

Angelique.

I Sandhed, Mester Jørgen, mig synes, at I begger den stakkels Karl meget ilde.

Henrik.

Med Deres Tilladelse, Frøken, saa er det noget, som det ikke kommer Dem ved. Jeg har ingen at gjøre Regnskab for uden Fruen, hun er mit Herskab, og det er noget, som ingen tør nægte.

Baronessen.

Du har ganske Ret; men hør dog engang, hvad jeg har at sige Dig. Du maa ikke undlade — —

Henrik.

Jeg? jeg en Tølper? Har Du gravet det Strøkke Jord omkring, som jeg vilde have til at plante Raal i? Har Du vandet Laducken? har Du renset Blomsterbeedet?

Leander.

Endnu ikke. Men for Pokker — —

Henrik.

Men for Pokker, saa er Du en Skurk, forstaaer Du mig Peter? en lumpen Hund, en Fyldebytte, en —

Angelique.

Jeg har Medynk med den stakkels Karl. (til Baronesse-
nessen.) Tillad dog ikke, jeg beder Dem derom, at Mes-
ter Jørgen maae holde saa ilde Huus med ham.

Baronesse.

Hør min Ven, et Ord saa godt som Hundrede, jeg vil ikke, at nogen maae understaae sig at staaende i mit Huus, det er en Nødtighed, som jeg vil have mig selv forbeholden.

Henrik.

Hilsekam! Dersom Fruen ikke kan taale, at man staaender, saa faaer hun at give mig min Afsked.

Baronesse.

Nu vel, saa kan Du staaende siden, men for nærværende Tid vil jeg, at Du skal høre, hvad jeg har at sige dig. Er det ikke dig, som har bragt denne Karl her i Tjeneste.

Henrik.

Jo det er sandt.

Baronesse.

Sagde du ikke, at det var et eie godt Menneske?

Henrik.

Jo det tilstaaer jeg.

Baronesse.

Baronessen.

Alt du kiendte ham meget godt, og at du vilde være god for ham i alle Maader?

Henrik.

Alt dette nægter jeg ingenlunde, han har mig at takke for sin Befordring.

Baronessen.

Imidlertid beskylder du ham nu for mange Feil, og vil sætte mig onde Tanker i Hovedet om ham.

Henrik.

Hillemen! Det kommer deraf, at han sladdrer i Steden for at gjøre hvad ham tilkommer.

Baronessen.

Saa! sladdrer han, og om hvem?

Henrik.

Om Dem, naadige Frue, om Baronen, og om Frøken Angelique.

Baronessen.

Ei ja! det er meget sinukt, men hvad siger han da om os.

Henrik.

Man skulde troe det var Uskyldigheden selv, men for alle Ting forlad sig ikke derpaa, thi det er en Grund: Skielm, det varer jeg Dem ad.

Baronessen.

Men endnu engang, hvad siger han om Baronen?

Henrik.

Han siger — — —

Leander.

Seg beder Deres Naade vil ikke høre efter hvad han siger.

Baronessen.

Forlad mig det, det er mig meget om at gjøre, at jeg kan faae jeres Tanker at vide, Monsieur Peter. Nu da?

Henrik.

Henrik.

Naadige Frue, saa snart Baronen befaler noget, veed De da hvad Peter siger?

Baronessen.

Baronessen.

Nu! hvad siger han?

Henrik.

Ja, saa siger han, det behøver Stadsfæstelse.

Baronessen.

Hvordan? Stadsfæstelse? Hvad vil det sige?

Henrik.

Det vil sige, at han leer af Herrens Befalinger og følger dem aldrig, uden de blive stadfæstede af Dem.

Baronessen.

Det er ikke taabeligt.

Henrik.

Henrik.

Men saa snart han begynder at tale om Dem, naadige Frue! ja saa kan man aldrig faae ham til at holde op igien.

Baronessen.

Naar han taler om mig? O! hvad siger han da?

Henrik.

Henrik.

Bitterkno! siger han, hvilken skønne Rone er ikke den Baronesse, hun har mere Forstand i sin lille Finger end Baronen i sin hele Krop. Hvad har hun ikke et smukt Væsen! hvilke Lader! det kan ret fornøje mig, naar jeg seer hende.

Baronessen.

Den stakkels Peter! Hans Ansigt stod mig min Troe an den allerførste Gang jeg saac ham.

Leander.

Mange Tak Deres Naade.

Baronessen.

(til Angelique.)

Denne Karl er ikke ilde skabt.

Angelique.

Nei i Sandhed er han ikke.

Leander.

(gior taabelige Complimenter.)

O! De vil firere mig.

Baronessen.

Han har meget levende Dine, og et ret igiennemtrængende Dietast.

Angelique.

Det har jeg allerede mærket.

Leander.

(dreiende paa sin Hat.)

O! hvad dette er anbelangende, da — —

Baronessen.

Baronessen.

Og hvad siger han da om min Datter?

Henrik.

Ja, det kan jeg ikke saa sige i Frøkenens Nærværelse.

Baronessen.

Du skal sige det; thi jeg vil vide hans Meening om alle Ting fra Grunden af; det moerer mig mangfoldig.

Henrik.

Vel an da, naadige Frue, siden jeg skal sige alle Ting reent ud, saa har Frøkenen slet ikke den Lykke at behage ham.

Angelique. (smilende.)

Da er jeg meget ulykkelig, Monsieur Peter.

Leander.

(holdende Hatten for Ansigtet.)

Jeg beder Frøkenen om Forladelse.

Henrik.

Han siger, naadige Frue, at Frøkenen seer ud, som hun var Moder til Dem, og De var hendes Datter.

Baronessen.

Han har Forstand.

Leander.

Det behager Dem kun at sige.

Henrik.

Og at han vilde heller ægte Fve saadanne Koner, som Fruen, den eene efter den anden, end to saadanne Piger, som Frøkenen.

Baronessen.

Baronessen.

Det er moersomt. Der Peter, der har du noget at drikke min Sundhed for.

Leander.

Ei, Deres Naade.

Baronessen.

Tag det, siger jeg. Hør Mester Sorgen, jeg forbyder jer, at begegne ham ilde, enten med Ord eller Gierninger.

Henrik.

Det skal skee.

Baronessen.

Jeg skal skaae ham i alle Maader, og bære al muelig Agtsomhed for ham; forsyne ham med god og lækker Føde, lade ham sove ligesaa længe, som han lyster, og for alle Ting, lad ham ikke sætte sine Kræfter til ved haardt og besværligt Arbeide. (til Leonore.) Jeg seer nok, at Du har et Horn i Siden paa ham, fordi han finder mig smukkere end dig. Men det er sandt, jeg skal hen og anordne Middags-Maaltidet, thi jeg paastaar, at det skal være prægtigt, og saaledes, som det bør være til det Selskab, vi vente. Gaae nu kun hen i Haven mine Børn. Dog, et Ord, Peter, jeg befaler dig, at bringe mig en Bouquet hver Morgen i mit Kammer. Forsøm for alting ikke det, her Du? (Hun gaaer.)

Leander.

Det skal jeg ikke forsømme.

Scene

Scene 5.

Angelique, Leander, Henrik.

(saasnart Baronessen er borte lce de alle Tre.)

Henrik.

Nu Frøken, hvad siger De? spiller vi ikke vore Roller artig nok?

Angelique.

Deilig, og jeg har ret fornøiet mig over dem begge to; der er kun een Ting, som jeg har stødt mig over, og det er denne, at Du beegner din Herre alt for ilde.

Henrik.

Det skeer kun for at gøre Sagen des troeværdigere, og derforuden saa maac jeg tilstaae, at jeg just ikke er meget fortrydelig over, at finde Leilighed til at hævne mig; det er vel en stor Fornøielse for en Tiener, at kunne ustraffet kalde sin Herre for en Slyngel, Fyldebotte, Skielm, doven Hund, og saa videre. Jeg giver Herren for nærværende Tid alle de smukke Ære-Titler, som han forhen dagligdags bærede mig med.

Leander. (smilende.)

Saa, ja min Tid kommer nok igien. (til Angelique.) Men lad den unyttige Snak fare, og tillad mig, deilige Angelique, at benytte mig af disse lykkelige Diebliske til at kysse den Haand, som man vil berøve mig.

Angelique.

Men sørglem for alle Ting ikke, at bringe min Moder sin Bouquet hver Morgen.

Henrik.

Henrik.

Ja, I faaer min troe nok jer Umage betalt, Peter.

Angelique.

Men ret alvorlig Leander, er De ikke meget fornøiet over denne Bestilling?

Leander.

Jeg maae i Sandhed forundre mig over Deres Nøglighed, og at De kan finde Fornøielse i at firere mig? Tænker De paa, at min Medbeiler staaer paa Nippet til at komme hid?

Angelique.

Og det som verre er, til at ægte mig. Faren er endnu meer overhængende end De tænker. Thi min Moder vil endelig have Contracten underskrevet i Aften, og derpaa strax holde Bryllup.

Leander.

Og De kan forkynde mig denne Tidende med Latter? Ah! Gruesomme! kan De samtykke i min Fordærvelse? Det er altsaa forgievet, at jeg hemmelig har fulgt Dem hertil. At min Tiener og jeg har givet os i Tieneste her i Huset, han som Urtegaards Mand, og jeg, som hans Svend, og ved Hielp af samme Forklædning vedligeholdt den Lykke at see Dem? En saa vel øptænkt og saa lykkelig udført List, skal ikke have anden Virkning end den, at gjøre mig til et diensynligt Vidne paa min Medbeilers Lyksalighed, og styrte mig i den yderste Fortvivlelse.

Angelique.

Ei! De taler et ganske Romansk Sprog! det flæder Dem mangfoldig vel, Leander, og De udtrykker Orde-
ne

ne paa en fortreffelig Maade, men jeg finder aldeles ingen Behag deri, lad os derfor blive ved det, som er naturligt. Faren er nær og overhængende, det tilstaaer jeg, men derfor er den ikke ganske uundgaelig. Jeg elsker Dem, Leander, høiere end nogen Tid tilforn, og jeg svær Dem til, uden Strøi og uden Ophævelse, at jeg aldrig vil elske eller ægte nogen anden end Dem, det er den første Post af det, jeg har at sige Dem.

Henrik.

Lad os nu høre den anden.

Angelique.

Herren af Mazures kommer her i Dag for at ægte mig, men jeg har to Udveje til at undgaae denne Ulykke.

Henrik.

Pro Primo!

Angelique.

At forårsage ham en Bæmmelse for min Person og derved tvinge ham selv til at ophæve Forbindelsen.

Henrik.

Meget got. Pro Secundo?

Angelique.

At undvige herfra igiennem Have-Laaen, hvortil jeg har Nøglen, og begive mig til nogle af mine Venner, saa længe indtil at Stormen er gaact over, ifald at mit første Anslag ikke skulde lykkes.

Leander.

Ah! hvorledes kan De haabe at forårsage ham en Bæmmelse for Dem, det er umueligt, De er alt for fuldkommen dertil.

Angelique.

Angelique.

De maae ikke selv ængste Dem, men lade mig raade. Smidlertid maae I ogsaa arbeide paa Jeres Side, at I paa en behændig Maade kan betage min Moder de alt for høie Tanker, hun har sattet om ham.

Henrik.

Vi har allerede overlagt adskillige Maader dertil.

Angelique.

Jeg kiender den Person fra Grundten af, som man har udvalgt til mig; det er en meget naragtig Landjunker, der begaer den Naarlighed, at han troer sig selv, at være det fuldkomneste Menneske i hele Verden. Han har sat sig i Hovedet, at et Fruentimmers Fortiener bestaae i Lærdom og Vittighed. Han troer iligemaade, at finde et stort Vidunder af Vittighed og Lærdom i mig, efter det Begreb, som min Faer og Moer har givet ham om mig, og det er af den Aarsag, at han frier til mig.

Henrik.

Jeg begynder allerede at mærke, hvori Anslaget bestaaer.

Angelique.

Mit Forsæt er, saasnart som det kan lade sig gjøre, at have en Samtale med ham under fire Væge; i denne Samtale vil jeg anstille mig saa uvidende, tøst og dum, at jeg skal blive ganske utaalelig for ham. Med et Ord, jeg vil ret forestille en Taabelig. Det kan altsaa ingenlunde feile, at jeg jo i hans Væge maae blive det viderligste Dyr af Verden.

Den forstilte Taabelige.

Na

Leander.

Leander.

Det er et kosteligt Anslag, og da han desuden ikke vil blive meget opbygget ved den Samtale, som Henrik og jeg vil føre med ham, saa kan vi haabe — —

Angelique.

Yes, der kommer min Søster Lise.

Scene 6.

Angelique, Lise, Leander, Henrik.

Lise.

Ei! min Søster, min kære Søster, jeg kommer for at ønske Dig til Lykke.

Angelique.

Og hvortil?

Lise.

Til Din Kierestes Ankomst.

Angelique.

Er Herr Mazures her?

Lise.

Jeg saa ham, da jeg gik herhid.

Angelique.

Ah! hvad er jeg dog ulukkig!

Lise.

Nei, tvertimod, Du er meget lykkelig! Du bliver Du jo glad. I Sandhed, det er dog en stor Rettighed, som de Eldeste har, at de alletider skal gives før.
end

end de Nægte. Ha ha! est Du der, Mester Sorgen,
god Morgen, god Morgen, Peter.

Peander.

Deres Tiener, Froken Lise! De er visselig meget smuk.
Lise.

Ja i Sandhed er jeg smuk, det veed jeg meget
vel, det var noget, som man sagde mig hver Dag, da
min Søster og jeg var i Byen. Men her, her er
ikke en Siæl, som siger mig det.

Angelique.

Dersom hun først faaer Sladderen paa Gang, saa
skal hun holde det med Jer til det bliver Aften.

Lise.

Lad os snakke, og gaae Du hen og beed Din Kie-
reste være velkommen, thi han venter efter Dig med
Utaalmodighed.

Angelique.

Men er han da kommen?

Lise.

Ja tilvisse er han kommen, det skal jeg svare til,
jeg saa ham stige ud af Vognen. O! den deilige
Vogn! Jeg troer det er en ubrugelig Hærevogn han
har fignet i Byen, Glassene ere inddeelte i smaa bitte
bitte Ruder, ligesom Vinduerne i mit Kammer.

Henrik.

Det er en nye Mode.

Lise.

Ja, men hans tre Heste fortiene endnu mere
Forundring, end hans Vogn.

Na 2

Angelique.

Angelique.

Hvordan? Har han tre Heste?

Lise.

Ja vist, Forløberen er sort, censiet og halt.

Leander.

Meget godt.

Lise.

Den anden er en graae Skimmel, den tredie har alle Slags Farver, og er næsten en heel God høiere, end de andre, og saa maver, saa maver, at man kan tælle Ribbenene paa dens

Angelique.

Det er ret en Equipage for en Landsbye-Poet.

Henrik.

Den er min Troe dog bedre, end Hovedstadens Poeters.

Angelique.

Jeg kan ikke bare mig for at lee over den Beskrivelse hun har gjort os paa Herr Mazures prægtige Optog.

Lise.

Det er noget, som er værd at see. Men vil I vel troe, at disse haltende Bæster har slæbt fem Originaler herhid, foruden Rudsen og de tre store Bønder, som stod bag paa; men det er sandt, de lagde dem til Hvile det første de kom paa Gaarden.

Henrik.

De stakkels Bæster, de reise dem vel heller aldrig mere.

Angelique.

Angelique.

Hvad er det for fire Personer, som Herr Mazures har bragt med sig?

Lise.

Det er Grev Guerets og Kone; Landsdommeren, som boer her i Egnen, med Fruen, hans fiere Ægtefælle, som han selv kalder hende.

Henrik.

Men hvordan Dievlen har de faaet Rum alle sammen?

Lise.

Siden Vognen kun er til tre Personer, saa har Grevinden sat paa Herr Mazures Skød, og Landsdommerens Frue paa Grevens. De sige, at det er gaaet vel nok, undtagen de ere veltede to Gange paa Veien. Væster og Mennesker ere besølede fra Top til Taae.

Angelique.

Er der ingen kommen til Skade?

Lise.

Ikke en Moers Siæl.

Angelique.

Hvad? Herr Mazures ikke heller?

Lise.

Han er sluppen med en Bule i Panden, og har stødt Huden af paa to eller tre Steder; thi til hans store Lykke ere de kastet om paa en Møding.

Angelique.

Jeg vilde, de vare fæstede i Stranden.

Ala 3

Lise.

Lise.

Uds! jeg hører en stor Støi, det er uden Tvivl
det hele Selskab, der kommer herhid, for at see Dig.

Angelique.

Ja saa vil jeg gaae min Vej, for at befries for at see
dem, det længste muligt er, følg med mig.

Lise.

Kom, Mester Jørgen, vi vil gaae ned for at fladdre
sammen i Haugen.

Scene 7.

Landsdommeren og Frue, Greven, Greve-
inden, Baronen, Baronessen, Herren
af Mazures.

(Det Underste af Theatret aabnes, hvor man sees
disse Personer staae og gjøre mange Com-
plimenter, om at gaae først.)

Grevinde.

Frue Baronesse!

Baronessen.

Ei! bevare os Gud, Frue Grevinde, jeg er hjemme
i Huset, tillad mig at have den Ære, at opvarte Dem.

Grevinde.

Saa skal visselig Frue Landsdommerinden gaae først.

Landsdommerinden.

(i en meget pen Tone.)

Retfærdige Himmel! Hvor kan De være mig slikt an-
modende, Frue Grevinde!

Grevinde.

Grevinden.

Hav den Gudhed, min smukke Frue!

Landsdommerinden.

Men i Sandhed, Frue Grevinde, De gjør mig ganske forvirret.

Grevinden.

Men —

Landsdommerinden.

Men —

Grevinden.

Saa saa gaaer jeg visselig tilbage igien.

Landsdommerinden.

Og jeg iligemaade, det forsikrer jeg Dem.

Herr Mazures.

Jeg seer nok, mine smukke Damer, at der udfordres en fornuftig Mands Mellemhandling, for at bilegge denne Trætte. Vær saa god begge to og giv mig Deres Haand.

(De giver ham Haanden, han fører dem begge til lige frem paa Theatret, siden gjør Greven og Landsdommeren de samme Udhævelser. Baronnen og Baronessen gaaer fra den ene til den anden, for at nøde dem.)

Greven.

Jeg haaber, min Herr Landsdommer, at De ikke gjør saa mange Omstændigheder, som Deres Frue.

Landsdommeren.

Min Herr Greve, jeg veed ligesaavel min Skyldighed, som min fiere Gætesælle.

Greven.

(med Høflighed.)

De skal saa Skam gaae først.

Landsdommeren.

(med Sagtnodighed.)

Jeg forsikrer Dem paa min Ære, at jeg ikke gjør det.

Greven.

(holdende paa den ene Side af Døren.)

Saa bliver jeg her staaendes til i Aften.

Landsdommeren.

(holdende paa den anden Side.)

Og jeg skal bevare dette Sted til i Morgen tilig.

Greven.

For Pokker! jeg skal heller lade mig myrde, end gaae herfra.

Landsdommeren.

Da jeg skal før lade Halsen skjæres af mig, end overlade Besiddelsen til en anden.

Herr Mazures.

Jeg seer, mine Herrer, at jeg i Dag er bestemt til at bilegge alle Høfligheds-Trætter,

(Mazures gjør med dem, ligesom med Damerne, men i det han vil trække dem afsted, falder de alle tre.)

Baronen.

(kommer løbende.)

Ei! min Herrer, har De saaet Skade.

Grevinden.

(hielper sin Mand.)

Min fiere Greve!

Lands-

Landsdommerinden.

Mine fiere Egtfælle!

Baronessen.

(løbende til sin Fætter.)

Min fiere Cousin!

Herr Mazures.

Ah! hvad er Høflighed dog ikke en deilig Ting.
Men troer De vel, at der er ingen Stads at finde paa
Landet. Vivat Landsbye-Levemaaaden! i Byen der gjør
man sig til af et frit Væsen, som er Plumpheden selv.

Grevinden.

De sætter mig ret i Forundring! Jeg troede Hovedstaden var det Sted, hvor man ret kunde lære at leve.

Herr Mazures.

O! fy, fy, med Deres Hovedstad, jeg vil være
Dievels, dersom de har almindelig Begreb der, nei,
naadige Frue! de veed ikke hvad Høflighed er. En
Mand af Staud, som jeg for Exempel, kan gaae tve
Gader op og ned, uden at der er en Skurk, som seer
efter ham, eller tager Hatten af for ham, der er ingen
Forskiel paa Rang og Stand. En lumpen Bogholders
Fuldmægtig kør ligesaa strunk ad Gaderne, som en Mi-
nister. Og en Spekhøker-Kone gaaer klædt, som Lands-
dommerens Frue.

Landsdommerinden.

Som Landsdommerens Frue? Det er i Sandhed
forstræffeligt.

Herr Mazures.

J Sælftaber, paa Comoedierne, i Kirken, naaer man kommer eller gaaer, saa tænker De nok, at man beviser hinanden slige Høfligheder, som her. Nei, langt fra, det kommer altsammen an paa Lykke og Fromme, hvem der kommer først ud eller ind.

Grevinden.

(meget forundret.)

O nok! o væ! hvilke Grovheder!

Herr Mazures.

Jeg vil være en Skelm, dersom det ikke ærgrede mig i det Inderste af mit Hierte. Den første Besøgelse, jeg aflagde der, var hos en Frue, der har den Ære at være lidt beslægtet med mig. De kan sagtens tænke, at jeg var saa forsigtig og lod mig melde, paa det jeg kunde blive imodtaget med de Æresbeviisninger, som mig tilkom. Jeg troede, at det Navn, Herr af Mazures, skulde foranrsage en almindelig Bevægelse, og at enhver vilde reise sig, for at tilbyde mig sit Sted.

Baronessen.

Det havde været efter Reglerne.

Herr Mazures.

Gid jeg blive hængt, om der iblant de ti Herrer og ligesaa mange Damer, der sadde og spillede Kort paa Salen, var een eneste Siæl, der reiste sig for mig. Fruen i Huset, uden at legge Kortene fra sig, eller at taale, at nogen brød sit Spil af, for at bevise mig den skyldige Høflighed, lod sig nøie med at sige, kom hid, og sæt en Stoel til Herren. Hvor-
paa,

paa, efterat hun paa en skodesløs Maade havde bedet mig at sætte mig ned, blev hun ved at spille, uden at hun eller nogen i det hele Selskab fik een eneste Gang i Sinde at sige den ringeste Artighed til mig, eller give mig Leilighed til at vise min Vittighed.

Landsdommerinden.

Min Gud! hvilke mange deilige Indfald bleve ikke her undertrykkede.

Mazures.

Det var en ubodelig Skade; thi jeg var ganske opfyldt med store og uforlignelige Sager. Da jeg nu vilde gaae bort, gjorde jeg en Gandens Alarm, paa det de alle skulde reise sig, for at følge mig bort.

Baronen.

Skeede det da ikke?

Herr Mazures.

Jo, jo! jeg var allerede ude af Stuen, førend man gav Ngt paa, at jeg havde reist mig. Derpaa afslagde jeg endnu to eller tre andre Besøgelses, men skulde De vel troe, at jeg overalt blev imodtaget paa samme Maade.

Grevinden.

J Sandhed, det fortiente at hevnes.

Herr Mazures.

O! jeg hevneede mig ogsaa paa staaende Fod.

Baronen.

Og paa hvad Maade?

Herr

Herr Mazures.

For en Ulykke! jeg blev der ikke mere, end fire og rive Timer, og reiste bort, uden at lade mig see ved Hoffet.

Landsdommerinden.

Jeg troer, det maae ret have frænket dem.

Herr Mazures.

Ja! det skal jeg være Mand for.

Grevinden.

Det er den rette Wei til at lære fligt et uhøfligt Sted Levemaade.

Herr Mazures.

Nen den Fryghed, der er i vores Samtale, bringer mig til at forglemme, at min Sol er ikke tilstede.

Ah! mig dog Underretning giver,

Hvor Straalerne af Hendes Diefast alting opliver.

Baronessen.

Gud forlade mig, troer jeg ikke, at han taler til os paa Vers.

Grevinden.

I Sandhed, Frue Baronesse, det er kun et Smørtebrød for ham.

Herr Mazures.

Gudernes Sprog er mit Modersmaal.

Grevinden.

Det er en Bittighed.

Herr Mazures.

Et! Deres Naade.

Lands-

Landsdommerinden.

Hans Forstand er større, end hans Person.

Herr Mazures.

Ei, ei, mine Fruer!

Baronessen.

Han er altid uforklignelig, altid nye.

Herr Mazures.

O! for Pokker, naadige Fruer. Men jeg vil gaae hen og øve mig lidt hos den deilige Engel, som er bestemt til at være min Brud; thi man siger, at det er ret et Vidunder.

Baronessen.

Det er ikke fordi hun er min Datter, at jeg siger det, men jeg forsikrer, at hun vil sætte Dem i Forundring.

Baronen.

Det er en Pige, som veed alle Ting.

Herr Mazures.

Hillestam! hvad vil vi ikke føre en levende! Samtale med hinanden. Hvilke Gudsald, hvilke høie Tanker, hvilke lekkre Tvedtydigheder.

Jeg brænder op af Længsel,

At see min Engel sød,

Min Siæl er haardt i Fængsel,

Hielp dog! jeg dræbes! jeg er allerede død.

Grevinden.

(omfavner Baronessen.)

Min elskelige Baronesse, det falder jeg at gjøre Vers.

Baronessen.

Baronessen.

Og jeg vil love for, at han ikke engang har tænkt derpaa.

Baronen.

(Stødende med sin Stok.)

Nei, det er en forfærfelig Geist.

Landsdommerinden.

Det er en Kilde, som aldrig kan udtømmes.

Grevinden.

Han opvækker stedse Forundring.

Baronessen.

Hvert et Ord, der gaaer af hans Mund, fortiente at trykkes.

(Suedens de berømme ham, staaer Herr Mazures og pynter sig, fløiter tillige for sig selv.)

Herr Mazures.

Jeg vil fortælle Dem en Tvistighed, som jeg havde med tvende af Hovedstadens klogtige Hoveder, som jeg fik til at krybe til Korset. En Dag —

Baronessen.

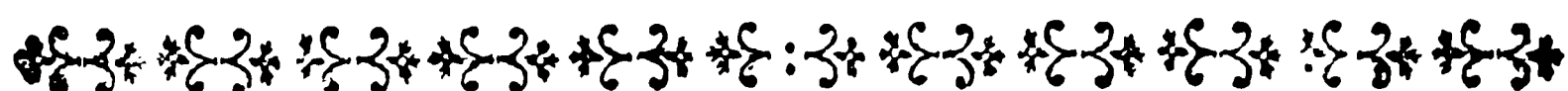
Vær saa god og fortæl os det i Haugen, saa ville vi gaae ned og røre os lidt, imedens de dække Bordet.

Herr Mazures.

Rom lad os gaae derhen, hvor jeg har Haab at finde Min Stet, min Deilige, mit Hjertes Herskerinde; Hun min Omphale er, og jeg skal vise mig, At være Hercules i Amors søde Krig.

Ende paa den første Act.

Anden

Anden Act.

Scene I.

Baronessen, Leander, Henrik.

Leander.

Gid jeg faae Skam, naadige Frue, om jeg kan begribe, hvorfor De skiender paa-os. Bort Forsæt er, at giøre Vre af Deres Svigersøn; jeg har giort ham en meget smuk Compliment, er det min Skyld, at han ikke har bedre Forstand, end at han tager det op for en Forhaanelse. Er han vred? I nu vel, saa faaer han blive god igien, og jeg bryder mig lit derom.

Baronessen.

Ei, ei! det er meget artig, I lader, som I ikke forstod mig, Monsr. Peter, men jeg beder Jer, at I ikke tager det paa den Fod, thi ellers kunde jeg meget let jage Jer paa Døren, det siger jeg Jer forud.

Leander.

Nu, godt, godt! dersom jeg vises Døren, saa veed jeg nok, hvad jeg vil giøre.

Baronessen.

Hvad skulde det da være?

Leander.

(Sættende Hænderne i Siden.)

Jeg vil gaae min Vej.

Baronessen.

Baronessen.

Den lille Tølper!

Leander.

Det skulde visselig gjøre mig meget ondt, at forsøge at lade Dem; thi jeg føler, at jeg bærer stor Venskab til Dem; der er noget hos Dem, som jeg ikke selv veed, hvad er, der ligesom trækker mig til Dem; men for Pokker! det gjør intet til Sagen. De truer, at De vil give mig min Afsked, og jeg tager imod den. Deres Tiener.

Baronessen.

Men hør dog, Peter!

Leander.

Nu har De intet mere med Peter at gjøre, jeg er en fattig Gartnersvend, men jeg har min Ære kær, og derfor takker jeg for det, jeg har været her.

Baronessen.

Og jeg vil, at I skal blive her. Væster Sorgen, giv ham at forstaae, at han forglemmer den Respekt han er mig skyldig.

Henrik.

Ei, nådige Fru! lad ham kun gaae. De kan faae Svenne i Hobetal.

Baronessen.

Saa, det tilstaaer jeg, at jeg kan faae Svenne nok; men jeg skal neppe finde een, der staar mig saa vel an, som denne. Og Du har jo forsikret mig, at han forstod sin Profession fuldkommen vel.

Henrik.

Henrik.

Om han forstaaer den? Det er min troe den bedste Arbejder i hele Landet. Hans eneste Feil er den, som jeg allerede har sagt Dem, at han er doven som en evig Ulykke.

Baronessen.

Den Feil skal jeg nok betage ham, han er ung, det giver sig nok med Tiden, thi imellem os sagt, Mester Jorgen, saa finder jeg, at dette stolte Bæsen, som han paatager sig, klæder ham ret vel. Jeg veed ikke om jeg bedrager mig, men det forekommer mig, at det giver ham en ædel og angenem Anseelse.

Henrik.

Mig tyktes det samme. Men see engang, hvilke venlige Dine, han kaster til Dem. Hillekam, jeg tør slaae veds om, at han har ikke mere Lust til at gaar bort, end De har til at jage ham bort?

Baronessen.

Troer Du det?

Henrik.

Det vil jeg være Mand for.

Baronessen.

Nu vel, saa lad ham bede mig paa en meget fiertelig — — — Nei, jeg vilde sige ærbødigt Maade, om Forladelse, og saa vil jeg forglemme hans Ubefindighed.

Henrik.

Hør Peter, jeg har et Ord at sige Dig. Fruen hun er vred paa Dig, men hun er tillige vred over Den forstilte Taabelige. B b det

det hun er vred. Kom og heed hende om Forladelse, paa en meget kierlig Maade, er det ikke saa, naadige Frue?

Baronessen.

Kierlig eller ærbødig, ligesom han selv vil.

Leander.

Forlad mig det, det er noget som jeg ikke kan gjøre, hun er alt for meget forgabet i Herr Mazures.

Henrik.

Det er sandt nok; men hvad vil Du hun skal gjøre Peter? thi i hvorvel, at han ikke fortjener hendes Hviagtelse, saa troer hun dog, at han er en kostelig Mand.

Leander.

Han? for en Ulykke! Det er jo en Giente, et Dummerhoved og en Sladderhank.

Henrik.

Det er sandt, det er sandt, men det kan Fruen ikke see.

Leander.

For Ganden! det er just det som ærgrer mig.

Henrik.

(til Baronessen.)

De seer, at det er umueligt, at han kan fatte andre Tanker om Deres Svigersøn. Han har engang for alle fattet Affkye for ham.

Baronessen.

Men hvoraf kan det komme sig? da min Cousin forekommer mig saa elskværdig.

Leander.

Leander.

Saa maae De ogsaa have andre Dine at see med end som jeg; thi jeg har seet mange smukke Herrer, men jeg har aldrig seet en saa abgestrakt, som denne.

Baronessen.

Naar vi see os om, saa bliver det nok min Datter der har givet ham det smukke Begreb om mit Cousin?

Leander.

Net det er saa Skam ham selv. Ja Deres Datter, det er ret en deilig Duffe! Der er nok mange, der bekymrer sig om hendes Meening. Her er ikke et Menneske i Huset der kan faae bugt med mig uden Fruen, jeg vil i alle Ting være af hendes Meening, undtagen om Herren af Mazures. HilleSkam! hvilket tæffer Dyr!

Baronessen.

Nei, det gaar ogsaa for vit, og I skal have jer Afsked.

Henrik.

(Sagte til Leander.)

Forlig Dem med hende, De gjør ogsaa for meget deraf.

Leander.

(Sagte til Henrik.)

Frygt kun ikke, jeg kan forlige mig med hende, naar jeg lyster, jeg holder den gode Kone fast nok.

Baronessen.

Hvad siger han?

B b 2

Henrik.

Henrik.

Han siger, at han vil tilgive Dem.

Baronessen.

Hvorledes? tilgive mig?

Henrik.

Ja, thi han siger, at han dør af Græmmelse, dersom De jager ham bort.

Baronessen.

Det stakkels Barn!

Henrik.

(til Leander.)

Kom hid og fald smuk paa Knæ, og kys Fruens Haand.

Leander.

(falder paa Knæ, kysser Haanden og forliebt siger.)

Ah! min kære Frue.

Baronessen.

Du rører det Junderste af mit Hjerte. Bliv hos mig mit Barn, og viis at Du tjener mig af Tilboielighed, saa skal Du belønnes paa samme Maade. (sagte.) Jeg er ganske fra mig selv.

Scene 2.

Baronen, Baronessen, Leander, Henrik.

Baronen.

Ei, ei! hvad skal det betyde, ligger Peter paa Knæ for min Kone.

Leander

Peander.

Kruen vilde jage mig bort, og jeg bad hende,
(De maae ikke blive vred derfor) at hun ikke vilde forvolde mig denne Kummer.

Baronen.

Og hvorfor vil De jage ham bort, Krue Baronesse? Det er en flink Karl, som jeg er meget vel fornøiet med.

Baronessen.

Har det ikke din Bisald min Hierte, at han skal bort?

Baronen.

Nei, min Putte.

Baronessen.

Det er alt nok, min Engel! jeg saaer at undertrykke min Fortrydelse, for at viise Dig min Lydighed.

Baronen.

Din Føielighed indtager mig.

Baronessen.

Det glæder mig, at mit Forhold behager Dig. Men i Sandhed min Hierte, Du misbruger den Godhed, jeg bær for Dig.

Baronen.

(omfavner hende.)

Min fiere Baronesse!

Henrik.

Hillemén! En føielig Kone er dog ret et Eigendes Bæ.

Baronen.

Ja hvad den Post er angaaendes, saa kan jeg roese mig af, at Himlen har skienket mig een, der aldrig har havt anden Villie end min.

Heurik.

Det er en deilig Ting, men den er rar at finde.

Baronen.

Men sig mig engang, min kiere Baronesse, hvorfor Du vilde give den stakkels Peter Afssked.

Baronessen.

Hvorledes? Mærkede Du ikke, at han gjorde Nar af Herren af Mazures, endskjønt han stillede sig an at complimentere ham.

Baronen.

Nei, nei! jeg har min Troe ikke mærket det ringeste deraf; men jeg troer Du har Ret.

Baronessen.

Da har min Cousin mærket det.

Baronen.

Ret alvorlig?

Baronessen.

Og han finder sig høilig fornærmet derved.

Baronen.

Hille en Ulykke!

Baronessen.

Dervaa satte jeg strax Mester Jørgen og Peter til rette derfor.

Baronen.

Baronen.

Det vel.

Baronessen.

Mester Sorgen forsikrede mig strax, at han aldrig havde meent noget ondt dermed, og saa tilgav jeg ham det.

Baronen.

Det var vel gjort.

Baronessen.

Men denne Monsieur fik i Sinde at gjøre sig til Knud, og sagde til mig, at han loe af min Svigersøns Brede.

Baronen.

(seer meget vredt til Leander.)

Det var meget uforstaaet.

Baronessen.

Saa, han sagde mange slemme Ting om ham.

Baronen.

Saaledes? Du har havt største Hæde til at jage ham bort, og han skal ikke bide et Dieblisk længere.

Baronessen.

Jeg fortæller Dig ikke dette, for at ophidsse Dig, men for at viise Dig, at jeg havde Aarsag til at give ham sin Afseid.

Baronen.

O! meget gode Aarsager, og jeg vil strax have ham bort.

Baronessen.

Og at Intet uden den store Kærlighed, jeg vilser imod Dig, skulde bragt mig til at forlade ham.

Baronen.

Nej er Dig meget forbunden. Men han skal strax bort.

Baronessen.

Nei min Hierte, siden jeg dog for Din Skyld har forladt ham denne Forsælse, saa lad det nu blive derved, jeg tænker ikke mere derpaa.

Baronen.

Det kan være ligemeget, man maae ikke taale slige nærværende Strager.

Baronessen.

Forlad mig det min Hierte, det er en slyng Karl, som Du selv sagde forhen, der kan giøre os stor Nytte, og jeg skal stræbe efter at det kan ske.

Baronen.

Aldeles ikke. Jeg vil ikke have slige uforstammede Folk i mit Brød. Han skal strax bort.

Baronessen.

(med en tvungen Latter.)

Nei, han skal ikke bort.

Baronen.

Nei?

Baronessen.

Nei siger jeg.

Baronen.

Baronen.

For Pokker! det faaer dog vel at ssee, naar jeg vil have det.

Baronessen.

Det veed jeg nok min fiere Baron; men naar jeg nu beder Dig ret hiertelig, at tilgive den stakkels Karl, saa er jeg vis paa, at Du har saa megen Godehed for mig.

Baronen.

Ja naar Du beder mig om det, saa er det en anden Sag, men Du er ogsaa alt for god.

Baronessen.

Det er sandt.

Baronen.

Alt for from og overbærende.

Baronessen.

Det maae jeg selv tilstaae.

Baronen.

Du har ikke mere Galde end en Due.

Baronessen.

Ja, hvad skal jeg gjøre? Det er dog bedre at være for from end alt for haard.

Baronen.

Det er vel talt. Men Farvel min Engel, jeg vil gaae hen igien til Selskabet.

Baronessen.

(Kysser ham.)

Farvel saa længe min Hierte.

B b s

Baronen.

Baronen.

Du er en af de Røner, som ikke er at betale med Penge.

Henrik.

Hilsekam! Hun er mere Guld værd end hun
veler. (Baronen gaaer bort.)

Scene 3.

Baronessen, Leander, Henrik.

Baronessen.

Seer Du nu vel, min stakkels Peter, at man havde jaget dig bort, dersom jeg ikke havde taget die Partie.

Leander.

Godt! jaget mig bort! jeg skjøttet min Troe ikke det allerringeste om hvad Baronen siger; thi hans Beslutninger staae ikke fastere, end om de vare skrevne i Sand. Jeg veed jo vel, at hans Billie er ikke anderledes, end Floiet her paa Huset; hvad Vind De blæser af, den drager han sig strax efter.

Baronessen. (til Henrik.)

Hør mig engang til den giennemdrevne Krabat.

Henrik.

Har jeg ikke nok sagt, at det var en Fandens Skielm.

Baronessen.

Altsaa troer Du, at jeg har Herredømme over min Mand.

Leander.

Leander.

Om De har Herredømmet? De kan min Troe bilde ham ind, at han seer Stierne om høilys Middag. Hillestam, hvor er De ikke listig!

Baronessen.

Seg?

Leander.

Ha, ha, jeg har ofte forundret mig over Dem.

Baronessen.

Lad nu nogen sige, at Bønder ere tossede. Men kom, siden Du har saa megen Forstand, saa vil jeg, at Du skal tale aabenhjertet med mig. Siig mig en gang, om det har dit Bifald, at jeg vil give min Datter til Herren af Mazures?

Leander.

Nei, jeg bifalder det aldeles ikke.

Henrik.

Det skal jeg love for; thi fra den Tid af, at De vilde give Froken Angelique til Herren af Mazures, er Peter bleven saa forfærdet og avindsyg, at det er umuligt at komme tilrette med ham.

Baronessen.

Det er noget herligt. Hvad kommer det Jer ved?

Leander.

Det kommer deraf, at jeg elsker — —

Baronessen. (forbittret.)

Min Datter?

Leander.

Leander.

Nei, Deres Vre, og hele Verden vil belee Dem, dersom De indgaaer denne Forbindelse.

Baronessen. (Smilende.)

Altsaa saaer jeg nok raadsøre mig med dig, angaaende min Datters Gietermaal.

Leander.

Det var saa skam ikke saa ilde giort, og naar De spørger mig ad, saa veed jeg nok, hvem De skal give hende til.

Henrik.

Det veed jeg med.

Baronessen.

Til hvem da?

Leander.

Til den hun elsker, og ingenlunde til den hun hader.

Baronessen.

Ei, ei, du forekommer mig at være vel underrettet! Har min Datter udvalgt dig til sin Fortrolige?

Leander.

Nei, men jeg vil sætte mit Hoved til Pant paa, at hun er i den yderste Fortvivlelse over at ægte Herr Mazures.

Baronessen.

Hun skal adlyde mig.

Leander.

Men naar hun ikke kan? Har J ikke sagt mig, Mester Jørgen, at J har hørt hende tale med Froken Lise,

Lise, angaaende en vis Herre, som hun elskede i Byen, og som hendes Fæder havde bestemt til hendes Mand.

Henrik.

Ja vist. Hun er min Troe saa forblevet i ham. Hun siger, at det er en Adelsmand, der ikke er ældere end fem og tyve Aar, meget tiig, og er Oberst, at han er velskabt, og har stor Forstand, ja, saa stor Forstand, at det er forkræffeligt, og at han har været saa vred, saa vred, da hun reiste bort, for at holde Bryllup med den anden, at han svor en stor Eed, - at, dersom det skeede, saa vilde han reise herhid, bare for at hugge Dreene af Deres Svigersøn.

Baronessen.

For at hugge Dreene af ham.

Leander.

Ja, og at han vilde slaa dem paa den store Slotsport.

Baronessen.

Lad ham kun komme; har han Lust til at binde an med Herren af Majures, saa skal han finde Mand for sig. Min Cousin stammer af samme Linie, som jeg, og det er alt nok til at vaske Dreene paa alle Byens Springere.

Henrik.

For Pokker, naadige Frue! forlad Dem ikke derpaa; thi efter den Beskrivelse, som Frøken Angelique gjør over denne Herre, saa er det en Krabat, der ikke gjør sig meer Betænkninger over at kaste Deres Svigersøn ud af Vinduet, end at drikke et Glas Vin, og jeg
for

for min Part svar ingenlunde for, at han ikke gaar og roder heromkring i Nærværelsen.

Leander.

Jeg har ogsaa fattet Mistanke derom, og i Fald saa er, saa vil jeg være en Skielm, dersom han ikke gjør Spectakler.

Baronessen.

Men ved I vel mine Børn, at denne Fortælling foruroliger mig mangfoldig, jeg maae lade den Sag nøiere efterforske, og være min Cousin ad. Men har min Datter ikke sagt jer hans Navn?

Henrik.

Jeg har tit hørt hende nævne ham, men nu kan jeg ikke huske det. Jeg troer ogsaa at jeg har sagt det til Dig, Peter. Ved Du det ikke?

Leander.

Vie lidt. Jeg troer han hedder — — Han hedder — — Lian — — Lien — — Lican — — for Pokker! troer jeg ikke at jeg har glemt dette bandsatte Navn.

Baronessen.

Var det ikke Leander?

Leander.

Jo rigtig. Leander, der har vi det.

Baronessen.

Der kommer min Cousin ret beleiligt. Bliv her saa længe, thi jeg maae underrette ham om det I har fortalt mig.

Scene

Scene 4.

Baronessen, Leander, Henrik, Herr Mazures.

Baronessen.

(gaaer Herren af Mazures i Møde, som gaaer i
dybe Tanker.)

Ah! min kære Cousin! Jeg er i en forfærfelig
Angst.

Herr Mazures.

Hvorover?

Baronessen.

Over det, at Deres Liv er i stor Fare.

Herr Mazures.

Uforlignelige Cousine! jeg truer De har Ret, jeg
skaer Fare for at dø af Utaalmodighed. Jeg søger
Deres Frøken Datter overalt, jeg fordrer hende af Echoet
i hvor jeg gaaer, men det er døv og dum ved min Raaben,
jeg kan ingensteds finde min Gudinde, jeg er opfyldt af
smukke Tanker lige til min Hals, og de vil vist nok kvæle
mig, dersom de ikke faae Luft.

Jeg henrykt, aandeløs mig selv ei nægtia er,
Grusomme, haarde Siel, mig dog din Hielp bestier.

Baronessen.

Ak, min Gud, lad dog disse smukke Tanker fare. Jeg
siger Dem — —

Herr Mazures.

Hun er en Engel sød, der ved sin hvide Barm
I mit forelskte Bryst gjør forfærfelig Allarm.

Baronessen.

Baronessen.

Hav dog den Godhed at høre mig.

Leander. (til Henrik.)

Hvilken Fugentast.

Herr Mazures. (for sig selv.)

Ja hun er meer end indtagende, saavidt jeg kan domme af at have seet hende et Dieblif.

Baronessen.

Det kan vi tale om en anden Gang, De maa vide — — —

Herr Mazures. (for sig selv.)

Hun har igiennemstungen det inderste af mit Hjerte, den lille Taske.

Baronessen.

Jeg siger Dem — — —

Herr Mazures. (uden at høre.)

Jeg seer nok at hun løber for mig, paa det hun kan ophidse min Kierlighed.

Baronessen.

Men vil De da ikke høre mig?

Herr Mazures.

De har godt ved at snakke, jeg begriber nok hendes List, den kan ikke være bedre udtænkt og med mere Empfindlighed.

Baronessen.

Har De i Sinde at spille Gæf med mig Cousin?

Herr

Herr Mazures.

Det er jo Dem, der fixerer mig. Men hvad vil alle de Grimaser sige, som dette Dummerhoved staaer og gjør.

Baronessen.

De tager Feil. Han er ikke nær saa tosset, som De tænker.

Herr Mazures.

Da seer han i det mindste ud derefter.

Leander.

Lidt Taalmodighed min Herr Mazures, saa skal jeg lære Dem, hvad jeg er.

Henrik.

Der kunde nok findes de Personer, der tog sig den Umage paa at stække Deres Hovmod.

Herr Mazures.

(med en foragtelig Mine.)

Siig mig engang I Herrer Dagenigter, hvad det skulde være for Folk, der skulde stække min Hovmod.

Leander.

(sesteraabende ham.)

Jeg nævner ingen.

Henrik.

Den leer best, som leer sidst.

Herr Mazures.

Som leer sidst? Gud forlade mig det! troer jeg ikke, at disse Skurker vil true mig.

Den forstilte Taabelige.

Ec

Baronessen.

Baronessen.

O! nei Cousin! men De forstaaer dem ikke. Hør mig et Øieblik, saa begriber De strax, hvad de vil sige.

Herr Mazures.

Hvad de vil sige? Det skifter sig ret for dem, at have noget at sige til mig. Dersom den Respekt, jeg bær for Dem, Cousine, ikke holdt mig tilbage, saa skulde jeg lære dem til at tale med en Herre af min Stand.

Leander.

(Slaaer ham haart paa Skuldrene.)

Ei! min Herr Mazures, forivre Dem ikke, De kan let sene Ont.

Henrik.

(Slaaer ham paa den anden Side.)

Det er sandt, brug Munden til den bliver træt; men for en Ulykke! tag ikke Hænderne til Hielp, det raader jeg Dem.

Herr Mazures.

I Sandhed, jeg fornedrede mig alt for dybt, ved selv at affstraffe saadanne gemeene Knægte. Men dersom jeg kalder paa mine Folk, saa skal de slaae Arme og Been i tu paa jer.

Henrik.

Deres Folk! ere de ligesaa got ved Magt, som Deres Heste?

Leander.

Man kan nok see, at de tiene hos en Poet, thi de see ud som Frue Dag i Faste.

Herr

Herr Mazures.

(lægger Haanden paa Kaarden, Leander og Henrik lee.)

Jeg maae lære disse Skurker Mores.

Baronessen.

Hvad er det De gjør Cousin? tør De slaae mine
Folk i min Nærværelse.

Herr Mazures.

(i en theatralisk Tone.)

J min Erbødighed for Fruen takke maae,

Thi byder jeg jer strax fra mine Dine gaae.

(Leander og Henrik lee stærkere end tilforn.)

Baronessen.

Gaae bort mine Børn og forglem ikke den Respect,
J er en Adelsmand skyldig, der har den Ære, at være
beslægtet med mig.

Henrik.

Jeg gaaer bort for at adlyde Dem, men jeg gad, for
en Ulfke, nok seet paa den, der vil slaae Arme og Been i
tu paa mig.

Leander.

(i samme Tone som Mazures.)

Jeg er Deres underdanige Tiener, min Herr Ma-
zures. Vær saa god og kom ned, at give Deres smukke
Tanker Rum i Haven, saa skal jeg have den Ære, at
opvarte Dem med en blodfjællende Salat.

(Leander og Henrik gjøre Ophævelser over Hr. Ma-
zures i det de gaae bort.)

Scene 5.

Baronessen, Herr Mazures.

Herr Mazures.

Hvilke to uforfæmmede Knægte! Jeg troer, at de ere fighete til at forhaane mig. Men min deilige Cousine, dersom de blive saaledes, ved, saa er jeg paa min Samvittighed nødsaget til at lade dem myrde.

Baronessen.

De har kun været kort Tid her i Huset, men det er de bedste Betientere af Verden. Intet kan være skikkeligere, ordentligere og ærbødigere end deres Opsørsel, jeg finder endog at de har meget god Levemaade, for Folk af deres Stand, men de ere blevne ganske ukiendelige siden deres Ankomst. De har fattet Afsky for Dem, og de finde hvert Dieblig meget at dadle paa Deres Opsørsel.

Herr Mazures.

De Kieltringer!

Baronessen.

Her ligger noget skjult under, hvad det end ogsaa er; skulde det ikke være min Datter, der faaer dem til at bære sig saaledes ad.

Herr Mazures.

Af hvad Aarsag?

Baronessen.

For at betage mig de gode Tanter, jeg har om Dem.

Herr Mazures.

Troer De da, at hun ikke elsker mig?

Baronessen.

Baronessen.

Ja i Sandhed troer jeg det, thi hun har selv sagt det, og jeg kan ikke nægte, at det jo gør mig lidet forvirret.

Herr Mazures.

Hvi saa, om man maae spørge.

Baronessen.

Et artigt Spørgsmaal! Meener De at blive lykkelig med hende, naar hun bliver tvungen til at ægte Dem.

Herr Mazures.

Nei aldeles ikke, men jeg, jeg vil være Dem Mand for, at hun vil ægte mig med stor Fornøielse.

Baronessen.

Og hvorpaa grunder sig denne Visshed?

Herr Mazures.

Paa to Marsager, som ere uimodsigelige. Mine Fortjenester og hendes gode Smag.

Baronessen.

Forlad Dem ikke derpaa, thi jeg troer hun elsker en anden.

Herr Mazures.

Saa meget desbedre.

Baronessen.

Hvordan, er det desbedre?

Herr Mazures.

Naar denne Kierlighed, hun hos sig dæmpet finder, Hun mig da krone bør, som dobbelt Seirvinder.'

Baronessen.

Det forekommer mig Cousin, som om det ikke fattes Dem paa gode Tanker om Deres egen lille Person.

Herr Mazures.

Den, som er vant til at overvinde, frygter ingenlunde for at tabe.

Baronessen.

Min Datter er ingen Lændsbyes Tosse, det siger jeg Dem i Forveien. Og siden jeg nødes til at sige Dem alle Ting reent ud, saa har man forsikret, at det er en ung og meget fuldkommen Hof Cavalier, hun elsker.

Herr Mazures.

Hvad rager det mig? Troer De vel, at nogen Hofmand kan overgaae mig i god Anseelse, i Vittighed, i Arrogantighed, i naturlige Gaver, i Munterhed, eller i noget af alt det, som kan røre eller indtage et Hjerte. Dersom Angélique var en Tosse, en Taabenakke, saa maaskee at mine deilige Egenskaber ikke rørte hende; men da hun besidder saa fin en Vittighed, og saa stor en Lærdom, som De siger, saa er det ligesaa umueligt; at hendes Hjerte ikke skulde trækkes til mig, som det er umueligt, at Magneten ikke skulde trække Jernet.

Baronessen.

Sæt nu, at det var saaledes som De tænker, saa er det dog imidlertid ganske tilførladeligt, at De har en farlig Medbeiler. Der siges, at han er i Nærværelsen, og at han er Karl for, at oversalde Dem, tag Dem derfor vel vare. Hvad grunder De paa?

Herr

Herr Mazures.

Om hun end nok saa vel sit Hierte tager vare;
Saa kommer det dog vist i Amors skjulte Snare,
Ja Elskovs Gud, den gjør (i naar det end og seer.)
At jeg mig Eieren af hendes Hierte seer.

Baronessen.

Nu forgaaer Taalmodigheden mig! De priser, De
gør Vers i Steden for at drage sig den Underretning til
Nytte, jeg giver Dem.

Herr Mazures.

Forlad mig min fiere Cousine, at jeg naaer og bærer
mig lidet, imedens jeg bier efter min Modstander. Jeg
har saa stort et Begreb om Deres Kroens Datters Fors-
stand, at jeg spender alle Hiernens Sener an, for ikke at
komme til kort hos hende. Jeg er ikke i Stand til at
tænke paa andet, og det er mig umueligt at høre efter,
hvad De har at sige mig, førend jeg har lagt hende alle
mine Fortienester for Dine.

Baronessen.

Da kommer hun der ret beleiligt. De vil strax blive
overbevist om, at Nyttet ikke har sagt nok om hende. Og
at der ikke er et finere og vittigere Kruentimmer i hele Land-
et. I det Øvrige troer jeg, at kunne forlade mig paa
Deres Bessedenhed, naar jeg lader hende blive allene hos
Dem.

Herr Mazures.

De har aldeles intet at befrygte Cousine; Legemet
har slet ingen Deel i denne Samtale. Jeg vil allene an-
gribe Sjælens Kræfter. Men al min Forvirring bestaar

derudi, at jeg ikke veed, om jeg skal gjøre Angrebet i Vers eller Prosa.

Baroneffen.

For alle Ting i Prosa og ikke paa Vers, om De vil følge mit Raad. (til Angelique som kommer.) Min Datter, da denne Herre endnu i denne Aften skal blive Din Mand, saa vil jeg lade ham blive allene hos Dig, paa det han kan blive overbevist om, at vi ikke har været partist i den Ufsildning, vi har gjort ham over Dig. Giv Din Forstand og Vittighed tilkiende, og betænk, at min Cousin er det eeneste Menneske, Du i Fremtiden skal søge at behage.

Scene 6.

Angelique, Herr Mazures, (gør meget dybe Complimenter og Leonore meget taabelige.)

Herr Mazures. (sagte.)

For en Pige, der er kommen fra Hovedstaden, er dette nogle bagvendte Reverentser. (høit.) Jeg troer, at vi faaer at sætte os ned med min smukke Frøken, thi vi har en Hoben skønne Sager at sige hinanden.

Angelique.

(med en eenfoldig Stemme.)

Alt hvad Dem behager, min Herr.

Herr Mazures. (sagte.)

Det er virkelig af Ulsfordighed, hun er saa forvirret. (høit.) Befaler Frøkenen, at vi skal tale sammen paa Vers?

Angelique.

Angelique.

Nei min Herre, om De saa behager.

Herr Mazures.

Nu vel, saa lad os tale sammen i Prosa.

Angelique.

Endnu mindre, jeg er slet ingen Elsker af Prosa.

Herr Mazures.

Det er noget ganske nyt. Hvorledes vil De da at vi skal tale sammen.

Angelique.

Jh! jeg vil, at vi skal tale sammen — — saaledes — — Jh — — som man taler.

Herr Mazures.

Men, naar man taler, saa er det enten i Vers eller Prosa.

Angelique.

Det alvorlig?

Herr Mazures.

Tilforladelig.

Angelique.

Ei! det vidste jeg ikke.

Herr Mazures.

Kom, kom, De skiemter. Men lad os tale alvorlig. Jeg vil fremlegge min Forstand's Rigdom for Dem. Udstem De deres Skatkammer for mig; jeg veed det er en Pactolus, hvis skummende Bølger fører det fineste Guld med sig.

Angelique.

Ket alvorlig? De gjør mig ganske forundret. (Hun staaer op og neier.) Men hvad er det for en, en Pactolus.

Herr Mazures. (sagte.)

For en vittig Pige er det et dumt Spørgsmaal. (høit) Hvordan, kiender De ikke Pactolus?

Angelique.

Nei, jeg har ikke den Ere.

Herr Mazures. (sagte.)

Hun har ikke den Ere, det er paa min Troe et jammerligt Svær. (høit.) Veed Frøkenen da ikke at Pactolus er en Flod?

Angelique.

Er det en Flod?

Herr Mazures.

Ja ganske sikkert.

Angelique. (leende.)

Ei! det er mig meget fiært.

Herr Mazures.

O! jeg er ganske fra mig selv; dersom man kalder det Vittighed, saa er det tilforladelig ikke af det fineste Slags. (høit.) Jeg maae visselig falde i Forundring over Dem, Frøken, jeg troede De var en stor Virtuose.

Angelique.

W! sy, min Herre, hvad seer De mig an fore. Jeg er en ærlig Pige, det kan jeg lade Dem vide.

Herr

Herr Mazures.

Man kan gjerne være en ærlig Pige og Virtuose
tillige.

Angelique.

Nei, det veed jeg langt bedre, at det er umueligt.
Sag? jeg Virtuose?

Herr Mazures.

Siden denne Talemaade er saa anstødelig for Høf-
nen, saa vil jeg tale ligefrem. Jeg troede De var lærd.

Angelique.

Ha, ha! at jeg var lærd, ja det er sandt, det er
sandt.

Herr Mazures.

(Efter at betragte hende nøie.)

Hem! Det er just det, som jeg begunder at tvivle
om. Imidlertid vil vi undersøge det. De veed uden
Tvivl Geographien?

Angelique.

Ja i Sandhed.

Herr Mazures.

Historien?

Angelique.

Langt. bedre.

Herr Mazures.

Fabel-Læren?

Angelique.

Paa mine Fingre.

Herr Mazures.

Philosophien?

Angelique.

Angelique.

Det skal jeg love for.

Herr Mazures.

Chronologien?

Angelique.

Den er jeg allerstærkest i.

Herr Mazures.

Hilsefam! De gjør vel de nydeligste Vers af Verden.

Angelique.

Ei, ei!

Herr Mazures.

Og De er indtagende i Deres Breve?

Angelique.

Tvivler De derom?

Herr Mazures.

Lad os da gjøre Begyndelsen med Historien. Hvilken elsker De meest, enten Alexander eller Cæsar? Scipio eller Hanibal?

Angelique.

Jeg har ikke den Ære at kiende disse Herrer, og det lader ikke heller, som om de havde været her siden jeg kom fra Byen.

Herr Mazures.

Nu ere vi ligesaa nær, som vi vare forhen. Jeg seer nok, at De er ikke kommen vidt i den Romerske Historie, maaskee har De mere Kundskab i den Franske? Hvor mange Konger har der regieret i Frankrig siden Monarchiets Stiftelse.

Angelique.

Angelique.

Hvor mange?

Herr Mazures.

Ja.

Angelique.

Et Tusend syv Hundrede og Firsindstive Rønger.

Herr Mazures.

Et Tusend syv Hundrede og Fierfindstive.

Angelique.

Tilforladelig.

Herr Mazures.

Men hvem har givet Dem den smukke Underretning?

Angelique.

Min Amme.

Herr Mazures.

Hendes Amme har undervist hende i den Franske Historie.

Angelique.

Ja, hvorfor ikke det? Hun har ogsaa lært mig Doctor Faustus, Robertus von Aggerkaal, og den Taalmodige Chrisillis Historie.

Herr Mazures.

En meget deilig Lærdom! Og hvad veed De da af Fablerne?

Angelique.

Jeg veed et Eventyr om en Rønge-Søn, der blev forvandlet til en Hund; om den grønne Ridder, og om Krage Skindpeltse-Kioel.

Herr

Herr Mazures.

(vrængende sagte efter hende.)

Om Krage Skindpeltse, Kioel! Jeg veed i Sandhed ikke hvad jeg skal tænke om denne Pige. (høit.) Hold dog op at skiemte Frøken, jeg beder Dem ret indstændig derom, thi enten har Deres Forældre bedraget mig, eller ogsaa De har i Sinde at spille Gæf med mig.

Angelique.

Jeg spille Gæf med Herren af Mazures! Nei, jeg bær alt for stor Respect for ham til at foretage sligt. Troe mig min Herre, jeg er eensfoldig og lige frem, jeg veed men ikke hvad Forstillelse er.

Herr Mazures.

Men De sagde jo, at De vidste Historien, Geographien, Chronologien, Fabellæren, Philosophien, at De gjorde nydelige Vers og skrev indtagende Breve.

Angelique.

Ah! det sagde jeg altsammen for at fornøie Dem.

Herr Mazures.

Altsaa veed De slet intet.

Angelique.

Jeg kan læse saa maaelig, og jeg har begyndt at lære at skrive for To Maanedes siden.

Herr Mazures.

Hille en Ulykke! Det kalder jeg at være kommen vidt, men siden jeg finder Dem snuf, saa vil jeg høre over med Deres Uvidenhed; thi hvad De taber i Lærdom, det vinder De uden Tvivl igien i Forstand og Vittighed. Thi man har forsikret mig, at De besad uendelig meget.

Angelique.

Angelique.

Uendelig, ja det er sandt, jeg maae tilstaae Dem
ganste oprigtig, at jeg har Forstand, som en Engel.

Herr Mazures.

Og det siger De selv?

Angelique.

Ja hvorfor ikke det? er der nogen Synd i at have
Forstand.

Herr Mazures.

Dersom saa var, saa skulde man i det mindste ikke
kunne beskylde Dem derfor.

Angelique.

Holder De mig da for en Tosse.

Herr Mazures.

I det mindste lader det saaledes. Men efter det
man har sagt mig, kan jeg endnu ikke ret troe det. Hav
dog den Godhed, og dølge ikke Deres Fortienester længere
for mig.

Mit Hjertets Goel livsaligste Aurore
Du som er elsket og tilbedet udaf mig,
Vil mig De Gaver, som af alle kaldes store
Min Frihed bunden da til Fode legges Dig,
Nu kom, følg mig efter, lad mig høre et lille Vers efter
Deres Maade.

Angelique.

O! hiertelig gierne, thi jeg seer nok, at jeg faaer at
giøre det for at fornøie Dem.

Herr

Herr Mazures.

Seu mærkede nok, at De vilde firere m'a. Nu frist Moed deilige Angelique, og fremlæg alle Deres Fortrefeligheder.

Angelique.

(lader som hun pønsar.)

Et lille Dieblig, om De saa behager.

Herr Mazures.

Ganske gierne. Nu har De det?

Angelique.

Sa vil De nu høre?

Herr Mazures.

Jeg aabner begge mine Ørne.

Angelique.

Min Herre, De for mig

Har megen Godhed visselig,

Og derfor skal De finde

I mig Deres lydigste og skyldig Tienerinde.

Herr Mazures. (sagte.)

Hvilken fordervet Dumbhed! Ha, ha, Frue Baronesse, De har i Sinde at trække mig ved Næsen.

Angelique.

Er De nu fornøiet.

Herr Mazures.

Jeg forsikkrer Dem, at jeg er ganske fra mig selv.

Angelique.

De indtager mig.

Herr:

Herr Mazures.

Det alvorlig? Saa har jeg Gaver til at behage Dem.

Angelique.

(reiser sig og gjør en liden Compliment ved hvert Spøismaal.)

Ja min Herre.

Herr Mazures.

Det har jeg aldrig tvivlet om. Elsker De mig Frøken?

Angelique.

Ja min Herre.

Herr Mazures.

Og De ønskede gierne at ægte mig?

Angelique.

Ja min Herre.

Herr Mazures. (sagte.)

Det er en Piae, som ikke stikker noget under Stoel. (høit.) Men der siges, at jeg har en Medbeiler?

Angelique.

Ja min Herre.

Herr Mazures.

Og at De elsker ham af Deres inderste Hjerte?

Angelique.

Ja min Herre.

Herr Mazures. (sagte.)

Det er paa en anden Maade. (høit.) Dersom jeg altsaa ægtede Dem, saa kunde jeg let blive — — —

Den forstilte Taabelige. Dd Angelique.

Angelique.

(neiende meget dybt.)

Ja min Herre.

Herr Mazures. (sagte)

Na Fanden i Bولد med det dumme Dyr! Jeg kan ikke længere staae i Tvivl, det er et Affkum, som man vilde binde mig paa V. met, men der kom Høg over Høg. (høit.) Jeg er Krøkenens underdanige Tjener, men dersom De er i Trang for en Mand, saa har De ikke længere nedig at giøre Regning paa mig, men see Dem om en et andet Steds.

Angelique.

Vil De ikke ægte mig?

Herr Mazures.

Nei paa min Ere, om jeg vil.

Angelique.

De skal ægte mig.

Herr Mazures.

Jeg? jeg? jeg skulde ægte Dem.

Angelique. (hidfig.)

Ja, de har lovet det, og det skal skee.

Herr Mazures.

Det er et fuldkommen Beviis paa hendes Dumbhed.

Angelique.

(lader som hun græder.)

Jeg Ulyksalige! De foragter mig — — De bringer mig til Fortvivlelse — — Men De skal blive min Mand eller ogsaa sige — — hvorfor — —

Herr

Herr Mazures.

O! det er ikke meget vanskeligt. For Pokker, det er et dumt Usen!

Angelique.

O! gaae, De burde skamme sig til døde over at begge mig saaledes. Men jeg skal gaae hen og forklage Dem for min Papa.

(lader som hun flul-græd.)

Herr Mazures.

Til Deres Papa! Ja gaae kun, De er ogsaa hans Datter, just ligesaa fløgtig, som han.

Scene 7.

Baronen, Baronessen, Angelique,
Herr Mazures.

Baronen.

(til Herr Mazures.)

Nu vel, er De ikke indtaget af Angeliques Vit-
tighed.

Herr Mazures.

Ja vist meget indtaget; hun er et Vidunder, som man havde sagt mig.

Baronessen.

Hvad, seer jeg min Datter svømme i Graad.

Herr Mazures.

Og jeg staaer i et Skum; der er ikke en tør Traad paa mig fra Hovedet indtil Fodsaalen.

Baronen.

Hvordan, hvad vil dette sige?

Herr Mazures.

Det vil sige, at jeg aldrig i min Livstid har været til sligt et Giestebud.

Baronessen.

Hvad er det for et Giestebud, De taler om? Min Datter græder og sukker; har De forglemmt den Verbødighed De er hende skyldig?

Baronen.

Har De maaskee — — — Hillestam! dersom jeg vidste det — —

Herr Mazures.

Jeg kom, jeg saae, jeg blev overbevist — — og det er nok.

Baronessen.

Og hvorum er De overbevist?

Herr Mazures.

At De holder mig for en Nar. Men jeg skal overtyde Dem, at jeg ikke er det.

Baronessen.

Hvad vil han sige, Angelique? Forklar mig dog denne Hemmelighed.

Angelique.

(grædende og sukkende.)

Ah! jeg er ikke i Stand dertil. Alt hvad jeg kan sige er dette, at han har sagt utallige Grovheder til mig, og paastaer, at jeg er — — at jeg er — — Ah! jeg kan ikke mere, jeg maae gaae min Vej.

Scene

Scene 8.

Baronen, Baronessen, Herr Mazures.

Baronen.

At sige Grovheder til min Datter! S er ret en ubehøvlet Monsieur, min Herr Mazures.

Baronessen.

Jeg for min Part, kan slet ikke blive flog paa alt dette. Forklar Dem dog, hvad Feil finder De hos min Datter? Thi De maae allerede have mærket, at hendes Forstand er ligesaa hoi og ædel, som hendes Tænkemaade.

Herr Mazures.

Deri har De ret. Det ene er ligesom det andet.

Baronessen.

Hvad vil De sige dermed, Cousin?

Herr Mazures.

Foi, foi, Cousine.

Baronessen.

Hvordan?

Herr Mazures.

Foi siger jeg Dem. De havde berømt mig Deres Datter, som en Person, der var ganske fuldkommen, saa vel i Henseende til hendes Yndigheder, som Forstand og angenehme Manerer.

Baronessen.

Er der nogen Tvivl om?

Herr Mazures.

Og jeg paastaar, uden at sige det for at fortørne Dem, at hun er den urimeligste, taabeligste og dummeste iblant alle mennesskelige Skabninger.

Baronessen.

Har De tabt Deres Forstand, Cousin, ved at tale saaledes om et Fruentimmer, som vor Datter?

Baronen.

For en Ulykke! Det er jeres Portrait, som I giver os, ikke hendes.

Herr Mazures.

Hvordan? Vil De paastaae at Angelique besidder Forstand?

Baronen.

Hundrede Gange mere end I. Og det er endda kun lidt sagt.

Baronessen.

Aldrig kan noget Menneſke besidde mere.

Herr Mazures.

Enten maae De eller jeg snakke over os.

Scene 9.

Baronen, Baronessen, Herr af Mazures,
Greven, Grevinden, Landsdommeren,
Landsdommerinden.

Greven.

Hvad har I got Folk at bestille, skal vi intet til Bords
i Dag? Herr

Herr Mazures.

Ah! min fiere Greve! jeg har tabt al min Lust til
at spise. O! Smerte uden lige!

Greven.

Saa maae jeg min Troe have fundet den, thi jeg er
færdig at døe af Sult.

Landsdommeren.

(til Baronnen.)

Har De havt Fortred? mig synes De seer saa af-
mægtig ud?

Greven.

Afmægtig? Er De afmægtigere end jeg, saa maae
De være det i en høj Grad.

Landsdommerinden.

Virkelig, troer jeg De har været i Trætte sammen.

Greven.

Lader os nu trættes om, hvem der kan drikke best.

Grevinde.

Udenbar os, hvori Sagen bestaaer, at vi kan sætte
den igien.

Greven.

Det lader sig allerbest sætte ved Bordet, en ser, hvor
Vocaler kan bibringe en højere Tvistighed.

Herr Mazures.

Min Herr Greve, et heelt Orehoved Vil fundelike
give mig min forlorne Glæde igien.

Landsdommeren.

Kan man da ikke faae Marsagen til denne Nummer
at vide?

Baronen.

Kort sagt, saa har han tabt sin Forstand.

Greven.

Giv ham noget at drikke, saa bliver han nok klog igien.

Landsdommeren.

Det er en underlig Sats. Thi da Viinen berøver Forstanden, hvorledes kan den da give den?

Greven.

Min Herr Landsdommer, De taler, som De er, det er at sige, en Vand-Drinker. Hvad mig anbelanger, da har jeg aldrig meer Forstand end ved Bordet, thi naar jeg har tømmet mine sex Flasker, saa kunde jeg regiere hele Europa.

Herr Mazures.

Ah! vilde Himmelen, at Drif den kunde gjøre
 Mig glemmende det jeg nu maatte see og høre,
 Men min Ulykke og min Skiebne er saa haard,
 At Gunders Nectar-Drif min Smerte ei kan lindre,
 Den vaagen, sovendes høs mig ei kan forhindre,
 At min Sienvordighed, mig jo for Dine staaer.

Grevinden.

Men hvad er da hændet Dem?

Herr Mazures.

Det selsomste i den ganske Verden, man nægter det, som jeg baade har hørt og seet.

Baronen.

Hvad har De hørt og hvad har De seet?

Herr

Herr Mazures.

Det, som De skjuler for mig.

Landsdommeren.

Forklar mig Sagens Sammenhæng, og saa vil jeg dømme Dem imellem.

Herr Mazures.

Sagen er denne, Baronnen og Baronessen min Cousine paastaaer, at deres Datter er et Vidunder af Værdom og Vittighed. Jeg derimod paastaaer, at hun er et Vidunder af Uvidenhed og Dumhed. Kan De nu dømme?

Landsdommeren.

Hvorledes kunde nogen uden foregaaende Forhør, dømme imellem tvende saa stærk imod hinanden stridende Punkter. Der behøves Procuratores til at oplyse disse Stridigheder.

Greven.

Eiig heller til at forvirre dem meget mere. Disse Herrer Procuratorer, i hvor umistelige De endoosaa anstille sig, ere dog ikke andet end Snemoes = Kræmere. Tofferne betaler dem for at tale, men jeg for min Part vilde heller betale disse stolte Sladderhanker for at holde Munden.

Baronessen.

Jeg er i Sandhed ganske skamfuld over det, at min Cousin, som jeg har berømt for saa stor Forstand, viser det saa lidet ved denne Leilighed.

Herr Mazures.

Og jeg skammer mig ved, at min Cousine, som jeg troede at være skionsom og fornuftig, er saa forblindet, at hun ikke kan see, at hendes Datter besidder nogen af de Egenskaber, som hun tillægger hende. Og jeg vil være diævels, om jeg i min ganske Livstid har kiendt nogen, saa bausat dum, som dette foregivene Mynster af Fuldkommenhed.

Baronen.

For en evig Ulykke — — —

Baronessen.

Foriøre Dig ikke, min Hierte, det er en let Sag at retfærdiggjøre os. Disse Herrer og Damer har Forstand og Levemaade, jeg vil antage dem til Dommere i vores Trætte.

Landsdommeren.

Hiertelig gierne. Jeg vil strax gjøre Sagen anhangig. Froken Angelique indstævnes at møde for Retten, og der, at fremlegge alle hendes Fortienester, naturlige Gaver, Fuldkommenheder og Ufuldkommenheder, for derefter at paadømmes. Forbydes tillige hendes Forældre og tilkommende Egtesælle at møde personlig for Retten.

Greven.

Og endnu mindre at sende Procuratorer for dem, thi de ere ganske og aldeles unyttige.

Landsdommeren.

Al Marsag, at den før omtalte Ret kan dømme ganske upartisk. Disse ere de foreløbende Vilkaar, vil De stadfæste dem mine Herrer og Damer?

Greven.

Greven.

Ja, men med det Forbehold, at førend Retten sætter sig maae vi alle forebygge Tørsten.

Baronen.

Det er vel-talt.

Greven.

Jeg har endnu eet at erindre, og det er dette, at saa længe vi sidde til Bords, maae der ikke tales et Ord angaaendes Processen, som først skal tage sin Begyndelse efter Maaltidet.

Baronen.

Det var et allerfiereste Indfald. Kom, mine Venner! Maden bliver fold.

Herr Mazures.

Mine Herrer og Damer, et Ord førend de gaae bort.

Kom fiere Venner, vi til Bordet os vil sætte
Og Bacchi søde Gæst oplive skal vor Barm,
Bed Dagens Ende, naar af Drik vi ere mætte,
Vor Muns udsoves skal i Amors søde Arm.

Grevinden.

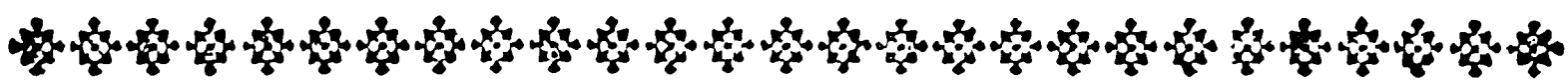
Herrn af Mazures er altid Rye ved Forstand og Bittighed.

Herr Mazures.

Det er min Feil, men jeg kan ikke lade det.

Ende paa den anden Act.

Fredie

Æredie Act.

Scene I.

Angelique, Leander, Henrik.

Leander.

Nei, jeg har aldrig hørt noget, der har været, saa fornøieligt, som den Fortælling om Deres Samtale med Herr Mazures. Og hvorledes har De saa vel fundet forestille en Taabelig, da Himlen har begavet Dem med saa stor Forstand.

Henrik.

Det er just fordi Frokenen har Forstand, at hun har vidst saa vel at anstille sig, som hun havde slet ingen; thi naar man skal forestille en Taabelig, maae man egentlig være det, som er tvertimod.

Angelique.

Han er ikke sluppen endnu, jeg har et Øjeblik tilbage for ham.

Leander.

Og hvori skal det bestaae?

Angelique.

I hans og det hele Selskabs Nærværelse, vil jeg anstille mig, som, om den Fortvivlelse, jeg haver været udi over at see mig tvungen til at ægte ham, havde styrket mig i saa dyb en Tungtsindighed, at den havde berøvet mig Forstanden. Jeg vil sige og foretage saa mange gale Ting, at han skal endnu saae mindre Lust til at blive min Mand, end jeg har til at blive hans Kone. Det er det, som jeg har giemt til ham.

Leander.

Leander.

Det Anslag er meget got, og De har Forstand nok til at spille den Rolle.

Henrik.

Og vi paa vor Side vil lade ham gjøre en liden Hilsen, som jeg er vis paa, at han vil finde meget uhøflig. Thi saasom Poeter af hans Slags ikke ere meget behiortede, saa vil det sætte saadan en Skræk i Karlen, at han vil holde det for en Lykke, at afstaae al sin Rettighed.

Angelique.

Leander har betroet mig dette Anslag, og jeg finder det ret got. Men for nærværende Tid gielder det meest om at faae at viide, hvad der er foresalden imellem mine Forældre og Herren af Mazures, efter at jeg forlod Dem.

Leander.

Har De ikke kunnet mærke det ved Bordet?

• Angelique.

Nei, thi af Frygt for at forraade mig selv, havde jeg ikke saa snart sat mig ned, førend jeg led, som jeg fik ondt, og under det Paaskud had jeg om Tilsædelse at gaae bort. Men jeg har sat min Søster paa Luur, og de skal tage dem umaadelig vel i Agt, dersom hun ikke kommer efter deres Hemmeligheder.

Leander.

Det er sandt. Thi hun er ret igiennemdreven.

Angelique.

Ja, hun er det i saadan Grad, at hun ikke alle-
ne

ne har kiendt jer begge To, men endog udforsket al vores Hemmelighed og Foretagende.

Henrik.

Hilsefam! saa ere vi om en Hals.

Angelique.

Frugt kun ikke for hende, thi hun er ligesaa skielmsk som hun er listig, og jeg vil love for, at hun finder hundrede Gange mere Fornøielse ved at hjælpe os til at bedrage min Moder og Herr Mazures, end ved at aabenbare dem, at de blive bedragede af os.

Henrik.

Hvilken lille Tasse! Det kan med Tiden blive en fin Kone. Og det var Jammer, om saa stort et Pund skulde ligge frugtesløs paa Landet, hun er ret skabt til Byen; men der troer jeg hun kommer; mig skal forlange paa hvad Maade hun vil tale os til.

Scene 2.

Angelique, Leander, Henrik, Lise.

Lise. (smilende.)

God Dag Mester Jorgen!

Henrik.

Ligemaade Frøken.

Lise.

(siger meget dybt og ærbar.)

Deres underdanige Tienerinde Monsieur Peter.

Leander.

Deres Tiener, Deres Tiener Frøken.

Lise.

Lise.

Hvad bestiller I her alle Tre?

Henrik.

Vi snakke om Vind og Veier.

Lise.

Om Vind og Veier. Ei, ja! I har min Troe mere magtpaaliggende Samtaler, end som saa, jo, jo, min Søster finder stor Smaa i jeres Omgang — — jeg troer hun har i Sinde at lære Professen.

Henrik.

Nu vel, vi vil lære Dem den med, naar De er bleven større.

Lise.

Naar jeg er bleven større. Kom, kom, saa lille som jeg ogsaa er, saa kan jeg ligesaa vel lære noget, som min Søster; men her er ingen Læremester til mig.

Leander.

Forlad mig det, jeg vil undervise Dem, tillige med Frøkenen.

Lise.

Jeg er Dem meget forbunden. Men jeg maa have en Læremester ganske for mig selv alene.

Henrik.

Nu vel, lad det være mig, jeg trænger min Troe til en Lærling.

Lise.

Men hvorledes kunde nu det gaae an, at I kunde være min Læremester! Jeg er jo ligesaa god Adels, som min

min Søster, og siden hun lader sig undervise af en Oberst, saa kan jeg jo dog have Haab om en Capitain.

Angelique.

Eys! Snak sagte min Unge, man kan let høre Dig.

Lise.

Frygt kun ikke, vi ere i største Sikkerhed, de sidde til Bords allesammen, og Greven, som allerede var fuld, førend Suppen var opspist, gjør saadan en Støi og Al-larm, at de ikke kunde høre paa Salen, at det tordner. Derfor lad os kun snakke om vore Smaasager i al Magelighed.

Angelique.

Nu vel, hvad Nyt har Du da at sige mig, min Hierte? hvad har de talt om?

Lise.

Der er ikke talt om andet end Dig. Hvilket Bis-vas. (meget hurtig.) Du er Marsag til at Papa Kiæn-der paa Mama, Mama Kiænder paa Herr Mazures, Herr Mazures svater i lutter Bers, Grevinden understøtter ham med at flappe i Hænderne, Landsdommeren snakker Latin, Fruen, hans fiere Vætefælle, hendes pene Sniksnak, og Greven han bander som han var bandsat.

Angelique.

Altsaa holder de mig for at være tosset, og erklærer mig for en taabelig, paa Herr Mazures Ord.

Lise.

Landsdommeren siger, at det er ifkun til videre, og at der siden efter en nøie Undersøgning skal gaae Dom i Sagen. Og til den Ende er Commissarierne allerede ud-nævnte.

Henrik.

Henrik.

Hillekam! det er latterligt! og hvad er det for Commissarier?

Lise.

Hilleden! Det er Greven og Grevinden, Landsdommeren og hans Frue.

Angelique.

Det er vel! Dette bringer mig paa et nyt Indfald. For at sætte desto større Splid imellem mine Forældre og Hr. Mazures, saa, langt fra at forestille en Taabelig for Retten, vil jeg tale i saa høittravende en Stil, at jeg skal bringe dem paa de Tanker, at jeg er et af de vittigste og klogtigste Hoveder i den hele Verden. I veed, at et pedantisk Sammensurium gjør en stor Virkning hos Landsbyefolk. Imedens de da domme, at Hr. Mazures har fareet vild i sin Mening angaaende mig, skal Lise, som jeg nøie har underrettet, stadfæste ham i den Troe, at jeg er en Tasse. Dette vil forvolde en græffelig Forvirring, som vil ende sig saaledes som vi ønske.

Leander.

Vore Sager ere i temmelig god Stand.

Lise.

Det skal jeg love for; thi ved hvert et Ord Hr. Mazures taledes, kastede Mama et par Mine til ham, som om hun vilde æde ham. Og min Papa, der alt havde Hviden borte, og som visselig ikke er god at snakke med, naar han har drukket et Glas Vin, sagde forhen til ham — — Men jeg hører en grumme Tum:
Den forstilte Taabelige. E e mel

mel, de har vist nok reist sig fra Bordet. See, der kommer Karlen, vi vil have fat paa, gaae nu Jer Bei, og lad mig raade.

Angelique.

Gorglem nu ikke noget af det jeg har sagt Dig.

Lise.

Forlad Dig kun paa mig, jeg skal spille min Rulle ligesaa godt som Du.

Scene 3.

Lise. (alene.)

Saa, ja, jeg skal forrette mine Sager upaaklagelig thi jeg er aldrig i Leier vold, naar det kommer an paa at lyve.

Scene 4.

Lise, Herren af Mazures.

Heer Mazures. (sagte.)

Der seer jeg lille Lise. Det kommer mig ret tilpas, nu vil jeg see til at jeg kan udfritte noget af hende. (hoit.) See, god Dag, min lille Hjerte, hvad bestiller Hun her saa alene?

Lise.

Ikke store Ting, jeg er færdig at længes fordærvet.

Herr Mazures.

Saa, længes Hun? Det stakkels Barn! Lad os sladre lit sammen. Maaskee det kan fordrive Hende Tiden.

Lise.

Lise.

Vi vil see til. Hvad har De ellers at sige mig?

Herr Mazures.

Jeg vil sige, at jeg finder Hende meget smuk og artig.

Lise.

Nei, ret alvorlig, tykkes Dem det?

Herr Mazures.

Tilforladelig, og jeg har stor Lust til at have Hende til min Kiereste.

Lise.

Man siger, at jeg er endnu for lille. Men giv lit Stunder, saa bliver jeg nok stor.

Herr Mazures.

Jeg vil være en Skielm, om jeg ikke finder Hende meget smukkere, end Hendes ældste Søster.

Lise.

Jeg troer visselig at Han har ret.

Herr Mazures.

Og jeg tør slaae Væds om hundrede Ducater, at De har dobbelt saa megen Forstand, som han.

Lise.

Væd Han kun frisk væk. Jeg skal love for, at Han ikke taber. Jeg er kun et Barn, men melleim os sagt, saa kan jeg dog meget vel see, at min stakkels Søster er en Toffe.

Herr Mazures.

Det er ingen Løgn, der siges, at man skal faae

Sandheden at vide af fulde Folk og Børn. Men sig mig, min lille Engel, veed Hendes Pappa og Mama det, ligesaa vel som Hun, at Hendes Søster er en Tasse. Lise.

O! det har de længe vist! Men jeg seer nok, hvor De vil hen. Gaae sin Gang. Han har i Sinde at trække mig paa Læst; men jeg er hans Tienerinde, jeg er ikke saa let at fange.

Herr Mazures.

Nei, ret alvorlig, saa sig Hun mig kun alt hvad Hun veed om denne Handel, og saa vil jeg love Hende at slaae op med Hendes Søster, og holde Bryllup med Hende om to Aar.

Lise.

Saa, saa vil jeg aabenbare Dem den hele Hemmelighed, naar De vil love mig, at lade som om De hverken havde seet eller talt med mig.

Herr Mazures.

Jeg svær ved — —

Lise.

O! nei, o nei! Han maae ikke bande, for saa gjør Han mig saa bange.

Herr Mazures.

Du vel, jeg giver Hende min Cavaliers Parole, at aldrig noget Menneske skal faae at vide, hvad Hun siger mig.

Lise.

Det er alt nok. Men see først ad, om der er nogen, som kan høre, hvad vi snakke.

Herr

Herr Mazures.

Seg skal gaae hen og see mig om paa alle Kanter.

Lise. (sagte.)

Og jeg skal binde dig noget af alle Slags paa Ermet.

Herr Mazures.

O! vi ere i en fuldkommen Eenlighed; fortæl mig nu alle Ting, min Glut.

Lise.

Jeg gjør mig dog halveis en Samvittighed derover, endskjønt det er den rene Sandhed, at min Søster er en stor Tøffe.

Herr Mazures.

Det har jeg allerede mærket. Hillestam! hvad har jeg ikke en god Næse.

Lise.

Hun var næsten tolv Aar, førend hun kunde gaae, eller snakke et eneste Ord.

Herr Mazures.

Ho, ho! Det vidste jeg ikke.

Lise.

Og det var Aarsagen, hvorfor min Pappa og Mama skikkede hende til Byen, at min Fæster skulde see til at faae lit Skik paa hende.

Herr Mazures.

Meget godt, det er endnu en Ting, som man har dulgt for mig.

Lise.

Min Fæster gjorde sig den største Umage af Verden, for at faae hende til at snakke; men da hun nu begyndte at snakke, saa havde min Fæster været vel tilfreds, om hun havde blevet dum og stum sin hele Livstid.

Herr Mazures.

For hendes Dumheds Skyld?

Lise.

De har rigtig glettet det. Der kom daglig mange artige unge Herrer i min Fæsters Huus.

Herr Mazures.

Nu hvad da?

Lise.

Hvad da? Min Fæster bad dem meget indstændig, at de skulde søge at muntre min Søster op. Men kan De vel troe, at det aldrig kunde gjøre den mindste Virkning.

Herr Mazures.

Saa er der heller aldrig Raad for hende i denne Verden.

Lise.

Det er ganske vist; thi da hun nu kom hjem igien, saa fandt Papa og Mama hende endnu taabeligere, end da hun reiste bort.

Herr Mazures.

Og imidlertid har de søgt at indbilde mig, at hun havde Forstand, som en Engel.

Lise.

Lise.

Det har de giort, for at smørre hende Dem paa Ermet, at de kunde blive af med hende.

Herr Mazures.

Det faldt mig strax ind. Hvilken Lykke for mig, at jeg har saa stor Forstand.

Lise.

Da de ingen Mistanke gjør sig om mig, efterdi jeg er kun et Barn, saa sig de deres Hjertes Mening reent ud i min Nærværelse. Ei, ja! hvor ere de ikke fortrydelige over den Samtale De har haft med min Søster. De havde giort sig Regning paa, at De skulde troet dem paa deres Ord, og ægtet min Søster, uden at undersøge hendes Forstand. Og siden havde De nok baaret over med hendes Dumbhed, formedelsk hendes smukke Skabning.

Herr Mazures.

Nei, mange Tak, jeg er ikke tøffet! Hvem bilder de sig vel ind, at trække ved Næsen? Man fanger ikke Herren af Mazures saa let.

Lise.

Ja, nu er De vel underrettet om alle Ting. Men dersom De nu forraader mig, saa skal jeg aldrig troe Dem mere i min hele Levetid.

Herr Mazures.

Vær forvissat om, min lille Engel, at jeg før vilde døe, end bringe Dem i Fortred.

Lise.

Thi saa var De Aarsag i, at man pidffede mig, saa Blodet flød efter.

Herr Mazures.

Frygt kun ikke, min deilige Lise, jeg vil stille mig an, som om jeg vidste af ingen Ting; men hemmelig vil jeg føre mig Deres Advarsel til Nytte.

Lise.

Deri gjør De meget vel. Troe mig, jeg taler med Dem som en Ven, og lad min Søster fare, hun skifter sig i ingen Maade for Dem. Og jeg troer, uden at smigre for mig selv, at De var langt bedre holden med mig.

Herr Mazures.

Ja, min deilige Glut! Hun besidder den Bittighed, som jeg søger efter; Gud give Hun var saa gammel, som Hendes Søster, saa vilde vi holde Bryllup paa Diebliffet.

Lise.

Nu vel, saa vil jeg skynde mig meget, at jeg kan blive stor. Farvel, min Herre, jeg maae gaae min Vej; thi dersom nogen kom og fandt os her alene tilfammen, saa kunde det give Anledning til Mistanke.

Herr Mazures.

De maae endelig give mig et Kys, førend De gaaer fra mig.

Lise. (neiende.)

O! nei, nei, jeg giver aldrig noget paa Afslag; Det maae De bide med til vi har havt Bryllup.

(Hun

(Hun neier adskillige Gange for ham, naar han vender sig, sætter hun ham tvende Horn, og naar han vender sig til hende igien, neier hun og gaaer bort.)

Scene 5.

Herr Mazures. (alene.)

Himlen skee Tak! Nu er jeg vel underrettet om alting, og det af en Person, som jeg slet ikke kan have mistænkt. Der er nu ingen Tvivl mere om, at min gode Cousine havde i Sinde at trække mig ved Næsen, som en Tosse, og den gamle Nar, den Baron, vilde ogsaa med. Men for Pokker! de skal selv blive meest narrede; thi jeg har fuldt og fast besluttet, ingenslunde at ægte den tæssede Datter: For nu at straffe dem, og retfærdiggjøre mig, saa skal det hele Selskab overtrudes om Angeliques Dumhed, og det vil være en gyldig Nars Sag for mig til at ophæve al Forbindelse.

Scene 6.

Herren af Mazures, Grevinden.

Grevinden.

Skionne Nander søge altid Eensomhed, og jeg søger altid skionne Nander. Men hvad tænker De paa? Er det Deres Kiereste, der ligner Dem om Hjertet, eller arbejder De paa nogle nye Vers? De svarer mig ikke et Ord?

Herr Mazures.

Gfald min Elskerinde

Var halv saa yndig, som min deilige Grevinde,

Hun uafsladelig mig laae i Hu og Minde.

Grevinden.

Ah! det er deiligt! Det er meer end artig! Jeg maae lære det uden ad, for at bringe det i Musiquen.

Gfald min Elskerinde

Var halv saa yndig, som min deilige Grevinde,

Hun uafsladelig mig laae i Hu og Minde.

Det er i Sandhed endnu det Beste af al Deres Arbeide.

Herr Mazures.

De Gaver, som De har, de ere uden lige,
For Pokker! der om Dem en Hoben var at
sige.

Grevinden.

De bliver ved! Dette for Pokker er ikke at betale med Penge, der er saadan besynderlig Frihed udi, som forundrer og indtager tillige, og jeg elsker alt det, der er frit. I Sandhed, De er et meget sieldent Menneske.

Herr Mazures.

O! det veed jeg, naadige Frue!

Grevinden.

Ja, jeg bliver ved det, som jeg saade Dem i Morges; vi have nu slet ingen Folk af Stand, som gjøre
Bers,

Vers, alle andre Poeter forekomme mig at være Versdanter. Som for Exempel af de franske, en Corneille, en Racine, en Boileau, der er vel hist og her nogle smukke Steder i deres Skrifter, men det er saa regelmæssig, saa tvungen og saa høit. De sige ikke saa artige Ting, de vise ikke den fine Bittighed, ja, jeg vil vædde hvorum det skal være, at de aldrig har været i Stand til, saa paa staaende Fod, og uden at betænke sig, at gjøre sligt et Vers, som De gjør.

Herr Mazures.

O! det vil jeg være Dem Mand for, det er en Gave, som Himlen ikke uddeler tvende Gange i et heelt Seculum.

Grevinden.

Jeg holder for, at De er en Phoenix i Vers; men De maae endelig lære mig at gjøre Inpromptuer.

Herr Mazures.

Hiertelig gierne. Og jeg troer; at det vil lykkes Dem forunderlig vel; thi det kommer kun an paa Munterhed og Dristighed.

Grevinden.

Da er jeg, Himlen ske Tak, vel forsynet med begge Dele. Jeg har Theorie, der fattes mig kun Praxis.

Herr Mazures.

Den skal jeg give Dem; to eller tre Lektioner, saa bliver De min Mester.

Grevinden.

De skal i det mindste finde en meget søielig Lærling

ling i mig. Forsøg nu engang, om jeg har Gaver dertil. Hvad skal vi tage til vores Text.

Herr Mazures.

Lad det være et forliebt Hyrdestykke, bestaaende af en Samtale imellem Hyrden og Hyrdinden, De skal være Hyrdinden Cloris, og jeg Hyrden Thyrsis.

Grevinden.

Det er meget vel udtænkt. Og det skal formodentlig tales i en meget kielen Tone.

Herr Mazures.

Saaledes, at en Steen maatte røres derved. Men hugtet det Dumme og Kielse, saa maae Vittigheden dog være Hovedsagen, der maae vises Vittighed i enhver Strophe.

Grevinden.

Det forstaaer sig selv, det er disse Tiders Smag. For Exempel, lad os nu indbilde os, at vi elske hinanden hiertelig, De og jeg.

Herr Mazures.

(omfavner hende.)

O! ja, lad os indbilde os det, min deilige Grevinde.

Grevinden.

Og at vi, vogtende vores Hiord, tilkiendegive hinanden vores Kierlighed, vi ligge Kiødesløse udstrakte paa en Græsbank, i Skuggen af et Ulmetræ, og ved Siden af en rindende Bæk. Vore Bevægelser ere saa heftige, at de betage os Maal og Måle. Men vore brændende Dickast udtolke vores Ønsker. Endelig, overvundne.

vundne ved den sødeste Henrykkelse — — bryder De dette stumme Sprog, for endnu tydeligere at overbevise mig om Deres Kierligheds Hestighed.

Herr Mazures.

Der har vi det. Hillekam! om jeg selv havde gjort Terten, saa kunde den ikke være bedre.

Grevinden.

Rom dog og gjør en Begyndelse, min Hyrde.

Herr Mazures.

Her er jeg.

Beflag mig, ynk mig dog, elskværdigste
Hyrdinde,

Mit kielne Degge-Lam, jeg ingensteds kan
finde.

Grevinden.

Min Hyrde — — Ah! der kommer min Mand!

Herr Mazures.

Den stygge Hyrde!

Grevinden.

Han kommer meget ubeleiligt, hvi blev han ikke borte til vi havde været færdig.

Scene 7.

Greven, Grevinden, Herren af Mazures.

Greven. (bestienket.)

Hvordan, for Pokker! Herr Mazures er her i Censurum med min Kone?

Herr

Herr Mazures.

Jeg gav hende en liden Underviisning.

Greven.

En liden Underviisning? Hvad Fanden skal min Kone med Jeres Underviisninger? Jeg finder hende lærd nok. Forstaaer I mig.

Grevinden.

(til Herr Mazures.)

Lad ham kun snakke; thi saasnart han er drucken, saa er han saa jalou, som en Italiener.

Greven.

Hør engang, Frue Grevinde! jeg kommer til at erindre Dem om een Ting, som De maaskee har glemt, nemlig, at De er min Kone.

Grevinden.

Det husker De mig tit nok paa, Herr Greve.

Greven.

Jeg har endnu en liden Advarsel at give Dem, og det er denne, at jeg er saa uløffelig, jeg, som taler med Dem, at jeg hverken kan lide Vers eller Versmagere.

Herr Mazures.

Nu vel, min Herre, der er jo ingen, som søger at tvinge Deres Smag.

Greven.

Disse Herrer Poeter, de tage dem undertiden nogle Friheder; men undertiden gjør jeg mig saa dristig — og sætter dem tilrette derfor.

Herr

Herr Mazures.

Poeter og Poeter ere to Slags, min Hr. Greve, og jeg er ikke af dem, der tage imod sligt et Tractament.

Grevinden.

(gaar imellem dem.)

Ah Himmel! jeg troer de vil i Haar paa hinanden.

Herr Mazures.

Frygt kun ikke, naadige Frue! jeg er forsigtig, og man hører jo nok, at det er Vinen, som taler.

Greven.

Hør, veed Du hvad, min stakkels Herr Mazures! Du bilder Dig ind, at være det største Menneske paa Jorden; men af Christen-Kierlighed vil jeg lade Dig vide, at Du er ikke en Emule andet, end en Mar. In vino veritas.

Herr Mazures.

I det mindste er det dog for Deres Skyld, Frue Grevinde, at jeg ikke giver min Brede Tøilen.

Grevinden.

Jeg er Dem meget forbunden, nedsluk disse Grovheder med Venlighed. Jeg skal nok holde Dem skadesløs.

Greven.

Rigtig, rigtig, min Ven, nedsluk Du kun! Poeter ere dog vant til at nedslukke en Hoben.

Grevinden.

Vær saa god, min Herr Greve, og betænk at Hr. Mazures er en Mand af Stand.

Herr

Herr Mazures.

Ga, min Herre, De lader Dem kalde Hr. Greve, og jeg kan lade mig kalde Hr. Baron, naar jeg lyster.

Greven.

Ga, til et Mødinge - Baronie.

Herr Mazures.

For Pokker — — jeg er vel fornøiet med mig selv, at jeg er saa fornuftig, som jeg er.

Grevinden.

Betænk dog, at han er Deres Ven.

Greven.

Det skal jeg tænke paa, naar han ikke mere er Deres. For en Ulykke, imedens jeg sidder som Marechal ved Bordet, og drikker mig fuld af et godt Hierte, saa stiaeler I Jer saa lumskt fra mig, for at sidde her i Smue med denne Vanddrifker.

Grevinden.

Jeg svar Dem til, at ingen Ting kan være mere uskyldig; vi øvede os i — —

Greven.

(Stampende med Foden og Stokken.)

I øvede Jer i! For en Ulykke, Deres Naade, jeg vil ikke, at De maae øve Dem med andre, end med mig.

Grevinden.

Ah! jeg forlanger det ikke heller; men De er jo ikke Poet, som Herr Mazures er.

Greven.

Greven.

Lad ham gaae hen og sove sig med Angelique.

Herr Mazures.

Hvorledes er det mueligt, det er jo en Tosse.

Greven.

Desto bedre for Dig min Ven, Du er langt taabeligere end hun, naar Du forlanger, at hun skal være vittig. Vilde Himmelen, at min Kone var toffet, saa stod hun ikke saa strax paa Springet til at sove sig med enhver.

Scene 8.

Landsdommerinden, Greven, Grevinden,
Herr af Mazures.

Landsdommerinden.

Naar skal Retten sættes for at dømme i Groen Angeliques Sag.

Greven.

Naar De behager, min kære Frue, jeg har forebygget Tørsten, og nu er jeg i god Stand til at dømme.

Landsdommerinden.

(til Grevinden.)

Ah! min gode Gud! hvor er han drukken!

Grevinden.

Det veed vi alt for vel.

Den forstilte Taabelige.

Is

Greven.

Greven.

(til Landsdommerinden.)

Jeg skal altid være af lige Meening med Dem, naar De kun altid vil være af min.

Landsdommerinden.

Det forbinder jeg mig aldeles ikke til. Jeg forbeholder mig den Frihed at votere, ligesom jeg finder Sagens Bestaenhed.

Greven.

Sig mig engang min Dronning, hvor Din eenfoldige Tasse af Mand er henne?

Landsdommerinden.

Min eenfoldige Tasse af Mand, min Herr Greve! De maae tillade mig, at sige Dem, at min fiere Egtesfælle ingenlunde fortienet slikt et latterligt Tilnavn, og at Fornuftens og Retsfærdighedens skarpeste End ikke bliver andet vaer hos ham, end det, der udgjør en retsindig og fuldkommen Embedsmand.

Greven.

Det var en deilig Phrase min smukke Frue, men med alt dette er Herren, Deres fiere Egtesfælle, en meget lumpen Karl.

Landsdommerinden.

I hvordan han end er min Herre, saa er det dog Deres Skyldighed at have mere Agt for ham og mere Respekt for mig, og jeg maae sige Dem, at efter mine Tanker, saa er Landsdommeren alle Dage ligesaa god som Greven.

Herr

Herr Mazures.

Bravo, bravo.

Greven.

Saa sagte, saa sagte min Princesse, jeg skal snart betage Dem den Billedfarelse, De skal finde en fiendelig Forskiel imellem en Greve og en Landsdommer, og for at overbevise Dem derom paa Diebliffet, vil jeg ganske venlig foreslaae Dem en liden Spadseregang med mig i Krattet.

Landsdommerinden.

I Krattet! med Dem allene! De maae være saa god og tage Dem dette til en Efterretning min Herr Greve, at jeg aldrig er under fire Dien med nogen, uden min Egtesælle.

Greven.

Da er Fruen, min fiere Egtesælle, ikke nær saa bange, jeg fandt hende her i Centrum med Herr Mazures.

Grevinde.

Og hvad ondt er vel deri? Herr Mazures er uden ringeste Følelse.

Greven.

Snik, Snak, jeg troer ikke disse Karle paa et Haar, som ere saa ganske uden Følelse.

Landsdommerinden.

Men deri har De Uret. Herr Mazures Tanker ere saa opløstede, saa fraskilte og rensede fra alt det sandseelige, at der kommer aldrig noget i Betragtning hos ham, uden alene det, som angaaer Forstanden.

Greven.

Ja, ja Grevinden er vel en Elsker af Forstand, det tilstaaer jeg, men troe mig, at hun tog det aldeles ikke fortrydelig op, om — — —

Grevinden.

Jeg skal visselig ikke forglemme Deres Grovheder, men De skal staae mig til Ansvar derfor, naar De har udsovet.

Greven.

Ja, naar jeg har udsovet, saa skal jeg staae Dem til Ansvar, men imidlertid skal Landsdommerinden staae mig til Ansvar for Dem.

Landsdommerinden.

Jeg?

Greven.

Ja ret De.

Landsdommerinden.

Og hvorover? om jeg maae spørge?

Greven.

De skal hævne mig over min Kones Munterhed, og jeg vil hævne Dem over Deres Egtfælles Følsløshed.

Landsdommerinden.

De forarger mine Ørne forfækkelig med sig en Tale. Mit hele Blod er i Bevægelse, jeg skielver fra Top til Taae, og dersom De bliver ved at tale af den Tone, saa besvimer jeg paa Diebliffet.

Greven.

Betien sig af Deres Magelighed. Her staaer en
Læne.

Lænestoel, og jeg vil omfavne Dem, paa det De kan besvime de storsnarere.

Grevinden.

J min Nærværelse?

Landsdommerinden.

Ah! hvilken Beskiemmelse! Havde det endda ikke været i Grevindens Paasyn.

Scene 9.

Greven, Grevinden, Herr af Mazures,
Landsdommeren, Landsdommerinden.

Landsdommeren.

Hvad seer jeg?

Landsdommerinden.

Ah! min fiere Mand, Du kommer ret beleiligt.

Greven.

Nei tvertimod, han kommer meget ubeleiligt. (til Landsdommeren.) Hvem Dievlen har havt Bud efter jer? Hvad har I her at bestille?

Landsdommeren.

Hvorledes? Hvad jeg har her at bestille? Og De omfavner min fiere Egtesælle!

Greven.

Nu vel, omfavn De min igien.

Herr Mazures.

Der har vi et Forslag til Forlig.

Landsdommeren.

For Fanden, min Herr Greve. Jeg forstaaer slet ikke Skiemt i denne Sag, og jeg skal lære Dem, at det ikke er Felt, som vi og vore lige, at man driver Gæf med.

Greven.

Hy, hy, De bander saa stygt min Herr Landsdommer. Ei hvor lader det Dem ilde at være jaloux.

Landsdommeren.

For en Ulfke, det staaer mig ligesaa got an, som Dem, min Herr Greve.

Greven.

Nei det er en mægtig Forfkiel. Thi vi, som giore Profession af Kaarden, besidder ikke stor Laalmodighed; men en studeret Mand bør altid være Herre over sig selv, han maae kunne taale at see alle Ting, og endda vedliges holde sin Alvorlighed.

Landsdommeren.

Der kan ingen Alvorlighed have Sted imod Bestiementer, der ere af den Bestaaffenhed, og jeg forlanger Satisfaction.

Greven.

Hiertelig gierne, kom og følg med mig; men det er sandt, De har ingen Kaarde paa, dog, De kan laane Herr Mazures, han bruger den desuden ikke.

Herr Mazures.

(til Grevinden.)

At jeg taaler alle disse Forhaanelser, er et Offer, som jeg bringer Dem.

Grevinden.

Grevinden.

Jeg skal ikke heller forglemme det.

Landsdommeren.

Det er ikke med Kaarden jeg slaaes, det er med Pennen. Vi vil afgjøre Sagen med Pennen, min Hr. Greve, med Pennen.

Greven.

Og jeg hugger Dem til Riidmad, min Hr. Landsdommer, til Riidmad, dersom De gjør mig Hovedet kruset.

Scene 10.

Greven, Grevinden, Landsdommeren, Landsdommerinden, Herr af Mazures, Baronessen, Baronen
(beskænkter.)

Baronessen.

Hvad er her for en Tummel og Naaben? Jeg troer, Gud forlade mig det, at de ere oppe at skiendes.

Herr Mazures.

Det er Greven, som er Uarsag i det altsammen; jeg har først maattet tage allehaande for got af ham, og nu har han taget fat paa Landsdommeren, han gjør vist nok en Ulykke, dersom man ikke forebygger det.

Baronen.

For Dievlen! hold dog Fred, mine Herrer. Efter al Anseelse, saa er nok Landsdommeren fuld.

Landsdommeren.

Hvem, jeg? Jeg har jo næsten ikke drukket andet end Vand.

Baronen.

Kem, kem, Viinen er min Troe i Legen med. Hør, veed De hvad mine kiere Venner, jeg er meget fornøiet over at see Dem hos mig, men jeg kan ikke lide fulde Folk. Jeg vil have Fred og Udruelighed i mit Hus. Og ingen Spectacler, min Herr Landsdommer!

Landsdommeren.

Det var en kostelig Formaning.

Grevinden.

(til Baronessen.)

Jeg seer at Baronen er ligesaa vel tildækket, som Greven.

Baronessen.

Men kan jeg ikke faae Marsagen til dette Klammerie at vide? den skal paa Dieblisset være bielagt.

Herr Mazures.

Greven tog sig nogle Friheder hos Fruen, og det fandt hendes Mand ikke for godt.

Baronen.

Han har Ret, Greven beviiser ham en stor Uret, og jeg paastaer — — —

Baronessen.

(til Landsdommeren.)

Derfom De vilde troe mig, saa i Steden for at blive vred — — —

Baronen.

Baronen.

Held De Deres Mund, Krue Baronesse, naar jeg
taler, saa bør De at tie stille, jeg er Herre i Huset. Og
kom mig ikke igien, med atfalde mig ind i Ordene.

Grevinden.

Det lader, som Viinen bringer Baronen i samme
Lune, som min Mand.

Baronessen.

Saa snart han er drukken, saa kan jeg ikke styre
ham.

Baronen.

Jeg siger altsaa — — — dog nei, jeg siger slet
intet — — — forlad mig det, jeg siger — — —
hvad var det vi talte om?

Baronessen.

Det var om Grevens og Landsdommerens Trætte.

Baronen.

Ja, det er sandt, det er meget vel betænkt, og
en meget fin Anmærkning, Krue Baronesse. Thi da
Grevnen er af gammel Adel, saa har han Rettighed til
at kareffere Landsdommerinden.

Landsdommeren.

Til at kareffere hende?

Baronen.

Ja, og det mit for Deres Næse, Herr Lands-
dommer.

Grevnen.

Kom hid og lad mig omfavne Dia, min gode
gamle Baron, Du har den rette Forstand.

Baronen.

At tale aabenhjertet saa er der en Høken got hos mig, men lad os tale om alvorlige Ting.

Greven.

Ganske gierne, og jeg er i Stand til at give Dig et got Raad.

Baronen.

Kinder Du ikke, at min Datter har meget mere Forstand end denne lumpne Herr Mazures.

Greven.

Tilforladelig, og Du maae ikke heller give hende til dette Dyr.

Herr Mazures.

De seer, hvorledes han beegner mig, Cousine.

Baronessen.

De har druffet for meget, og det undskylder det altsammen.

Greven.

Hør nu ret alvorlig paa det jeg siger Dig. Min Meening er — —

Baronen.

Man kan ikke tale fornuftigere, og det Du der siger er uimodsigelig; thi Erfarenheden lærer os — — at det er ganske naturligt, at tage Landsdommerinden i Faun.

Landsdommerinden.

Jeg har meget med det at bestille, jeg.

Baronen.

Baronen.

Og som Du meget viiselig har anmærket, at efterdi Herr Mazures er en Poet, saa bør han at overlade Besiddelsen til en anden.

Greven.

Eller ogsaa kastes ud af Vinduet. Det er mit Raad.

Baronen.

Jeg takker Dig derfor, og jeg skal min Troe betiene mig deraf, kom og lad os drikke engang derpaa.

Greven.

Top.

(De tage hverandre under Armen og gaar slingrende bort.)

Scene II.

Landsdommeren, Landsdommerinden, Greven, Herr af Mazures, Baronessen.

Herr Mazures.

De gaar hen, for at faae deres fulde Pavas, og saa er jeg ikke mit Liv sikker.

Baronessen.

Frygt kun ikke, Damerne tager Dem under deres Varetagt. Og derforuden saa vil jeg love for, at de, inden en Time er forbi, har mere Lyst til at sove end til at staaes. Men vi vil imidlertid betiene os af den Noelighed, de forunder os, til at undersøge, hvo af os to der har Ret eller Uret i Henseende til Angelique.

Herr

Herr Mazures.

Hvordan kan De falde derpaa Cousine? Vil De endnu paastaae, at hun har Forstand? Tilstaae meget heller, og det af et got Hjerter, at hun er en stor Tosse.

Baronessen.

O! gade Deres Vel, De burde skamme Dem ved at see paa noget Menneske formedelst Deres flette Smag, eller rettere sagt Deres flette Samvittighed, som De giver tilkiende ved denne Leilighed.

Herr Mazures.

Vi vil ikke ærgre os, Frue Baronesse, dersom jeg vilde sige alt det jeg vidste, saa var det en let Sag at retfærdiggjøre mig paa Deres Befordring; men jeg vil skaaue Dem for denne Forvirring, og overdrage til Deres og mine Venners Omsorg, at forstaae os Ret.

Baronessen.

Der kommer min Datter, vi vil gaae bort Cousin, for at give Dommerne Tid og Rum til at undersøge Sagens Sammenhæng, førend de fælde Dommen.

Scene 12.

Angelique, Landsdommeren (siddet imellem.)
Grevinden og Landsdommerinden.

Angelique.

(Kommer ind med et meget ærbart Bæsen, gjør en dyb og artig Compliment for Landsdommeren, Grevinden og Landsdommerinden.)

Lands-

Landsdommeren.

(til Grevinden.)

Ei, ei, det er ikke en Hilsen for en taabelig.

Grevinden.

Eller saa urimelig en Person, som man har beskrevet hende.

Landsdommerinden.

Tvertimod, hun har et meget artigt Væsen, lad os nu høre, hvad hun vil sige.

Angelique.

Man befaler mig at møde for mine Dommere, og jeg adlyder med Verbødighed.

Landsdommeren.

Hvorledes? Det er en Begyndelse, som jeg er meget vel fornøjet med.

Landsdommerinden.

Og jeg med, det forsikker jeg Dem.

Grevinden.

Jeg slutter meget got deraf.

Angelique.

De min Herre, og De mine Fruer ere her forsamlede, for at fælde Dom over min Forstand.

Landsdommeren.

Ja, vi har forbundet os dertil.

Angelique.

Det er et temmeligt dristigt Foretagende, og De min Herr Landsdommer, som forhen saa ofte har beslædet

klædet Domstolen, finder De ikke, at det er en tung og besværlig Vej, hvor man lettelig kan fare vild? Og man løber Fare for at begaae store Feil af en liden Uagtsomhed.

Landsdommeren.

Dette Spørmaal forvirrer og foruroeliger mig.

Angelique.

Og De, mine smukke Fruer, som vil foretage Dem at fælde Dom over andre, siig mig paa Deres Samvittighed, om De ere i Stand til at domme retteligen om Dem selv?

Landsdommerinden.

Hvilken Taabelig! Hvad siger De dertil Frue Grevinde?

Grevinden.

At aldrig nogen Tasse har fremført sin Meening saaledes.

Angelique.

De vil dømme om mig! Men til at dømme retteligen udfordres en uendelig vidt udstrakt Kundskab. Og endda er det meget tvivlagtig, om vores Kundskab er til forladelig.

Landsdommerinden.

Jeg har tabt Maal og Mæle.

Grevinden.

Jeg er ligesom jeg var falden ned igiennem Skyerne.

Angelique.

Førend De altsaa skrider til at fælde Dom i min Sag, begierer jeg at De tillige med mig undersøger vores
Kund-

Rundskab i Almindelighed, dens Grader, dens Grændse-
Linier, og dens Virkelighed. Vi vil tillige foreene os om
Begrebet paa Sandhed, og om den virkelig er til, derefter
vil vi handle om de første Principier, de rigtige og urig-
tige Begreber, og endelig om Forstandens Styrke og
Svaghed.

Landsdommeren.

Jeg veed ikke selv hvor jeg er, er alt dette en Drøm?

Landsdommerinden.

Jeg er ganske forskrækket over hendes Forstand.

Grevinden.

Det er et Vidunder.

Angelique.

Der ere mange, som holde den Meening for sand, at
Mennesket fødes med visse indprentede Principier, med
visse primitive Ideer, og med Characterer, der ere som ind-
gravne i Forstanden, i det Dieblig den bliver til. Hvad
mig angaaer, da har jeg nøie undersøgt disse Meeninger,
og jeg paatager mig at besvare, imodsiges, og til intet gøre
dem, dersom De vil have Taalmodighed at høre mig.

Landsdommeren.

Frøken, hav den Godhed og forskaan os for denne
Undersøgning, vi ere overbeviste om vores Indsigters
Svaghed, og næsten ganske overtydede om, at Deres stræk-
ker sig uendelig vidt. Alting heroer nu kun paa at vide
om De besidder Vittighed eller ei.

Angelique.

Og hvorledes kan De faae det at vide? Bestem mig
først hvad Vittighed er, og dersom jeg er fornøiet med
Deres

Deres Definition, saa vil jeg see, om De er i Stand til at demme, om jeg besidder Vittighed eller ei. Thi det er ikke nok med at sige Ordene, man maae forbinde dem med visse væsentlige Begreb, og udvælge saadanne dertil, som ere adæquate, men det er en Sag, som de fleste Mennesker forsømme. De lære i Sandhed kun Ordene, og ere uvidende om de Begreb, som ere forenede med disse Ord. De give en blot lyd fra sig uden Mæning og snakke hen i Veiret, som Papegvier. Hvordan? De betragte mig alle Tre uden at sige et eeneste Ord? — — Hvad har De, at indvende derimod?

Landsdommeren.

Herr Mazures maae virkelig have tabt sin Forstand, ellers kunde han umuelig sige, at De var en Toffe.

Grevinden.

Jeg troede, at han var en stor Mand, men nu seer jeg, at jeg har taget Feil.

Landsdommerinden.

Hvad mig angaaer, da er jeg saa betaget af Forundring, at jeg troer jeg besvimer paa nye igien.

Landsdommeren.

Der feiler ikke meget udi, at jeg jo kommer til at gaae samme Vej, som min fiære Gætesælle, thi jeg maae tilstaae, at jeg er saa betaget af Forundring, at jeg ikke er mere Herre over mig selv.

Angelique.

Jeg seer nok, at De bliver forundrede over lidt, men dersom jeg sagde Dem — —

Lands-

Landsdommerinden.

Min deilige Frøken, lad os sætte flige Materier til Side, og siig os ganske eenfoldig og ligefrem —

Angelique.

Hvad vil De, at jeg skal siige Dem? Mener De, at jeg vil lade mig dømme af Personer, som ikke har den mindste Indsigt i Logiken.

Landsdommerinden.

Hav dog den Godhed og overvei — —

Angelique.

Ja det vil jeg gierne. Vi vil da først overveie, hvad Vittighed er, siden hvad Læsning, hvad Forstand, og endelig hvad Smag er. Mogle have megen Læsning, men ingen Smag, andre Smag uden Læsning, og endelig andre, som nu omstunder ere temmelig almindelige, gives der, som jage efter Vittighed, uden at have Læsning, eller Forstand, eller Smag.

Landsdommeren.

Det gøres ikke uødig i den Sag, som her handles om, og jeg affiger Dommen, uden at samle Stemmerne, at De besidder en uendelig stor Vittighed og Lærdom.

Landsdommerinden.

Det er iligemaade min Kiendelse.

Grevinden.

Og jeg skal forsøgte det imod hele Verden.

Angelique.

De tillegger mig Vittighed og Lærdom, det er en stor Ære for mig. Men det vilde fornøie mig endnu
Den forstilte Taabelige. Og meget

meget mere, om De tillagde mig Forstand og Smag, lyksalige, men fieldne Fortienester!

Landsdommerinden.

De har aldrig nædig at tvivle om, at De jo besidder dem med.

Angelique.

Sig, at jeg har været i Besiddelsen af dem, men de ere mig berøvede.

Grevinden.

Det kan vi ikke mærke.

Angelique.

Maaskee De bliver det alt for hastig vaer. Der, som De saae mig, naar de stygge Qualmer — —

(Hun falder i Tanke.)

Grevinden.

Ei see engang, hvor Hun med eet falder i dybe Tanke; sig os dog, min smukke Frøken, hvad De tænker?

Angelique.

(Lader, som hun kom til sig selv igjen.)

Kan jeg da ikke, imedens jeg nu er alene, gjøre et fast Valg imellem de tvende stridige Grundsætninger af Physiken.

Landsdommerinden.

Imedens Hun er alene.

Grevinden.

Denne Hjerne er lidet forvirret.

Angelique.

Jeg elsker vel Hvirvler; men jeg kan neppe imod-
staae

staae Attractionen. Descartes fornøier mig, men Newton trækker mig til sig.

Grevinden.

Lad disse Tanker fare, Frøken, og husk paa, at vi ere hos Dem.

Angelique. (forundret.)

Ei, er det Dem, Frue Grevinde! De kommer ret beleiligt, for at bringe mig til en endelig Slutning; thi jeg vil følge Deres Raad. Hvilken Sats synes Dem at være den beste?

Grevinden.

O! jeg er forkræffelig for Attractionen, jeg elsker alt det som trækker.

Angelique.

Det har jeg strax troet. Og De, min snukke Frue?

Landsdommerinden.

Jeg? jeg faster mig med Liv og Siæl i Hviro:lerne. (til Landsdommeren.) Jeg veed ikke selv, hvad det er jeg siger, men jeg maae svare hende noget.

Grevinden.

Deri aier De vel, og dersom jeg ikke skammelig bedrager mig, saa er denne elskværdige Pige undertiden ikke ret rigtig i Hovedet.

Landsdommerinden.

Jeg troer hendes Studeringer har forrykket hendes Hjerne.

Angelique.

(Efter at have pønsset lidet.)

Nej, jeg kan ikke komme til mig selv igjen af Forundring og Foragt.

Landsdommeren.

Nu har hun faaet et nyt Indfald.

Angelique.

Galden løber over hos mig; jeg bliver rasende.

Landsdommerinden.

Ah! min gode Gud! Lad os tage os i Agt.

Angelique.

Saa, jeg bliver rasende, naar jeg alene tænker derpaa, at sliq en Skabning, som Herr Mazures, har kunnet indbilde sig, at udrette af mit Hierte, en Person, som saavel fortjener min Kierlighed og Hviagtelse. Værer alle Vidner til den Eed jeg nu aflegger: Jeg svær ved Styr, at, dersom han ikke lader det Forsæt fare, saa skal han døe for min Haand.

Grevinden.

Det bliver alt verre og verre, det er nok best, at vi gaae vor Vej.

Angelique.

At begegne mig som en Toffe, en Uvidende, en Taabelig, ha, ha, ha, det kommer mig til at lee.

(leer af alle Kræfter.)

Landsdommeren.

Det er paa en anden Maade.

Grevinden.

Grevinden.

Jeg sagde det jo strax, at det ikke var rigtig med hende.

Angelique.

Han siger, at jeg er abgestragt, men giv enaang Agt paa disse Reverenser. (Hun neier meget artigt.) At jeg har en hæslig Gang, see dog med hvilket Bæsen jeg kommer ind i Stuen, hvorledes jeg fører min Person. (Singer og danser.) Kom, min Herr Landsdommer, en liden Menuet.

Landsdommeren.

Frøkenen maae have mig undskyldt, jeg danser aldrig.

Angelique.

De danser aldrig? For Pokker! De skal danse med mig.

Landsdommerinden.

O! dans dog, enten De danser ilde eller vel, for ikke at ærgre hende.

Angelique.

(Singer, og taler imellem til Landsdommeren.)

Gesvindt! De maae være munter, Hr. Landsdommer! Hovedet i Veiret, Hr. Landsdommer! vend Dem nu om, Hr. Landsdommer! hold dog Tacten, Hr. Landsdommer, hold Tacten. O! hvad Retten dog har en slet Anstand.

Scene 13.

Landsdommeren, Landsdommerinden, Angelique, Grevinden, Baronessen, Herren af Mazures.

Baronessen.

Hvad seer jeg? Landsdommeren danser med min Datter.

Landsdommeren.

J det mindste er det hende, der har tvunget mig dertil.

Baronessen.

Er Du assindig, min Datter, at tvinge saadan en ærbar Magistratsperson til at danse.

Herr Mazures.

Nu fattes her kun en Doctor, saa var Legen fuldkommen.

Baronessen.

Hvad vil alt dette sige, Angelique?

Landsdommerinden.

O! plag hende ikke.

Baronessen.

Hvordan? Jeg skal ikke plage hende?

Grevinden.

Nei i Sandhed har De ikke, De seer jo vel, at hun har hendes stygge Qualmer for nærværende Tid.

Baronessen.

Baronessen.

Har hun Qualmer? Jeg har aldrig vidst, at hun har havt mindste Anstød deraf.

Landsdommeren.

De ere alt for heftige til at kunne skules

Baronessen.

De vil fixere mig.

Herr Mazures.

Frokenen har Qualmer? Det er en nye Fuldkommenhed, som jeg ikke vidste før.

Baronessen.

Hold op med at spørge, og lad os komme til Sagen. Har De talt med min Datter, finder De, at hun er en Tosse?

Landsdommeren.

En Tosse? Det kan De spørge Grevinden om.

Grevinden.

Lad Landsdommerens Frue sige sin Mening.

Landsdommerinden.

Nei, det falder min kiere Egtfælle til at snakke først.

Baronessen.

De dræber mig med Deres Ophævelser, behøves der saa mange Omstændigheder til at sige ja, eller nei?

Herr Mazures.

De kan jo nok see, Frue Baronesse, at de ikke vil ud med Sandheden, for ikke at gjøre Dem skamrød.

Landsdommeren.

Derfor vi skal sige Sandheden, saa bliver det tilsl. forladelig Dem, min Herr Mazures, der bør skamme sig.

Herr Mazures.

Jeg? jeg skulde skamme mig?

Landsdommeren.

De bør gjøre Frøkenen en offentlig Afbigt; thi efter min Kiendelse kan intet Meeneste besidde mere Bittighed, end hun.

Landsdommerinden.

Hun er et Vidunder af Lærdom.

Grevinden.

Hendes Lærdom og Bittighed er prydet med al den Yndighed, som den meest indtagende Person kan besidde. Byen og hele Hoffet kan ikke fremvise noget, som er mere fuldkomment.

Baronessen.

Hvad siger De nu, min Hr. Mazures?

Herr Mazures.

Godt, godt! kan De ikke see, at de vil spille Gæf med Dem.

Landsdommeren.

Vi spille Gæf med Baronessen? Nei, vi bør alt for stor Erbødighed for hende, til at foretage sligt.

Herr Mazures.

Saa smigrer De for hende.

Grevinden.

Grevinden.

Vi tale den bare rene Sandhed. Og det er forunderligt, min Hr. Mazures, at De, med al den Vigtighed, De besidder, har kunnet saa skammelig tage feil i denne Post; thi Frukenen er et ganske fuldkomment Fruentimmer.

Herr Mazures.

O! De vil gjøre mig gal. Jeg veed jo dog baade hvad jeg har hørt og seet. Jeg var ligesaa lys naagen, som jeg er endnu.

Baronessen.

Det er en utaalelig Egenfindighed! gaar Deres Bei, De er ikke den Hviagtelse værd, som jeg havde fattet for Dem, og jeg begynder at fortryde — —

Herr Mazures.

Ja, ja, De kan gjøre Dem vred længe nok, det brøder jeg mig aldeles ikke om. Jeg er ikke af dem, der lader sig binde noget paa Vermet, det kan jeg lade Dem vide. Jeg mærker nok, at dette er et oplagt Raad, men de ere saamen for stakkede, saa mange som de ere, til at sætte mig en Børnase paa.

Baronessen.

Det er at drive min Taalmodighed til det yderste.

Herr Mazures.

Det gjør mig ondt. Men lille Lise —

Baronessen.

Nu vel, hvad lille Lise?

Herr Mazures.

Ha, ha, dette forundrer Dem; lille Lise er min Troe ingen Tøffe, det kan De være vis paa, hun er saa raffineret som een.

Baronessen.

Men hvad kommer Lise Angelique ved?

Herr Mazures.

De stiller Dem an, som De ikke forstod mig, men tag Dem i Agt, med hvad De siger i Lises Nærværelse; thi hun er ikke saa barnagtig, som De tænker, det siger jeg Dem.

Baronessen.

Gid jeg maade døe, om jeg veed hvad De vil sige; men siden De hverken vil troe Landsdommeren, disse gode Fruer, eller mig, saa har vi et sikkert Middel til at komme ud af Drømmen. Kom nærmere, Angelique, det er nu ikke Tid til at tie stille, men lad os høre, om Du est taabelig.

Angelique.

Ah! jeg veed ikke selv, hvad jeg er.

Baronessen.

Hvordan? Tael dog, skal man nøde en Pige saa meget til at snakke?

Angelique.

Hvad skal jeg sige? Alt hvad jeg kan sige, er dette, at jeg er ganske fortvivlet.

Baronessen.

Fortvivlet! Og hvorfor?

Angelique.

Angelique.

Jeg er saa bedrøvet og hierteflemt, at jeg ikke kan
bare mig for at græde. (Hun græder.)

Baronessen.

Oh min Gud, hvad fattes hende.

Landsdommeren.

Nu komme Qualmerne igien.

Baronessen.

Gjør mig dog ikke gal med Deres Qualmer.

Angelique.

Ja, naar jeg seer denne Hr. Mazures, saa fore-
kommer han mig saa naragtig og saa latterlig, at jeg
ikke kan bare mig for at lee; ha, ha, ha.

(Hun leer ganske umaadelig.)

Baronessen.

O Himmel! Jeg troer Kierligheden har forrykket
hendes Hjerne.

Angelique.

(tager Hr. Mazures ved Haanden.)

Fortviol ikke, min kiere Leander.

Herr Mazures.

Jeg Leander!

Angelique.

Fortviol ikke, siger jeg! Han løfter Dinene til
Himlen! Forbittrelsen staaer malet i hans Ansigt! Hvad
har han i Sinde! Han trækker sin Kaarde! Han vil
stikke den i sit Hjerte! Barbar, ah! Grusomme, igien-
nemboer først mit, førend du forkorter dine Dage. Ja,
jeg

Jeg vil døe for din Haand. (Hr. Mazures løber til den anden Side, og Angelique følger efter ham.) Men den Utafsneimelige flyer for mig, han undløber mig, for at fuldføre sit græsselige Forsæt. Nei, nei, jeg skal ikke give dig Stunder dertil, jeg vil følge dig overalt, jeg vil holde din Arm tilbage, eller ogsaa den skal murde os begge to; vilde du vel, at jeg skulde overleve din Død, for at overgive mig til Hr. Mazures. Nei, giv mig denne Kaarde, som du vil beriene dig af til at berøre mig det, jeg elsker. (river Kaarden fra Herr Mazures Side.) Jeg vil anvende den til et bedre Brug, jeg vil igiennemføre din uværdige Medbeilers Hjerter.

(Angelique gaaer hen til Landsdommeren, som løber for hende, og hun følger efter ham.)

Landsdommeren.

Tag Dem i Agt, Frøken, tag Dem i Agt, De holder mig for en anden, end jeg er. Jeg er ingentunde Leanders Medbeiler, jeg er en ærværdig Magistratsperson, Landsdommeren, som boer her i Egnen.

(Angelique slipper Landsdommeren, og kaster sig ganske aandeløs i en Lænestoel.)

Landsdommerinden.

Ah! min fiere Egtfælle, er Du død?

Landsdommeren.

Jeg troer nei, min fiere Egtfælle, men jeg forvinder det aldrig.

Herr Mazures.

Hilsefam! jeg var paa Veien til at gjøre et herligt Givtermaal! At ægte et rasende Dyr. Jeg er Deres underdanige Tiener, Frue Baronesse.

Baronessen.

Baronessen.

Vie dog et Dieblif, Cousin, og see, hvad dette vil blive til.

Herr Mazures.

Jeg siger underdanigst Tak. Om hun imidlertid fiendte mig.

Baronessen.

Nu vel, saa see til at De kan faae Kaarden fra hende.

Herr Mazures.

Himlen bevare mig derfra. Jeg skienker hende den af mit inderste Hjerte.

Baronessen.

Min Datter, min kiere Angelique, søg at samle Dine adspredte Sandser! Kiender Du mig.

Angelique.

(Kaster Kaarden, Hr. Mazures tager den hurtig op, derefter lader hun, som hun kom til sig selv igien.)

Ah! min Fader! min kiere Fader!

Baronessen.

Hvilken Jammer, hun tager mig for Baronen.

Angelique.

(Kastende sig for sin Moders Fødder.)

Betragt den Tilstand, De sætter mig udi, og hav Medlidenhed med min Skrabelighed. Jeg har jo ikke søgt at dølge den for Dem, mine Suf og mine Taare havde jo underrettet Dem derom, førend min Mund stadfæstede det. Men De har overladt mig til en ubesværlig

vægelig Moders Mundighed, der paastaaer, at jeg skal indrette mit Hjertes Bevægelse efter hendes Villie, der river mig fra den Elskværdigste iblant alle Mennesker, for at opofre mig til den, som min Siæl hader. (Hun reiser sig.) Jeg seer nok, jeg kan ikke bevæge Dem, De søge begge min Død, velan da, De skal blive fornøiet, kom og dræb mig, dog nei, jeg vil søge min Død i Krigen, Tarara, Tarara, Tarara, zur Gewehr, zur Gewehr, Kameraden.

Baronessen.

(holder paa hende.)

Hvilket Galskab! befind Dig dog, min fiere Datter! Jeg er Din Moder. Den Tilstand jeg seer Dig udi, oprækker al min Kierlighed til Dig igien. Jeg Ulyksalige! jeg er Aarsag i al hendes Elendighed.

Herr Mazures.

Siig mig, min smukke Frue, kommer disse Rapporter tit over hende?

Landsdommeren.

Vi mærkede hende denne Svaghed strax af.

Baronessen.

Og jeg svær Dem til, at det er den allersørste Gang, at jeg har seet hende i den Tilstand. Det maae være den Affkye, hun havde fattet for min Cousin, der har forrykket hendes Hjerne.

Scene 14.

Scene 14.

Landsdommeren, Landsdommerinden, Baronessen, Herren af Mazures, Grevinden, Angelique, Henrik.

Henrik.

Skulde ingen af disse godt Folk ved en Hændelse eller Slumpelykke kunne sige mig, hvor det Dyr er, som jeg søger.

Herr Mazures.

Hvad er det for et Dyr, min Ven?

Henrik.

Hillekam! det er Jer selv.

Herr Mazures.

Uforkammede! dersom det ikke var af Verbødighed for Selskabet, saa skulde jeg lære dig at bruge flige Talemaader. Baade du og din Kammerat har saa desuden noget tilgode hos mig.

Henrik.

Ei, ei! De maae ikke ærgre Dem, jeg har et Kierligheds-Brev til Dem, det kan maaskee fornøie Dem.

Herr Mazures.

Et Kierligheds-Brev! og fra hvem er dtt?

Henrik.

Fra en deilig galoneret Herre, som jeg ikke kender, han kom ind igiennem den lille Laage i Haugen,

og

og gif mig lige paa Piret. God Dag, min Ven, sagde han til mig, kiender Du Herr Mazures? Ei for Vokker, ja! sagde jeg, ham kiender jeg meget godt. Er han endnu her paa Gaarden? sagde han til mig. Ja, svarede jeg, Frøken Angelique er fortrydelig nok derover. O! det fornøier mig, sagde han til mig, og jeg skal snart stille hende af med ham; der, bring ham denne Seddel paa mine Begne, og saa har Du der noget at drikke min Sundhed for. Og for en Wykke! saasom jeg hverken er en Tasse eller en Kusentast, saa tog jeg smuk skikkelig de tre Ducater, han stak mig i Næven, ligesom jeg nu stikker Seddelen i Jeres Næve.

Baronessen.

Jeg kan næsten giette, hvor den kommer fra, vær saa god og læs den høit.

Herr Mazures.

(læser skielvende.)

„Førend De ægter Angelique, vilde jeg gjerne
„vide, hvo af os to, der best fortjener hende. Jeg
„venter til den Ende efter Dem i det næste Krat, for
„at afgjøre denne Sag. Indfind Dem paa det snar-
„reste; thi ellers nøder De mig til at søge Dem, om
„De endogsaa var midt i Helvedes Afgrund.“

Leander.

Grevinden.

Det er en alvorlig Sag, og jeg er vis paa, at De legger den vel fra sig.

Herr Mazures.

Meget vel, det forsikrer jeg Dem. Min Ven, gaae hen og siig til den, som gav Dig denne Seddel,
at

at det er meget uundvendiøt at slaaes, for at vide, hvaa af os to, der skal beholde Angelique; thi jeg overlader ham hende af mit ganske Hjerter. (Henrik gaar bort.) Jeg, jeg skulde slaaes for en Affindig? nei, jeg har ingen Hoved at miste for hendes Skyld.

Baronessen.

Altsaa, min Herre, ophæver De den Forbindelse, der var imellem os?

Herr Mazures.

I alle Maader, og jeg kræver dette artige Etskab til Vidne, at jeg giver Dem Deres Lovte tilbage, giv mig nu ogsaa mit.

Baronessen.

Hjertelig gierne, og jeg var tilfreds, at jeg aldrig havde taget derimod.

Angelique.

(reiser sig meget hastig, hvorover Herr Mazures og Landsdommeren bliver bange.)

Taler De ret alvorlig, min Moder.

Baronessen.

Ah! hun fiender mig igien. Ja, min beste Datter, ret af Hjertens Grund.

Angelique.

Lover De mig ogsaa i alle disse Personers Nærværelse, ikke mere at sætte Dem imod mit Egtteskab med Leander?

Baronessen.

Himlen maa straffe mig, dersom jeg gjør den mindste Forhindring derudi.

Den forstilte Taabelige.

H h

Angelique.

Angelique.

Jeg omfavner Deres Knae, for at takke Dem for denne Godhed, og tilfide bede tusende Gange om Forladelse, formedelt den Kummer, som jeg har forvoldet Dem. Thi jeg er, Himlen skee Tak, hverken toffet eller affindig.

Landsdommeren.

Der har vi et nyt Anfald.

Angelique.

Men jeg har stillet mig an som jeg var det, for at forarsage Hr. Mazures en Bæmmelse for mig. Tilgiv mig denne List, som Kierligheden indskjød mig, og som jeg har betjent mig af med saa stor en Fremgang.

Herr Mazures.

Det er ingen Taabelig, som nu snakker.

Landsdommerinden.

Og heller ingen Affindig.

Herr Mazures.

Gud forlade mig det, troer jeg ikke at hun besidder stor Vittighed.

Baronessen.

Hvorledes var det mueligt, min Datter, at Du kunde saaledes forstille Dig? og det i saa høi en Grad?

Angelique.

Jeg skammer mig kun derved i Henseende til Dem; thi i hvor billige end mine Hensigter vare, saa tilstaaer jeg dog, at være strafværdig, efterdi jeg fixerede Dem. Det var visselig ikke uden Modbydelighed, at jeg bekvæmmede mig dertil; men enten maatte jeg gjøre det, jeg gjorde, eller ogsaa miste Leander. Min Kierlighed
til

til ham paa den ene Side, min Afstue for denne Herre
paa den anden, overvandt den Erbødighed, jeg var Dem
skyldig. Skiend paa mig, straf mig, jeg vil udstaae
det altsammen, uden at beklage mig. Og jeg bliver
meer end lykkelig, dersom den dybeste Underdanighed kan
bevæge Dem til at fyldestgjøre mine Ønsker.

Baronessen.

Og jeg er meer end lykkelig, at den Angest var
ugrundet, som jeg udstod for Din Skyld. Jeg stad-
fæster det Løfte, jeg har gjort Dig, at jeg meer vil
sætte mig imod Din Kierlighed. Nu kan De see, min
Herre, om min Datter er raabelig.

Herr Mazures.

Jeg er rasende over at have troet det; thi det er
mig, som for nærværende Tid er den Raabeligste.

Baronessen.

Hvor er den Leander, som her tales om?

Angelique.

Jeg troer, han er hos sin Fader.

Scene 15.

Landsdommeren, Landsdommerinden, Ba-
ronessen, Herren af Mazures, Grevinden
Angelique, Greven og Baronen
(beskienkede.)

Greven.

Jeg er ret vel tilfreds med dette unge Menneske,
og jeg vil, at Du skal tage ham til Din Svigersøn.

H 2

Baronen.

Baronen.

Ja saa Skam skal jeg saa, fordi jeg har lovet ham det.

Greven.

Hans Fader er een af mine allerbeste Venner, og jeg anbefaler ham i Din Bevaagenhed.

Baronen.

Den Sag har alt sin Rigtighed. (til Herr Mazures.) Deres Tienere, min Herre, det er mig kjær at see Dem her, men hvor snart vil De reise bort?

Herr Mazures.

Saa snart jeg kan, det forsikrer jeg Dem.

Greven.

Deri gjør De meget vel; thi her kommer snart en ung Adelsmand, som Deres Nærværelse er ligesaa modbydelig, som mig, derfor raader jeg Dem, at overlade ham Pladsen godvillig, ellers maatte han ville øve sig med Dem paa en anden Maade, som ikke vilde være Dem meget behagelig. Det kan jeg lade Dem vide.

Herr Mazures.

Jeg forsikrer Dem, at der ikke skal komme den mindste Trætte imellem os.

Baronen.

Hør engang, min Datter, hvad jeg har at sige Dig: jeg forbyder Dig at ægte Herr Mazures, og jeg vil ikke høre et Ord derimod, om De behager.

Angelique.

Angelique.

Jeg vil ikke svare Dem, uden for at forsikre, at jeg skal efterkomme Deres Befalinger.

Baronen.

Vel svart. Men jeg har udvalgt en anden Mand til Dig, og jeg befaler Dig, at ægte ham i denne Aften.

Angelique.

Ah! ja, alt hvad De behager, min kære Fader.

Baronessen.

Maae man ikke faae at vide, hvad det er for en Mand, De har udvalgt til hende.

Baronen.

Det er et ungt Menneske af god Familie, meget riig, vel skabt, af god Anseelse og stor Forstand — — og som hedder Peter.

Baronessen.

Peter? min Gartnersvend. Et deiligt Anslag!

Greven.

Imidlertid, Frue Baronesse, er det dog ham, Peter, eller rettere sagt, Leander.

Baronessen.

Peter, eller rettere sagt, Leander! De ere endnu saa drukne, at de ikke selv veed, hvad de sige.

Baronen.

Ei, min Gud! Frue Baronesse, vi veed ret godt hvad vi sige. Leander og Peter, det er ligesom man siger, en Sukker-Top, eller en Top Sukker.

Ah 3

Baronessen.

Baronessen.

Jeg kan slet ikke blive flog paa al denne Sammensurium.

Greven.

See, der kommer Karlen, der kan forklare det.

Sextende og sidste Scene.

Landsdommeren, Landsdommerinden, Greven, Grevinden, Herren af Mazures, Baronen, Baronessen, Angelique, Lise, Leander, Henrik (i egne Klæder.)

Baronen.

Kom nærmere, min Svigersøn, kom nærmere.

Baronessen.

Hvad seer jeg! I Sandhed, dersom jeg ikke bedrager mig, saa er det Peter i en prægtig Klædning.

Henrik.

Her seer De Mester Jørgen i sin Lakei-Kjol, ganske og aldeles til Deres Tjeneste.

Baronessen. (sagte.)

Jeg brister af Fortrydelse og Skamfuldhed, og jeg tør ikke lade mig mærke —

Leander.

De seer, naadige Frue, at Kierligheden har forarsaget adskillige Forvandlinger. Den havde omstøbt Frøken Angelique til en Taabelig, og mig til en Gartnerensvend.

nersvend. Men nu har den givet os vor naturlige Skikkelse igien.

Baronessen.

Hvorledes, har De ikke bedraget mig.

Baronen.

Jeg tilgiver Dem det for Vaasundets Skyld.

Baronessen.

Du forundrer jeg mig ikke mere over, at Monsr. Peter har saadan en Afstye for min Cousin.

Leander.

Tilgiv mig denne Forklædning, naadige Frue, og stadfæst den Afstaaelse, som Hr. Mazures har gjort mig.

Baronessen.

Jeg har aflagt min Eed derpaa, og derfor kan jeg ikke mere tage mine Ord tilbage, om jeg endogsaa vilde. Jeg antager Dem da ogsaa til min Svigersøn, siden det skal saa være.

Baronen.

Du seer min Datter, at det er mig, som er Herre i Huset, og derfor befaler jeg Dig, under Straf af min Forbandelse, at antage Leander til Din Mand.

Angelique.

Jeg forsikrer Dem, min kære Fader, at jeg Kælder, naar jeg alene tænker paa den Ulykke, og derfor er jeg villig til at adlyde, naar De behager.

Greven.

Kom, mine Børn, paa Baron Vieux-Bois. Jegne befaler jeg eder, at give hinanden Hænderne.

H 4

Grevinden.

488 Den forstille Taabel. eller Landsbye-Poeten.

Grevinden.

De har brugt saa stor Forstand og Snedighed, for at blive lykkelige, at de med Rette fortiene at være det.

Landsdommerinden.

Jeg er af samme Mening.

Landsdommeren.

Og jeg vil ønske dem til Lykke af mit inderste Hjerte.

Lise.

Min Hr. Mazures, De er nok saa god og erindreder, at De har lovet at ægte mig om to Aar.

Herr Mazures.

Ha! Du lille Taske, Du var med at sætte mig Børn næse paa.

Lise.

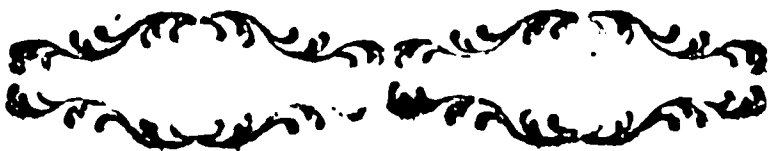
Kindt De, at jeg har Vittighed nok til at blive Deres Kone?

Herr Mazures.

For Pokker! De har meer end alt for meget.

Thi min Vildfarelse, jeg fiender tydelig,
Fra første Mening gaar og tager ved en anden,
Bed Skade blir man flog; thi sluttet saa af mig,
At vittig Kone hun er verre end som Fanden.

Ende.

Det
Lbungne Givtermaal.

Comoedie i een Act

af

Monfr. Moliere.

Personerne:

Eganarel,

Jeronimus.

Dorimene, en ung Kofette, forlovet med Eganarel.

Alexander, Dorimenes Fader.

Alcidas, hendes Broder.

Leander, hendes Liebhaber.

Pancratius, }
Marphurius, } tvende Doctores Philosophiae.

Første Tater: Kone.

Anden Tater: Kone.

Scene I.

Sganarel, Jeronimus.

Sganarel.

Jeg kommer strax igien, lad mig nu see I passer vel paa Huset, at alting gaaer ordentlig til. Kommer der nogen og bringer mig Penge, saa lad strax gaae Bud efter mig hos Hr. Jeronimus; men kommer der nogen og vil kræve Penge, saa sig jeg er gaaen ud, og kommer ikke hiem den hele Dag.

Jeronimus.

Det kalder jeg fornuftige Kustalter.

Sganarel.

Ei! Hr. Jeronimus, nu kommer De ret beleilig, nu vilde jeg just hen at tale med Dem.

Jeronimus.

Hvad er der til Tieneste?

Sganarel.

Ah! jeg vilde tale med Dem om en vis Sag, jeg har i Hovedet, og bede Dem sige mig Deres Mening derom.

Jeronimus.

Jeronimus.

Hiertelig gierne; det er mig fiert, at vi har mødes her, hvor vi kan tale med al Frihed.

Eganarel.

Vær saa god og sæt da Deres Hat paa. Det, jeg vil tale med Dem om, er et Forslag af Betydendhed, som man har gjort mig, og det er godt, at man ikke tager sig noget for, uden sine Venners Raad.

Jeronimus.

Jeg holder mig det for en Ære, at De har udvalgt mig til Deres Raadgiver. Vær nu saa god og sig frem, hvad det er.

Eganarel.

Ja, men førend jeg siger det, beder jeg Dem indstændig, at De intet vil hyle for mig, men sig mig Deres Mening reent ud.

Jeronimus.

Det skal jeg gjøre, siden De saa vil have det.

Eganarel.

Jeg finder intet saa lastværdigt, som naar den ene Ven ei vil tale oprigtig med den anden.

Jeronimus.

Deri har De Ret.

Eganarel.

Men nu omstunder er det saa rart, at finde oprigtige Venner.

Jeronimus.

Det er sandt nok.

Eganarel.

Eganarel.

Ja, lov mig da, Hr. Jeronimus, at De vil tale med al Oprigtighed.

Jeronimus.

Det lover jeg.

Eganarel.

Ja sværg paa Troe og Love.

Jeronimus.

Nu, jeg sværger paa Troe og Love, at tale med Dem som en Ven; sig mig nu Deres Anliggende.

Eganarel.

Det er, at jeg vilde vide af Dem, om jeg gjorde vel i at giøre mig.

Jeronimus.

Hvem? De? Hr. Eganarel, vil giøre sig?

Eganarel.

Ja, ret jeg, jeg personlig, sig mig, nu Deres Mening derom.

Jeronimus.

Vil De da være saa god, at sige mig først een Ting.

Eganarel.

Hvad er det?

Jeronimus.

Hvor gammel er De vel nu?

Eganarel.

Sig?

Jeronimus.

Ja.

Eganarel.

Eganarel.

Paa min Vre om jeg veed det; men jeg befinder mig vel.

Jeronimus.

Men De veed dog vel omtrent, hvor gammel De er?

Eganarel.

Nei saamen veed jeg ikke, hvem tænker paa sigt.

Jeronimus.

Nu, vær saa god og siig mig, hvor længe det er siden vi bleve fiendte med hinanden.

Eganarel.

Da var jeg min Troe ikke ældre end tve Aar.

Jeronimus.

Hvor længe var vi i Rom sammen?

Eganarel.

Osse Aar.

Jeronimus.

Hvor længe var De i Engelland?

Eganarel.

Syv Aar.

Jeronimus.

Og i Holland?

Eganarel.

Beni og et halvt Aar.

Jeronimus.

Hvad Aar kom De da her igien?

Eganarel.

Eganarel.

Anno 1765.

Jeronimus.

Fra 1765 til 1780 er femten Aar, er det ikke saa? nu fem Aar i Holland, det er tive, syv Aar i Engelland, gjør syv og tive, otte Aar i Rom, hvor vi vare sammen, det gjør fem og tredive, og tive Aar var De gammel, da vi først bleve fiendte, det udgør fem og halvtrediesindstive Aar vel maalt, saa at De efter Deres egen Befiendelse, Hr. Eganarel, er i Deres fem og halvtrediesindstivende eller ser og halvtrediesindstivende Aar.

Eganarel.

Hvem jeg? det kan ikke være mueligt.

Jeronimus.

Regningen er ganske rigtig, og derefter vil jeg sige Dem min Mening oprigtig og som en Ven, som jeg har maattet love Dem; og da tilstaaer jeg reent ud, at Egtteskab er intet for Dem, det er en Ting, som unge-Mennesker bør betænke sig vel paa, inden de vove sig dertil. Men Folk af Deres Alder, min Hr. Eganarel, bør aldeles ikke tænke derpaa: og siger man dog, at den største Daarlighed er at giøte sig, saa finder jeg intet mere lastværdigt, end at begaae den Daarlighed i en Alder, som man burde være flogere. De seer, jeg siger Dem min Mening reent ud. Jeg raader Dem, slet ikke at tænke paa Egtteskab, og jeg vilde holde Dem for en stor Gæf, om De, som har været fri hidindtil, vilde underkaste Dem een af de haardeste Byrder der er til.

Eganarel.

Eganarel.

Og jeg har den Ære at sige Dem, at jeg har besluttet at give mig: og at jeg giver intet som en Gæf, ved at ægte det Fruentimmer, som jeg frier til.

Jeronimus.

Ah! det er en anden Sag: det sagde De mig ikke.

Eganarel.

Det er et Fruentimmer som staaer mig an, og som jeg elsker af mit ganske Herte.

Jeronimus.

Elsker De hende af Deres ganske Herte?

Eganarel.

Ja, og jeg har allerede begiert hende af hendes Fader.

Jeronimus.

Alt begiert hende af hendes Fader?

Eganarel.

Ja, og Brylluppet skal gaae for sig i Aften. Jeg har alt givet mit Løfte derpaa.

Jeronimus.

Oh! saa givt Dem, jeg har ikke et Ord at sige derpaa.

Eganarel.

Skulde jeg vel forlade mit Forsæt? Synes Dem, Hr. Jeronimus, at jeg intet er i Stand til at tænke paa en Kone? Vi vil intet tale om, hvor gammel jeg er; men lad os gaae til det Væsentlige; kan nogen Karl
paa

paa 30 Aar, seer friskere og stærkere ud end jeg? alle mine Lemmer staae mig endnu bi, jeg har hverken nødig at fiore eller lade mig bære i Portechaise, jeg har alle mine Tænder i Munden endnu, jeg gjør mine fire gode Maaltider om Dagen: viis mig en Mave saa stærk som min, (han slaaer paa den) Hem, hem! Hvad siger De nu?

Jeronimus.

De har Ret, og jeg Uret, og De gjør heel vel i at givte sig.

Sganarel.

I forrige Tider havde jeg ikke synderlig Lust dertil, men nu har jeg meget gyldige Aarsager! thi foruden den Glæde man har af at eie et smukt Fruentimmer, som kan gjøre mig tusende Kæsser, gaae og nysle om mig, fløe min Dug, naar jeg er træt; foruden den Fornøielse, siger jeg, saa, naar jeg betragter, at, om jeg bliver i den Stand, som jeg er, dør den hele Sganarelske Uffom ud med mig, men derimod om jeg givter mig, kan jeg selv see mig leve op i andre smaae Poder, kan have den Fornøielse at see disse smaae nydelige Creaturer, som ere komne fra mig selv, smaae Guds Engler, som ligne mig som to Draaber Vand, som immer skal gaae og leeg i Huset, som skal komme og raabe: Papa, Papa! naar jeg kommer hjem af Byen, og sige mig hundrede smaae Spøgerier for, som ikke kan andet, end glæde Hjertet. See, jeg synes jeg er alt midt i det, og seer en halv Snees smaae Poder om mig.

Jeronimus.

Det er sandt, det er det behageligste af Verden, og jeg raader Dem, at givte sig det snarest De kan.

Det tvungne Givtermaal. I i

Sganarel.

Eganarel.

Nei ret oprigtigt? raader De mig det?

Jeronimus.

Visselig, De kan aldrig gjøre bedre.

Eganarel.

Jeg er jændelig ret fornøiet over, at faae det Raad af Dem som en oprigtig Ven.

Jeronimus.

Men, med Deres Tilladelse, hvem er det Fruentimmer, der bliver saa lykkelig at faae Dem.

Eganarel.

Det er den smukke Dorimene.

Jeronimus.

Den unge Dorimene! som er saa levende af sig, og gaar altid saa pyntet?

Eganarel.

Ja, ja.

Jeronimus.

Alcantors Datter?

Eganarel.

Justement.

Jeronimus.

Søster til denne Alcidas, som giver sig ud for Fægtemester?

Eganarel.

Rigtig nok.

Jeron.

Jeronimus.

Himmel og Jord!

Eganarel.

Nu, hvad synes Dem derom?

Jeronimus.

Ah! Det er et skönt Partie, givt Dem snart.

Eganarel.

Har jeg ikke gjort et godt Valg.

Jeronimus.

Jo, visselig, De bliver vel givt. Skynd Dem kun at blive det.

Eganarel.

Nu kan jeg sige, De glæder mit Hjerte, med at tale saaledes; jeg takker Dem for Deres gode Raad, og beder De vil gjøre mig den Ære, at bivaane mit Bryllup i Aften.

Jeronimus.

Jeg skal gandske vist komme, ja jeg skal oven i Kjøbet masquere mig, for at gjøre desmere Honeur af Brylluppet.

Eganarel.

Skyldige Tiener.

Jeronimus. (gaaer)

(og alt som han gaaer, siger)

Den unge Dorimene, Hr. Alcantors Datter, givtes med Hr. Eganarel, som er kun 55 Aar gammel, ah, fortreffelige Ægteskab! fortreffelige Ægteskab!

Eganarel.

Det vil blive et lykkeligt Ægteskab, thi hele Verden
 Si 2 glæder

glæder sig derover, og alle de, jeg fortæller det til, lee deraf. Jeg er ogsaa saa fornøiet som en Prints.

Scene 2.

Dorimene, Sganarel.

Dorimene.

(talende til sin Dreng.)

Saa afstød, Dreng! hold mig mit Elæb vel i Veiret, og gaae ei at lege for dig.

Sganarel.

See! der kommer min Deel af Verden. Ah! hvor er hun yndig! see hvilket Bæsen! gid jeg saaæ Skam, om man kan see paa hende, uden at saaæ Lyst til at givte sig. Hvor gaaer hun hen, allerkiereste, yndige tilkommende Kone af hendes tilkommende Mand.

Dorimene.

Jeg gaaer hen at kiobe nogle Galanterier.

Sganarel.

Nu min Duffe! nu lækker det ad Tiden, at vi begge skal blive lykkelige; nu skal hun herefter ikke kunne nægte mig nogen Ting, men jeg saaæ lov at giøre ved hende hvad jeg vil, uden at nogen skal have noget at sige derpaa; hun bliver nu min fra Top til Taae, og jeg bliver Herre og Mester over alle de Deiligheder, over hendes to muntre Dine, hendes skielmske Næse, hendes kyskelige Lipper, hendes yndelige Hage, hendes forliebte Dren, hendes smaa runde, hvide, fine, deilige Bryster, med et Ord, hendes hele Engle-Person kommer i min Vold, og jeg har Lov til

til at holde af hende paa hvad Maade jeg vil. Er De ikke meget vel fornøiet med dette Ægteskab, min søde Engel?

Dorimene.

Jo ubeskrivelig vel fornøiet, det svarer jeg Dem til; thi min Faders Haardhed har hidindtil holdet mig i den ubehageligste Tvang af Verden; det er Under, at jeg ikke længe siden er freperet af Corrig og Uergernes over den liden Frihed, man gav mig, og jeg har, hundrede Gange ønsket, at man vilde giøre mig noget snart, at jeg kunde komme ud af den Tvang, som jeg levede i hos min Fader, og komme i Stand til at gjøre hvad jeg vilde; endelig kom De, min Herre, som sendt af Himmelen, og nu laver jeg mig til at divertere mig brav, og tilstræffelia at oprette hvad jeg hidindtil har forsømt; og som jeg anseer Dem for en Person, der meget vel veed at leve, og veed hvad der hører til, saa troer jeg, vi skal leve perfect vel sammen, og at De ikke bliver af de fortrædelige Mænd, som vil at deres Koner skal leve ligesom indsluttede i et Fuglebuer. Jeg tilstaaer reent ud, at jeg ikke kunde skikke mig i saadan Levemaade; thi Eenlighed er mig en Piine, jeg er en stor Liebhaber af Spil, Dans, Musik, Comœdier, Masquerader, at tage i Visiter og tage imod Visiter, at fiøre uden Porten, med et Ord, jeg elsker alle Slags Forlystelser, og De maae glæde sig ved at have saa munter en Kone; vi skal aldrig have nogen Trætte sammen, jeg skal aldrig bekymre mig om Deres Gierninger, og saa haaber jeg, De ei heller bekymrer Dem om mine; thi jeg holder for at Ægteskabs Lyksalighed bestaaer i indbyrdes Føielighed, og man bør ikke giøre sig, for at ærgre hinanden. Tie kun stille, lad os først blive giorte, vi skal vilje, vi ere Folk, som forstaae os paa Verden,

Mistanke skal ikke give os urolige Natter, og vi skal ikke plage os med unyttige Skrupler; nok er det, vil De have gode Tanter om min Ærlighed; skal jeg og have dem om Deres; men hvad skader Dem, jeg synes, De seer ganske forandret ud.

Sganarel.

Det var nogle Dunster, der steg mig op i Hovedet.

Dorimene.

Den Sygdom er meget gængs nu omstunder, men det gaaer nok bort, naar vi blive givte, farvel, jeg længes efter, at faa nogle skikkelige Klæder i stedet for disse Lumperier; nu gaaer jeg strax hen at købe hvad jeg har fornøden, saa skal jeg siden sende Dem Neguingerne.

Scene 3.

Jeronimus, Sganarel.

Jeronimus.

Ah! det er mig tiert jeg finder Dem her endnu; thi en Guldsmed fik fat paa mig, som havde hørt at Hr. Sganarel vilde have en smuk Demantbring, at forære sin Kiereste, og, som han har en meget propre at selge, bad han mig recommendere sig til Hr. Sganarel.

Sganarel.

Ei! det har jo ingen Hast.

Jeronimus.

Hvordan? hvad vil det sige? er den forrige Hidsighed saa hastig gaaet over?

Sga-

Sganarel.

Jeg har i et Dieblig faaet nogle egne Betænkninger om Egteskab. Førend jeg gaaer videre, vilde jeg nok ud-
tænke denne Sag til Grunde, og vide Forklaringen af
een Drøm, jeg har havt i Nat, som staaer mig stærk for
Hovedet De veed Hr. Jeronimus, at Drømme ere ligesom
et Speil, hvor man iblant kan see, hvad der skal hændes
en. Jeg syntes, jeg var paa et Skib i et uroeligt Hav,
at — —

Jeronimus.

Hr. Sganarel, jeg har nu noget at bestille, som
hindrer mig fra at tale med Dem længere; jeg forstaaer mig
slet intet paa Drømme, og hvad Resonements om Egte-
skab angaaer, da har De jo i Deres Nabo-
tang to lærde
Mænd, to Philosopher, som ere Karle for at igiennem-
gaae den Materie, i hvad for Figur og Syllogismus, De
vil have det, og som de ere hver af sin Sect, kan De jo
examinere deres adskillige Meeninger derom, for at følge
den bedste. Jeg for min Part kan ei sige mere end jeg har
sagt før, og jeg er Deres Tiener. (gaaer.)

Sganarel.

Gaamen har Ret: jeg saaer hen, at spørge
dem til Raads i denne Uvisshed jeg er.

Scene 4.

Pancratius, Sganarel.

Pancratius.

(Kommer ud meget fortørnet op, inden at see Sganarel, siger:)
Vort, på dig, min Ven! et Menneske, som ingen

Sing veed! et Menneſke ſom burde trommes ud af den lærde Verdens Sælſkab.

Eganarel.

Ah! Hvor lykkeligt! Der kommer een af dem meget beſeiltigt.

Pancratius.

Ja! det ſiger jeg endnu, og det er jeg i Stand til at beviis med haandgribelige Beviis, at du eſt en Tøſſe, en Døsmer, Ignorant, ignorantior, ignorantiffimus, og det giennem alle Tempora, Genera, Numeros, Modos & Caſus.

Eganarel.

De maae have været i Klammerie med nogen, min Herre!

Pancratius.

Du vil hilde dig ind at diſputere, du, ſom endnu ikke engang kiender de første Bogſtaver, ſaa at ſige, til ſund Fornuft.

Eganarel.

De kan af bare Brede ikke ſee mig, min Herre!

Pancratius.

En Satz, ſom er fordømt og forjaget af alle Phiſophiens Riger og Lande.

Eganarel.

De maae være grumme vred, jeg — —

Pancratius.

Toto coelo, tota via aberras.

Eganarel.

Jeg er min Hr. Doctors allerydmygſte Tiener.

Pancratius.

Pancratius.

Deres Tiener igien.

Eganarel.

Kan man — —

Pancratius.

Bed du vel, at du har giort en Syllogismus in *Ba-
lor*do.

Eganarel.

Maae jeg — —

Pancratius.

Major er taabelig, Minor ravgal, og Conclusio
latterlig.

Eganarel.

Jeg — —

Pancratius.

Jeg vilde for lade mig partere, end tilstaae det du
siger, og jeg skal staae paa min Meening som en ærlig
Mand, til den sidste Draabe af mit Blekhorn.

Eganarel.

Kunde man ikke — —

Pancratius.

Ga jeg skal forsvare min Sats pugnīs & calcibus,
ungvibus & rostro.

Eganarel.

Høilerde Hr. Aristoteles! maae man være saa lykkes-
lig, at saae at vide, hvorfor De er saa vred.

Pancratius.

Jeg har den største Aarsag i Verden at være det.

3 i 5

Eganarel.

Eganarel.

Hvad er det da?

Pancratius.

Her kommer den Dødsmerpande, og vil paabyrde mig en urigtig Mening, som er ganske falsk, ganske vrang, som man snart maae blues ved at nærne af sin Mund.

Eganarel.

Tør jeg tage mig den Frihed, at spørge hvordan den var?

Pancratius.

Af! min kiere Hr. Eganarel, alting er forkeert nu omstunder, og hele Verden er geraaden i en almindelig Fordærvelse; en forfærdelig Dumdristighed regierer nu alle vegne, og Dyrigheden, som af Gud og Kongen er beskikket til at haandhæve god Skik og Orden i Landet, burde at blive rød, synes mig, af Skamfuldhed over at see saadan en utaalelig Misbrug og Forargelse gaae i Svang, som det jeg nu her skal have den Ære, at fortælle jer.

Eganarel.

Men hvad er det da?

Pancratius.

Er det ikke en forfærdelig Ting? en Ting, som raaber Himmelen til Hevn, at tørde sige offentlig Formen af en Hat?

Eganarel.

Hvordan?

Pancratius.

Jeg paastaer det til yderste, at man bør sige Figuren af en Hat, og ikke Formen, og det saa meget mere, siden

siden der er den Forskiel inter Formam & Figuram, at Forma er den udvortes Skikkelse af de Legemer, som har Liv, og Figura ifkun den udvortes Dannelsse af de Legemer som intet Liv have, og siden da nu en Hat er et livløst Corpus, saa maae man nødvendig siige Figuren af en Hat og ikke Formen. Ja Doømer, saaledes burde du tale, og det er udtryffeligg Aristotelis egne Ord i det Capitel de Qualitate.

Sganarel.

Jeg tænkte, at Jorden skulle forgaae, er det ikke andet end det: af! Hr. Doctor, tænk ikke mere paa det, jeg — —

Pancratius.

Jeg er uden for mig selv af Brede.

Sganarel.

Giv haade Hatten og Formen Døden og Djeulen, jeg har noget vigtigere at tale med Dem; jeg, — —

Pancratius

Din uforfæmmede Væsel.

Sganarel.

Af! Stræb for min Skyld, at bringe Deres Sind til Roelighed igien, jeg — —

Pancratius.

Din Idiot.

Sganarel.

Ei lad dog det fare; jeg — —

Pancratius.

Alt tørde komme frem med saadan en Satz.

Sganarel.

Han har Uret; jeg — —

Pancratius.

Pancratius.

En Sats som Aristoteles selv fordommer.

Sganarel.

Det er sandt, jeg — —

Pancratius.

Og det med tydelige Ord.

Sganarel.

De har Ret Hr. Doctor, (han gaaer hen til Rolisferne og siger:) veed I vel, I er en Døsmer, en Nar, en Tosse, at ville disputere mod en Doctor, som forstaaer baade at læse og skrive. Nu, er det ikke til Ende? vil De nu være saa god at høre mig? jeg kommer for at spørge Dem til Raads i en Sag, som jeg er meget raadvild i — Jeg har i Sinde, at tage mig en Kone, som kan holde mig med Selskab, og staae mit Huus for. Personen er smuk og velskabt, og staaer mig meget vel an. Hun er og meget vel tilfreds med, at faae mig til Mand. Hendes Fader har alt givet sit Samtykke dertil; men sandt at sige, er jeg bange for en vis Ting, som De veed nok selv, et vis Vansæld, som ingen beklager en for, og jeg vilde nok bede min Herre, som en berømt Philosophus, at sige mig sin Mening derom. Hvad er da Deres Tanke?

Pancratius.

Før jeg vil tilstaae Dig, at man bør sige Formen af en Hat, saa vil jeg før tilstaae, at der er vacuum in rerum Natura, og at jeg selv er et Bæst.

Sganarel.

Troer jeg da ikke at Dievlen har skindbarlig besat den Kall. Ei! min Hr. Doctor, hør dog efter hvad Folk taler til

til Dem. Jeg har staaet og talt til Dem en heel Time, og De har ikke svaret mig et Ord til det, jeg har sagt.

Pancratius.

Jeg beder om Forladelse derfor; det volder at jeg er vred, og jeg har Aarsag til at være det.

Eganarel.

Ei lad det nu være, og giv Dem Taalmodighed til at høre mig.

Pancratius.

Nu vel, hvad vil De sige mig?

Eganarel.

Ah! jeg vilde gjerne tale noget med Dem.

Pancratius.

Af hvad Tunge agter De da at betiene sig med mig?

Eganarel.

Af hvad Tunge?

Pancratius.

Ja.

Eganarel.

Saaen, jeg vil tale med den Tunge, jeg har i min Mund, og jeg troer ikke, at jeg har nødig at laane min Naaboes dertil.

Pancratius.

Det er ikke saa jeg mener med Tunge; men hvad Sprog?

Eganarel.

Ah! det er en anden Sag.

Pancratius.

Pancratius.

Vil De tale Italiensk?

Eganarel.

Nei.

Pancratius.

Spansk?

Eganarel.

Nei.

Pancratius.

Fransk?

Eganarel.

Nei.

Pancratius.

Tydsk?

Eganarel.

Nei.

Pancratius.

Engelsk?

Eganarel.

Nei.

Pancratius.

Latin?

Eganarel.

Nei.

Pancratius.

Grædsk?

Eganarel.

Nei.

Pancratius.

Pancratius.

Grekisk?

Eganarel.

Nei.

Pancratius.

Gyriske, Tyrkiske, Arabiske?

Eganarel.

Nei, nei, nei. Men godt og bredt Dansk.

Pancratius.

Nu dansk da.

Eganarel.

Ja.

Pancratius.

(trækker ham ved Næsen om til den anden Side.)

Ja saa vær saa god og gaae om til denne Side; thi det høire Dre er for fremmede og høittravende Sprog, men det venstre for de almindelige og Modersmaalet.

Eganarel.

Der er en Fandens Hoben Omstændigheder at tage i Agt med de lærde Folk.

Pancratius.

Hvad er nu Deres Forlangende?

Eganarel.

At spørge Dem til Raads i en vanskelig Sag.

Pancratius.

Ha, ha! det er nok en Philosophiske Question uden Tvivl.

Eganarel.

Eganarel.

Forlad mig, jeg — —

Pancratius.

De behøver maaskee at vide om Substantia og Accidens ere Termini synonymi, eller æquivoci, i Henseende til det bestandige hele Væsen?

Eganarel.

Ingenlunde. Jeg — —

Pancratius.

Om Logica er en Kunst, eller en Videnskab?

Eganarel.

Heller ikke det, jeg — —

Pancratius.

Om den har alle tre Sindets Virkninger til Diemerke, eller ifkun det tredie alene?

Eganarel.

Nei, jeg — —

Pancratius.

Om der ere 10 Cathegories, eller ifkun en eneste?

Eganarel.

Nei vist ikke, jeg — —

Pancratius.

Om Conclusio er essentia Syllogismi da?

Eganarel.

Nei i Poffers Skind og Been, nei jeg — —

Panceatius.

An essentia boni consistit in appetitu, vel in Usu-fructu.

Eganarel.

Eganarel.

Nei, jeg — — —

Pancratius.

An bonum cum fine quadrat?

Eganarel.

Nei vist ikke, jeg — —

Pancratius.

An motus exstat per ens proprium vel derivativum.

Eganarel.

Nei, nei, i tusend Døkker, nei — —

Pancratius.

Ei! saa sig mig dog Deres Tanke; thi jeg kan ikke giette dem.

Eganarel.

Det er just det jeg vil; men jeg kan jo ikke komme til. (Eganarel taler Doctoren i Munden.) Det, jeg har at tale med Dem om, er, at jeg har Lyst til at give mig med en ung og smuk Jomfrue. Jeg elsker hende, jeg har begjært hende af hendes Forældre; men som jeg frygter for — —

Pancratius.

(taler Eganarel i Munden.)

Derfor er Taleren givet Menneskene, at de kan forklare deres Tanke; thi ligesom Tankerne ere Billeder af visse Ting, saa ere Ordene Afbildninger af vore Tanker.

Eganarel.

(holder Haanden for Munden af Doctoren adskillige Gange; men saa tit han tager den bort, bliver Doctoren ved at tale.)

Pancratius.

Men imellem disse og andre Afbildninger er der den Forskiel, at isteden for alle andre Afbildninger altid differere noget fra Originalen, saa indbefatter derimod Talen Originalen i sig selv, eftersom den egentlig er intet andet end Tankerne, der ere forklarede ved et udvortes Tegn. Deraf kommer det, at de, som tænke vel, tale og gierne vel. Forklar mig derfor Deres Tanker ved Taler, som det eftertrykkeligste og meest forstaelige Tegn af Tankerne.

Eganarel.

(Støder Doctoren ind i sit Huus og lukker Døren til efter ham, og siger:)

Diævlen besætte dig!

Pancratius.

(inden i Huset.)

Ja, Taler er animi index & speculum, Hjertets Tolk og Sindets Billede. (Han stiger op i Vinduet og bliver ved at tale, og Eganarel gaaer fra Døren.) Den er et Speil, som forestiller os naturlig vore hemmeligste Ting, og eftersom De da har Kraft og Magt til, baade at skionne og tale, saa skaer det jo til Dem alene, at betiene sig af Taler, for at lade mig vide Deres Tanker.

Eganarel.

Det er jo det, jeg længe har havt i Sinde; men jeg kan jo ikke faae et Ord indført.

Pancratius.

Pancratius.

Nu, tael nu, jeg skal høre.

Eganarel.

Siden jeg da maae tale, saa viid Hr. Doctor,
at — — —

Pancratius.

Men for alting beslit Dem paa Korthed.

Eganarel.

Det skal jeg ogsaa.

Pancratius.

Baer Dem for Repetitioner.

Eganarel.

Ei! min Herre! — —

Pancratius.

Speil Dem i de gamle Lacedæmonier, som holdt
Tiden saa kostbar, at de sørgede over den Tid, de spildte
ved et unyttigt Ord.

Eganarel.

Jeg vil — —

Pancratius.

Omsvøb og Vidtløftighed er mig en Vederstyggelighed.

Eganarel.

(som endelig bliver vred over, at han ei kan fæmme
me til at tale, samler Stene, for at kaste
Doctoren i Hovedet.)

Pancratius.

Hvad nu? Bliver De vred, isteden for at tale
med mig? Gaae Fanden i Bولد! I er endnu mere

bandsat end den, som vilde paastaae, at man skulde sige Formen af en Hat. Og jeg skal overbevise Jer ved alle Leiligheder, ved kraftige Argumenter og Sullogismer in Barbara, at Jer kun er et Pecus. Dermed er og bliver jeg illustris Dominus Pancratius, Doctor Juris utriusque, qui tantum scit in uno, quantum scit in altero.

(Doctoren gaaer ud af Huset.)

Eganarel.

See hvilken Fandens Rieft der sidder paa den Gladderhant.

Pancratius.

En Karl, der har lagt sin Tid vel an, og studeret in alma universitate.

Eganarel.

Endnu! saa skal — — —

Pancratius.

En Karl, der har Been i Panden, og Forkand i Hiernen. (han gaaer.) En Karl expertus in omnibus scientiis, naturalibus, moralibus & politicis. (kommer igien) Homo doctus & quidem doctissimus, per omnes modos & casus. (gaaer.) En Karl, som i høi Grad besidder Kundskab af Fabler, Mythologie og Historie. (kommer igien.) Grammatica, Prosodia, Rhetorica, Dialectica og Sophismata. (gaaer.) Mathematic, Arithmetik, Optik, Onirocritik, Physik og Metaphysik. (kommer igien.) Cosmometrie, Geometrie, Architectur, Speculandas & speculatas. (gaaer.) Medicin, Astronomie, Astrologie, Physiognomie, Metoposcopie, Chiromantie &c. &c.

Eganarel.

Jeg var tilfreds, at alle Lærde vare paa Bloskbierget; de vil intet høre Folk. Man sagde mig nok forud, at hans Læremester Aristoteles var ikke en Pibe Tobak værd. Jeg faaer hen at see, jeg faaer fat paa en anden, maastee han er mere sagmodig og fornuftig.

(Han banker paa.)

Scene 5.

Scene 5.

Marpurius, Eganarel.

Marpurius.

(med en sagtmødig Stemme.)

Hvad haver De at befale, Hr. Eganarel?

Eganarel.

Høi: oplyste Hr. Doctor! jeg er kommen hid, for at spørge Dem til Raads i et vigtigt Muliggende. Ah! det er skönt, De hører dog Folk.

Marpurius.

Min Hr. Eganarel, vær saa god og vær Dem af med den Talemaade; vor Philosophie tillader os ikke, at frembringe nogen propositionem decisivam; men man bør tale om alting med Uvisshed, og suspendere sit Judicium, altsaa burde De ikke sige, at De var kommen her, men at det syntes Dem, at De var kommen her.

Eganarel.

Det syntes mig?

Marpurius.

Ja.

Eganarel.

Saaen, det faaer vel at synes mig, siden det er saa.

Marpurius.

Det er ingen Følge; thi en Ting kan synes Dem anderledes, end den virkelig er.

Eganarel.

Hvad? er jeg ikke virkelig kommen her?

Marpurius.

Det er ganske uvist, og man bør tvivle om alting.

Eganarel.

Hvad? staaer jeg ikke her, og taler De ikke med mig?

At 3

Marpurius.

Morphurius.

Det synes mig nok, at De staaer der, det synes mig ogsaa, at jeg taler med Dem; men det er ingen afgjort Sag, at det virkelig forholder sig saa.

Eganarel.

Jeg troer, min Siæl! De vil narre mig, staaer De ikke der, og staaer jeg ikke her trødelig og siensynlig, og ingen: mig synes, eller maaskee, kan passe sig her, saasom det er en afgjort Sag, at vi to Personer ere her, lad derfor de Subtiliteter fare, jeg beder Dem derom, og tillad mig at fortælle Dem mit Anliggende. Jeg kommer her, for at sige Dem, at jeg har Lyst til at give mig.

Morphurius.

Det veed jeg intet af.

Eganarel.

Derfor siger jeg Dem det.

Morphurius.

Det kan vel lade sig gjøre.

Eganarel.

Det Eruentimmer, jeg vil agte, er meget ung, og vel skabt.

Morphurius.

Det er ikke saa just umueligt.

Eganarel.

Gjør jeg vel eller ilde i at give mig med hende.

Morphurius.

En af Delene.

Eganarel.

Ah! dette er en anden Maske. Jeg spørger, om jeg gjør vel i at tage det Eruentimmer, som jeg taler med Dem om.

Morphurius.

Ligesom det kan falde sig.

Eganarel.

Eganarel.

Gist jeg ilde?

Morphurius.

Det kunde være en Hændelse.

Eganarel.

Ah! jeg beder, svar mig dog som det sig bør.

Morphurius.

Det er just mit Forsæt.

Eganarel.

Jeg har stor Tilbøielighed til dette Fruentimmer.

Morphurius.

Kan vel være.

Eganarel.

Faderen har samtykt vores Egtteskab.

Morphurius.

Jeg har intet derimod.

Eganarel.

Men jeg er bange for, at blive Hanreder, om jeg tager hende.

Morphurius.

Det er en giørlig Ting.

Eganarel.

Hvad er Deres Tanke derom?

Morphurius.

Deri er ingen Umuelighed.

Eganarel.

Men hvad vilde De gjøre, om De var i mit Sted?

Morphurius.

Jeg veed ikke.

Eganarel.

Hvad raader De mig at gjøre?

Morphurius.

Hvad Dem behager.

Eganarel.

Uf! jeg er færdig at blive gal.

Marphurius.

Jeg toer mine Hænder.

Eganarel.

Gid Dævlen havde din gamle Drømmer.

Marphurius.

Det faaer at gaae som det vil falde sig.

Eganarel.

Gid du faae en Ulykke, din Bødel. (Han tager en Stok og prægler ham.) Jeg skal nok faae dig til at tale i en anden Tone, du bandsatte philosophiske Hund.

Marphurius.

Ah, ah, ah — — —

Eganarel.

Nu er jeg fornøiet, at du har faaet Betaling for din forbandede Daareliste: Sladder.

Marphurius.

Har man seet Lige til saadan dumdriftig Forvovenhed, at turde saaledes oversfalde mig, og understaae sig, at lægge Haand paa en legitime promotus Doctor Philosophiæ.

Eganarel.

Jeg heder Dem, væn Dem af med saadan Talemaade; man bør tvivle om alting, og De bør ikke sige: jeg har slaaet Dem; men at det syntes Dem, at jeg slog Dem.

Marphurius.

Jeg skal klage for Politimesteren over de Hug, jeg har faaet.

Eganarel.

Jeg toer mine Hænder.

Marphurius.

Man kan endnu see Kiendetegn deraf paa mig.

Eganarel.

Sganarel.

Kan vel være.

Marpurius.

Og det er Jer, som har behandlet mig saa ilde.

Sganarel.

Der er ingen Umuelighed i.

Marpurius.

Jeg skal faae Dom over Jer.

Sganarel.

Jeg veed intet deraf.

Marpurius.

J skal komme til at bøde ad pios usus, og gode
og vel, om J ikke skal komme til at bøde med Kroppen.

Sganarel.

Det faaer at gaae som det kan falde sig.

Marpurius.

Ja bie kun, J skal snart faae høre Nyt fra
mig.

Sganarel. (alene.)

Hvad Dævlén! kan man da ikke faae et endeligt
Svar af denne forbandede Karl, man maae gaae lige-
saa klog fra ham, som man kom til ham. Hvad skal
jeg nu gjøre i den Uvisshed, jeg er, over mit tilstundende
Egteskab. Aldrig var nogen ærlig Karl mere forvildet,
end jeg. Men see, der kommer just meget beleiligt to
Tater-Koner, jeg faaer at lade mig spaae af dem.

Scene 6.

(Tvende Tater-Koner komme ind syngende og
dansende efter en Tromme og Lire.)

Sganarel.

De ere brav lystige. Hør engang, Bestemoer,
kan J spaae mig.

Første Kone.

Ja vist kan vi, gode Herre! vi kan spaae begge.

Anden

Anden Kone.

Bliv os kun Din Haand, gode Monsør, og vi
skal deraf sige Dig, hvad Dig skal hændes.

Eganarel.

See der ere de begge to, see nu.

Første Kone.

Du bliver snart givt, min gode Herre, Du bli-
ver snart givt.

Anden Kone.

Du faaer en vakker Kone, en vakker Kone faaer
Du.

Første Kone.

Ja vist, en Kone, som skal være elsket af hele
Verden.

Anden Kone.

En Kone, som skal kasse Dig mange Benner,
gode Monsør, kasse Dig mange Benner.

Første Kone.

En Kone, som skal bringe Dig Overflødighed i
Huset.

Anden Kone.

En Kone, som skal bringe Dig i stor Anseelse.

Første Kone.

Du skal blive agtet for hendes Skyld, lille Mon-
sør, agtet for hendes Skyld.

Eganarel.

Det er altsammen godt; men sig mig engang,
om jeg intet staaer fare for at blive Hænreder?

Anden Kone.

Hænreder?

Eganarel.

Ja.

Første Kone.

Hænreder?

Eganarel.

Sganarel.

Ja, ja, om jeg staaer Fare for at blive Hanreder?

(De danse og synge begge to, la, la, la.)

Sganarel.

Det Dievlen besætte Jer, er det at svare: Kom her og sig mig begge to, om jeg bliver Hanreder.

Anden Kone.

Du, Hanreder?

Sganarel.

Det er just det jeg spørger om.

Første Kone.

Hanreder, Du?

Sganarel.

Ja, skal jeg være det, eller intet?

(De synge og danse begge to, og gaae bort med det samme.)

Sganarel.

Gid I faae en Ulykke, I Pulverherer, er jeg ikke endnu ligesaa nær, som før; men jeg vil absolut vide min Skiebne i mit forestaaende Væsteskab, og derfor gaae hen til den berømmelige Wahrsager, som hele Verden taler saa meget om, og skal have bragt sin Videnskab saavidt, at han kan vise een alt hvad man forlanger. Men jeg har ikke nødig at gaae til ham; thi her seer jeg for mine Dine alt, hvad jeg kan forlange.

Scene 7.

Dorimene, Leander, Sganarel.

Leander.

Men ret Alvor, min Dorimene, er det og Sandhed, De siger, eller skiemter De?

Dorimene.

Det er en afgjort Sandhed.

Leander.

Leander.

Saa De givter Dem ret for Alvor.

Dorimene.

Ret for Alvor.

Leander.

Og Brylluppet skal staae i Aften?

Dorimene.

I denne Aften.

Leander.

Og De kan saaledes med Utaknemmelighed for-
glemme den oprigtige Kierlighed, jeg har baaren for Dem,
og de kjerlige Forsikringer, De har givet mig.

Dorimene.

Jeg? ingenlynde. De staaer altid hos mig lige
høit anskreven, og dette Egtteskab bør ikke forurolige
Dem. Jeg givter mig ikke med denne Mand af Kier-
lighed, hans Rigdom har alene bevæget mig til at tage
ham. Jeg har ingen Midler, De har heller ingen, og
uden Penge staaer det kun ilde til med os i Verden,
saa det er det allerforneemste, man maa se efter. Jeg
har taget med Glæde mod denne Leilighed, for at sætte
mig i Stand, og jeg har gjort det i Haab, at see mig
snart befriet fra denne gamle Giedebuk. Jeg er vis
paa, han dør inden kort Tid, og han har i det høieste
ikke over sex Maaneder at leve i. Jeg vil give Dem
under min Haand, at han skal være død til den Tid,
jeg siger, og at jeg ikke længer skal sukke til Himmelen
om den Lyksalighed, at blive Enke. (Hun bliver Sganarel
naer i det samme.) Ah! nu talte vi just om Dem,
og De kan vel tænke, at det kunde ikke være uden til
Deres Berømmelse.

Leander.

Er det Hr. — —

Dorimene.

Jå, det er Hr. Sganarel, min tilkommende Mand.

Leander.

Leander.

Tillad, min Herre, at jeg maae have den Ære, at gratulere Dem til Deres forestaaende Ægteskab, og tillige tilbyde Dem min ringe Tieneste. Jeg forsikrer, at De i Jomfruen faaer et Mynster paa Dyden; og hvad Dem angaaer, min smukke Jomfrue, da glæder jeg mig med Dem over det lykkelige Valg, De har gjort; De kunde albrig trefte bedre, og Hr. Sganarel har Anseende til at være den bedste Mand af Verden. Tillad mig derfor den Ære af Deres Venkab, da jeg skal stræbe paa min Side af al Magt, at contribuere til Deres Divertissements og Fornøielse.

Dorimene.

Vi takke begge for den Ære, De vil bevise os; men kom, lad os gaae, Tiden er knap; vi kan altid faae Leilighed siden at tales ved. (De gaae.)

Sganarel. (alene.)

Nu har jeg, saamen! ikke ringeste Lyst til at give mig længer, og jeg kan ikke gjøre bedre, end at falde mine Ord tilbage igjen. Jeg kommer nok til at punge noget ud derfor; men heller Hul i Pungen, end Horn i Panden. Nu vil jeg først see, om jeg paa en fin Maade kan rede mig ud af Sagen.

(Han banker paa.)

Scene 8.

Alcander, Sganarel.

Alcander.

Velkommen, min kære Svigersøn!

Sganarel.

Styldige Tiener, Hr. Alcander!

Alcander.

De kommer nok for at slutte Ægteskabet.

Sganarel.

Forlad mig.

Det tvungne Givtermaal. 21

Alcander.

Alcander.

Jeg forsikrer Dem, at jeg længe ligesaa meget
 efter dets Fuldbgyrdelse, som De.

Sganarel.

Nei, jeg kommer for noget andet.

Alcander.

Jeg har allerede gjort alle Anstalter til Brylluppet.

Sganarel.

Det er ikke det, vi nu vil tale om.

Alcander.

Musikanterne ere her alt, Kisttenet ryger, og min
 Datter er pyntet som en Brud.

Sganarel.

Jeg kommer her i en ganske anden Anledning.

Alcander.

Nu skal De snart blive fornøiet, alting er dertil
 færdig.

Sganarel.

Herre! Ih, siger jeg ikke, at jeg er kommen for
 noget ganske andet.

Alcander.

Nu, vær saa god og gaae ind, min Svigersøn.

Sganarel.

Jeg har kun et Ord at sige Dem.

Alcander.

Ei, hvortil nytte de mange Complimenter, vær
 saa god at gaae ind.

Sganarel.

Nei, nei, jeg vil ikke ind, jeg vil tale med Dem
 først.

Alcander.

Tale med mig først.

Sganarel.

Ja.

Alcander.

Alexander.

Nu, hvad er det da?

Eganarel.

Min Hr. Alexander, jeg har begiært Deres Datter, det er sandt, De har og givet mig Ja paa hende; men skal jeg sige min Sandhed, saa er jeg vel gammel, saa hun er fler intet tiend med mig.

Alexander.

Korlad mig det, min Hr. Eganarel, min Datter er vel tilfreds med Dem, saadan som De er, og jeg er vis paa, hun vil leve meget fornøiet med Dem.

Eganarel.

Det kan aldrig være mueligt; thi jeg er forskrækkelig vranten, og hun vilde faae alt for megen Plage af min Egenfindighed.

Alexander.

Ah! min Datter er meget søielig, og De skal see, hun skal vide at rette sig efter Dem i alle Maader.

Eganarel.

Ja, men jeg er desforuden plaget med visse Svagheders Tilfælde, som vil gjøre hende ganske leed af mig.

Alexander.

Ah! det er intet, en skikkelig Kone bliver aldrig leed eller feed af sin Mand.

Eganarel.

Skal jeg sige Dem min Mening reent ud, saa raader jeg Dem aldeles fra at give mig Deres Datter.

Alexander.

De behager at skiertse, jeg vilde før døe, før jeg vilde bryde mit Løfte.

Eganarel.

Ei, jeg befrier Dem ganske derfra, og — —

Alexander.

Ingelunde, jeg har lovet Dem hende, og De skal have hende, til Trods for alle dem, som ellers have Die paa hende.

Eganarel. (Sagte.)

Det Dævlens besætte dig, dit ærlige Bagheest.

Alcander.

Thi jeg har en besunderlig Hoiagtelse og et særdeles Venfkab for Dem, som gaaer saavidt, at jeg skulde nægte en Prints min Datter, for at give Hr. Eganarel hende.

Eganarel.

Al for stor Ære, og jeg er ganske skamfuld over saa megen Æresbeviisning, kan jeg ikke finde mig i; men jeg maae sige Dem reent ud, at jeg vil ikke give mig.

Alcander.

Hvem? De?

Eganarel.

Ja, ret jeg.

Alcander.

Og Aarsagen dertil, om jeg maae spørge?

Eganarel.

Aarsagen dertil er, at jeg finder mig slet ikke skikket til Ægteskab, derfor vil jeg træde i mine berømmelige Forsædres Fodspor, og leve ugift, ligesom Fader og Farfader har gjort for mig.

Alcander.

Hør, min kære Hr. Eganarel, Villien er fri, og jeg er ikke for at tvinge noget Menneske. De har selv begiært min Datter til Ægte, og alting er færdig til forestaaende Bryllup. Men eftersom De er bleven anderledes til Sind, og vil kalde Deres Ord tilbage igjen, saa vil jeg see, hvad der er ved at gøre, og De skal strax faae Biskeed.

Eganarel. (alene.)

Nu jeg maae tilstaae, han er føieligere, end jeg havde ventet, og jeg havde forestillet mig megen meer Besværlighed, ved at slippe af denne Labyrint. Naar jeg ret tænker mig om, har jeg gjort meget viselig, at

at skubbe denne Last fra mig; thi jeg var paa Nippet, at begaae en Daarlighed, som jeg havde kommet til at fortryde min Livstid. Men der seer jeg Sønnen komme, han bringer mig nok Besked.

Scene 9.

Alcidas, Sganarel.

Alcidas.

(talende med en meget høflig Stemme.)

Allerydmygste Tiener, Hr. Sganarel!

Sganarel.

Allerydmygste Tiener igien af mit ganske Herte.

Alcidas.

Min Fader har sagt mig, at Hr. Sganarel er kommen for at falde sine Ord tilbage.

Sganarel.

Ja, det er sandt, min Herre! det gior mig utrykkelig meget ondt; men — —

Alcidas.

Ei, min Herre! der er intet Ondt i.

Sganarel.

Jeg forsikrer Dem til, at intet skulde være mig kiere, end at komme i deres Familie — —

Alcidas.

Ei, Bagatelle, Bagatelle. (Han præsenter ham to Kaarder.) Vil De alene behage at vælge Dem, hvilken De lyster, af disse to Kaarder.

Sganarel.

Uf disse to Kaarder?

Alcidas.

Ja, om De saa behager.

Sganarel.

Men til hvad Ende?

Alcidas.

Eftersom min Herre vegrer sig, for at ægte min

Søster, tvertimod Deres Løfte, saa haaber jeg, at De ikke fortrydelig optager den Compliment, som jeg nu har gjort Dem.

Eganarel.

Hvordan?

Alcidas.

Der funde være de, som ville gjøre megen Allarm, og bryde ud med mange Skieldsbord; men vi ere meget for, at alting kan gaae af i Mindelighed, derfor kommer jeg at sige Dem med al Høflighed, at vi maae skære Halsen af hinanden, om De det saa for godt finder.

Eganarel.

Den Compliment finder jeg meget forkeert.

Alcidas

Nu, min Herre, vær af den Godhed, at vælge Dem een af Kaarderne.

Eganarel.

Jeg er Deres Tiener, jeg har ingen Hals at miste; har nogen før hørt saa diæbleblendt en Raade at tale paa.

Alcidas.

Diæbleblendt eller ei, saa kan det dog ei anderledes være; med Deres gode Tilladelse.

Eganarel.

Ei, min Herre, stik den Compliment i Skeden igien, om De saa behaager.

Alcidas.

Ei, min Herre, skynd Dem noget, jeg har andet at bestille.

Eganarel.

De skal ikke holde Dem op for min Skyld.

Alcidas.

Saa vil De da intet slaaes med mig, min Herre?

Eganarel.

Saae den en Ulykke der gjør, jeg vil intet slaaes.

Alcidas.

Alcidas.

Ret alvorlig?

Eganarel.

Ja, ret alvorlig?

Alcidas.

(tager en Stok og prygler ham.)

J det mindste, min Herre, skal De ikke have Nar-
sag at beklage Dem, at jo alting gaar ordentlig til.
De bryder Deres Løfte, jeg tilbøder at vil slaaes med
Dem, De vegrer Dem for at slaaes, saa prygler jeg
Dem. I alt dette ere de strengeste Formaliteter obser-
verede, og jeg er vis paa, De veed alt for vel at leve, for at
skulde finde Mishag i saadan min Opsætsel.

Eganarel.

Hvad er det for en Diævel af en Karl, denne?

Alcidas.

(Præsenterer ham endnu tvende Kaarder.)

Nu, min Herre, agviteer Dem derfra, som en ga-
lant Homme, og lad Dem ikke saa længe nøde dertil.

Eganarel.

Endnu?

Alcidas.

Min Herre! jeg er ikke for at tvinge noget Men-
neske, jeg giver Dem Valget, enten at slaaes, eller at
ægte min Søster, og een af Delene maae absolut stee.

Eganarel.

Min Herre, jeg forsikrer Dem, at jeg hverken kan
gøre det ene, eller det andet.

Alcidas.

Er det vist?

Eganarel.

Ja, ganske vist.

Alcidas.

(prygler ham igien.)

Saa maae jeg da, med Deres Tilladelse — —

Eganarel.

Eganarel.

Au, au, au, au — —

Alcidas.

Jeg forsikrer Dem, min Herre! at det gior mig inderlig ondt, at jeg saaledes skal behandle Dem; men De maae ei tage det ilde op, at jeg ei holder op, sör- end De lover, enten at staaes med mig, eller at ægte min Søster.

(han løfter Stokken.)

Eganarel.

Nu vel, jeg vil ægte Deres Søster, Koffepige, Stuepige, Amme — —

Alcidas.

Ah! det glæder mig, min Herre! at De finder Dem i Villighed, at alting kan gaae af i Mindelighed; thi jeg svær Dem til, at der er ikke et Menneske i hele Verden, som jeg æstimerer saa høit, som Dem, og det skulde hierteligen have fortrydt mig, om jeg havde ble- vet nødt til at giøre Dem noget Ondt. Nu vil jeg falde paa min Fader, for at sige ham, at vi nu ere alle enige.

Scene IO.

Alcander, Dorimene, Alcidas, Eganarel.

Alcidas.

Min kiere Fader, jeg finder Hr. Eganarel at være en ganske raisonabel Mand, som gior en Ting med en god Villie: nu kan min Fader give ham sin Datter.

Alcander.

Min Herre! See der er hendes Haand, giv De hende og Deres! nu er jeg, Himlen skee Lov, af med hende, og nu er det Deres Sag herefter, at passe paa hende. Lad os nu være lystige, og med Glæde fulde byrde dette lykkelige Ægteskab.

Ende.

